

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2016
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 11

Inhoud

[Zitting van 7 december 2016](#)

rolnummer 2016/595

rolnummer 2016/617

rolnummer 2016/618

rolnummer 2016/624

rolnummer 2016/626

[Zitting van 9 december 2016](#)

rolnummer 2016/563

rolnummer 2016/569

rolnummer 2016/575

rolnummer 2016/585

rolnummer 2016z/594

[Zitting van 14 december 2016](#)

rolnummer 2016/427

rolnummer 2016/428

rolnummer 2016/610

rolnummer 2016/614

rolnummer 2016/622

rolnummer 2016/623

rolnummer 2016/665

[Zitting van 16 december 2016](#)

rolnummer 2016/619

rolnummer 2016/629

rolnummer 2016/643

rolnummer 2016/653

rolnummer 2016/664

rolnummer 2016/659

Zitting van 7 december 2016

Arrest nr. 3.468 van 19 december 2016 in de zaken 2016/595 en 2016/617

In zake: xxx
                  bijgestaan en vertegenwoordigd door
                  advocaat Christophe Vangeel
                  kantoor houdend te 2018 Antwerpen
                  Lange Lozanastraat 24
                  Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
                  bijgestaan en vertegenwoordigd door
                  advocaat Hilde Minnen
                  kantoor houdend te 2018 Antwerpen
                  Ballaarstraat 69-71, bus 5
                  Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het eerste beroep, ingesteld op 21 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van '[het] besluit van 13 oktober 2016 van de UA Universiteit Antwerpen (buitengewone zitting en extra zitting).' (eerste en tweede bestreden beslissing). Het tweede beroep, ingesteld op 28 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van '[het] besluit van 26 oktober 2016 van de UA Universiteit Antwerpen (Vergadering Examencommissie master Farmaceutische Zorg).' (derde bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel en mevrouw Christiane Swinnen, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaat Hilde Minnen, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Omwille van de nauwe samenhang tussen de verzoekschriften met rolnummer 2016/595 en 2016/617 heeft de Raad de behandeling ervan met het oog op een goede rechtsbedeling ambtshalve samengevoegd.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Master in de farmaceutische zorg”.

Voor het opleidingsonderdeel “Stage (6 maanden) met stage-examens” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 februari 2016 een intern beroep in bij de Examencommissie master Farmaceutische zorg van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de Examencommissie master Farmaceutische zorg op datum van 15 februari 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de betrokken docenten een uitgebreid verslag geven. Uit deze analyse komt duidelijk naar voor dat verzoeker de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel ‘Stage met stage-examens’ niet heeft behaald. De eindcompetenties “*De student kan de kennis die hij/zij heeft verworven in de vorige jaren van de opleiding doelmatig aanwenden bij de uitoefening van het beroep van officina-apotheker*” en “*De student kan op een deskundige wijze informatie geven over geneesmiddelen en gezondheid*” worden niet behaald. De betrokken docenten lichten toe dat de tekorten die vastgesteld werden tijdens het mondelinge examen onmogelijk te omschrijven zijn als ‘detailkennis’ en elementen omvatten die in verschillende vakken op meerdere ogenblikken tijdens de opleiding aan bod kwamen. Naast die basiskennis wordt er ook gepeild naar de manier waarop deze kennis geïntegreerd wordt en hier zijn geheugensteuntjes niet aan de orde. Zonder een belangrijke hoeveelheid parate kennis wordt goede farmaceutische zorg niet mogelijk.

De tekorten die vastgesteld werden kunnen niet omschreven worden als zuiver farmacologische kennis i.v.m. werkingsmechanismes: het kunnen plaatsen van bepaalde producten binnen het therapeutisch arsenaal of het beredeneren van de therapeutische consequenties van bepaalde chemische eigenschappen. Los van dit gegeven wordt er tijdens de bespreking van de medicatiehistorieken ook aandacht gevraagd voor bepaalde farmacologische aspecten en kan men niet verrast zijn als men tijdens het stage-examen naar deze kennis peilt. Tijdens het examen neemt verzoeker bij de bespreking van een urgente casus de foutieve beslissing, een situatie die in de realiteit fatale gevolgen voor de patiënt kan inhouden.

Op basis hiervan is de Examencommissie master Farmaceutische Zorg unaniem van oordeel dat de toegekende punten van 7/20 behouden moeten blijven.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 18 februari 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 23 februari 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 2.877 van 31 maart 2016 in de zaak 2016/057 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“(…)

3. Studenten dienen over de vooropgestelde evaluatiecriteria op een transparante wijze te worden geïnformeerd en de instelling moet vanzelfsprekend de eigen vooropgestelde regels en criteria ook opvolgen. De Raad is van oordeel dat in geval de te bereiken competenties van een opleidingsonderdeel - in casu een ‘stage’ met een studieomvang van 30 studiepunten over een periode van zes maanden - via diverse evaluatievormen en opdrachten worden getoetst. Wanneer, zoals in casu, de evaluatie uit verschillende subonderdelen bestaat, is het een belangrijk gegeven voor de student om te kunnen nagaan wat het gewicht van de verschillende subonderdelen in de eindscore is. Dit is anders dan bijvoorbeeld bij een mondeling taalexamen, waar er normaliter een globale beoordeling wordt gegeven door de docent na het afleggen van een eindexamen.

In casu stelt de Raad vast dat de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel 'Stage (6 maanden) met stage-examens' de volgende werk- en evaluatievormen vermeldt:

"4. Werkvormen, planning van onderwijs- en leeractiviteiten

Contactmomenten:

- *Seminarie/werkcollege*
- *Vaardigheidstrainingen*

Eigen Werk

- *Opdrachten Individueel*
- *Casussen In groep*

Stage

Portfolio

5. Evaluatievormen

Examen

- *Mondeling met schriftelijke voorbereiding*
- *Gesloten boek*
- *Open vragen*

Permanente Evaluatie

- *(Tussentijdse) testen*

Schriftelijk werkstuk

- *Met mondelinge toelichting*

Presentatie

Stage-evaluatie"

Verzoeker was op de hoogte van het feit dat er op het einde van de stage een mondeling stage-examen zou plaatsvinden. Dit blijkt uit de 'studiewijzer apotheekstage', waarin vermeld staat: "Na het beëindigen van de stage zal de competentie van de student beoordeeld worden tijdens het geïntegreerd stage-examen dat plaatsvindt in de vaardighedenapotheek (mondeling examen na schriftelijke voorbereiding)" (stuk 7 van de verweerder). Uit het dossier blijkt verder niet dat het gewicht dat aan de verschillende subonderdelen werd toegekend, zoals laattijdig weergegeven in de antwoordnota in het kader van de huidige procedure, bekend is gemaakt aan de studenten. Uit het dossier blijkt enkel dat verweerder er vanuit gaat dat studenten wel degelijk weten dat 24 van de 30 studiepunten staan op het eindstage-examen. Deze stelling wordt verder niet onderbouwd in het dossier.

Deze evaluatievorm, waarbij een doorslaggevend belang wordt gehecht aan een mondeling examen op het einde van de stage, is naar het oordeel van de Raad in se niet kennelijk onredelijk. De Raad is ook van oordeel dat het niet kennelijk onredelijk is om de beoordeling

door de docenten te laten gebeuren en niet door de stagemeester. Het komt de Raad wel onredelijk over dat, zoals blijkt uit de meegedeelde informatie in de antwoordnota, in casu, op geen enkele wijze rekening wordt gehouden met het relaas van deze 6 maanden stage en een volledig doorslaggevende waarde wordt gegeven aan het mondelinge eindexamen, terwijl dit niet op een transparante en eenduidige wijze wordt meegedeeld. In casu wordt in de ECTS-fiche de stage-evaluatie wel als een expliciet evaluatieonderdeel vermeld. In casu volgt ook uit het leerproces, zoals weergegeven in de ECTS-fiche en de benaming van het opleidingsonderdeel, het belang van het verloop van deze stage met zijn verschillende onderdelen en opdrachten. Van de stage wordt ook een eindevaluatierapport door de stagemeester ingediend ten behoeve van de docenten.

De Raad concludeert dat de verdeling van de punten, met absolute doorweging van het mondeling examen, tussen de verschillende subonderdelen, zoals laattijdig meegedeeld in de antwoordnota, niet in de lijn ligt van wat een student normaliter in het kader van een stage van zes maanden zou verwachten en derhalve moeten studenten hierover voorafgaandelijk op een eenduidige wijze worden geïnformeerd.

In casu stelt de Raad ook vast dat er niet enkel onvoldoende transparante informatie wat de puntenverdeling betreft werd gegeven, maar dat de toegepaste evaluatievorm ook niet overeenstemt met wat in de ECTS-fiche als evaluatiemethode wordt aangegeven. De stage-evaluatie wordt namelijk niet meegenomen in de eindscore, of dit blijkt alleszins niet uit voorliggend dossier. In de beslissing van de interne beroepsinstantie wordt ook niet ingegaan op de vraag naar verduidelijking van de puntenverdeling. Op deze wijze schendt verwerende partij de motiveringsplicht.

4. Verder gaat de Raad in op de specifieke grief van verzoeker dat geen rekening is gehouden met zijn functiebeperking. Ter zitting blijkt dat verwerende partij standaardfaciliteiten voor veel voorkomende functiebeperkingen hanteert. Studenten, zoals verzoeker, die een zeldzame ziekte hebben, dienen zelf te overleggen met individuele docenten met het oog op een aanpassing van de examenmodaliteiten. Ondanks zijn verzoek en de attestering van zijn functiebeperking (zie in het dossier gevoegde e-mail van 20 oktober 2015 van de zorgcoördinator [S.] aan de betrokken docenten) werden er geen faciliteiten toegekend, laat staan onderzocht of in overweging genomen. Hij heeft zelfs de mogelijkheid niet gekregen om zijn toestand toe te lichten en een aangepaste examenvorm te bepleiten.

De Raad kan uit de toegevoegde e-mail afleiden dat verzoeker in de loop van het academiejaar via de zorgcoördinator [S.] melding heeft gemaakt van zijn functiebeperking en

de docenten heeft gevraagd om te praten over mogelijke faciliteiten. Verzoeker meldt in het dossier dat zijn beperking werd gedocumenteerd en geattesteerd door een behandelend geneesheer d.m.v. een Europees erkend formulier. In deze procedure voor de Raad is er tevens een attest functie-uitval neergelegd waaruit duidelijk blijkt dat er als gevolg van een geattesteerde chronische ziekte een redelijke aanpassing van de schoolse activiteiten van verzoeker gewenst is. Deze geattesteerde gezondheidstoestand van verzoeker wordt door verweerder ook niet in vraag gesteld.

Verweerder is echter niet ingegaan op de vraag van verzoeker om faciliteiten, o.a. via de zorgcoördinator, en heeft op de betreffende mail niet geantwoord. Verweerder meldt dat in het kader van de feedback bij de inzage van het examen op de vraag aan verzoeker omtrent welke faciliteiten hij had gewenst geen concreet antwoord werd gegeven. Verzoeker meldde dat dit op dat moment te laat was.

De Raad stelt ook vast dat de interne beroepsinstantie op geen enkel wijze ingaat op deze grief van verzoeker. Op die wijze schendt verweerder de motiveringsverplichting.

De Raad leest in artikel II.276, §3 van de Codex Hoger Onderwijs dat expliciet wordt bepaald dat een student met een functiebeperking 'recht' heeft op redelijke aanpassingen. Dit artikel bepaalt dat een student met een functiebeperking recht heeft op het nemen van "een concrete maatregel, van materiële of immateriële aard, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een functiebeperking neutraliseert". (onderlijning zelf toegevoegd)

Gezien dit recht van een student op redelijke aanpassingen, is de Raad van oordeel dat verweerder in casu onvoldoende de toekenning van eventuele faciliteiten heeft onderzocht en hiermee onvoldoende rekening heeft gehouden bij het afnemen van het mondelinge stage-examen. Het loutere aanbod om de presentatie al zittend te doen, zoals werd voorgesteld door verweerder, voldoet niet in het kader van deze decretale context.

De Raad begrijpt dat ook studenten met een functiebeperking in gelijke mate moeten aantonen dat zij de vooropgestelde leerresultaten op voldoende wijze beheersen en de competenties moeten verwerven. Dit ontslaat de instelling niet van de plicht om, in het geval een student melding maakt van zijn functiebeperking, op gepaste wijze te onderzoeken in welke mate redelijke aanpassingen kunnen getroffen worden. Uit het dossier blijkt niet dat dit in casu is gebeurd.

Dit klemt des te meer gezien de aard en het doorslaggevend karakter van het mondelinge stage-examen in het geheel van de beoordeling van het stage-opleidingsonderdeel.

Het middelonderdeel is gegrond.

5. De Raad is van oordeel op basis van hogervermelde overwegingen dat de door verweerder vastgelegde eindscore van 7/20, doorslaggevend bepaald door de score op het mondelinge examengedeelte, kennelijk onredelijk is, gezien de onduidelijk meegedeelde quoteringsregels (in het bijzonder de verdeling van de punten/gewichten over de verschillende subonderdelen van het opleidingsonderdeel), waarbij de evaluatie van de stage van zes maanden zoals meegedeeld in de ECTS-fiche op geen enkele wijze weergave vindt in de eindscore, en zonder dat bij het afleggen van het doorslaggevende mondelinge stage-examen op enige wijze rekening gehouden is met de gemelde functiebeperking van verzoeker.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

De Raad vernietigt deze examenbeslissing en vraagt om, na overleg met verzoeker wat de organisatie en modaliteiten van het mondeling examen betreft, en na onderzoek van concrete faciliteiten die kunnen worden aangereikt in het licht van zijn functiebeperking, een nieuw afsluitend stage-examen te organiseren. Bij de toekenning van de eindscore vraagt de Raad dat conform de ECTS-fiche voldoende rekening wordt gehouden met de stage-evaluatie.

De overige middelonderdelen, die de inhoud van het afgelegde stage-examen betreffen, dienen in de huidige stand van het geding niet te worden onderzocht, gezien ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

Het beroep is gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 2.877 van 31 maart 2016 in de zaak 2016/057 heeft de Examencommissie master Farmaceutische Zorg op 15 april 2016 een nieuwe beslissing genomen, waarbij de modaliteiten van het examen werden vastgelegd.

Wat betreft de voorbereiding van het examen, had verzoeker via zijn raadsman gevraagd om de studiepuntenverdeling per onderdeel kenbaar te maken. Deze is volgens de examencommissie als volgt:

- Medicatiehistorieken: 6 SP
- Galenica-examen: 6 SP

- Mondeling farmacotherapeutisch examen en stage-evaluatie: 18 SP

Volgens de examencommissie worden voor de stage zelf geen studiepunten gerekend, maar het met gunstig gevolg gedaan hebben van de stage is wel een noodzakelijke, zij het geen voldoende voorwaarde om geslaagd te kunnen zijn. In die zin wordt die meegenomen in de stage-evaluatie. Verder had verzoeker via zijn raadsman vrijstelling van het galenica-examen gevraagd en het behoud van de reeds behaalde resultaten voor dit examen, zijnde 14/20. Dit is te motiveren door het medisch attest (spreiding van examenmomenten). De examencommissie gaat hiermee akkoord. Verzoeker had via zijn raadsman tevens het behoud van de hoogst behaalde punten (*in casu* 3/20) op het farmacotherapeutisch examen gevraagd, in het geval hij nu een lager cijfer zou halen. De examencommissie gaat hiermee akkoord. De examencommissie legt de datum van het examen vast op vrijdag 27 mei 2016, tijdens de gewone zitting.

Wat betreft het examen zelf wordt het gebruik van het gecommenterd geneesmiddelenrepertorium toegestaan als redelijke aanpassing in functie van de beperking van verzoeker, zonder dat dit evenwel een precedent voor gelijk welke andere student mag vormen. De examencommissie merkt evenwel op dat snelheid van handelen en oordelen een belangrijk criterium in de praktijk blijft en dat parate kennis noodzakelijk blijft. Door verzoeker werd via zijn raadsman een langere voorbereidingstijd gevraagd indien nodig, onder verwijzing naar het medisch attest. De examencommissie is van mening dat het volstaat om 30 minuten voorbereidingstijd te geven, terwijl er in een echte praktijksituatie in hoogdringende gevallen helemaal geen voorbereidingstijd zou zijn bij het afleveren van de geneesmiddelen van een voorschrift of voor zelfzorggeneesmiddelen. Door verzoeker was via zijn raadsman tevens gevraagd dat zijn raadsman en een door hem aangeduide apotheker-stagemeester aanwezig zouden zijn tijdens het examen. De examencommissie begrijpt de vraag van verzoeker als een wens om een neutrale waarnemer het examen te laten bijwonen. De examencommissie beslist enkel de ombudspersoon het examen te laten bijwonen als neutrale waarnemer. Verzoeker had via zijn raadsman voorgesteld dat hij zelf vragen zou mogen kiezen uit de reguliere vragen. Hij verwijst naar de situatie op het examen van 27 januari 2016, waar hij volgens zijn beweringen enkel de resterende vragen kreeg. De examencommissie merkt op dat verzoeker uit alle gesloten enveloppes zal mogen kiezen.

Verzoeker stelt via zijn raadsman dat hij, omdat hij faciliteiten krijgt, niet moeilijker ondervraagd mag worden (*in casu* nog meer van buiten te leren farmacologie en scheikundige structuren). De examencommissie merkt op dat er geen enkele aanleiding toe bestaat om te denken dat verzoeker moeilijker zal ondervraagd worden dan andere studenten. Het kan echter ook niet de bedoeling zijn om de drempel qua vereiste eindcompetenties lager te leggen. Alle studenten worden in functie daarvan op eenzelfde manier behandeld. Dit staat duidelijk in de studiewijzer voor de apotheekstage 2015-2016 op pagina 10 en 11. Er zullen dus zeker vragen gesteld worden over farmacologie en scheikundige structuren. Dit valt niet onder de faciliteiten, maar heeft rechtstreeks betrekking op de vereiste eindcompetenties. De examencommissie brengt verder ten behoeve van verzoeker de door de docent vastgelegde werkwijze van de mondelinge ondervraging in herinnering, zoals die eerder bekend is gemaakt aan de studenten.

De beslissing van de Examencommissie Master in de Farmaceutische Zorg werd bij e-mail van 2 mei 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 mei 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 2.944 van 6 juni 2016 in de zaak 2016/127 verklaarde de Raad het beroep onontvankelijk.

Voor het opleidingsonderdeel “Stage (6 maanden) met stage-examens” bekommt verzoekende partij middels de bestreden beslissing dd. 10 juni 2016 nu een examencijfer van 8/20.

In de bestreden beslissing wordt verduidelijkt dat dit cijfer als volgt is samengesteld:

- Medicatiehistorieken (6 SP): 13,7/20 (gewicht: 6/30 studiepunten)
- Galenica-examen (6 SP): 14/20 (gewicht: 6/30 studiepunten)
- Mondeling farmacotherapeutisch examen en stage-evaluatie (18 SP): 4/20 (gewicht: 18/30)

Dit leidt tot een eindtotaal van 7,9/20, wat wordt afgerond naar 8/20.

Wat het mondeling farmacotherapeutisch examen betreft, wordt opgemerkt dat het antwoord van de student op een vraag inzake een diabetespatiënt zeer ernstige gevolgen kan hebben

voor de patiënt, wat op zich al voldoende is om niet te slagen voor het examen. Tijdens het examen werd aldus vastgesteld dat de student niet over de vereiste basiskennis beschikt. Dat de stage goed verlopen is, doet hieraan geen afbreuk. Vervolgens wordt nog benadrukt dat de student nog andere foutieve antwoorden heeft gegeven, dewelke niet-exhaustief worden opgesomd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 10 juni 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 juni 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 2.971 van 13 juli 2016 in de zaak 2016/152 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

1.3. Een derde middelonderdeel betreft de toekenning van de eindscore en meer bepaald de puntenverdeling tussen de diverse subonderdelen. In zijn arrest nr. 2.877 heeft de Raad in dit verband geoordeeld dat:

“De Raad is van oordeel op basis van hogervermelde overwegingen dat de door verweerder vastgelegde eindscore van 7/20, doorslaggevend bepaald door de score op het mondelinge examengedeelte, kennelijk onredelijk is, gezien de onduidelijk meegedeelde quoteringsregels (in het bijzonder de verdeling van de punten/gewichten over de verschillende subonderdelen van het opleidingsonderdeel), waarbij de evaluatie van de stage van zes maanden zoals meegedeeld in de ECTS-fiche op geen enkele wijze weergave vindt in de eindscore (...)”

(...)

“Bij de toekenning van de eindscore vraagt de Raad dat conform de ECTS-fiche voldoende rekening wordt gehouden met de stage-evaluatie.”

Verweerder deelde in dit verband mee dat de examencommissie in het kader van de beslissing van 15 april 2016 verklaarde dat de verdeling van de punten over de verschillende onderdelen in het licht van de ECTS-fiche gebeurt, waarbij wordt gesteld dat het toegepaste beoordelingssysteem inhoudt dat een positieve stagebeoordeling een conditio sine qua non is

om te slagen voor het opleidingsonderdeel, maar an sich de stage geen numerieke score oplevert in de totaalscore op het opleidingsonderdeel.

De Raad oordeelde in zijn arrest nr. 2.944 dat deze grief voorbarig is, zolang er ten aanzien van verzoeker geen effectieve examenbeslissing wordt genomen waardoor duidelijk wordt hoe hij op het opleidingsonderdeel 'Stage (6 maanden) met stage-examens' concreet is beoordeeld.

Verzoeker herhaalt deze grief in voorliggend beroepsschrift, nu ten aanzien van hem een definitieve examenbeslissing is genomen.

De Raad stelt vast dat uit de examenbeslissing (stuk 1 verzoeker) blijkt dat volgende puntenverdeling tot de totaalscore heeft geleid:

“Daarvoor wordt volgende motivering gegeven:

Dit cijfer is als volgt samengesteld:

Medicatiehistorieken: 6 SP (individueel en groepswork): totaal 13,7/20 (gewicht 6/30 studiepunten) (behouden punten)

Galenica-examen: 6 SP: totaal 14/20 (gewicht 6/30 studiepunten) (behouden punten)

Mondeling farmacotherapeutisch examen en stage-evaluatie: 18 SP: 04/20 (gewicht 18/30 studiepunten) (punten van 27 mei 2016)

Als eindtotaal geeft dit 7,9/20, wat wordt afgerond naar 08/20.”

De Raad moet verwerende partij bijtreden en wijst op hoger weergegeven inhoud van zijn eerder genomen beslissing op dat punt.

Uit de totaalscore moet blijken dat alle op de ECTS-fiche en studiegids aangeduide evaluatievormen tot uiting komen in het resultaat. De beoordeling in casu gebeurt via een numerieke score. De Codex Hoger Onderwijs laat toe dat een hoger onderwijsinstelling opteert voor een andere beoordelingswijze dan een numeriek[e] score op 20 om aan te geven in welke mate een persoon de leerresultaten heeft verworven. De keuze voor een andere beoordelingswijze, zoals een pass-failsysteem, moet in voorkomend geval wel expliciet worden gemotiveerd en vermeld (zie artikel II.225, §1 Codex Hoger Onderwijs¹), wat in casu niet

---

¹ Art. II.225.1 §1. Een student behaalt een creditbewijs voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij geslaagd is. Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt, tenzij het

blijkt uit het dossier. Ten minste moeten studenten voorafgaandelijk op de hoogte gebracht worden, temeer daar het de toepassing betreft van een niet-gebruikelijke beoordelingsvorm. Ook dit blijkt niet uit het dossier. Noch in de ECTS-fiche noch in de studiegids (stukken neergelegd door de partijen in de eerdere procedures waarvan de Raad inzage heeft gehad) wordt er melding gemaakt van een systeem waarbij de stage van zes maanden met stageverslag als een conditio sine qua non wordt beschouwd om te slagen, maar op geen enkel vlak weergave vindt in de toegekende numeriek score.

De Raad ziet ook niet in hoe de in de ECTS-fiche opgegeven twee van de vier eindcompetenties met een stage-examen an sich kunnen getoetst worden:

“(…)

- De student heeft zich het functioneren binnen een kwaliteitszorgsysteem eigen gemaakt en kent de administratieve en managementaspecten van een officina, inclusief aspecten van gezondheidseconomie (samenwerking met de beroepsverenigingen).
- Hij/zij kan vlot samenwerken met collega's, artsen en gezondheidswerkers.

(…)”

Dit blijkt alleszins niet uit het dossier.

Elke universiteit bepaalt autonoom zijn eigen evaluatiesysteem, rekening houdend met de Europese voorschriften en de voorschriften die de toegang tot de beroepen bepalen (zie artikel II.67 Codex Hoger Onderwijs)². Voor de opleiding tot apotheker betreft de stage een Europese verplichting.

In het licht echter van het belang van deze stage, zoals blijkt uit de lange duur van de stage (zes maanden), de visitatierapporten (zie link in het verzoekschrift), de Europese voorschriften

---

instellingsbestuur op grond van de specificiteit van het opleidingsonderdeel een andere, niet numerieke, vorm van resultaatsbepaling heeft vastgelegd.

² “Art. II.67.2 Het instellingsbestuur bepaalt voor elke opleiding een opleidingsprogramma dat bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen. Bij de vaststelling van het opleidingsprogramma leeft het instellingsbestuur de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijnen vastgelegde voorwaarden na die de toegang tot bepaalde ambten of beroepen reguleren. De Vlaamse Regering kan bij besluit nadere regels vastleggen voor de toepassing van deze bepalingen. Wat betreft de opleidingen die leiden tot de beroepen van arts, huisarts, verantwoordelijk algemeen ziekenverple(e)g(st)er, tandarts, dierenarts, vroedvrouw, apotheker en architect leeft het instellingsbestuur bij de vaststelling van het opleidingsprogramma de vereisten na bepaald in de Europese richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. De instellingsbesturen geven in hun onderwijsreglement duidelijk aan hoe zij in hun opleidingsprogramma's beantwoorden aan de voorwaarden uiteengezet in de richtlijn.....”

die een dergelijke stage verplichten, de ECTS-fiche en weergegeven eindcompetenties en stagegids van verweerder, de evaluatiesystemen van de overige universiteiten (stukken neergelegd naar aanleiding van de voorgaande procedure) waar de stage-evaluatie an sich voor 30-40 % van de totaalscore in rekening wordt gebracht, acht de Raad het kennelijk onredelijk om deze stage-evaluatie met stageverslag niet in overeenstemming met dit belang een puntengewicht te geven dat in de totaalscore tot uiting komt, temeer daar het toegepaste systeem waarbij de stage een soort van noodzakelijke toelatingsvoorwaarde is om op het einde van de opleiding aan het afsluitend stage-examen te kunnen deelnemen, niet op een eenduidige en schriftelijke wijze aan de studenten voorafgaandelijk is meegedeeld.

Het middelonderdeel is gegrond

2. Een tweede middel van verzoeker betreft de motivering en de redelijkheid van het opnieuw afgelegde mondeling stage-examen van 27 mei 2016 waarop verzoeker 4/20 behaalde.

De Raad onderzoekt deze grief hierna ten gronde.

Net als bij andere examens geldt in het kader van een mondeling examen dat de Raad zich niet in de plaats kan stellen van de onderwijsinstelling wat de beoordeling betreft. De Raad toetst wel of de examenbeslissing conform de decretale en reglementaire regels is genomen en of de beginselen van behoorlijk bestuur werden nageleefd.

Specifiek wat mondelinge examens betreft, zal een student die beweert een bepaald antwoord te hebben gegeven dit ook voldoende overtuigend aannemelijk moeten maken bij de Raad ingeval de docent anders beweert. Het vermoeden van professionaliteit en deskundigheid dat kleeft aan de examinerator noopt hiertoe.

Anderzijds mag wel van een docent verwacht worden dat hij minimale maar precieze aantekeningen maakt tijdens het examen over de gegeven antwoorden en vragen. Deze notities moeten ook voorgelegd worden aan de Raad; zo niet kan de Raad niet oordelen of het toegekende cijfer in overeenstemming is met het redelijkheidsbeginsel. In dat geval is de examenbeslissing onvoldoende gemotiveerd. De Raad verwacht ook dat voor een mondeling examen een vergelijking kan gemaakt worden tussen de gegeven antwoorden en de antwoordsleutel van de docent. Deze elementen zijn noodzakelijk om willekeur tijdens de beoordeling van examens te voorkomen. Ook hier geldt wel dat een strenge beslissing an sich niet een kennelijk onredelijke beslissing is.

In casu onderzoekt de Raad voorliggende examenbeslissing binnen deze aangegeven contouren en doet de Raad volgende vaststellingen:

In het dossier is er geen weerslag te vinden van aantekeningen gemaakt tijdens het mondelinge examen noch van een antwoordsleutel.

In de examenbeslissing (stuk 1 verzoekende partij) wordt wel kort uitdrukkelijk inhoudelijk gemotiveerd welke inhoudelijk vaststellingen gedaan zijn om te concluderen dat verzoeker niet over de nodige basiskennis beschikt om te kunnen afstuderen (het betreffende examen is het enige waarvoor verzoeker niet is geslaagd of vrijgesteld). Doorslaggevend was het verkeerde antwoord op de vraag of er bij het optreden van een hypo bij een diabetespatiënt glucose diende toegediend te worden. Daarnaast werden enkele gebruiken/begrippen/therapieën aangehaald die niet gekend waren door verzoeker.

Verzoeker ontkent ten stelligste dat hij de doorslaggevende vraag over glucose verkeerd heeft beantwoord en weerlegt ook op gedetailleerde wijze de overige beweerde onjuistheden.

Een post factum motivering zoals in voorliggend dossier die wordt aangebracht door de betreffende professoren die de examenbeslissing hebben genomen kan bijkomende verduidelijking bieden, maar een gebrek aan enige weergave van het verloop van het examen via notities en een uitdrukkelijke weerlegging van de correctheid van deze beweringen door de verzoeker maakt het de Raad gezien de context bijzonder moeilijk om te oordelen. De aanwezigheid van minimale notities opgesteld door de docenten tijdens het examen en een modelantwoord/antwoordsleutel is cruciaal.

De Raad stelt verder vast dat wat het mondelinge examen betreft op de uitdrukkelijke vraag van verzoeker om een externe waarnemer het examen te laten bijwonen niet is ingegaan door de verwerende partij. De Raad wenst zeker niet de neutraliteit van een ombudsman in vraag te stellen. Zoals ook specifiek in de Codex Hoger Onderwijs (artikel II.279) en het OER (artikel 12.2) is voorzien heeft de ombudsman als taak bemiddelend op te treden in het kader van conflicten die rijzen tussen docenten en studenten, in het bijzonder tijdens examens. Of het daarbij opportuun is om een ombudsman als externe waarnemer te laten optreden tijdens het examen moet in de specifieke context worden bekeken. In casu blijkt uit het dossier dat de Raad - gezien de geladen context - de specifieke opdracht heeft gegeven om de modaliteiten van het nieuwe examen in overleg vast te leggen. Uit het dossier blijkt ook dat verzoeker specifiek naar een niet aan de universiteit verbonden externe waarnemer heeft gevraagd die deskundig is op het vlak van de materie. In die zin stelde hij voor om een apotheker-stagemeester als waarnemer toe te laten. Uit het dossier blijkt echter dat verwerende partij in fine niet wenste in te gaan op deze vraag (beslissing van de examencommissie van 15 april 2016) en alleszins afkeurend was ten aanzien van deze vraag (zie vertrouwelijke e-mail van 3

mei 2016 waarnaar verwezen wordt in de antwoordnota van verweerder en in het verzoekschrift). Gezien het een openbaar examen betreft heeft verzoeker in principe recht op de aanwezigheid van een dergelijke waarnemer. Het toegevoegde onderwijs- en examenreglement van verweerder legt hieromtrent geen specifieke beperkingen op en voorziet wel expliciet in de mogelijkheid dat de facultaire ombudsman optreedt als waarnemer (artikel 12.2.7).

Verzoeker kon inderdaad dit recht afdwingen, wat als student in een ondergeschikte positie die nog een examen dient af te leggen alvorens een diploma te kunnen behalen niet voor de hand liggend is. Gezien de geladen context van deze evaluatie is de Raad van oordeel dat het aan de verweerder was om hierop positief te reageren. In casu was het zeer eenvoudig om een collega-docent van een andere universiteit - in overleg tussen beide partijen aangeduid - die vertrouwd is met het afleggen van dit specifieke stage-examen officina voor apothekers te vragen om als waarnemer deel te nemen aan het examen.

Dit gegeven, in samenhang met de gebrekkige motivering van het mondelinge examen, brengt de Raad ertoe om vast te stellen dat de evaluatie van dit mondelinge examen in deze specifieke geladen context niet met de nodige zorgvuldigheid tot stand is gekomen en kennelijk onredelijk is. Dit kan in principe niet anders dan rechtgezet worden door een nieuwe examenkans te organiseren (zo gewenst door verzoeker), waarbij de modaliteiten in onderling overleg worden vastgesteld en verzoeker tenminste de eerder behaalde examenscore behoudt.

Het middel is gegrond.”.

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 2.971 van 13 juli 2016 in de zaak 2016/152 wordt verzoekende partij op 19 augustus 2016 per e-mail door verwerende partij op de hoogte gebracht van de puntenverdeling, met bijhorende motivatie. Deze is als volgt:

Deel Stage (10 SP):

- Medicatiehistorieken: 6 SP (behaalde score: 13,7/20). Dit maakt integraal deel uit van de stage en de medicatiehistorieken worden nabesproken samen met stagemeeesters; aspecten van gezondheidseconomie en administratie komen hierin ook aan bod.
- Stage-evaluatie: 4 SP: op basis van het evaluatieformulier van de stagemeeester en de tussentijdse evaluaties door de praktijkassistent wordt hiervoor aan verzoekende partij 15/20 toegekend.

Deel Stage-examens (20 SP):

- Galenica-examen: 6 SP (behaalde score: 14/20)
- Mondeling farmacotherapeutische examen: 14 SP (hoogst behaalde score: 4/20)

Telkens wordt verduidelijkt welke eindcompetenties getoetst worden. De totaalscore van verzoeker wordt 9/20.

Verzoeker kan een nieuw examen afleggen, waarvoor de examencommissie de modaliteiten vastlegt. Zo vindt het nieuwe stage-examen plaats op 31 augustus 2016 om 11u. Verzoeker mag de reeds behaalde resultaten voor het galenica-examen en voor het deel medicatiehistorieken behouden. Ook wordt het hoogst behaalde resultaat voor het farmacotherapeutisch examen behouden, ingeval de student een lager cijfer zou behalen. Verder mag verzoeker gebruik maken van het gecommenterd geneesmiddelenrepertorium, krijgt hij 30 minuten voorbereidingstijd en wordt er een collega-docent van een andere universiteit aangeduid die zal optreden als externe waarnemer. Verzoeker mag bovendien kiezen uit alle gesloten enveloppes met vragen en de examencommissie merkt op dat er geen enkele aanleiding toe bestaat om te denken dat hij moeilijker zal ondervraagd worden dan andere studenten. De examencommissie brengt nog even de vastgelegde werkwijze van de mondelinge ondervraging in herinnering. De e-mail wordt afgesloten met de vraag te verwittigen of verzoeker het examen opnieuw wenst af te leggen, conform de voorgestelde modaliteiten.

Deze beslissing maakt het voorwerp uit van het eerste beroep dat werd ingesteld bij de Raad. Dit werd bij de Raad geregistreerd onder rolnummer 2016/260.

Enkele dagen later, op 25 augustus 2016, ontvangt verzoekende partij opnieuw een e-mail die moet worden aangezien als de finale beslissing en standpunt. Deze beslissing bevat, zo luidt de aanhef, belangrijke verduidelijkingen en aanvullingen ten opzichte van de mail van 19 augustus jongstleden en vervangt deze. Vervolgens wordt opnieuw ingegaan op de studiepuntenverdeling van het opleidingsonderdeel “Stage (6 maanden) met stage-examens” (30 SP), wat de professoren als volgt hebben bepaald:

Deel Stage (10 SP):

- Medicatiehistorieken: 6 SP (behaalde score: 13,7/20). Dit maakt integraal deel uit van de stage en de medicatiehistorieken worden nabesproken samen met

stagemeesters; aspecten van gezondheidseconomie en administratie komen hierin ook aan bod. Dit onderdeel van de stage betreft de volledige stageperiode. De studenten moeten niet alleen een eigen medicatiehistoriek analyseren, maar ze moeten ook alle andere medicatiehistorieken (in totaal 18) van alle medestudenten kritisch lezen, evalueren, er zelf vragen over stellen en er vragen over beantwoorden. Om dit verder toe te lichten wordt geciteerd uit een document dat beschikbaar werd gesteld via het online platform van verwerende partij.

- Stage-evaluatie: 4 SP: op basis van het evaluatieformulier van de stagemeester en de tussentijdse evaluaties door de praktijkassistent wordt hiervoor aan verzoekende partij 15/20 toegekend. Deze score is gebaseerd op een kwantitatieve beoordeling (9/10) en een sterkte/zwakte analyse van de stagiair (6/10).

Deel Stage-examens (20 SP):

- Galenica-examen: 6 SP (behaalde score: 14/20)
- Mondeling farmacotherapeutische examen: 14 SP (hoogst behaalde score: 4/20)

Telkens wordt verduidelijkt welke eindcompetenties getoetst worden. De totaalscore van verzoeker wordt 9/20.

Verzoeker kan een nieuw examen afleggen, waarvoor de examencommissie de modaliteiten vastlegt. Zo vindt het nieuwe stage-examen plaats op 31 augustus 2016 om 11u. Verzoeker mag de reeds behaalde resultaten voor het galenica-examen en voor het deel medicatiehistorieken behouden. Ook wordt het hoogst behaalde resultaat voor het farmacotherapeutisch examen behouden, ingeval de student een lager cijfer zou behalen. Verder mag verzoeker gebruik maken van het gecommentarieerd geneesmiddelenrepertorium, krijgt hij 30 minuten voorbereidingstijd en wordt er een collega-docent van een andere universiteit aangeduid die zal optreden als externe waarnemer. Verzoeker mag bovendien kiezen uit alle gesloten enveloppes met vragen en de examencommissie merkt op dat er geen enkele aanleiding toe bestaat om te denken dat hij moeilijker zal ondervraagd worden dan andere studenten. De examencommissie brengt nog even de vastgelegde werkwijze van de mondelinge ondervraging in herinnering. De e-mail wordt afgesloten met de vraag de aan- of afwezigheid van de student op het nieuwe stage-examen te bevestigen.

Deze beslissing maakt het voorwerp uit van het tweede beroep dat werd ingesteld bij de Raad. Dit werd bij de Raad geregistreerd onder rolnummer 2016/264.

Bij arrest nr. 3.092 van 27 september 2016 in de zaken 2016/260 en 2016/264 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“ (...)

In de wederantwoordnota werpt verzoeker verder ook op dat deze voorliggende studievoortgangsbeslissing van 25 augustus 2016 niet regelmatig werd genomen door het bevoegde orgaan, met name: de examencommissie.

Gezien dit middel - hoewel laattijdig ingeroepen- de openbare orde raakt onderzoekt de Raad deze grief ten gronde. De Raad stelt vast dat, conform artikel 17 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij (zie stuk 11 van verwerende partij), de bevoegde docenten/examinatoren (in casu prof. dr. [D.M.] en prof. dr. [D.L.]) normaliter een examenbeslissing over het opleidingsonderdeel ‘stage met stage-examens’ kunnen nemen. De Codex Hoger Onderwijs³ bepaalt dat de docent op definitieve wijze het examencijfer voor een opleidingsonderdeel vastlegt en de examencommissie in principe niet meer tussenkomt. De examencommissie heeft conform de artikelen 19 en 20 van het OER de bevoegdheid om studenten het diploma toe te kennen en in voorkomend geval te delibereren op grond van bijzondere omstandigheden, wat in casu niet is gebeurd.

In voorliggende situatie betreft het echter een studievoortgangsbeslissing die wordt genomen in opvolging van een vernietigingsarrest van de Raad. Op grond van artikel 25 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij is het de examencommissie die samenkomt in het kader van het intern beroep, die met volheid van bevoegdheid een studievoortgangsbeslissing neemt, waarbij ze de mogelijkheid heeft om deze te herzien of te bevestigen. Het is derhalve de examencommissie, in bijzondere zitting samengekomen, die bevoegd is om een nieuwe examenbeslissing te nemen en niet de betrokken docenten. Voorliggende beslissing voldoet formeel derhalve niet aan de voorgeschreven regels van verwerende partij wat de interne beroepsprocedure betreft.

Dit middel is gegrond.

De Raad stelt verder vast dat, gezien de huidige beslissing formeel niet kan standhouden omdat ze niet werd genomen door de bevoegde examencommissie, bijeengekomen in het kader

---

³ Artikelen II.224 – II.231 van de Codex Hoger Onderwijs.

van het intern beroep, aan verzoeker, in opvolging van het eerder arrest nr. 2.971, derhalve nog steeds de mogelijkheid kan worden geboden om zijn examen alsnog af te leggen, volgens de afgesproken modaliteiten en in aanwezigheid van een externe waarnemer op een nieuw afgesproken datum.

Een afsluitend stage-examen kan dus nog georganiseerd worden zodat verzoeker – na het succesvol afleggen van dit examen – het diploma met betrekking tot het academiejaar 2015-2016 alsnog kan behalen.

Het beroep is in de aangegeven mate gegrond.”

Vervolgens heeft verzoeker, bij e-mail van 4 oktober 2016, gevraagd voor een diplomadeliberatie op basis van artikel 20.1.6 OER. De examencommissie heeft hierover in buitengewone zitting van 13 oktober 2016 een beslissing genomen.

Ze merkt op dat de aan de e-mail van verzoeker gehechte bijlagen werden gedeeld met de examencommissie, en dat de student alsook prof. [D.M.] en [D.L.] werden gehoord. De examencommissie stelt vast dat verzoeker niet is geslaagd voor het opleidingsonderdeel “Stage met Stage-examen” en bijgevolg niet voldoet aan de vooraf vastgestelde regels om geslaagd te worden verklaard. Ze is evenwel van oordeel dat verzoeker bijzondere omstandigheden aanhaalt, zodat haar samenkomst in bijzondere vergadering zich opdringt.

De examencommissie benadrukt dat het opleidingsonderdeel “Stage met Stage-examen” een essentieel onderdeel van de opleiding uitmaakt. In dit opleidingsonderdeel wordt getoetst of de student de globale leerplandoelstellingen en kerncompetenties van de opleiding Master in de Farmaceutische Zorg heeft behaald. Volgens haar blijkt dit onder meer uit het toegekende gewicht van 30 studiepunten aan dit opleidingsonderdeel. De examencommissie wijst vervolgens de kerncompetenties aan, die in het bijzonder tijdens het stage-examen worden getoetst, die verzoeker niet heeft behaald. Ze is van oordeel dat het professioneel kunnen verlenen van advies over geneesmiddelen niet alleen de essentie uitmaakt van het opleidingsonderdeel, maar eveneens van de gehele opleiding Master in de Farmaceutische Zorg. Ze stelt dat verzoeker niet heeft bewezen dit essentiële onderdeel van de opleiding te beheersen, zodat zij van oordeel is dat hij de globale doelstellingen van de opleiding niet heeft

behaald. De examencommissie kan dan ook niet ingaan op het verzoek van de student om hem geslaagd te verklaren.

Deze beslissing is de eerste beslissing die wordt aangevochten in het eerste beroep dat werd ingesteld bij de Raad. Dit werd bij de Raad geregistreerd onder rolnummer 2016/595.

Daarnaast wordt, in opvolging van het vernietigingsarrest nr. 3.092 van 27 september 2016 in de zaken 2016/260 en 2016/264, de examencommissie op 13 oktober 2016 bijeengeroepen om in een extra zitting een beslissing te nemen. Deze beslissing betreft de studiepuntenverdeling van “Stage (6 maanden) met stage-examens” (in totaal 30 SP). De examencommissie heeft deze als volgt bepaald:

Deel Stage (10 SP):

- Medicatiehistorieken: 6 SP (behaalde score: 13,7/20). Dit maakt integraal deel uit van de stage en de medicatiehistorieken worden nabesproken samen met stagemeesters; aspecten van gezondheidseconomie en administratie komen hierin ook aan bod. Dit onderdeel van de stage betreft de volledige stageperiode. De studenten moeten niet alleen een eigen medicatiehistoriek analyseren, maar ze moeten ook alle andere medicatiehistorieken (in totaal 18) van alle medestudenten kritisch lezen, evalueren, er zelf vragen over stellen en er vragen over beantwoorden. Om dit verder toe te lichten wordt geciteerd uit een document dat beschikbaar werd gesteld via het online platform van verwerende partij.
- Stage-evaluatie: 4 SP: op basis van het evaluatieformulier van de stagemeester wordt hiervoor aan verzoekende partij 15/20 toegekend. Deze score is gebaseerd op een kwantitatieve beoordeling (9/10) en een sterkte/zwakte analyse van de stagiair (6/10).

Deel Stage-examens (20 SP):

- Galenica-examen: 6 SP (behaalde score: 14/20)
- Mondeling farmacotherapeutische examen: 14 SP (hoogst behaalde score: 4/20)

Telkens wordt verduidelijkt welke eindcompetenties getoetst worden. De totaalscore van verzoeker wordt 9/20. De examencommissie verklaart unaniem verzoeker niet geslaagd voor de Master in de Farmaceutische Zorg.

Verzoeker kan een nieuw examen afleggen, waarvoor de examencommissie de modaliteiten, zoals vastgelegd op 25 augustus 2016, unaniem bevestigt. Zo vindt het nieuwe stage-examen plaats op 26 oktober 2016 om 10u. De examencommissie neemt vervolgens de modaliteiten van het stage-examen, zoals vastgelegd per mail d.d. 25 augustus 2016, integraal over. Verzoeker mag de reeds behaalde resultaten voor het galenica-examen en voor het deel medicatiehistorieken behouden. Ook wordt het hoogst behaalde resultaat voor het farmacotherapeutisch examen behouden, ingeval de student een lager cijfer zou behalen. Verder mag verzoeker gebruik maken van het gecommenterd geneesmiddelenrepertorium, krijgt hij 30 minuten voorbereidingstijd en wordt er een collega-docent van een andere universiteit aangeduid die zal optreden als externe waarnemer. Verzoeker mag bovendien kiezen uit alle gesloten enveloppes met vragen en de examencommissie merkt op dat er geen enkele aanleiding toe bestaat om te denken dat hij moeilijker zal ondervraagd worden dan andere studenten. De examencommissie legt in haar beslissing alvast een volgende extra vergadering vast op 26 oktober 2016, om 12u.

Deze beslissing is de tweede beslissing die wordt aangevochten in het eerste beroep dat werd ingesteld bij de Raad. Dit werd bij de Raad geregistreerd onder rolnummer 2016/595.

Op 26 oktober 2016 is verzoeker ziek en kan hij het op die dag geplande examen niet afleggen. De examencommissie komt die dag, om 12u, wel samen en stelt vast dat de student geen examen heeft afgelegd, volgens de modaliteiten, zoals bevestigd op de extra zitting van de examencommissie Master Farmaceutische Zorg van 13 oktober 2016. Verzoeker heeft zich de ochtend van het examen, 26 oktober 2016, verontschuldigd aan de voorzitter door middel van een e-mail. Aangezien de Universiteit Antwerpen volgens ArrestRvStvb2016_260_264 uiterlijk 27 oktober 2016 een nieuwe beslissing dient te nemen, kan geen nieuw examen worden voorgesteld binnen deze termijn. De examencommissie merkt op dat de student niets heeft aangegeven over de duur en ernst van dit ziektevoorval, zodat hierover geen inschatting kan worden gemaakt. Zij bevestigt daarom het hoogst behaalde examenresultaat van de extra zitting van de examencommissie van 13 oktober 2016: *“De totaalscore van [de student] wordt hiermee 09/20. De Examencommissie verklaart unaniem [de student] niet geslaagd voor de Master in de Farmaceutische Zorg.”*

Deze beslissing maakt het voorwerp uit van het tweede beroep dat werd ingesteld bij de Raad. Dit werd bij de Raad geregistreerd onder rolnummer 2016/617.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Wat dossier nr. 2016/595 betreft, stelt verwerende partij in haar *antwoordnota* vooreerst vast dat verzoeker er zich *an sich* enkel over beklaagt dat zij geen gunstig gevolg heeft gegeven aan zijn verzoek om op grond van bijzondere omstandigheden geslaagd te worden verklaard. Dit is de eerste bestreden beslissing.

Verwerende partij merkt op dat zij in de tweede bestreden beslissing uitvoering heeft gegeven aan het arrest van de Raad nr. 3.092 van 27 september 2016, waarbij de reeds eerder vastgelegde puntenverdeling voor het opleidingsonderdeel, de puntentoekenning aan verzoeker en de modaliteiten van het nieuwe examen worden hernomen en meegedeeld aan verzoeker. Zij stelt evenwel vast dat verzoeker in dit verzoekschrift, wat deze tweede bestreden beslissing betreft, *de facto* verhaal wil halen bij de Raad aangaande de vorige procedure. Verwerende partij wijst erop dat, voor zover verzoeker zich richt tegen de beoordeling van de Raad in het arrest nr. 3.092, deze middelen onontvankelijk zijn, aangezien de rechtsmacht van de Raad hiervoor is uitgeput en het arrest gezag van gewijsde heeft.

Tenslotte stelt verwerende partij geen opmerkingen te hebben met betrekking tot de ontvankelijkheid van het verzoekschrift nr. 2016/617.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hier niet verder op in.

Beoordeling

De Raad is van oordeel dat de beslissing van de Examencommissie master Farmaceutische Zorg van de extra zitting van 13 oktober 2016 werd vervangen door de beslissing van 26 oktober 2016. Het beroep is wat dit betreft dan ook zonder voorwerp.

De beroepen tegen de beslissing van de Examencommissie master Farmaceutische Zorg van de buitengewone zitting van 13 oktober 2016 en tegen de beslissing van 26 oktober 2016 zijn wel op ontvankelijke wijze ingesteld.

V. De middelen

A. Enig middel

Verzoeker beroept zich in dossier nr. 2016/617 – betreffende de derde bestreden beslissing – in een enig middel op de schending van het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vast dat de examencommissie op basis van zijn gewettigde afwezigheid op het examen (afwezigheid wegens ziekte) besluit om hem niet geslaagd te verklaren en hem zijn hoogst behaalde cijfer toe te kennen. Verzoeker is van oordeel dat deze beslissing op onredelijke motieven steunt, aangezien geen enkel ander bestuur een student niet geslaagd zou verklaren wegens geattesteerde ziekte op de dag van het examen. Hij benadrukt dat hij de ernst van de ziekte en zijn onmogelijkheid om deel te nemen aan toont met een ziekteattest. Hierover werden ook geen vragen gesteld door verwerende partij.

Verzoeker verwijst vervolgens naar verschillende Onderwijs- en examenreglementen, waarin hij telkens leest dat studenten met een gegronde afwezigheid, zoals die van hem, de kans krijgen om het examen opnieuw af te leggen. Er wordt dus niet zomaar het laatst gekende cijfer toegewezen. Verzoeker is ook van oordeel dat hij de gevolgen niet kon inschatten, vermits nergens in het reglement van verwerende partij is terug te vinden dat het hoogst behaalde cijfer wordt toegekend bij een gewettigde afwezigheid. Volgens hem is de zwaarte van de beslissing bovendien niet evenredig met de oorzaak ervan.

Daarnaast merkt verzoeker op dat verwerende partij met deze beslissing ook haar eigen OER, en meer bepaald artikel 14 OER, schendt. Hij wijst erop dat hij zijn afwezigheid kan staven met een geldig medisch attest. Hij stelt dat hij de tijd niet heeft gehad om dit aan verwerende partij voor te leggen, aangezien zij enkele uren na de melding van zijn afwezigheid al had beslist dat hij niet geslaagd was. Verzoeker is van oordeel dat dit ingaat tegen de bepalingen in haar reglement, waarin wordt bepaald dat de faculteit moet nagaan of de student het examen op een andere datum kan afleggen. Ze merkt op dat verwerende partij nalaat om naar een oplossing te zoeken, met de povere motivering dat er “geen nieuw examen voorgesteld kan worden binnen de termijn”. Volgens verzoeker kan echter rekening worden gehouden met zijn overmacht wat betreft de termijn van de nieuwe beslissing.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de examencommissie met de tweede bestreden beslissing – in navolging van het arrest nr. 3.092 – aan verzoeker liet weten dat hij op 26 oktober 2016 een nieuw examen kon afleggen, volgens de modaliteiten die reeds door de Raad aanvaard werden als zijnde een tegemoetkoming aan zijn eerdere arresten. Ze stelt vast dat de examencommissie in diezelfde beslissing van 13 oktober 2016 uitdrukkelijk aangaf dat zij opnieuw zou samenkomen op 26 oktober 2016 omstreeks 12u. Volgens verwerende partij was verzoeker er dus van op de hoogte (of hij behoorde dit te zijn) dat de examencommissie onmiddellijk na het stage-examen zou samenkomen om de studievoortgangsbepalende beslissing te nemen. Ze merkt op dat verzoeker ook wist dat ze van de Raad tijd had gekregen tot uiterlijk 27 oktober 2016 om een nieuwe beslissing te nemen.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker anderhalf uur voor de aanvang van het examen aan de voorzitter van de examencommissie – dus niet de examiner van het vak – meedeelde dat hij ziek was. Ze benadrukt dat op dat ogenblik de examinatoren reeds ter plaatse waren in de vaardighedenapotheek en dat ook de onafhankelijke waarnemer reeds gemobiliseerd was vanuit Gent. Verwerende partij merkt op dat verzoeker wel meldt dat hij ziek is, maar dat hij geen medisch attest toevoegt, niettegenstaande het feit dat verwerende partij diezelfde dag een beslissing moest nemen (en verzoeker dit weet, minstens behoorde te weten). Verzoeker bezorgde pas enkele dagen later een medisch attest.

Verwerende partij stelt dat zij niet in de mogelijkheid was om nog een nieuw examen te organiseren, vermits zij tot 27 oktober 2016 de tijd had om een nieuwe beslissing te nemen. Verwerende partij stipt aan dat verzoeker reeds eenmaal niet is komen opdagen op een georganiseerd stage-examen (op 31 augustus 2016) en hij meldde zich eenmaal ziek (op 26 oktober 2016). Ze stelt dat er niet van haar kan worden verwacht dat ze examens blijft organiseren. Volgens haar zoekt en vindt verzoeker steeds opnieuw een weg om naar de Raad te stappen, en op die manier het stage-examen te ontlopen. Verwerende partij meent bovendien te mogen besluiten dat verzoeker in zijn verzoekschrift nr. 2016/595 (minstens impliciet) aangeeft dat het voor hem onmogelijk is om het examen nog een keer af te leggen en dat hij dus helemaal niet de intentie heeft om dit ooit nog te doen. Ze stelt dat dit de teneur die zij al lang aanvoelt, bevestigt, met name het feit dat verzoeker zijn diploma niet wil behalen op grond van te bewijzen competenties en vaardigheden, maar op grond van een lange juridische uitputtingsslag.

Verwerende partij is tenslotte van oordeel dat zij artikel 14 OER heeft gerespecteerd. Zij stelt dat de faculteit, krachtens artikel 14 OER, nagaat of de student die verhinderd is wegens gewettigde afwezigheid op een andere datum examen kan afleggen. Ze stipt aan dat de examencommissie *in casu* heeft vastgesteld dat er geen nieuw examen kon worden voorgesteld (1) omdat de Raad haar had opgelegd uiterlijk op 27 oktober 2016 een nieuwe beslissing te nemen, en (2) verzoeker geen toelichting gaf over de duur en ernst van dit ziektevoorval, zodat hiervan ook geen inschatting kon worden gemaakt.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij artikel 14 OER heeft gevolgd: hij meldt de ziekte telefonisch tijdig aan het secretariaat. Hij benadrukt dat hij dit niet eerder kan dan het moment dat hij door overmacht ziek is. Hij stuurt ook een e-mail naar de professoren en hij brengt de voorzitter van de examencommissie op de hoogte, wat niet verplicht is. Verzoeker stuurt zijn ziekteattest aangetekend op. Volgens hem wordt nergens in het OER bepaald dat het attest per mail moet worden toegevoegd. Hij merkt op dat de duur en de ernst van de ziekte niet kon worden bepaald en dus ook niet kon worden meegedeeld. Verzoeker stelt vast dat nergens in het OER staat dat dit verplichte communicatie is. Hij is tenslotte ook van oordeel dat de juridische uitputtingsslag volledig aan verwerende partij te danken is.

Beoordeling

Verzoeker grieft concreet dat hij ondanks het feit dat hij gewettigd afwezig was niet de kans kreeg op een inhaalexamen.

De Raad stelt vast dat artikel 14 van het OER 2015-2016 van verwerende partij in dit verband als volgt bepaalt:

“Artikel 14 Niet-deelname aan examens

14.1 (...)

14.2 Indien een student tijdens de examens wegens overmacht verhinderd is aan één of meer examens deel te nemen, wordt dit onverwijld bij de faculteit gemeld en gestaafd met een geldig bewijsstuk. Een medisch attest wordt aanvaard, mits het door een arts is uitgeschreven op de dag van de ziekte of het ongeval. Een attest waarin enkel de verklaring van de student wordt gemeld (dixitattest) of een attest dat na de ziekte werd geschreven (post-factumattest) wordt niet als bewijsstuk aanvaard. De faculteit gaat na of de student op een andere datum examen kan afleggen.”.

De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoeker voor de aanvang van het examen aan de voorzitter van de examencommissie heeft meegedeeld dat hij ziek was. Dit gebeurde per e-mail van 26 oktober 2016 (8u29) (zie bijlage 14 van verwerende partij).

Daags na het examen verstuurt verzoeker aangetekend een medisch attest (zie bijlage 15 van verwerende partij). Uit het medisch attest van 26 oktober 2016 blijkt dat verzoeker op die datum niet kon aanwezig zijn op het examen wegens ziekte. Het attest geeft ook aan dat, behoudens verwikkelingen, de bezigheden op 27 oktober 2016 hervat kunnen worden.

De Examencommissie master Farmaceutische zorg, die op dezelfde dag nog is samen gekomen, stelt dat, aangezien er geen examenresultaat van het stage-examen van woensdag 26 oktober 2016 voorligt, het hoogst behaalde examenresultaat (9/20) wordt bevestigd. Een inhaalexamen op een andere dag kan volgens verwerende partij niet worden georganiseerd, vermits (1) de Universiteit Antwerpen volgens het Arrest RvStvb 2016_260_264 een beslissing dient te nemen tegen uiterlijk 27 oktober 2016, en bijgevolg geen nieuw examen kan worden voorgesteld binnen deze termijn, en (2) verzoeker niets heeft aangegeven over de duur en ernst van dit ziektevoorval, zodat hierover geen inschatting kan worden gemaakt.

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoeker volgens het reglement heeft gehandeld. Hij heeft tijdig – voor de aanvang van het examen – de faculteit op de hoogte gebracht van zijn afwezigheid wegens ziekte en heeft ook spoedig een medisch attest bezorgd, dat aan de in het reglement bepaalde voorwaarden voldoet.

De Raad gaat vervolgens na in hoeverre het redelijk is dat verwerende partij, die de mogelijkheid heeft om, conform artikel 14 OER, in voorkomend geval een inhaalexamen vast te leggen, *in casu* heeft beslist om dit niet te doen en onmiddellijk het eerder behaalde negatief resultaat van verzoeker te bevestigen. Bij dit onderzoek neemt de Raad volgende elementen in overweging:

- De uiterste termijn die de Raad verbindt aan het nemen van een nieuwe beslissing (*in casu* 27 oktober 2016) wijzigt de ‘aard’ van de beslissingstermijn van de interne beroepscommissie niet.⁴ De termijn die de Raad vooropstelt om een nieuwe beslissing

---

⁴ RvS 17 maart 2015, nr. 230.559 nv Imbos.

te nemen, betreft derhalve geen vervaltermijn, maar een ordetermijn. De interne beroepscommissie kan dus nog steeds rechtsgeldig een beslissing nemen na het overschrijden van deze datum. *In casu* kon verwerende partij, in voorkomend geval, aan verzoeker – zoals ook in artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs vermeld staat – gemotiveerd een nieuwe beslissingsdatum van de interne beroepscommissie meedelen.

- Uit het medisch attest van verzoeker blijkt dat de ziekte van korte duur was. Hoewel het van weinig hoffelijkheid getuigt – gezien de specifieke context waarbinnen dit examen wordt georganiseerd – om in de mailing waarbij verzoeker zijn onverwachte afwezigheid wegens ziekte meldt, geen enkele verdere duiding te geven, kon verwerende partij evenwel het medisch attest van verzoeker afwachten, of om nadere uitleg vragen, alvorens te bepalen of er al dan niet nog een inhaalexamen kon worden georganiseerd, temeer gezien de zeer zware gevolgen voor verzoeker.
- Verwerende partij toont in de gegeven omstandigheden ook niet aan dat de organisatie van een nieuw inhaalexamen praktisch niet meer mogelijk is;
- Verwerende partij steunt zich op de overtuiging – die naar haar inziens ten minste impliciet blijkt uit het verzoekschrift betreffende de deliberatiebeslissing – dat verzoeker niet meer wenst deel te nemen aan het examen omdat het voor hem onmogelijk is geworden. De Raad is van oordeel dat onvoldoende bewijs van deze veronderstelde intentie van verzoeker voorligt. De raadsman van verzoeker bevestigt bovendien ter zitting dat verzoeker aan het examen wil deelnemen en niet afziet van een nieuwe examenkans, ondanks de zware gezondheidsproblemen die deelname hem mogelijk kan berokkenen.

De Raad heeft zeker begrip voor de geraaktheid van verwerende partij, die dit examen telkens opnieuw heeft georganiseerd – waarbij naast de docenten van het opleidingsonderdeel ook een collega professor van een andere universiteit wordt opgeroepen –, maar *an sich* is dit geen verschoning om geen inhaalexamen voor verzoeker te organiseren. In de gegeven omstandigheden acht de Raad het niet redelijk om verzoeker – die gewettigd afwezig was – de mogelijkheid van een inhaalexamen te ontnemen, temeer gezien de uitermate zware gevolgen voor verzoeker, met name: het niet behalen van het diploma.

De Raad benadrukt het belang voor verzoeker om aan dit examen te participeren om dienaangaande zijn competenties voor dit deelopleidingsonderdeel aan te tonen. Dit

deelopleidingsonderdeel omvat 14 studiepunten en verwerende partij hecht hieraan een bijzondere waarde. De Raad stelt ook vast dat de raadsman van verwerende partij ter zitting stelt dat de universiteit niet liever wil dan dat verzoeker deelneemt aan het examen, zodat hij zijn verworven kerncompetenties kan aantonen.

De Raad kan in geen geval in de plaats van verwerende partij treden en besluiten dat aan dit examen niet moet worden deelgenomen, gezien de bijzondere toestand waarin verzoeker zich bevindt. De Raad kan zich ook niet in de plaats stellen van verwerende partij en oordelen dat – in het licht van de niet-deelname aan dit examen – verzoeker moet worden gedelibereerd op grond van het eerder behaalde examenresultaat.

De Raad benadrukt tot slot dat aan een docent het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid kleeft. Het betreft wel een openbaar examen (zie artikel 13.6.2 OER 2015-2016), zodat verzoeker – ingeval hij dit nodig acht – zich in principe kan laten vergezellen door een vertrouwenspersoon, zoals zijn stagemeester of werkgever-apotheker, ingeval dit hem meer zekerheid biedt.

Het middel is gegrond.

Het tweede beroepsschrift 2016/595 heeft als – ontvankelijk – voorwerp de niet-deliberatiebeslissing. De Raad is van oordeel dat, in het licht van de nietigverklaring van de voorliggende examenbeslissing, waarbij het eerder behaalde hoogste cijfer wordt bevestigd, een eventuele deliberatiebeslissing op grond van bijzondere omstandigheden door verwerende partij momenteel nog niet kan worden genomen, gezien een definitief cijfer voor het betreffende litigieuze opleidingsonderdeel nog niet is vastgelegd. Er dient ook een nieuwe examendatum en modaliteiten in overleg met verzoeker te worden bepaald.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van 26 oktober 2016.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal een nieuwe beslissing nemen, onverwijld, nadat een nieuw stage-examen werd georganiseerd, op een binnen een redelijke termijn en in overleg met verzoeker bepaalde datum.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Jean Goossens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.469 van 19 december 2016 in de zaak 2016/618

In zake: Kian MOHADJERIN
Woonplaats kiezend te 2550 Kontich
Kauwlei 85

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 oktober 2016 waarbij verzoeker niet werd toegestaan om meer dan 66 studiepunten op te nemen en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Industriële wetenschappen (richting: Elektronica-ICT)’.

Aan verzoeker werd niet toegestaan om in het academiejaar 2016-2017 meer dan 66 studiepunten (*in casu* 69 studiepunten) op te nemen.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 oktober 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 26 oktober 2016 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het intern beroep van verzoeker tegen de beslissing van de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (IBIS) laattijdig werd ontvangen en daarom onontvankelijk werd verklaard. Hierdoor blijft de oorspronkelijk genomen beslissing gehandhaafd in het academiejaar 2016-2017: het is niet toegestaan meer dan 66 studiepunten op te nemen.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepsinstantie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

De verwerende partij heeft bij beslissing van 26 oktober 2016 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 26 oktober 2016 terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft verklaard

Standpunt van partijen

In zijn extern beroepschrift stelt verzoeker dat hij ‘ombuds.fti@uantwerpen.be’ contacteerde op 11 oktober 2016. Hij werd op 13 oktober verkeerdelijk opnieuw doorgestuurd naar de studietrajectbegeleidster [S.V.]. Mevrouw [S.V.] contacteerde vervolgens opnieuw de ombuds om een afspraak vast te leggen. Deze afspraak was pas bij de ombuds, mevrouw [L.], bekend op 17 oktober, zijnde na het verlopen van de beroepstermijn. Verzoeker kon pas een andere ombuds, de heer [T.], spreken op 19 oktober.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de initiële beslissing werd betekend op 9 oktober 2016. De beslissing vermeldt de beroepsmogelijkheid, zij het dat nog verwezen wordt naar de oude decretale termijn van vijf dagen, die zo nog stond ingeschreven in het onderwijs- en examenreglement. Verzoeker heeft echter gewacht tot 19 oktober 2016 om intern beroep in te dienen. Verzoeker komt weliswaar met een verhaal waarom hij te laat is, maar hij geeft hoe dan ook toe dat hij te laat is. Zelfs bij toepassing van de nieuwe termijn van zeven dagen, ingaande de dag van de kennisgeving. Het is deze laatste termijn die de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking toepaste. Aangezien verzoeker het intern beroep niet op correcte wijze heeft uitgeput, is het huidig extern beroep volgens verwerende partij dan ook onontvankelijk.

Beoordeling

De Raad onderzoekt vooreerst of de interne beroepsinstantie het beroep terecht als onontvankelijk heeft beschouwd.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat de initiële beslissing – die werd betekend op 9 oktober 2016 - de beroepsmogelijkheid vermeldde, zij het dat nog verwezen werd naar de oude decretale termijn van vijf dagen, die zo nog stond ingeschreven in het OER.

De Raad stelt vast dat de initiële beslissing dd. 9 oktober 2016 de volgende beroepsmogelijkheden vermeldt (eigen nadruk):

“4.3.8 Een student die oordeelt dat de registratie van het studieprogramma in het studenteninformatiesysteem (SisA) aangetast is door een schending van het recht, stelt met eventuele hulp van de facultaire ombudspersoon schriftelijk een verzoek tot herziening van de registratie in bij de door de faculteit aangewezen instantie.

Dit verzoek wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen die ingaat de dag na die waarop de student kennis heeft genomen van de beslissing. Ten aanzien van de student begint de termijn te lopen vanaf de eerste dag die volgt op die van overhandiging van de beslissing tegen ontvangstbewijs of weigering tot ontvangst, vanaf de eerste werkdag die volgt op die van afgifte van het elektronisch bericht in de elektronische postbus van de student (voornaam.naam@student.uantwerpen.be) of vanaf de derde werkdag die volgt op die van afgifte van de gewone of per post aangetekende brief op het postkantoor tenzij de student een latere ontvangst bewijst.

De student wordt mondeling gehoord door de aangewezen instantie indien hij/zij dit heeft gevraagd in het schriftelijk verzoek tot heroverweging van de beslissing. Artikels 25.3 en 25.4 van dit reglement zijn daarna van toepassing. (...)”

Met ingang van 1 oktober 2016 bepaalt artikel II.283 lid 2 van de Codex Hoger Onderwijs evenwel het volgende omtrent de termijn voor het instellen van een intern beroep:

“De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbepaling in binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op :

1° in het geval van een examenbeslissing : de dag na deze van de proclamatie;

2° in het geval van een andere studievoortgangsbepaling: de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.”

In casu dateert de initiële studievoortgangsbepaling van 9 oktober 2016. Gezien deze dateert van na 1 oktober 2016, diende deze conform de Codex reeds de ‘nieuwe’ vervaltermijn van 7 kalenderdagen die ingaat de dag na de kennisgeving van de beslissing te vermelden. De beslissing vermeldt *in casu* echter verkeerdelijk dat een verzoek tot herziening moet worden ingesteld *“binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen die ingaat de dag na die waarop de student kennis heeft genomen van de beslissing”*.

De Raad stelt aldus vast dat de initiële beslissing de beroepsmodaliteiten niet correct vermeldt. In tegenstelling tot wat verwerende partij in haar antwoordnota lijkt te poneren, leidt dit er niet toe dat de termijn van zeven kalenderdagen ingaande de dag na de kennisgeving van de beslissing alsnog door de interne beroepsinstantie mocht worden toegepast bij de beoordeling van de tijdigheid van het intern beroepsschrift.

In toepassing van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet vangt de termijn voor het instellen van het intern beroep immers slechts aan wanneer samen met de beslissing de beroepsmogelijkheden en de -modaliteiten van het beroep worden vermeld. Bij gebreke daaraan, neemt de termijn voor het indienen van een beroep pas een aanvang vier maanden nadat de betrokkene van de beslissing in kennis werd gesteld.

Deze verplichting houdt in dat niet alleen de mogelijkheid tot het instellen van een intern beroep moet worden vermeld, maar ook de modaliteiten ter zake. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat enerzijds alle relevante modaliteiten voor het intern beroep moeten worden

vermeld en anderzijds de loutere verwijzing naar een andere vindplaats – zoals het onderwijs- en examenreglement – niet volstaat als kennisgeving van de beroepsmodaliteiten.

Bij de initiële beslissing dd. 9 oktober 2016 is, door de vermelding van verkeerde beroepsmodaliteiten, niet gehandeld overeenkomstig de voorschriften van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet, wat tot gevolg heeft dat de termijn voor het indienen van een beroep slechts een aanvang neemt vier maanden nadat verzoeker in kennis werd gesteld van de beslissing.

Deze beroepstermijn was nog niet verstreken toen verzoeker op 19 oktober 2016 zijn intern beroep instelde. De interne beroepsinstantie heeft dat beroep derhalve ten onrechte onontvankelijk verklaard *ratione temporis*.

Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 oktober 2016.

2. De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk tegen 6 januari 2017 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
-----------------	-----------------

Jean Goossens	bijzitter
---------------	-----------

Jan Geens	bijzitter
-----------	-----------

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.467 van 19 december 2016 in de zaak 2016/624

In zake: Birgit DECOCK
Woonplaats kiezend te 8434 Westende
Bassevillestraat 109

Tegen: HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 31 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 oktober 2016 waarbij aan verzoekster werd geweigerd de gepresteerde stage-uren voor het opleidingsonderdeel “grootkeuken- en hygiënestage” over te dragen naar het huidige academiejaar en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de voedings- en dieetkunde’.

Verzoekster werd geweigerd de reeds gepresteerde stage-uren voor het opleidingsonderdeel “grootkeuken- en hygiënestage” in academiejaar 2015-2016 over te dragen naar het huidige academiejaar.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 oktober 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vast dat verzoekster haar opleidingscontract voor akkoord ondertekende. “Grootkeuken- en hygiënestage” is een opleidingsonderdeel uit de tweede trajectschijf van de opleiding ‘Voedings- en dieetkunde’, met een studie-omvang van 3 studiepunten. Verzoekster verklaart tijdens het academiejaar 2015-2016 29 stage-uren gepresteerd te hebben in het kader van ‘Grootkeuken- en hygiënestage’, een opleidingsonderdeel waarvoor 76 uur stage moet worden afgelegd. Gezien verzoekster een deel van de stage-uren van haar stage niet volbracht, behaalde ze voor “Grootkeuken- en hygiënestage” als examenresultaat ‘afwezig’. Deze afwezigheid heeft ertoe geleid dat verzoekster de te verwerven eindcompetenties van dit opleidingsonderdeel niet heeft kunnen bewijzen (cfr. artikel 48, §5 van het OER). Verzoekster vroeg de opleidingsvoorzitter en de studietrajectbegeleider van de opleiding het volgende: *“(…) ik hoorde echter dat mijn reeds gepresteerde stage-uren (29 uur) niet zouden overgedragen worden naar dit jaar en dat ik dus de volledige 76 u opnieuw zou moeten afleggen. Dit zou mij heel zuur opbreken, aangezien mijn reeds gepresteerde stage-uren veel energie en doorzettingsvermogen hebben gekost, met grote gevolgen nadien. Daarom zou ik u vriendelijk willen vragen of het mogelijk zou zijn om mijn reeds gepresteerde stage-uren (29 uur) toch over te dragen en te laten meetellen, zodat dit harde werk niet voor niets is geweest?”*

Artikel 53, §1 van het OER 2016-2017 stelt het volgende: *“Een student slaagt niet voor een enkelvoudig opleidingsonderdeel wanneer hij een examencijfer van minder dan 10 op 20 behaalt of wanneer hij de vermelding “afwezig” kreeg voor het examen. De student moet het opleidingsonderdeel hernemen waarvoor hij niet geslaagd is. Bij herkansing van een opleidingsonderdeel waarvoor men niet geslaagd is, vervalt elke vorige examenbeslissing”*. De studietrajectbegeleider heeft verzoekster meegedeeld dat niet ingegaan kon worden op haar vraag en heeft uitgelegd dat deelloverdrachten naar een volgend academiejaar enkel mogelijk zijn indien het gaat om geslaagde deellopleidingsonderdelen van een samengesteld opleidingsonderdeel (cfr. artikel 54 van het OER). ‘Grootkeuken- en hygiënestage’ is een

enkelvoudig opleidingsonderdeel en er vond geen evaluatie plaats. Verzoekster behaalde ‘afwezig’ als examenresultaat en moet ‘Grootkeuken- en hygiënestage’ dit academiejaar hernemen. De beslissing om de gepresteerde stage-uren uit een vorig academiejaar niet over te dragen naar 2016-2017 is volgens de interne beroepsinstantie op een deugdelijke en gemotiveerde manier tot stand gekomen. Er is verder geen tussenkomst van de ombudspersoon geweest.

De interne beroepsinstantie beslist om de klacht ongegrond te verklaren.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 25 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 31 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In de *antwoordnota* stelt verwerende partij dat zich voorafgaandelijk de vraag stelt of het voorwerp van het geschil wel een “studievoortgangsbeslissing” (overeenkomstig artikel I.3 69° van de Codex Hoger Onderwijs) uitmaakt, waaromtrent de Raad bevoegd is om te oordelen. De decretaal bepaalde opsomming is limitatief. Het huidige bestreden mailbericht ressorteert onder geen van de in de Codex vermelde opsomming van beslissingen die het voorwerp kunnen uitmaken van een procedure voor de Raad. Het huidige beroep kan zich enkel richten tot de beslissing van de interne beroepsinstantie, die overeenkomstig artikel 62 §3 van het OER over volheid van bevoegdheid beschikt, waardoor diens beslissing in de plaats komt van de oorspronkelijke beslissing. Nu het (intern) beroep niet gericht was tegen een studievoortgangsbeslissing, maakt het voorwerp van hetgeen de interne beroepsinstantie besliste evenmin een studievoortgangsbeslissing uit. Volgens verwerende partij is het extern beroepschrift bijgevolg onontvankelijk.

Met een aangetekend schrijven van 28 november 2016 deelt verzoekende partij vervolgens het volgende mee aan de Raad:

“Ik heb kennis genomen van de antwoordnota die werd overgemaakt door advocate Eva Bral namens [verwerende partij] in het dossier bij u gekend onder referentie 2016/624. Opmerkelijk is dat in de antwoordnota de door de [verwerende partij] eerder gegeven kwalificatie als “studievoortgangsbepaling” in twijfel wordt getrokken. Zodoende werd mij kennelijk foutief meegedeeld dat een beroep bij uw Raad zou openstaan. Tevens valt uit de antwoordnota op te maken dat de overmachtsituatie niet wordt aanvaard. Mocht uw Raad zich bevoegd achten, dan is het weinig waarschijnlijk dat de beslissing in gunstige zin zou worden hervormd.

Mede gelet op het bovenstaande en rekening houdende met de kosten, de energie en de tijd die reeds zijn gekropen in deze procedure, word ik er dan ook – diep ontgoocheld – toe genoopt om afstand te doen van deze procedure. Mag ik u vriendelijk verzoeken om de afstand van geding te willen noteren en dit te willen bevestigen, aub?”

Beoordeling

De Raad beschouwt de kennisgeving van verzoekende partij als een afstand van beroep.

Er zijn geen redenen om die afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.473 van 21 december 2016 in de zaak 2016/626

In zake: Chadzji-Murad ISTAPAYEV
Woonplaats kiezend te 9300 Aalst
De Schrijverstraat 19

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 november 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 28 september 2016 waarbij verzoeker niet werd toegestaan in te schrijven met een negatief leerkrediet en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 31 oktober 2016 waarbij de interne beroepsinstantie zich onbevoegd verklaarde.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Karin Goossens, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Master in de Rechten”.

Verzoeker werd geweigerd om zich in het academiejaar 2016-2017 in te schrijven op grond van een negatief leerkrediet.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 oktober 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing op datum van 31 oktober 2016 verklaarde de interne beroepsinstantie zich onbevoegd om uitspraak te doen.

De voorzitter van de interne beroepsinstantie stelde overeenkomstig artikel 151 van het OER vast dat de interne beroepsinstantie onbevoegd is, nu de weigering tot herinschrijving op grond van een negatief leerkrediet niet is opgenomen in het betrokken artikel. Om deze redenen is de interne beroepsinstantie onbevoegd om uitspraak te doen over de weigering tot herinschrijving op grond van een negatief leerkrediet.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 31 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 november 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij toelating kreeg voor de inschrijving in academiejaar 2015-2016, terwijl hij toen geen leerkrediet had. Verder heeft verzoeker verhoogde studiegelden betaald en is hij voor alle opgenomen vakken geslaagd. Verzoeker is ervan overtuigd dat de verwerende partij niet of onvoldoende naar vorm en inhoud haar beslissing motiveerde. Verder vraagt verzoeker zich af of dergelijke praktijken stroken met het rechtszekerheidsbeginsel: kan het bestuur naar goeddunken een student toelating geven om zich in te schrijven en vervolgens de toelating tot herinschrijving weigeren, terwijl de student voor alle vakken slaagt en aan andere voorwaarden voldoet? Tenslotte haalt verzoeker aan dat dergelijke bepalingen van het OER en *de facto* praktijken van het bestuur niet in overeenstemming zijn met EU-doelstellingen. Een EU-student (behalve een Belgische student) kan zich aan een onderwijsinstelling inschrijven, zonder dat hij leerkrediet moet hebben, mits betaling van studiegelden. Verzoekster vermoedt dat hier sprake is van verboden discriminatie o.g.v. EU-nationaliteit.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat het geschil een vraag tot (her)inschrijving van verzoeker betreft, die niet beschikt over een batig saldo aan leerkrediet. Overeenkomstig voorafgaande rechtspraak van de Raad, lijkt de Raad onbevoegd te zijn wat dit soort geschillen betreft.

De bestreden beslissing is kennelijk geen ‘studievoortgangsbepaling’ zoals bepaald in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, noch een beslissing inzake de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet. Daarenboven is het ook geen beslissing tot rechtzetting van een materiële vergissing of onjuistheid inzake het leerkrediet, zoals bedoeld in artikel II.205 *juncto* IV.93 van de Codex. De berekening van het leerkrediet staat niet ter discussie. De inschrijving was niet mogelijk op grond van het tekort aan leerkrediet conform artikelen 86-87 van het OER. Dit houdt echter geen uitspraak in over de vaststelling van het leerkrediet. Bijgevolg is de Raad niet bevoegd.

Beoordeling

De bestreden beslissing is een weigering tot inschrijving van een student die een negatief leerkredietssaldo heeft.

Artikel II.205, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een hogeronderwijsinstelling de inschrijving van een student kan weigeren als hij een leerkrediet heeft dat kleiner dan of gelijk is aan nul. Een instelling kan een dergelijke uitsluitingsgrond voor de inschrijving op reglementaire wijze opnemen in haar interne regelgeving (RvS 18 januari 2016, nr. 233.491, Vrije Universiteit Brussel).

Zoals de Raad reeds heeft overwogen in de arresten nr. 2.750 van 12 januari 2016 en nr. 3.258 van 24 oktober 2016, valt een geschil omtrent de rechtsgeldigheid van een weigering tot inschrijving omwille van negatief leerkrediet buiten de bevoegdheid van de Raad. De Raad ziet geen redenen om er hier anders over te oordelen.

De Raad beschikt als administratief rechtcollege immers enkel over een toegewezen bevoegdheid.

Artikel I.3, 69°, van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) omschrijft een ‘studievoortgangsbepaling’ als een van de volgende bepalingen:

- “a) een examenbepaling, zijnde elke bepaling die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;
- b) een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten;
- c) de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven;
- d) de toekenning van een vrijstelling, zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;
- e) een bepaling waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld;
- f) het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedoeld in artikel II.246;
- g) het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;
- h) een bepaling inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma van hoger onderwijs met een Vlaams diploma van hoger onderwijs genomen krachtens artikel II.256;

Aan dit begrip ontleent de Raad, krachtens artikel II.285, tweede lid, van de Codex zijn bevoegdheid om als administratief rechtcollege te oordelen:

“De Raad doet als administratief rechtcollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de bepaling betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure. De Raad doet als administratief rechtcollege uitspraak over de verzoeken die studenten in uitvoering van artikel II.204 rechtstreeks bij hem indienen om hun leerkrediet aan te passen omdat ze zich in een overmachtsituatie bevonden en de instelling voor hen geen aangepaste examenregeling heeft geboden.”

De bestreden bepaling is geen bepaling zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, g) van de Codex. Evenmin kan de bestreden bepaling worden vereenzelvigd met een van de andere studievoortgangsbepalingen uit artikel I.3, 69° van de Codex.

Op grond van artikel II.285, vierde lid, van de Codex, is de Raad ook bevoegd om uitspraak te doen over vrijstellingen op grond van eerder verworven kwalificaties of een bewijs van bekwaamheid:

“Personen die nog niet ingeschreven zijn aan een instelling voor hoger onderwijs kunnen tegen een beslissing over een aanvraag om vrijstelling op grond van EVK's of van een bewijs van bekwaamheid maar 1 keer een beroep instellen bij de Raad ingeval ze in een periode van 4 jaar een aanvraag met dezelfde of vergelijkbare strekking hebben ingediend bij meerdere instellingen. Een dergelijk beroep dat een tweede keer is ingesteld, is onontvankelijk.”

De hier voorliggende bestreden beslissing is niet een beslissing met dergelijke strekking.

Artikel II.285, derde lid, van de Codex ten slotte, verleent de Raad de bevoegdheid om uitspraak te doen over beslissingen die het instellingsbestuur neemt op grond van een procedure bedoeld in artikel IV.93 van de Codex:

“De beslissingen genomen door het instellingsbestuur en door de stuurgroep Databank Hoger Onderwijs op grond van de procedure bedoeld in artikel IV.93, kunnen worden aangevochten voor de Raad. De Raad beoordeelt of de bestreden vermeldingen in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen en, desgevallend, met de van toepassing zijnde onderwijs- en examenreglementen. De behandeling van een verzoekschrift ter zake door de Raad leidt tot de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of ongegrondheid ervan, of tot de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen beslissing. In dat laatste geval brengt het instellingsbestuur of de door de stuurgroep aangewezen persoon de bestreden vermelding onverwijld in overeenstemming met de dragende redenen die hebben geleid tot de uitspraak van de Raad.”

Artikel IV.93 van de Codex heeft betrekking op het volgende:

“De hogeronderwijsinstellingen stellen een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden die de grondslag vormen voor een studievoortgangsbeslissing, een weigering tot inschrijving als vermeld in artikel II.205, of de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet overeenkomstig deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3.
De stuurgroep vermeld in artikel IV.91 stelt een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden, zoals vermeld in het vorige lid, die vastgesteld zijn na het afsluiten van de gegevens van het desbetreffende academiejaar.”

Deze bepaling is bij amendement nr. 30 ingevoerd (*Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/2, 18 e.v.*) als artikel *113quater* in het toenmalige Structuurstudiedecreet, en kaderde in de oprichting van de Databank Hoger Onderwijs. Omtrent de redenen die aanleiding kunnen geven tot het opstarten van de hier vermelde procedure, bevat de parlementaire voorbereiding geen enkele nadere toelichting. Het amendement is vervolgens in eerste lezing aangenomen (*Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/4, 41 e.v.*) en lijkt vervolgens in het verslag namens de bevoegde commissie niet meer ter sprake te komen (*Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/6*).

Uit de letterlijke lezing van het huidige artikel IV.93 van de Codex – en de hiervoor in herinnering gebrachte parlementaire voorbereiding biedt geen aanknopingspunten voor een andere interpretatie – lijkt te volgen dat artikel 285, derde lid van de Codex de Raad enkel rechtsmacht verleent om zich uit te spreken over beroepen tegen hetzij (i) een studievoortgangsbepaling, hetzij (ii) een weigering tot inschrijving zoals vermeld in artikel II.205 van de Codex, hetzij (iii) een beslissing omtrent de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet, wanneer het een interne beroepsprocedure betrof die betrekking had op de rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden.

Zoals hierboven reeds is vastgesteld, is het voorwerp van huidig beroep geen studievoortgangsbepaling. Evenmin strekt de bestreden beslissing ertoe het leerkrediet van verzoeker vast te stellen, te vermeerderen of te verminderen.

De vraag rijst derhalve of de bestreden beslissing de hoedanigheid heeft van een weigering tot inschrijving zoals vermeld in artikel II.205, eerste lid van de Codex.

“Een hogeschool of universiteit kan de inschrijving van een student weigeren als hij een leerkrediet heeft dat kleiner of gelijk is aan nul.”

Deze vraag lijkt bevestigend te moeten worden beantwoord, maar opdat de Raad in toepassing van artikel IV.93 bevoegd zou zijn, is tevens vereist dat de beslissing omtrent artikel II.205 uitspraak doet over de rechtzetting van een materiële vergissing of onjuistheid. Dat blijkt te dezen duidelijk niet het geval te zijn: de berekening van het leerkrediet staat niet ter discussie, noch heeft verzoeker in de interne procedure – of thans voor de Raad – aangevoerd dat er van een materiële vergissing sprake is.

Zoals de Raad in de voormelde arresten nr. 2.750 en nr. 3.258 heeft overwogen, zijn er vooreerst taalkundige redenen om aan te nemen dat de decreetgever de procedures vermeld in artikel IV.93 van de Codex Hoger Onderwijs wel degelijk alle heeft bedoeld in het licht van de rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden.

Daarnaast zijn er naar oordeel van de Raad bovenal ook juridische overwegingen die tot hetzelfde besluit nopen.

Hiervoor reeds is in herinnering gebracht dat de Raad slechts beschikt over een toegewezen bevoegdheid. Dit betekent dat – ten ware een schending van het gelijkheidsbeginsel zou worden aangevoerd, wat te dezen niet het geval is en waartoe de Raad ook ambtshalve geen redenen ziet – de Raad slechts kan oordelen over de geschillen die uitdrukkelijk aan zijn bevoegdheid zijn onderworpen, of waarvan op grond van de parlementaire voorbereiding moet worden aangenomen dat zulks de onmiskenbare bedoeling van de decreetgever was (RvS 17 april 2008, nr. 182.124, XXX; RvS 17 juni 2010, nr. 205.337, Van Der Hijden).

In de parlementaire voorbereiding bij wat thans artikel II.205 van de Codex Hoger Onderwijs is, heeft de decreetgever de beslissing van de hogeronderwijsinstelling om een student met negatief leerkrediet al dan niet in te schrijven, uitdrukkelijk geduid als een discretionaire bevoegdheid van de instelling: *“Studenten met een negatief leerkrediet zijn niet financierbaar. Dit betekent dat de hoger onderwijsinstelling noch inputfinanciering noch outputfinanciering krijgt voor deze studenten. De instelling beslist over de inschrijving van deze studenten.”* (Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/1, 15) en *“Als een student zijn/haar leerkrediet volledig heeft verbruikt zonder resultaat, geeft dit aan dat hij de aangeboden kansen niet voldoende benut heeft. Hier kan een instelling oordelen dat op basis van het studieverleden, verder studeren op dat ogenblik weinig kans tot slagen biedt. De instelling krijgt hier dan ook het recht om deze studenten te weigeren.”* (Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/1, 47).

Het recht om de inschrijving om die redenen te weigeren werd door de afdeling Wetgeving van de Raad van State niet als onredelijk beschouwd, gelet op het gestelde doel, zijnde het bij de studenten zelf leggen van een deel van de verantwoordelijkheid voor de studievoortgang (Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/1, 349).

De Raad is bij de invoering van de voormelde bepaling noch uitdrukkelijk, noch impliciet bevoegd gemaakt voor wat in voorkomend geval in essentie voorkomt als een weigering tot inschrijving (de afdeling Wetgeving van de Raad van State bespreekt in haar voormeld advies de kwestie ook onder de titel ‘inschrijvingsrecht’).

Dat de onbevoegdheid van de Raad ertoe leidt dat diegene aan wie de inschrijving wordt geweigerd zich tot een andere rechter moet wenden, is geen reden om alsnog tot de bevoegdheid van de Raad te besluiten (zie in dat opzicht ook RvS 19 september 2016, nr. 235.790, KU Leuven en RvS 19 september 2016, nr. 235.791, KU Leuven). Partijen tonen ook niet aan waarom de bevoegdheid van een andere rechter de rechtsbescherming van de student aanzienlijk zou beperken, laat staan in die mate dat daarin een rechtsgrond zou kunnen worden gevonden die het gemis van bevoegdheid van de Raad on(grond)wettig zou kunnen doen bevinden.

De exceptie inzake de onbevoegdheid van de Raad is gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 9 december 2016

Arrest nr. 3.386 van 9 december 2016 in de zaak 2016/563

In zake: xxx

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 16 september 2016 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van 7 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding Master of Science in de Chemie. Na de tweede examenzitting werd verzoeker voor de opleiding geslaagd verklaard.

De proclamatie, die plaatsvindt op 16 september 2016, vormt de eerste bestreden beslissing.

Met een e-mail van 19 september 2016 en met een ongedateerd aangetekend schrijven, dat bij verwerende partij toekomt op 21 september 2016, stelt verzoeker het volgende intern beroep in (stuk 1 administratief dossier):

“Ik wil hierbij blijk geven dat ik met gegronde twijfels zit betreffende de toekenning van bepaalde examencijfers en toegekende graad.

Mijn aangetekend schrijven zal morgen per post verzonden worden en graag ontvang ik bevestiging hieromtrent voor mijn administratie. U kunt dit versturen naar [...]”

Nadat de instelling informatie omtrent het verloop van de interne beroepsprocedure meedeelt, antwoordt verzoeker per e-mail van 25 september 2016 het volgende: “Er volgt een volledig verslag deze week relevant voor het beroep” (stuk 2 administratief dossier).

Met een elektronische zending van 30 september 2016 zendt verzoeker een pdf-bestand ‘verslag intern beroep verhandeling’ (stuk 3 administratief dossier).

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker in zitting van 6 oktober 2016, en verklaart het onder opgave van de volgende motieven onontvankelijk:

“De student vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:
[...]

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student zijn beroep conform artikel 100, §2 ten bewarende titel correct instelde binnen de bindende vervalltermijn van vijf kalenderdagen. Dit tijdig ingesteld beroep vermeldde geen enkel concreet argument. Het onderwijs- en examenreglement stipuleert in hetzelfde artikel volgende bepaling omtrent het indienen onder bewarende titel:

Indien de officiële feedback later dan de vijf kalenderdagen gepland is, moet de student eveneens binnen de vervalltermijn beroep instellen. Indien de student binnen de zeven kalenderdagen na de vervalltermijn zijn klacht niet feitelijk onderbouwt, wordt zijn beroep automatisch als onontvankelijk afgewezen.

De vervalltermijn om intern beroep in te stellen liep in het geval van de student af op 21 september. Vanaf 22 september begonnen de zeven kalenderdagen te lopen, wat betekent dat de student te laatste op 28 september de klacht feitelijk diende te onderbouwen. De klacht werd echter twee dagen daarna, op 30 september, feitelijk

onderbouwd. Dat is twee dagen na het aflopen van de zeven kalenderdagen wat betekent dat het beroep automatisch als onontvankelijk wordt afgewezen.

Van deze regel is nog voor niemand afgeweken.

Het intern beroep wordt onontvankelijk verklaard.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Zij wijst erop dat de interne beroepsinstantie volheid van bevoegdheid heeft, zodat haar beslissing in de plaats is gekomen van de initiële studievoortgangsbepaling, waardoor deze laatste niet meer aanvechtbaar is.

Verzoeker zijnerzijds, gaat in de *wederantwoordnota* niet op deze exceptie in.

Beoordeling

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de Raad als administratief rechtscollege uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure.

Of een initiële studievoortgangsbepaling zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als de instantie die de bestreden beslissing heeft genomen. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus

derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Dit leidt tot de vaststelling dat het beroep onontvankelijk is ten aanzien van de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is onontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

In zijn verzoekschrift stelt verzoeker dat hij met de bestreden beslissing “niet eens is (...) omdat (i) er sprake was van medische overmacht, en (ii) “mede causale UGent webmail (e-mail service) problematiek”.

Het brengt verwerende partij ertoe in haar *antwoordnota* in hoofddede het volgende te stellen:

“Verzoeker voert aan dat hij “het niet eens is met deze beslissingen omdat:

- Er sprake was van medische overmacht
- Mede causale UGent webmail (e-mail service)problematiek”.

Meer verduidelijkingen verschaft verzoeker niet, en verwerende partij heeft er het raden naar wat die medische overmacht dan wel zou zijn en in welke mate die medische overmacht een invloed zou hebben op de bestreden beslissing, evenals naar wat die “causale UGent webmail (e-mail service)problematiek” dan wel zou zijn. Nu het middel van verzoeker uiterst duister en ondoorzichtig is, is verwerende partij dan ook van oordeel dat het beroep als onontvankelijk moet worden afgewezen.”

Ondergeschikt voegt verwerende partij daar wat de grond van de zaak betreft nog het volgende aan toe:

“Verwerende partij verschaft niettemin wat toelichting bij de beslissing van de institutionele beroepscommissie.

Het beroep van verzoeker werd als onontvankelijk afgewezen met toepassing van artikel 100 § 2 OER dat luidt als volgt (nadruk toegevoegd):

“§2. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat op straffe van onontvankelijkheid per aangetekend en ondertekend schrijven wordt ingediend bij de Rector, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent. Het bevat minstens de identiteit van de betrokken student, de bestreden beslissing(en) en een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren. De student verstuurt tezelfdertijd een elektronische versie van het beroepsschrift ten titel van inlichting via email aan ombuds@UGent.be. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

Het beroep moet zijn ingesteld binnen de vervalt termijn van vijf kalenderdagen te rekenen, wat examenbeslissingen betreft, vanaf de kalenderdag na de dag van de proclamatie. Indien de officiële feedback later dan de vijf kalenderdagen gepland is, moet de student eveneens binnen de vervalt termijn beroep instellen. Indien de student binnen de zeven kalenderdagen na de vervalt termijn zijn klacht niet feitelijk onderbouwt, wordt zijn beroep automatisch als onontvankelijk afgewezen. Ingeval er geen proclamatie van de bestreden examenbeslissing heeft plaatsgevonden, wordt de examenbeslissing geacht bekend gemaakt te zijn op de data genoemd in artikel 69 §1, tweede lid, tenzij de student kan bewijzen dat de examenbeslissing pas op een later moment werd bekendgemaakt.

De vervalt termijn gaat, wat de andere onder §1 vermelde beslissingen betreft, in de kalenderdag na deze waarop de student van de betrokken beslissing kennis heeft genomen.

Indien de laatste dag van de vervalt termijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdiensten open zijn.”

In het bijzonder de tweede alinea van deze paragraaf is hier relevant. Dit artikel gaat over het geval waarin de student nog geen feedbackmogelijkheid heeft gehad binnen de beroepstermijn. De student kan op dat moment al een bewarend beroep instellen, en kan vervolgens nadien zijn argumenten aanbrengen, wat moet gebeuren binnen de termijn van 7 kalenderdagen te rekenen vanaf het verstrijken van de beroepstermijn. Brengt hij binnen die termijn zijn argumenten niet aan, dan wordt het beroep als onontvankelijk afgewezen.

Deze bepaling heeft tot doel te vermijden dat beroepsprocedures niet tijdig afgehandeld kunnen worden omdat studenten pas *in extremis* met argumenten komen aandraven, en de institutionele beroepscommissie daardoor niet meer de mogelijkheid heeft om de nodige informatie op te vragen en de argumenten te onderzoeken binnen de reeds zeer korte termijnen die ook de institutionele beroepscommissie maar heeft om een beroep te behandelen. Ze beoogt een evenwicht te vinden tussen het probleem dat studenten soms nog geen feedback hebben gekregen tijdens de beroepstermijn en hun beroep daardoor nog onvoldoende kunnen onderbouwen en de noodzaak om tijdig een beargumenteerd beroep te hebben zodat ook de institutionele beroepscommissie het beroep tijdig en zonder uitstel kan behandelen.

Verzoeker heeft zijn puntenbriefje ontvangen op 16 september 2016. Dat is meteen het startpunt van de beroepstermijn. Verzoeker diende een ongemotiveerd intern beroep in op 20 september 2016.

Op 25 september 2016 stuurt verzoeker een e-mail aan de ombudspersoon met de mededeling:

“Geachte,

Er volgt een volledig verslag deze week relevant voor het beroep.

Met vriendelijke groeten (...)”

Meer dan dat vermeldde deze e-mail niet. De mail bevatte geen bijlagen en verzoeker verwijst ook niet naar een bijlage, reden waarom de ombudspersoon ook niet heeft gereageerd op dit bericht.

Uit de stukken die verzoeker meestuurt met zijn extern beroep, leidt verwerende partij af dat verzoeker beweert dat hij wel een bijlage meestuurde en vermoedt dat de bijlage verloren is gegaan, nu zijn mail werd verstuurd binnen een tijdspanne waarbinnen er problemen waren met de UGent mailserver.

Er waren inderdaad problemen op zondag 25 september 2016 vanaf 15.00 u. tot maandagmorgen 26 september 2016 tussen 2 en 3 uur.

Die problemen waren echter niet van dien aard dat bijlagen losgemaakt zouden zijn van mails en mails zonder bijlagen werden afgeleverd. Wel was het zo dat bepaalde mails niet of pas later werden verstuurd. De afzender van die mails kreeg wel een foutmelding.

Verzoekers mail werd tijdens die tijdspanne verstuurd, en is wel degelijk aangekomen (zie stuk 2). Verzoeker betwist dat niet en kan dat ook niet betwisten. Verzoeker poogt blijkbaar wel aan te tonen dat hij een mail mét bijlage heeft verstuurd, maar dat de mail zonder die bijlage werd ontvangen.

Dit strookt evenwel niet met de werkelijkheid, en verzoekers dossier bevat zelf het tegenbewijs van deze vermoedelijke stelling.”

Verwerende partij verwijst ter zake naar pagina 15 van het ingescande dossier dat haar door de Raad werd overgemaakt, en waarin zich een e-mail van 11 oktober 2016 bevindt van de helpdesk ICT. In die e-mail wordt aan verzoeker meegedeeld: *“het blokkeren van de geblokkeerde bijlage heeft niks te maken met de problemen van 25 september. Bepaalde types bijlagen kunnen op de mailserver geblokkeerd worden omdat die veel gebruikt worden om malware en virussen te verspreiden De naam van een via mail verzonden bijlage kan u niet meer aanpassen.”* Verder wijst verwerende partij naar de mail vermeld op pagina 36 van datzelfde bundel, waarbij aan verzoeker werd meegedeeld: *“Bij de mail van 25/09 waarvan we de log en message id doorstuurden zat geen bijlage en die werd ook niet door de mailserver verwijderd.”*

Verwerende partij vervolgt:

“De helpdesk is dus zeer formeel: bij de e-mail die verzoeker verstuurde op 25 september 2016 heeft nooit een bijlage gezeten.

Verzoeker slaagt er niet in het tegenbewijs te leveren. Hij legt de originele mail, zoals deze zich in zijn map van verzonden mail zou moeten bevinden, niet voor. Evenmin legt hij een foutmelding voor, waaruit zou blijken dat zijn mail niet integraal werd doorgestuurd.

Het enige wat verzoeker voorlegt is een printscreen waaruit blijkt dat hij het document met de bijkomende argumenten bij het intern beroep reeds heeft aangemaakt op 21 september. Dat bewijst evenwel enkel dat dit document op die datum reeds werd aangemaakt, maar niet dat het ook op 25 september aan de toen verstuurde e-mail werd aangehecht. Verzoeker heeft het document eerst op 30 september 2016 bezorgd, wat na het verstrijken van de daartoe toegekende termijn was. Verwerende partij legt in dat verband de e-mail voor van verzoeker d.d. 30 september 2016, en een printscreen met de eigenschappen van de bijlage bij die mail, waaruit blijkt dat het pdf-document dat de UGent heeft ontvangen, pas op 30 september werd aangemaakt (stuk 5), en dus niet vroeger kon worden doorgestuurd.

Verwerende partij heeft ook nooit enige verklaring geboden voor het laattijdig indienen van dit document. Er blijkt alleszins uit niets dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn geweest om het document eerder in te dienen ingevolge overmacht (wat er bijvoorbeeld in zou kunnen bestaan dat hij bij het verstrijken van de termijn voor het aanvullen van het intern verzoekschrift, nog steeds geen feedbackmoment aangeboden had gekregen).

Uit dit alles blijkt dat verwerende partij artikel 100, §2 OER correct heeft toegepast en het beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard.

Verwerende partij merkt hierbij nog op dat het beroep overigens ook om een andere reden onontvankelijk was, in het bijzonder voor zover het examencijfers betrof. Verzoeker heeft in zijn verzoekschrift immers nergens gespecificeerd welke examencijfers hij wenste aan te vechten, zodat het verzoekschrift op dat vlak sowieso al onontvankelijk was bij gebrek aan concreet voorwerp. Het beroep kon hooguit ontvankelijk zijn voor zover het de toegekende graad betreft.”

In zijn *wederantwoordnota* kant verzoeker zich tegen het feit dat zijn inschrijving als doctoraatsstudent wordt vermeld, en hij voegt aanbevelingsbrieven van academici.

Daarnaast gaat verzoeker aan de hand van verschillende stukken dieper in op zijn medische achtergrond en de problematiek van het mailverkeer.

Beoordeling

Op grond van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs moet de verzoekende partij in haar verzoekschrift minstens een feitelijke omschrijving opnemen van de ingeroepen bezwaren.

De decreetgever heeft weliswaar aangegeven dat met dit voorschrift geen overdreven formalisme wordt beoogd (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 25; zie in die zin R.Stvb. 13 november 2014, nr. 2014/357), maar een verzoekschrift dat geen enkele grief tegen de bestreden beslissing bevat, is niet ontvankelijk (R.Stvb. 16 oktober 2014, nr. 2014/288; R.Stvb. 13 augustus 2015, nr. 2015/133), en de loutere opmerking dat de verzoekende partij ‘niet akkoord is’ met de bestreden beslissing leidt evenmin tot een ontvankelijk beroep (R.Stvb. 21 mei 2015, nr. 2015/071).

De stelling dat verzoeker het met de bestreden beslissing niet eens is omdat er sprake is van medische overmacht en een causaal verband met de webmailproblematiek, kan in het licht daarvan niet als een ontvankelijk middel worden beschouwd. De Raad brengt ter zake in herinnering dat de verzoekende partij in de huidige stand van de procedure duidelijk moet maken wat precies aan de bestreden beslissing (*in casu*: deze van de interne beroepscommissie) wordt verweten. In wat verzoeker opwerpt, leest de Raad geen enkele wettigheidskritiek op die beslissing.

De kritiek van verwerende partij inzake de ontvankelijkheid dient te worden bijgevalen.

Het beroep is onontvankelijk.

Louter ten behoeve van het debat is de Raad van oordeel dat het intern beroep ook met recht onontvankelijk werd verklaard.

De Raad hecht met name geloof aan de stukken en stelling van verwerende partij, inhoudend dat verzoeker binnen de daartoe openstaande termijn geen nadere argumenten aan zijn bewarend intern beroep heeft toegevoegd, wat er overeenkomstig het onderwijs- en examenreglement toe leidt dat het intern beroep onontvankelijk wordt verklaard.

Wat verzoeker inzake zijn medische problematiek aanvoert, overtuigt de Raad niet van overmacht in zijn hoofd.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.387 van 9 december 2016 in de zaak 2016/569

In zake: Laurens FRANÇOIS
                    woonplaats kiezend te 1755 Kester
                    Cypriaan Verhavertstraat 20

tegen:

                    de UNIVERSITEIT GENT
                    woonplaats kiezend te 9000 Gent
                    Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor of Science in de bio-ingenieurswetenschappen.

Na een oorspronkelijke inschrijving voor 48 studiepunten, schrijft verzoeker in februari 2015 uit voor twee opleidingsonderdelen ten belope van samen tien studiepunten. Binnen het aldus tot 38 studiepunten herleide studieprogramma neemt verzoeker in de eerste examenzittijd deel aan drie examens, zonder een credit te behalen, en in de tweede examenzittijd aan geen enkel examen.

Nadat verzoeker daardoor geen enkele credit behaalt, wordt hem voor het academiejaar 2015-2016 een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat bij een volgende inschrijving minstens voor 50% van de opgenomen studiepunten credits moet behalen. Wanneer de student niet slaagt voor 50% van het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding, dan geldt – bij een volgende inschrijving via diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding – bovendien als bindende voorwaarde dat hij voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten die behoren tot dat eerste deliberatiepakket credits moet verwerven.

Verzoeker schrijft in het academiejaar 2015-2016 enkel in voor vakken uit het eerste deliberatiepakket (drie vakken ten belope van 18 studiepunten), zodat verzoeker 75% van de opgenomen studiepunten dient te behalen. In de eerste examenzittijd neemt verzoeker deel aan twee examens, en behaalt hij één credit (6 studiepunten). In de tweede examenzittijd neemt verzoeker deel aan de beide resterende examens, doch zonder een credit te behalen.

Met 6 van de 18 studiepunten, behaalt verzoeker een studierendement van 33%. Doordat hij aldus niet tegemoetkomt aan de bindende voorwaarde die werd opgelegd, wordt de verdere inschrijving aan verzoeker geweigerd.

Op 17 september 2016 tekent de vader van verzoeker een intern beroep aan tegen de weigeringsbeslissing. In dit schrijven wordt aangevoerd dat verzoeker sinds december 2014 te kampen heeft gehad met fysische en emotionele uitputtingsverschijnselen en dat hij om gezondheidsredenen in de januarizittijd aan slechts een deel van de examens heeft deelgenomen (met medisch attest) en in het tweede semester bepaalde practica heeft moeten missen. Verder wordt gesteld dat verzoeker na diagnostisering zijn studies in het tweede semester van het academiejaar 2014-2015 volledig heeft moeten stopzetten (ook hier wordt verwezen naar een medisch attest). Gelet op de medische beperkingen werd op advies van de behandelend geneesheer in het academiejaar 2015-2016 slechts een beperkt studieprogramma opgenomen, maar het herstel is onvoldoende gebleken om te kunnen aanknopen met positieve

studieresultaten. Verzoeker stelt dat op basis van die gegevens de behaalde studieresultaten niet als representatief kunnen worden beschouwd, zodat de weigering tot verdere inschrijving niet gerechtvaardigd is. Verzoeker vraagt de interne beroepsinstantie om opnieuw toelating inschrijving te verlenen, en kondigt aan ook een procedure tot terugvordering van leerkrediet op grond van overmacht te zullen instellen.

In aanvulling hierop zendt verzoeker op 28 september 2016 een aanvullend aangetekend schrijven, waarbij hij attesten van zijn klinisch psycholoog en psychotherapeut voegt.

De interne beroepscommissie behandelt verzoekers beroep in zitting van 6 oktober 2016, en overweegt het volgende:

“Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaken hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De examens waar de student aan deelneemt, zijn niet goed te noemen. De commissie kan aannemen dat het ziektebeeld hier een rol in speelt maar stelt op basis van de resultaten vast dat de studies een zware tol eisen van de student.
- De gekozen studies lijken op dit ogenblik niet de correcte keuze van de student. De commissie adviseert een heroriëntering hetzij binnen de UGent hetzij naar een hogeschoolopleiding.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de opleiding bio-ingenieurswetenschappen wat betekend dat de student hetzij aan een andere opleiding aan de UGent hetzij voor een andere opleiding aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden. Hij beschikt nog over voldoende leerkrediet en de commissie raadt hem dan ook aan om te heroriënteren aangezien de commissie op basis van de zwakke studievoortgang besluit dat bio-ingenieurswetenschappen op dit ogenblik wellicht niet de juiste richting is voor de student.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de opleiding wordt bekrachtigd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - belang

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

Wat het belang van verzoeker betreft, wijst de Raad *ambtshalve* op het volgende.

Er is voor een verzoekende partij geen stelplicht om haar belang bij het beroep reeds in het inleidend verzoekschrift te omschrijven of toe te lichten. Echter, doet een verzoekende partij zulks wel, dan heeft zij daarmee zelf de contouren geschetst waarom het haar te doen is en moet de Raad met die door de verzoekende partij vastgelegde grenzen van het gerechtelijk debat rekening houden.

Ter zake stelt de Raad vast dat verzoeker in zijn verzoekschrift zelf uitdrukkelijk aangeeft dat hij zijn universitaire studies in de door hem beoogde richting bio-ingenieurswetenschappen pas wenst te hervatten in het academiejaar 2017-2018. In zijn wederantwoordnota bevestigt verzoeker nogmaals dat hij ervan overtuigd is de voormelde studie in het academiejaar 2017-2018 te kunnen hervatten, en hij hoopt dat hem “deze kans” niet wordt ontnomen.

Hiermee heeft verzoeker aangegeven dat het belang van de huidige procedure erin is gelegen dat hij vanaf het academiejaar 2017-2018 opnieuw kan inschrijven in de studie richting bio-ingenieurswetenschappen. De Raad beoordeelt het beroep dan ook binnen die contouren.

V. De middelen

Enig middel

Verzoeker beroept zich in een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker schetst de sterke familiale band met zijn tweelingzus, en de sterke emotionele impact van het feit dat zij aan verschillende universiteiten gingen studeren. Het licht toe dat hij, onwetend over de precieze aard van zijn problemen, in januari 2015 deelnam aan de examens, waarop hij slechte resultaten behaalde.

Het falen gedurende twee academiejaren is volgens verzoeker uitsluitend toe te schrijven aan zijn gezondheidstoestand, en heeft niets te maken met klassieke studentenproblemen zoals faalangst, uitstelgedrag of een verkeerde studiekeuze. De behaalde resultaten zijn voor verzoeker dan ook geenszins representatief.

Verzoeker is dan ook – samengevat – van oordeel dat er sprake is van overmacht en vindt de bestreden beslissing onterecht. De Raad begrijpt dit als een beroep op het redelijkheidsbeginsel. Met betrekking tot de concrete toekomstperspectieven, zet verzoeker nog het volgende uiteen:

“Eind september 2016 besloot is omwille van de nog steeds aanwezige beperkte capaciteiten en los van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de UGent te wachten tot het academiejaar 2017-2018 alvorens terug aan te knopen met de studies van bio-ingenieur. In afwachting van een volledig herstel (momenteel kan ik immers nog géén volledige dagen onafgebroken studeren) volg ik een opleiding bij Syntra.”

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij het volgende:

“De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor naar de beperkte studievoortgang van de student in het verleden en in het afgelopen academiejaar.

Verzoek[er] heeft inderdaad zeer slecht gepresteerd tijdens zijn studieloopbaan aan de UGent. In het academiejaar 2014-15 behaalde hij geen enkele credit op een studieprogramma van 36 studiepunten. In het afgelopen academiejaar behaalde hij één credit voor amper 6 studiepunten hoewel hij een nog lichter studieprogramma had opgenomen.

Verzoeker wees in zijn intern verzoekschrift op het feit dat hij zo slecht presteerde ingevolge ziekte, meer bepaald fysische en psychische uitputtingsverschijnselen. Hij voerde aan dat hij in het academiejaar 2014-15 al aan een deel van de examens niet deelnam door dit probleem, en dat hij in het academiejaar 2015-16 nog onvoldoende was hersteld.

De institutionele beroepscommissie volgde zijn redenering niet, en was van oordeel dat de student onvoldoende aantoonde dat zijn situatie derwijze was gewijzigd dat hij thans meer kans op een goede studievoortgang maakt. De institutionele beroepscommissie motiveerde haar beslissing als volgt:

“Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De examens waar de student aan deelneemt, zijn niet goed te noemen. De commissie kan aannemen dat het ziektebeeld hier een rol in speelt maar stelt op basis van de resultaten vast dat de studies een zware tol eisen van de student.
- De gekozen studies lijken op dit ogenblik niet de correcte keuze van de student. De commissie adviseert een heroriëntering hetzij binnen de UGent hetzij naar een hogeschoolopleiding.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.”

In de omstandigheden waarin de student zich bevindt is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om te oordelen dat het geen zin heeft om hem toe te laten nog eens in te schrijven voor dezelfde opleiding onder bindende voorwaarden.

Hoewel de student in het academiejaar 2014-15 geen volledig studieprogramma opnam, slaagde hij voor geen enkel vak, en bleef hij op de meeste examens afwezig. In het afgelopen academiejaar nam hij een nog beperkter studieprogramma op (3 vakken van 6 studiepunten). Hij behaalde in de eerste zitting één credit, weze het met de hakken over de sloot (11/20), maar slaagde niet voor de andere examens die hij aflegde.

Deze cijfers zijn allerm minst hoopgevend, en het besluit van de institutionele beroepscommissie dat deze studierichting voor deze student op vandaag te hoog gegrepen is, zeker niet onredelijk. Hoewel verzoeker maar een beperkt studieprogramma opnam, behaalt hij amper één credit over twee academiejaren.

Verzoeker biedt ook geen enkel vooruitzicht op verbetering naar volgend jaar toe. Uit het verslag van de psycholoog d.d. 27 september 2016 dat hij toevoegde aan zijn intern beroep, blijkt dat “de concentratie en de mogelijkheden tot aangehouden taakinspanning (...) zich uiterst langzaam [herstellen], zowel op vlak van duur als op vlak van intensiteit”. Veel meer dan een hoop dat er opnieuw grenzen verlegd kunnen worden en een adequatere balans bereikt kan worden, drukt de therapeut niet uit.

Verzoeker heeft ondertussen blijkbaar ook zelf ingezien dat hij niet klaar is om verder te studeren aan de universiteit, en heeft besloten tijdelijk een opleiding te volgen bij Syntra om pas in 2018-19 verder te studeren aan de universiteit (waarbij overigens de vraag rijst naar zijn belang bij de vernietiging van de voorliggende beslissing, die in eerste instantie het academiejaar 2016-17 betreft).

Verwerende partij merkt op dat niets verzoeker belet om, als hij zich klaar voelt om verder te studeren aan de universiteit, een nieuwe vraag tot herinschrijving te richten aan de institutionele beroepscommissie, met daarbij de nodige stukken waaruit blijkt dat zijn gezondheidsproblemen derwijze positief zijn geëvolueerd dat er opnieuw een redelijk vooruitzicht op studievoortgang bestaat.”

In zijn *wederntwoordnota* betwist verzoeker de visie van verwerende partij, en hij wijst op het volgende:

“Ik ontken met klem dat de studie van bio-ingenieur te hoog zou zijn gegrepen zoals wordt gesteld door de institutionele beroepscommissie van de UGent.

Het voltallig lerarenkorps van het Sint-Godelieve-Instituut te Sint-Martens-Lennik waar ik het volledige humaniora (richting latijn-wetenschappen) heb doorlopen, stond unaniem achter de keuze voor de studie van bio-ingenieur zowel voor mij als voor mijn tweelingzus [E.].

NB: mijn tweelingzus [E.] die in het humaniora gelijkaardige resultaten haalde als ik zit momenteel in haar 3e bachelor bio-ingenieur aan de KULeuven.

In tegenstelling met wat wordt beweerd in de nota van antwoord van UGent was ik op géén enkel examen ongewettigd afwezig. De 0/20 resultaten voor deze examens geven bijgevolg een vertekend beeld van mijn situatie.

Dat mijn resultaten in de 2 vorige academiejaren (2014-2015 en 2015-2016) niet goed te noemen zijn is het rechtstreeks gevolg van mijn fysische en emotionele uitputtingsverschijnselen waar ik spijtig genoeg mee te kampen had sinds december 2014.

Deze uitputtingsverschijnselen zijn te wijten aan de abrupte breuk met mijn tweelingzus [E.] zoals aangehaald in mijn brief van 15/10/16 (kopie in bijlage) en niet aan de studies zelf zoals wordt gesuggereerd in de nota van antwoord van UGent.

Dat er nauwelijks vooruitgang in mijn studievoortgangsdossier is, is vanzelfsprekend gezien mijn resultaten welke als basis werden genomen niet representatief zijn ingevolge mijn ziekte van de 2 vorige jaren. Ik had gezien mijn gezondheidsproblemen mijn studies onmiddellijk en volledig moeten stopzetten en niet meer aan examens mogen deelnemen.

Ik word momenteel geweigerd omdat ik vorig academiejaar 2015-2016 op aanraden van mijn therapeut en mijn psychologe toch heb getracht mijn studies voor een heel beperkt programma (18 studiepunten) te hervatten. Thuiszitten was immers géén optie ter bevordering van mijn herstel.

Achteraf bekeken was dit een verkeerde keuze van mij gezien mijn herstel toen nog onvoldoende was!

Dat ik momenteel een opleiding volg bij SYNTRA is géénszins omdat ik niet in staat zou zijn om verder te studeren aan de universiteit maar wel omwille van volgende redenen:

- » De huidige lopende beroepsprocedure
- » Ik wens volledig hersteld te zijn alvorens aan te knopen met mijn studies van bio-ingenieur
- » Ik wil actief bezig zijn

Ik ben van mening dat louter cijfers in acht werden genomen door UGent maar er géén rekening werd gehouden met de ernst én de impact van de ziekte op mijn resultaten.

Mijn algemene gezondheidssituatie is de laatste maanden echter sterk en snel vooruitgegaan. Ik kan mij opnieuw gedurende lange periode concentreren waardoor het studeren merkkelijk vlotter gaat. Ik ben er dan ook van overtuigd om volgend academiejaar 2017-2018 met succes mijn studies van bio-ingenieur te kunnen hervatten. Ik hoop bijgevolg van harte dat u mij deze kans niet ontnemt gezien de huidige positieve evolutie in mijn herstel.

Ik reken er ten eerste op dat de beslissing van 6/10/16 van de institutionele beroepscommissie van de UGent teniet zou worden gedaan en dat ik in september 2017 een nieuwe start zou kunnen nemen aan de faculteit bio-ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent zonder bijkomende bindende voorwaarden.”

Beoordeling

Wil zij een redelijke en pertinente verantwoording vinden, dan moet de (uitvoering van een) maatregel van studievoortgangsbewaking die een student verdere inschrijving weigert omwille van een ontoereikend studierendement, steunen op relevante feitelijke elementen.

Het loutere gemis aan credits volstaat daarbij niet, vermits daaraan uiteenlopende oorzaken ten grondslag kunnen liggen. Zo zal de instelling uit het herhaaldelijk in normale

omstandigheden deelnemen aan examens en daarop falen, gewis kunnen afleiden of de student voldoende kansen heeft om het in de toekomst beter te doen. Behaalde de student evenwel geen credits omdat hij niet aan de examens heeft kunnen deelnemen, dan kan de instelling daaruit bezwaarlijk conclusies trekken omtrent de capaciteiten van de student. Gaat het daarbij om afwezigheden wegens examenstress of andere studiegerelateerde elementen, dan kan de instelling die gegevens wel betrekken bij de afweging of de student, los van zijn capaciteiten, voldoende aannemelijk maakt dat hij bij latere pogingen meer kans maakt om te slagen, in voorkomend geval met gebruik van ondersteunende maatregelen of redelijke aanpassingen. Houdt de afwezigheid daarentegen met de studies op geen enkele wijze verband, dan valt niet in te zien welke voorspellende kracht uit het gemis aan credits kan uitgaan om de latere slaagkansen van de student in te schatten.

Te dezen wordt niet betwist dat verzoeker in het academiejaar 2014-2015 voor 36 studiepunten was ingeschreven, en dat hij voor geen enkel opleidingsonderdeel de twee examenkansen heeft kunnen benutten. Daargelaten of verzoeker een procedure tot teruggave van leerkrediet zal instellen, stelt de Raad vast dat de klinisch psycholoog van verzoeker op 8 april 2015 heeft geattesteerd dat het stipt volgen van het les- en practicumschema omwille van het ziektebeeld niet wenselijk en niet mogelijk is, en dat voor verschillende examens een medisch attest werd ingeleverd, wat *prima facie* doet besluiten dat verzoeker omwille van overmacht niet aan die examens kon deelnemen.

In het licht van de bovenstaande overwegingen acht de Raad het niet redelijk en in strijd met een correcte feitenvinding om het gemis aan credits in het academiejaar 2014-2015 in rekening te brengen als een gebrek aan studierendement binnen de procedure van studievoortgangsbewaking.

In het academiejaar 2015-2016 behaalde verzoeker credits voor 6 van de 18 opgenomen studiepunten. Uit de attesten van de klinisch psycholoog van 27 september 2016 en de neuropsycholoog van 28 september 2016 blijkt dat de beperkte studieresultaten niet los kunnen worden gezien van zijn medische toestand. Ook die vaststelling dient bij de beoordeling te worden betrokken.

Dat er op korte termijn onvoldoende zicht op beterschap is, is niet langer relevant voor de beoordeling van het geschil gelet op de wijze waarop verzoekers belang, en dus ook het voorwerp van het beroep, hierboven is bepaald.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Gent van 6 oktober 2016, voor zover zij ertoe strekt de herinschrijving van verzoeker in de bacheloropleiding bio-ingenieurswetenschappen te weigeren vanaf het academiejaar 2017-2018.

2. Het beroep wordt voor het overige verworpen.

3. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 23 december 2016.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot

vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.390 van 9 december 2016 in de zaak 2016/575

In zake: Arthur RODENBACH
                  bijgestaan en vertegenwoordigd door
                  advocaat Christophe Vangeel
                  kantoor houdend te 2018 Antwerpen
                  Lange Lozanastraat 24
                  Bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding Bachelor of Science in de Industriële Wetenschappen, afstudeerrichting Elektromechanica. Tot het opleidingsprogramma behoort het opleidingsonderdeel Bachelorproef. Verzoeker behaalt voor dat opleidingsonderdeel in de eerste examenzitting 7/20 en in de tweede examenzitting 8/20, en slaagt derhalve niet.

De proclamatie vindt plaats op 15 september 2016. Op 20 september 2016 tekent verzoeker tegen het examencijfer voor de Bachelorproef het volgende intern beroep aan (voetnoten zijn weggelaten):

“Het beroep van verzoeker is gebaseerd op volgende motieven.

1. Voorafgaande gebeurtenissen

In wat volgt wordt de slechte communicatie geschetst tussen begeleiders en studenten.

1.1.

In begin van schooljaar 2015-2016 werd een hoorcollege gegeven over de opdracht van de Bachelorproef. Het ging over een innovatief transportsysteem voor goederen (Bijlage 2). Deze opdracht wekte niet veel interesse op bij verzoeker.

Na de uiteenzetting van de gewone Bachelorproef werd er verteld over een andere, speciale opdracht was die uitging van de UZ Gent. De externe begeleiders (vanuit UZ Gent) waren [C.W.] en [A.V.].

De opdracht bestond uit het ontwikkelen van een instrument voor het meten van interphalangeale vingergewrichtsomtrekken. Dit sprak verzoeker veel meer aan, dit was ook zo voor vijf anderen uit de bacheloropleiding (zie bijlage 3) ([S.D.B.], [P.V.L.], [J.T.], [M.K.] en [A.M.]). De interne begeleiders waren [I.C.], [A.D.H.], [T.S.], [C.V.d.B.] en [W.V.D.S.] (Bijlage 3).

Er werden maximaal vijf personen per groep toegelaten, dus [dienden] er twee groepen gemaakt te worden. Verzoeker eindigde in een groep met enkel [J.T.] (Bijlage 4) en de andere groep dus met vier personen. [J.T.] is een student Elektrotechniek, verzoeker een student Elektromechanica.

1.2.

Al van meet af aan verliep de communicatie bijzonder slecht. Mevrouw [C.W.] wilde een hypernauwkeurig toestel, Professor [A.V.] wilde het huidige toestel gewoon gemotoriseerd zien waarbij nauwkeurigheid niet prioritair was. Verzoeker en [J.T.] werkten het nauwkeurige toestel uit, afgestapt van het oude systeem.

Er werd de eerste weken gezegd dat de interne begeleiders op het einde van de rit graag een prototype zouden zien. Toen de eerste groep na 8 weken klaar was met de conceptanalyse, kwam plots een hoop nieuwe informatie vrij en kwam mevrouw [C.W.] zelf met een voorstel (Bijlage 5), waardoor ofwel op de kar kon gesprongen worden ofwel haar advies negeren en verder werken.

Verzoeker en [J.T.] zijn op haar voorstel ingegaan en zijn opnieuw begonnen. Uiteindelijk dacht verzoeker een revolutionaire oplossing te hebben gevonden, waar de interne begeleiders (Mw. [I.C.] en Mr. [C.V.d.B.]) bijzonder enthousiast over waren tijdens de tussentijdse presentatie op 26 februari 2016.

1.3.

Bij het maken van het prototype was er echter een probleem. Er diende gedraaid en gefreesd te worden op machines op de campus HoGent te Schoonmeersen. Hierbij diende echter permanent iemand aanwezig te zijn voor de veiligheid. Deze personen (o.a. [R.S.], [J.D.S.], [A.D.H.]) gingen elke dag naar huis om 17u. Daarbij legden ze de spanning af waardoor verzoeker niet kon en mocht verder werken.

Dit probleem haalde verzoeker aan, waarbij zowel Mw. [I.C.] als Mr. [W.V.D.S.] zeiden dat het prototype echter slechts een prototype is. De externe begeleiders leken zelf amper te weten wat ze wilden. Mw. [I.C.] en Mr. [W.V.D.S.] wilden echter duidelijk gewoon zien wat verzoeker van plan was.

Hiervoor diende verzoeker een aantal technische tekeningen te maken. De twee komende weken toonde verzoeker deze tekeningen, de begeleiders waren enthousiast en zeiden dat hij er niet te veel tijd meer in hoefde te steken en dat verzoeker aan het prototype moest verder doen omdat er op het einde van de rit wel iets op tafel moest staan. Dit deed verzoeker dan ook.

Het eindresultaat werkte echter amper omdat er een verkeerde component aangekocht werd. Dit legden verzoeker en [J.T.] uit en daar werd snel overheen gegaan. De interne begeleiders zeiden dat verzoeker en [J.T.] zich moesten focussen op het concept omdat er het komende jaar toch nog een masterthesis op zou volgen die het prototype verder zou uitwerken.

Met vol enthousiasme over het – naar de mening van verzoeker revolutionair toestel, dat jammer genoeg niet werkte, maar waar veel potentieel in zat – deden verzoeker en [J.T.] de eindpresentatie waarna Mw. [I.C.] verzoeker liet weten dat het niet goed was.

Hierbij was verzoeker compleet van de kaart en kwam compleet uit de lucht gevallen, omdat de tussentijdse presentaties en gesprekken altijd bijzonder positief verliepen.

Uiteindelijk werd beslist om nooit meer een student toe te staan een afwijkende bachelorproef op te starten omdat daar ontelbaar veel onvoorziene problemen bij kwamen kijken. Verzoeker is echter de dupe geworden van dit experiment.

2. Tweede zit

2.1.

Bij de feedback van de Bachelorproef over de eerste zitting, zou uitleg gegeven worden over de remediëringsoopdracht op 29 juni 2016 (Bijlage 2). De remediëringsoopdracht (Bijlage 3) is een verkorte versie van de opdracht die de andere groepen reeds tijdens het jaar gekregen hadden, namelijk een innovatief transportsysteem voor goederen te ontwerpen.

Verzoeker was de enige (vgl. Bijlage 3 & 7) die vanaf nul moest beginnen, vermits hij tijdens het jaar een andere opdracht had gemaakt. Geen enkel aspect heeft verzoeker eerder tijdens het jaar moeten uitwerken.

Hij moest aan de opdracht beginnen met een bijzonder grote achterstand. Verzoeker had tijdens het jaar telkens gevraagd of hij naar de infosessie diende te gaan over de verschillende onderdelen van de andere opdracht (over het transportsysteem) waarop

Mw. [I.C.] keer op keer zei dat dat voor verzoeker niet nodig was, aangezien hij een andere opdracht had en de infosessies daarvoor niet nodig waren.

Tijdens het feedback-moment van de eerste zit vroeg verzoeker of er begeleiding voorzien was, een centraal aanspreekpunt, een persoon bij wie de studenten langs konden gaan met problemen. Hierop zei Mw. [I.C.] dat ze naar haar mochten mailen, maar dat ze tijdens haar vakantie (15 juli tot 15 augustus) niet kon garanderen te antwoorden. De indiendatum was 17 augustus. Uiteindelijk antwoordde ze wel op haar mails.

2.2.

De deadline van de remediëringsopdracht was 17 augustus om 13u30 (Bijlage 7). Verzoeker lag echter in het ziekenhuis tot 21 augustus. Hierdoor kon hij de scriptie en cd niet in persoon afgeven.

Verzoeker was ervan overtuigd dat de scriptie en alle elektronische bestanden op de cd klaar waren. De bedoeling was deze door te sturen via WeTransfer, Dropbox of Google Drive. Dit soort websites, om grote bestanden door te sturen, zijn echter geblokkeerd via de Wi-Fi van het ziekenhuis.

Verzoeker belde onmiddellijk bij het vaststellen hiervan naar zijn moeder (...) waarna deze zich haastte naar het kantoor van Mw. [I.C.] op de campus Schoonmeersen. Ze arriveerde nog binnen de deadline. De moeder van verzoeker legde de situatie uit aan Mw. [I.C.] en zei dat alles was afgewerkt. Mw. [I.C.] liet aan de moeder van verzoeker weten dat het geen enkel probleem was later in te dienen. Dit liefst binnen één week via een grote, donkerbruine enveloppe met zowel de papieren scriptie als de cd en het doktersattest.

De laatste weken – en nog meer de laatste dagen – voor de deadline waren bijzonder lastig voor verzoeker, zowel mentaal als fysiek. De avond van de oorspronkelijke deadline, wanneer alles achter de rug bleek te zijn, begon verzoeker te piekeren en te reflecteren. Er schoot hem iets te binnen wat hij mogelijks vergeten was. De dag na de oorspronkelijke deadline, op 18 augustus 2016, keek hij in zijn scriptie en bleek dat hij effectief iets over het hoofd had gezien.

Daarenboven bleek de lay-out van het grootste deel van de scriptie onverklaarbaar veranderd te zijn. De reden dat deze zaken niet door verzoeker voorkomen werden, waren de niet ideale omstandigheden in het ziekenhuis die voor een extra stressfactor hadden gezorgd.

Verzoeker stuurde zo snel mogelijk een mail (Bijlage 8) waarin hij vermeldde dat hij iets over het hoofd gezien had en dat de lay-out grotendeels buiten zijn wil veranderd was, daarbij stelde hij de vraag of hij dit nog kon wijzigen. Mw. [I.C.] antwoordde (Bijlage 8) dat hij de lay-out nog kon wijzigen.

Ze schreef ook dat ze vond dat een opname in het ziekenhuis een geldige reden was voor het later indienen van de opdracht. Hier laat ze niet expliciet weten dat verzoeker aan de inhoud nog iets mocht veranderen, maar tijdens de feedback (Memo dd. 16 september 2016) van de tweede zitting vertelde ze mondeling (memo 29min09) dat ze vanuit menselijk oogpunt die 2 dagen extra wel aan verzoeker wou geven, omdat verzoeker daar waarschijnlijk toch recht op had, dus daarover wou ze niet discussiëren.

2.3.

De dag van de verdediging, vrijdag 19 augustus, gaan verzoeker en [L.V.], zijn vriendin, en de moeder van verzoeker, het lokaal mee binnen om verzoeker te steunen.

Prompt verdwijnt Mevr. [I.C.], en komt terug met 3 extra mensen zodat er een panel van 5 personen zit i.p.v. de 2 bij de andere studenten. Verzoeker spreekt 12 minuten, vlot, en wordt dan meer dan een uur ondervraagd, grotendeels door Mevr. [I.C.], soms ook door de anderen.

Globaal kan hij overal goed op antwoorden – dit is niet enkel de indruk van verzoeker, maar ook van de andere aanwezigen. Hier en daar laat hij iets liggen, men gaat er dieper op in, maar meestal kan hij alles weer rechte trekken. Men bleef wel lang doorvragen over het remsysteem van de lift: hoelang heeft die lift nodig om te stoppen? Verzoeker antwoordt dat liften sowieso voor de veiligheid binnen de 1 à 2 seconden moeten stoppen. Mevr. [I.C.] laat duidelijk blijken dat dit fout is. Verzoeker gaat hier tegenin. Mw. [I.C.] antwoordt dat het remsysteem waar Arthur voor gekozen heeft nooit op 1-2 seconden kan stoppen, maar tijdens het schooljaar hadden verzoeker en zijn medestudenten nooit een remsysteem moeten ontwikkelen.

Verzoeker snapt niet waar ze naartoe willen, en zegt uiteindelijk: *‘Als iemand tussen de lift geraakt, en in levensgevaar komt, moet die lift sowieso snel kunnen stoppen, maar soit het remsysteem moesten we niet eens uitwerken’*. Dat staat uitdrukkelijk in een e-mail van Mw. [I.C.]: remsysteem moet niet uitgewerkt worden (bijlage 9). Achteraf, tijdens de feedback (memo 37:07) zegt mevr. [I.C.] dat die vraag over het remsysteem, die als eerst gesteld is geweest, een fundamentele vraag was, die de andere studenten ook gekregen hebben (38:07).

Ook dit heeft verzoeker nagevraagd (bijlage 10) bij zes andere studenten ([H.], [R.], [Y.] (mondeling), [J.], [B.] en [M.]) en geen van hen heeft deze vraag gekregen. Wel heeft een student ([B.]) de remtijd en remafstand berekend in zijn scriptie en zegt hij net zoals verzoeker een remtijd van 1 à 2 seconden te hebben. [B.] is wel geslaagd voor zijn bachelorproef.

Men kan echter zijn beslissing enkel baseren op feiten die een determinerende invloed hebben op de uiteindelijke beslissing.

Er wordt echter duidelijk aangetoond dat de vraag waar mevr. [I.C.] een fundamenteel belang aan heeft gehecht – tijdens de beoordeling van verzoeker – niet tot de opdracht behoorde. Hierdoor is de beoordeling van verzoeker niet correct gebeurd en vindt er een schending van de materiële motiveringsplicht plaats.

Uiteindelijk krijgt verzoeker zijn resultaat op 16 september, een 8/20 (bijlage 1) en gaat naar de feedback op 17 september. Daar blijkt dat hij 9,46/20 (bijlage 11) heeft, maar vermits hij slechts 5,7/20 (bijlage 11) heeft voor de presentatie, geldt de regel van 7 (bijlage 12), welke luidt:

“Indien nochtans op één van de onderscheiden delen van het opleidingsonderdeel 7 of minder op 20 wordt behaald, kan worden afgeweken van deze rekenkundige berekening van de eindquotatie van het opleidingsonderdeel en kunnen de punten bij consensus worden toegekend.”

Tijdens de feedback (memo 32min56) zei mevr. [I.C.] dat de 9,46/20 van verzoeker naar beneden wordt gehaald, naar een 8, omdat een 9,46 nog opgetrokken zou kunnen worden naar een 10/20..

2.4.

Uiteindelijk begint het bij verzoeker tijdens het gesprek stilaan te dagen waarom hij zo weinig punten kreeg en waarom hij zo hard aangepakt werd. Men verdenkt hem ervan dat hij zijn opdracht niet zelf heeft uitgevoerd. De student die na hem binnen moest voor

zijn verdediging, kreeg als excuus voor het lange wachten: *'Sorry, maar we hebben gehoord dat er studenten zijn die hun remediëringsoopdracht niet zelf gemaakt hebben, vandaar het lange uitlopen'*.

De beschuldigingen tijdens de feedback beginnen vanaf 15min53 op de memo. Mevr. [I.C.] haalde iets aan wat ze dacht niet te kloppen. Verzoeker snapte niet wat ze bedoelde. Hierop antwoordde ze *'dan hebt je het niet eens zelf gedaan als je niet snapt wat ik bedoel!'*. Verzoeker begon zichzelf te verdedigen waarop [T.S.] zei (memo 17min41): *'zeg stop eens met liegen'*.

Tijdens dit gesprek werd meermaals luid geroepen door de begeleiders.

Ook over dat remsysteem gaat men maar door: daar zou verzoeker een cruciale fout gemaakt hebben. Hij kon niet correct antwoorden op die vraag en daardoor kon men hem er niet door laten. Het betreft blijkbaar de rem-vraag (waar nochtans wel juist op werd [geantwoord] en die niet tot de opdracht van verzoeker behoorde). Navraag van verzoeker bij zijn collega-studenten leert echter dat geen enkele van de anderen een vraag over het remsysteem heeft moeten beantwoorden en dus is de stelling dat iedereen dit dient te kennen een flagrante leugen.

Verzoeker kreeg van alle 5 studenten die bij zijn verdediging waren de slechtst mogelijke quoterings: 'slecht'. Unaniem. Het is vrij opmerkelijk dat elk lid van een jury exact dezelfde mening heeft, die daarnaast ook nog eens heel erg verschilt met het gevoel van verzoeker en de andere beoordelingen van overige onderdelen van de proef.

Daarnaast moet worden opgemerkt mevr. [I.C.] tijdens de feedback telkens de term 'niet oke' gebruikt, die een toch duidelijke andere betekenis heeft dan de term 'slecht'. Het bewijs hiervan vinden we terug in de memo op 31min05, hier stelt mevr. [I.C.] dat de vragen niet echt oke zijn beantwoord en op 33min05 dat de vragen 'onvoldoende' beantwoord zijn. Op memo 46min20 vat ze nog eens samen dat de verdediging volgens hen 'niet oke' was. Niet flagrant slecht dus.

Ook hier wordt niet voldaan aan een fundamentele eigenschap van de motiveringsplicht, namelijk dat de motivering niet tegenstijdig mag zijn. Dit is in casu wel het geval aangezien verzoeker wordt beoordeeld met de quoterings 'slecht', maar tijdens de feedback worden enkel de termen 'niet oke' en 'onvoldoende' gebruikt. De beoordeling tijdens de feedback ligt hoger dan degene die in de resultaten van verzoeker terug te vinden zijn.

Verzoeker gaf een groot aantal correcte antwoorden, waarbij de jury allemaal knikte naar verzoeker en zijn antwoorden beaamden. Achteraf noemden ze deze gebaren geruststellend zodat de student niet nog zenuwachtiger zou worden. Dit is opmerkelijk aangezien de jury bij andere vragen wel duidelijk aangaf dat deze fout waren.

De vragen van Mr. [A.D.H.] heeft hij – daar is verzoeker zeker van – op één na allemaal juist beantwoord. Desondanks heeft Mr. [A.D.H.] hem ook 'slecht' beoordeeld voor het beantwoorden op de vragen. De enige vraag van hem die fout was, heeft verzoeker achteraf na het doorvragen zelf ingezien. Mw. [I.C.] zei tijdens de feedback (memo 34min20) dat ze de vragen en respectievelijke antwoorden onmiddellijk opgeschreven hebben. Dit kan dus gecontroleerd worden indien echter hier geen vragen van weggelaten zijn. Het 'toevallig' weglaten van vragen die (deels) correct waren, dient te worden nagegaan.

Er werd ook lang ingegaan op een spanningsanalyse van de kabelschijf die verzoeker ontworpen heeft. Hierbij heeft hij een vereenvoudiging doorgevoerd welke de professor, van desbetreffende lesonderdeel, goed genoeg acht (bijlage 13). Verzoeker haalde dit aan tijdens zijn verdediging, maar Mr. [W.V.D.S.] en Mw. [I.C.] waren het hier niet mee eens. De vraag stelt zich dus wie het bij het rechte eind heeft.

Uit bovenstaande feiten groeit het vermoeden dat verzoeker geen eerlijke verdediging gehad heeft omdat hij op voorhand al veroordeeld was. Men dacht immers dat hij zijn thesis niet zelf had gemaakt en heeft hem dus extra streng op de rooster gelegd.

Hierbij heeft de jury blijkbaar unaniem de slechtste score gegeven voor zogenaamde cruciale fouten tijdens de presentatie die niet bewezen worden. Toen er geconstateerd werd dat er geen enkel bewijs tegen verzoeker bestaat, heeft de jury het dus blijkbaar over een andere boeg gegooid.

Dat deze beschuldigingen er wel degelijk waren en de jury dus niet vrij en onbevangen heeft geoordeeld blijkt uit de lange duur van de presentatie, het aantal juryleden, de ongenueanceerde score alsook de opname van het feedback gesprek waarbij men de beschuldigingen voor het eerste uitte.

Op een examiner rust een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid, wanneer dit vermoeden weerlegd wordt, vindt er een schending van het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel plaats. In casu dient te worden vastgesteld dat de jury niet meer objectief kon oordelen gelet op de vooroordelen waarmee men de verdediging is aangevat.

Aangezien het memo-bestand van verzoeker duidelijk de valse beschuldigingen en insinuaties van de betrokken juryleden aantoonde, wordt het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid van de juryleden weerlegd. Deze geluidsopname maakt geen inbreuk op de privacy van deze personen.

Om deze reden vraagt verzoeker om gehoord te worden en de beslissing te herzien.

Reden hiertoe is het feit dat verzoeker duidelijk niet op gelijke voet aan de remediëringsoopdracht is kunnen beginnen ten opzichte van de medestudenten.

Meer in het bijzonder vraagt verzoeker dat tevens zou worden duidelijk gemaakt welke vragen dermate cruciaal waren dat zij (conform de ECTS-fiche) zouden aantonen dat verzoeker onmogelijk kon slagen voor de bachelorproef en dat deze wel degelijk tot zijn opdracht behoorden.

Verzoeker vraagt tevens dat alle vragen en de door verzoeker gegeven antwoorden door een onafhankelijke deskundige zouden worden beoordeeld gelet op de duidelijke vooringenomenheid in hoofde van de jury en de betwisting m.b.t. de juistheid van het antwoord die hierboven werd uiteengezet.

Verzoeker vraagt bijgevolg met vertrouwen het resultaat van 8/20 op zijn Bachelorproef te herzien. .

Verzoeker vraagt om een faire beoordeling waar onder meer ook rekening wordt gehouden met het volledige dossier alsook alle omstandigheden.”

De interne beroepscommissie behandelt het intern beroep van verzoeker in zitting van 6 oktober 2016, en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift, en van de bijlagen bij dat beroepsschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft ook inzage gekregen in de handleiding bachelorproef, de bachelorproef zelf, de remediëringsoopdracht, de studiefiche en het e-mailverkeer tussen de student en mevrouw [C.]. Mevrouw [C.] bezorgde de institutionele beroepscommissie ook een toelichting bij het gegeven examencijfer.

Vooraleer in te gaan op de grond van de zaak merkt de institutionele beroepscommissie op dat de student blijkbaar een geluidsopname maakte van de feedback die hem werd gegeven. De betrokken lesgever was zich hiervan niet bewust en heeft ook geen toestemming gegeven om dergelijke opname te maken. De institutionele beroepscommissie wijst de student erop dat dergelijke handelswijze niet aanvaardbaar is en strijdig is met artikel art. 47,§5 OER 2015-16. Ze wijst erop dat dergelijke handelswijze tuchtrechtelijk sanctioneerbaar is. Vermits deze opname op onrechtmatige wijze is gemaakt, houdt de institutionele beroepscommissie er ook geen rekening mee.

De verantwoordelijk lesgever licht toe dat er voor de bachelorproef twee opdrachten waren, met name een eerste opdracht over een transportsysteem, en een tweede opdracht over een meettoestel voor prof. [V.] en dr. [W.] (UZ Gent). Die tweede opdracht was geen “alternatieve opdracht”, zoals verzoeker opmerkt, maar gewoon één van de twee voorziene opdrachten. Wel was in beide opdrachten de focus anders. Het ene was een virtueel ontwerp van een transportsysteem waarbij het mechanisch deel een belangrijk deel innam. Van het medisch toestel diende een prototype gebouwd dat in een medische context zou ingezet worden. Hier vormde de sturing het overgrote deel van het werk.

De eigenheid van beide opdrachten is bij de aanvang zeer duidelijk geschetst. De studenten waren volledig vrij om voor één van beide opdrachten in te tekenen. De student heeft gekozen om aan de opdracht van prof. [V.] te werken en verwees naar zijn ouders die beiden medisch geschoold zijn. Hij nam daarbij het mechanische deel van de opdracht voor zijn rekening. In de andere groep, die uit vier personen bestond, was er ook slechts één enkele student die instond voor dat mechanische gedeelte.

Blijkens de toelichting van de verantwoordelijk lesgever was de kwaliteit van het mechanisch ontwerp van de groep van de student bijzonder slecht. De andere groep diende wel een zeer kwaliteitsvol werk in, waarmee prof. [V.] ook verder aan de slag zal gaan.

Voor de remediëringsoopdracht voor de tweede zitting lag de focus op het virtueel ontwerp en niet op de praktische realisatie zoals het medisch apparaat waar de student tijdens het jaar aan werkte. De handleiding over de bachelorproef vermeldt dat studenten voor de tweede zitting een individuele opdracht toegewezen krijgen die, waar mogelijk, nauw aansluit bij de initiële groepsopdracht. Voor de opdracht waaraan de student werkte, was dat evenwel niet mogelijk. De lesgevers kunnen er immers niet van uitgaan dat de student een draaibank en freesbank ter beschikking heeft en op de campus kunnen de machines om veiligheidsredenen tijdens het verlof niet gebruikt worden. De student werd hier van bij aanvang van het project in de eerste week van het academiejaar op gewezen en heeft verklaard de consequenties hiervan duidelijk in te schatten, aldus de verantwoordelijk lesgever.

De verantwoordelijk lesgever geeft vervolgens aan dat alle studenten eenzelfde opdracht hebben gekregen voor de tweede zitting, en dat dit voor alle studenten een nieuwe opdracht was waarbij ze van nul moesten beginnen. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat verzoeker op dat punt dan ook niet werd benadeeld ten opzichte van de andere studenten.

De institutionele beroepscommissie merkt op dat thans enkel het examencijfer dat de student behaalde tijdens de tweede zitting nog aan de orde is. De student gaat in zijn

verzoekschrift ook nog in op de opdracht die hij kreeg tijdens de eerste zitting. Hij betwistte evenwel het examencijfer dat hij tijdens de eerste zitting kreeg, niet, en kan dat ook nu niet meer op ontvankelijke wijze doen, nu de termijn voor intern beroep reeds ruimschoots is verstreken.

Wat het gegeven examencijfer betreft, licht de verantwoordelijk lesgever toe dat het geschreven werkstuk van de student voldoende was, zoals ook blijkt uit de scoretabel die aan de institutionele beroepscommissie werd bezorgd:

[...]

De student behaalde voor de scriptie 11,1/20, wat het resultaat is van de deelscores voor de aspecten die in het kader van dit werk aan bod kwamen, rekening houdend met een toegekend gewicht per deelscore.

De score voor de permanente evaluatie is gebaseerd op de groepsscore van de eerste zitting. Bij de herrekening van de groepsscore naar een individuele score werd rekening gehouden met:

- Het resultaat van de testvermogensberekening - 8/20
- Het resultaat van het theoretische examen op het einde van het academiejaar - 6/20
- De scores van de beide peerassessments.
- Aanwezigheden
- Gepresterde werk tijdens het academiejaar

De presentatie werd beoordeeld door alle leden van de jury. Het behaalde cijfer (5,7/20) is het rekenkundig gemiddelde van alle scores.

De institutionele beroepscommissie merkt op dat de student zijn score voor de geschreven scriptie niet betwist. Wel is hij van mening dat de mondelinge verdediging niet correct is verlopen en dat hij daar uitzonderlijk hard is aangepakt en vragen heeft gekregen over zaken waarover niet moest worden gewerkt.

De verantwoordelijke lesgever geeft volgende toelichting bij het verloop van en de score voor de mondelinge verdediging:

“Als gevolg van een vertraging van anderhalf uur opgelopen tijdens de voorgaande verdedigingen werd aan de student gevraagd of hij zich in staat voelde om te presenteren. De optie werd gegeven om eerst iets te eten. De student gaf aan dat het voor hem om het even was.

Gestelde vragen en een korte omschrijving van het gegeven antwoord.

Vraag: De motor is via een koppeling verbonden met de reductiekast. Stel dat je een rem op de installatie zou moeten plaatsen, waar ga je die positioneren tussen de motor en de reductiekast of na de reductiekast.

- Waarom
- Waar dien je als ingenieur extra aandacht aan te besteden?

Antwoord: De student verwijst naar de blackbox op de tekening die een koppeling-rem combinatie voorstelt maar student kan niet aangeven voor welke onderdelen deze positie van de rem specifieke gevolgen heeft.

Op de vraag naar de tijd waarin kan afgeremd worden om het afremmen op een veilige manier te laten gebeuren antwoordt student dat dit niet plots mag. Op de vraag wat hij bedoelt met 'niet plots' antwoordt student dat dit in twee seconden wel ok zal zijn. Student verwijst hier naar de tijd die een skilift nodig heeft om te stoppen en maakt tevens melding van het feit dat er vermoedelijk meer dan één remsysteem nodig is. (Ter info we spreken hier over een massa van 13 ton en een snelheid van 7 m/s). Hij vermeld[t] echter niets over het verband tussen enerzijds de koppels die gebruikt zijn om de onderdelen te definiëren, het maximaal toegelaten koppel voor de reductiekast en de afremkrachten die toegelaten zijn. Student toont niet aan inzicht te hebben in het verband tussen de grootte van de negatieve versnelling, de massa en de optredende afremkrachten.

Deze vraag die toetst naar basisinzichten werd niet goed beantwoord.

Vraag: Je gebruikt voor de bepaling van de minimale waarde van de voorspankracht in de kabel de waarde 295 kW, dit is het benodigd vermogen (dus niet het vermogen dat de motor kan leveren). Dit is enkel toegestaan onder welbepaalde voorwaarden, welke?

Antwoord: Student ziet in dat het vermogen dat de motor maximaal kan leveren groter is maar heeft geen noties hoe hij het systeem tegen overbelasting kan beveiligen. Hij begrijpt wel dat een groter vermogen gevaarlijker is.

Deze vraag werd niet goed beantwoord

Vraag: Je schrijft:

'Volgens bijlage Cp58 kan de reductoras een radiale kracht van 78kN opnemen veronderstellend dat deze kracht aangrijpt op de reductoras, zodat de momentwerking beperkt blijft. /n deze situatie is dergelijke benadering gepermitteerd vermits het halslager onderaan de aandrijfas een tegenmoment teweegbrengt.'

Hoe groot is dit tegenmoment?

Antwoord: In NX wordt de doorsnede van de as getoond. Student stelt dat het buigend moment nul is op het uiteinde van de as maar kan niet correct aangeven welke afstanden in rekening dienen gebracht te worden voor de bepaling van de grootte van dit moment. Verwezen wordt naar de speling tussen de beide assen en de schuinstelling van de as en hoe dit bepalend is voor de plaats waar de reactiekrachten optreden. Hij heeft geen noties van de belastingen die op de lagering van de motor terecht komen en er wordt geen melding gemaakt van maximale waarden die voorgeschreven worden door de fabrikant.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Vraag: Bij de berekening van de statische controle van de as gebruikt de student naast de stootfactor nog een factor 1,5. Begrijpt student waarom deze factor moet in rekening gebracht worden

$$M_{b,max}=1,5 \cdot K_A \cdot M_b = 1,5 \cdot 1,5 \cdot 9,4 kNm = 21,2 kNm$$

Antwoord: Student weet dat dit de verhouding is tussen het aanloopkoppel en het nominaal koppel maar geeft weinig extra informatie waarom dit in de berekening opgenomen is.

Deze vraag werd goed beantwoord.

Vraag: Kan student een STEP of Parasolid importeren in NX? Hij gebruikt een groter type lagers omdat deze niet in de bibliotheek zitten (idem voor de motor en reductiekast).

Antwoord: Het importeren van de motor werd niet gedaan, als reden geeft de student op dat je een reeks vragen dient te beantwoorden alvorens je uiteindelijk bij de juiste motor en reductor uitkwam en dat dit te tijdrovend was en dat daarom werd geopteerd om een black box te tekenen.

Student heeft geen noties van de types files die kunnen geïmporteerd worden en wat hun onderscheid is nochtans heeft hij deze info van de begeleiders zelf ontvangen. Er is per mail ook gesteld dat de motor diende geïmporteerd te worden en dat een black box niet toegestaan was als de files online voor handen waren.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Vraag: Er werd aan de student gevraagd welke types spanningen er kunnen optreden in een spaak van de ontworpen kabelschijf tijdens normaalbedrijf. Getoetst wordt naar de mogelijk optredende faalmechanismen.

Antwoord: De student geeft aan dat er buiging en druk kan optreden. De student geeft niet aan dat er ook knik kan optreden in de spaak, hoewel er verder in het werk van de student een knikanalyse uitgevoerd werd. De student wordt, doordat hij zelf een knikanalyse uitvoert verondersteld bekend te zijn met het fenomeen 'knik'.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Vraag: De student voerde een spieberekening uit, hierbij werd de vlaktedruk naafspie en as-spie bepaald. Aan de student werd gevraagd of er anders dan vlaktedruk nog andere faalmechanismen kunnen optreden in de as-naafverbinding.

Antwoord: De student geeft aan dat er verder ook afschuiving optreedt. De student werd gevraagd of deze waarde al dan niet berekend diende te worden. De student geeft aan dat deze "waarschijnlijk niet berekend diende te worden". Er werd verder gepeild naar het inzicht van de student: er werd gevraagd op welke oppervlakten de vlaktedruk resp. afschuifspanning plaatsgrepen. Er werd gevraagd wat het verband is tussen de optredende vlaktedruk en de afschuifspanning. De student herhaalt wederom dat de afschuifspanning "waarschijnlijk niet diende berekend te worden".

Er wordt geconcludeerd dat de student na een duidelijke hint tot de oplossing van de vraag niet in staat is om correct te antwoorden. De student heeft geen inzicht in het verband tussen optredende vlaktedruk en afschuifspanningen en de genormeerde afmetingen van een spie.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Vraag: Als bijvraag wordt gevraagd waarom er in de scriptie [19 augustus] verkeerdelijk werd vermeld: "42CrM04 is het 'zwakste' materiaal". Hiermee werd bedoeld dat de mechanische eigenschappen van het materiaal 42CrM04 minder goed zijn als deze van 25CrM04.

Antwoord: De student geeft toe dat dit een fout betreft.

Deze vraag werd goed beantwoord.

Vraag: De student werd gevraagd hoe het onderste axiaallager in zijn constructie kan vervangen worden indien deze defect is.

Antwoord: De student geeft aan dat daartoe enkel de reductor dient gedemonteerd te worden.

De student wordt meegedeeld dat zijn antwoord foutief was. Bij een lagerdefect dient de volledige overkappende constructie, ondersteuningsplaat met motor, koppeling reductor, kabel inclusief hijsbakken, kabelschijf met vastgelaste as en pyloonkop verwijderd te worden.

De student meldt dat als alternatief werkwijze voor de lagerdemontage de pyloon die de kabelschijf draagt kan doorsnijden. Dit betreft een naar economische, ecologische en naar veiligheidsaspecten niet te verantwoorden keuze. Bovendien geeft deze werkwijze geen garantie op mogelijkheid tot hermontage.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Vraag: De student werd gevraagd hoe het ontwerp van de pyloon tot stand kwam.

Antwoord: De student meldde dat het ontwerp gebaseerd is op een bestaand model van een skilift en dat het door middel van een eindige-elementensimulatie geoptimaliseerd werd. Dit betreft een gangbare en aannemelijke techniek. Deze optimalisatie werd echter niet opgenomen in de scriptie en wordt bijgevolg als niet uitgevoerd beschouwd. (De student heeft na de feedback nog extra files aangeleverd die aantonen dat een deel van deze analyse reeds voor de indiendatum uitgevoerd werd. Nochtans is ook hier geen sprake van een doorgedreven optimalisatieproces)

Vraag: Het type pyloon werd gekozen op basis van "trial and error", welke types werden geprobeerd?

Antwoord: De student bleek maar één type pyloon te hebben bestudeerd, van dat type heeft hij verschillende uitvoeringen bestudeerd. Hij gaf aan dat type te hebben gekozen omdat hij ze kent van op skivakantie. Van een bachelorstudent industriële ingenieurswetenschappen zou echter verwacht mogen worden dat hij/zij een dergelijke keuze baseert op de bestaande literatuur.

Vraag: De student voerde een eindige-elementenanalyse uit op de ontworpen kabelschijf. De student werd gevraagd of de krachtwerkingen correct en op realistische wijze gemodelleerd werden op de riemschijf (quod non).

Antwoord: De student kan het aangebrachte wringend moment ter hoogte van de fixering niet verantwoorden. Deze tekortkoming stelt de gesimuleerde spanningen veel kleiner voor dan de werkelijk optredende spanningen.

Verder werd gevraagd of de voorstelling van de kabelkrachten door twee puntkrachten realistisch was en of er geen meer realistisch alternatief bestond in de software genaamd 'bearing'.

De student gaf aan dat dhr. [W.], docent in de opleiding, gemeld heeft dat dit alternatief bestond maar niet in de scope van de bacheloropleiding ligt en daarom ook niet gekend moet zijn. In een gelijkaardige analyse van een ander onderdeel gebruikt de student echter wél het desbetreffende functie 'bearing'. Dit houdt in dat de student zichzelf tegenspreekt.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Vraag: Was de mechanische vermogensberekening een berekening van het piekvermogen of van het nominaal vermogen.

Antwoord: Het antwoord van de student was twijfelend. Hij zei eerst dat het om het nominaal vermogen ging, later bleek het toch om een piekvermogen te gaan.

Het feit dat Arthur het nominaal vermogen van de elektrische motor gekozen had op basis van een mechanisch piekvermogen toont aan dat hij onvoldoende inzicht heeft in de werking van elektrische motoren en/of zijn eigen (mechanische) vermogensberekening.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Vraag: Welk type elektrische motor werd er geselecteerd

Antwoord: *De student kon deze vraag naar behoren beantwoorden.”*

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student, anders dan hij zelf heeft ingeschat, op veel vragen niet correct kon antwoorden. Zijn antwoorden zijn vaak onvolledig en missen de kern van de problematiek. De commissie is van oordeel dat de mondelinge presentatie correct werd beoordeeld en dat het gegeven examencijfer correct en afdoende werd gemotiveerd, en maakt deze motivering tot de hare.

De student merkt op dat er geen begeleiding was voorzien tijdens de tweede zitting. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat een gebrek aan begeleiding hoe dan ook geen afbreuk doet aan de prestaties van de student en er niet toe kan leiden dat de student toch geslaagd verklaard zou worden. Overigens stelt de institutionele beroepscommissie vast dat de verantwoordelijk lesgever wel degelijk heeft geantwoord op de vragenmails die hij haar stuurde tijdens het zomerreces, en dat hij dan ook wel degelijk de passende begeleiding heeft gekregen.

De student haalt nog aan dat de mondelinge presentatie niet correct zou zijn verlopen, omdat er al te veel aandacht werd besteed aan een vraag over een remsysteem van een lift, daar waar de student geen remsysteem diende te ontwikkelen. De verantwoordelijk lesgever zou op de feedback ook gezegd hebben dat iedereen dezelfde vraag heeft gekregen, maar uit navraag die de student deed bij medestudenten blijkt dat niet correct te zijn.

De institutionele beroepscommissie heeft de verantwoordelijk lesgever omtrent dit punt om bijkomende toelichting verzocht. De lesgever gaf volgende toelichting:

“Hij hoefde inderdaad geen remsysteem te ontwerpen maar als student 3° Ba behoort hij wel in staat te zijn om hierover te redeneren. In wezen is de theorie achter een remsysteem identiek aan de theorie waarop zijn berekening van het dynamisch vermogen gestoeld was, iets wat hij trouwens in zijn geschreven werk correct had uitgeschreven. Daar waar je bij een dynamisch vermogen versnelt ga je bij afremmen vertragen. Hij hoefde dezelfde redenering nogmaals op te bouwen maar ditmaal met een negatieve versnelling. Als student dit inzicht niet verworven heeft in een derde jaar bachelor dan is dit schrijnend. De vraag betreft inzicht in de mechanica van 1° Ba.

Wat ik gezegd heb over andere studenten die ik dezelfde vraag zou gesteld hebben weet ik niet meer. Als ik ‘*dezelfde*’ gebruikt heb dan is dat inderdaad niet juist ik heb wel ‘*eenzelfde*’ vraag gesteld. Iedere student heeft namelijk een vraag gekregen over de vermogensberekening waarbij getoetst werd naar de basiskennis mechanica. Hierbij vertrekken we steeds vanuit het ontwerp dat de student gemaakt heeft aangezien hij/zij daar best mee vertrouwd is. Bij alle studenten is dus dezelfde competentie getoetst op een gelijkwaardige wijze maar niet aan de hand van dezelfde vraag. Dit laatste zou trouwens niet fair zijn aangezien de

studenten die eerst aan de beurt zijn om te verdedigen hierbij zouden benadeeld worden, vragen worden nu eenmaal doorgegeven.”

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat anders dan de student aanvoelt, de kern van de desbetreffende vraag inderdaad niet was hem een remsysteem te laten berekenen of ontwerpen, maar wel na te gaan of hij de theorie waarop zijn berekening van het dynamisch vermogen gestoeld was, ook kon toepassen bij een remsysteem en of hij via redenering vanuit wat hij wel had berekend en beschreven, ook een sluitende redenering kon uitbouwen specifiek m.b.t. een remsysteem. De institutionele beroepscommissie is van mening dat dergelijke vraagstelling zeker toegelaten is. Ze peilt immers naar het diepere inzicht van de studenten en naar hun kennis over de behandelde materie. Bij het bevragen van een werkstuk hoeft de vraagsteller zich niet te beperken tot elementen die strikt in het werkstuk zelf zijn behandeld, maar mag men wel degelijk peilen naar het vermogen van de student om de theorie die in het werkstuk wordt behandeld, ook toe te passen in een ruimer kader. Een student die de theorie beheerst, is ook in staat om die theorie verder te extrapoleren naar andere situaties.

De student is nog van mening dat hij niet objectief werd beoordeeld en haalt diverse elementen aan die in die richting zouden moeten wijzen.

Hij merkt vooreerst op dat er op de mondelinge verdediging bij hem vijf personen in het panel zaten, daar waar dat bij de andere studenten maar twee personen waren.

De verantwoordelijk lesgever geeft aan dat er bij de verdediging van de bachelorproef door de student inderdaad vijf personen in de jury zaten. Ze geeft aan dat ze dit veiligheidshalve deed omdat ze niet goed wist hoe ze moest reageren op het gegeven dat de student voor zijn examen vergezeld was door zijn moeder en vriendin. Ze wijst erop dat in de handleiding van de bachelorproef is voorzien dat de verdediging openbaar is, doch dat is in strijd met het OER waarvan artikel 77 uitdrukkelijk stelt:

"De student die dit wenst kan een waarnemer het mondelinge examen laten bijwonen. De waarnemer kan geen student zijn die in datzelfde academiejaar door de betrokken examinerator moet worden ondervraagd, evenmin als een bloed- of aanverwant tot in de derde graad, noch iemand waarmee de student een persoonlijke betrokkenheid heeft. De student verwittigt ten minste zeven kalenderdagen vóór het examen de voorzitter van de examencommissie en de facultaire ombudspersoon, die de betrokken examinerator onverwijld op de hoogte brengen. De waarnemer kan enkel notities nemen op papieren drager. De examinerator kan een lid van het academisch personeel vragen het mondeling examen bij te wonen, voor zover er tussen de student en dit lid geen onverenigbaarheden zijn."

De verdediging van een bachelorproef dient inderdaad te worden beschouwd als een mondeling examen. De aanwezigheid van derden op dergelijk examen is enkel toegelaten indien de procedure van artikel 77 OER correct wordt gevolgd, wat te dezen niet is gebeurd. De waarnemers mogen ook geen bloed- of aanverwanten zijn, noch iemand waarmee de student een persoonlijke betrokkenheid heeft. Bijgevolg mochten de moeder en de vriendin van de student niet aanwezig zijn op de mondelinge verdediging van de masterproef.

De institutionele beroepscommissie kan er begrip voor opbrengen dat de verantwoordelijk lesgever niet goed wist hoe ze op de situatie moest reageren, en dan uiteindelijk beslist heeft drie extra juryleden de verdediging te laten bijwonen. De commissie ziet daarin ook geen probleem. De bevoegd lesgever heeft deze beslissing kennelijk genomen met de bedoeling om de objectiviteit van de verdediging maximaal te garanderen. De aanwezigheid van extra juryleden kon dan ook enkel in het voordeel van de student spelen, en de student toont ook niet aan dat dit anders zou zijn geweest. In elk geval bevestigt dit eerder de objectiviteit van de beoordeling dan dat het erop zou wijzen dat de beoordeling niet objectief is gebeurd.

De student merkt vervolgens op dat hij zo weinig punten heeft gekregen en zo hard aangepakt werd omdat hij ervan verdacht wordt zijn opdracht niet zelf te hebben uitgevoerd. Uit de toelichting van de lesgever blijkt inderdaad dat de lesgever het vermoeden had dat de student bij het uitwerken van zijn masterproef geholpen werd door een derde. Er blijkt immers een grote discrepantie te zijn tussen de redelijke kwaliteit van zijn werk en de zwakke mondelinge verdediging. De lesgever geeft evenwel zelf aan dat ze dit niet kan hard maken, en uit de verdere toelichting bij het gegeven examencijfer blijkt ook dat ze de student niet lager gequoteerd heeft omdat ze dat vermoeden had.

Dat de mondelinge verdediging bij de student lang heeft geduurd, was ook helemaal niet abnormaal, en ook andere studenten werden grondig ondervraagd. De lesgever geeft in dat verband nog mee:

“Er is was een vermoeden dat de student intensief hulp had gekregen maar dit was uiteraard enkel een vermoeden. Wat we wel kunnen meegeven is dat we tijdens het verlof door een student werktuigbouwkunde van Ugent gecontacteerd werden met de vraag om uitleg over de opdracht al weten we niet of er effectief hulp geboden is door deze persoon en ook niet aan welke student deze hulp dan wel geboden zou zijn. Dit was wel de reden waarom we, tijdens de presentaties, alle studenten zeer intensief bevraagd hebben over hun werk.”

Uit deze toelichting blijkt dat het vermoeden dat er bijstand werd verleend, voor alle studenten gold, en dat de lesgever om die reden alle studenten grondig heeft ondervraagd. Verzoeker is in dat opzicht ook helemaal niet anders behandeld dan de andere studenten, en ook uit het feit dat hij zeer grondig werd ondervraagd, kan allerminst worden afgeleid dat hij niet objectief zou zijn beoordeeld.

De student geeft tenslotte nog een eerder verwarrende toelichting omtrent het laattijdig indienen van zijn bachelorproef en wijzigingen die hij daar na het verstrijken van de indiendatum nog aan heeft aangebracht.

Uit de toelichting van de verantwoordelijk lesgever blijkt dat de moeder van de student zich tijdig heeft aangeboden maar uitstel heeft gevraagd omdat haar zoon in het ziekenhuis lag en zij er niet in slaagde om het werk af te drukken, en er een probleem was met het doorsturen van de files. De verantwoordelijk lesgever heeft dat uitstel toegestaan. De student zelf vroeg ook na indiendatum nog om de lay-out van zijn werk te mogen bijwerken en merkte op dat hij iets uit het oog verloren was. De lesgever liet hem toe de lay-out nog bij te werken.

Nadien bleek dat de student heel wat meer heeft gedaan dan de lay-out bij te werken en dat er ook nog belangrijke inhoudelijke aanpassingen werden aangebracht aan het werk, nadat de indiendatum reeds was verstreken. Vermits de student in het ziekenhuis verbleef op het ogenblik waarop het werk moest worden ingediend, en daarvan ook een ziekteattest had ingediend, heeft de lesgever hiermee geen rekening gehouden. Er werden wel twee berekeningen gemaakt van zijn examencijfer, waarbij bij de ene berekening enkel rekening werd gehouden met het werk in de toestand waarin het zich bevond op het ogenblik waarop de deadline was verstreken, en een andere berekening op basis van het uiteindelijk ingediende werk. Het is die laatste berekening die in aanmerking werd genomen bij het bepalen van het eindcijfer.

De student voert tenslotte nog aan dat de motivering van het examencijfer tegenstrijdig is, omdat de diverse juryleden hem een beoordeling ‘slecht’ gaven, daar waar de verantwoordelijk lesgever het gewoon had over ‘niet oké’. De institutionele beroepscommissie ziet daarin geen tegenstrijdigheid. Of men nu het woord ‘slecht’ in de mond neemt, dan wel ‘niet oké’, beide begrippen wijzen erop dat de prestatie onvoldoende is om te kunnen slagen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Eerste middel

Het eerste middel heeft betrekking op de toepassing van artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij en op de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voegt bij zijn stukken, zoals hij dat ook deed in de interne beroepsprocedure, een geluidsopname van het feedbackgesprek.

Deze opname is door de interne beroepscommissie buiten het debat gehouden op grond van artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement. Deze bepaling luidt als volgt:

“§5. Het zonder toestemming via geluids- en/of beeldopnames registreren van onderwijsactiviteiten (incl. niet-periodegebonden evaluatie) en geprojecteerd lesmateriaal is niet toegelaten en wordt als het storen van onderwijsactiviteiten beschouwd. De registratie dient bovendien op eerste verzoek te worden vernietigd. Studenten kunnen aan de betrokken lesgever de toestemming vragen om onderwijsactiviteiten en lesmateriaal via geluids- en/ of beeldopnames te registreren. Zij vermelden daarbij duidelijk wat, hoe, wanneer, en met welk doel zal worden geregistreerd. Het geregistreerd materiaal mag niet worden gebruikt voor andere doeleinden dan datgene waarvoor de betrokken lesgever toestemming heeft verleend. De UGent behoudt zich het recht voor om in het kader van afstandsleren lessen op te nemen en later of gelijktijdig via de elektronische leeromgeving voor educatieve doeleinden ter beschikking te stellen aan de betrokken studenten en onderwijspersoneel. Wanneer de studenten aan deze lessen deelnemen, geven zij automatisch hun toestemming als geportretteerde voor opnames en verspreiding binnen het elektronisch leerplatform, wanneer zij in beeld zouden komen. Bij aanvang van de lessen informeert de lesgever de studenten over het feit dat de les wordt opgenomen.”

Verzoeker betoogt dat deze bepaling geen betrekking heeft op een feedbackgesprek, maar enkel op onderwijsactiviteiten en op niet-periodegebonden evaluaties. Om die reden alleen al, heeft de interne beroepscommissie volgens verzoeker ten onrechte de geluidsopname buiten beschouwing gelaten.

Daarnaast wijst verzoeker erop dat de rechtbank van eerste aanleg te Brussel in een vonnis van 14 maart 2001 reeds heeft geoordeeld dat een geluidsopname geen inbreuk uitmaakt op de privacy van de betrokken persoon, zodat de opname ook op grond van een dergelijke overweging niet buiten het debat kan worden gehouden.

Ten slotte werpt verzoeker aan de bestreden beslissing tegen dat zij onbehoorlijk is gemotiveerd, doordat op een groot aantal van verzoekers vragen in het intern beroep geen antwoord is gegeven.

In haar *antwoordnota* verdedigt verwerende partij de stelling dat artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement wel degelijk een rechtsgrond biedt om de geluidopname te

verbieden – en dus ook het gebruik ervan. Ter zake wijst verwerende partij erop dat het begrip ‘onderwijsactiviteiten’ in de definitielijst van het onderwijs- en examenreglement als volgt wordt omschreven:

“Onderwijsactiviteiten

Activiteiten verstrekt door academisch personeel gericht op overdracht, verwerking, inoefening, begeleide toepassing en integratie van leerstof.”

Uit de omschrijving van ‘feedback’ in het onderwijs- en examenreglement volgt vervolgens dat die activiteit wel degelijk is gericht op het verwerken en inoefenen van de leerstof:

“Feedback

Feedback omvat een bespreking van en toelichting bij de evaluatie(s) van een student. Tevens worden hierbij aan de student aanwijzingen verstrekt om de studieprestaties te bevorderen, te verbeteren of bij te sturen met het oog op een nieuwe deelname aan de evaluaties.”

Hieruit besluit verwerende partij dat niet redelijkerwijze kan worden betwist dat ook feedback moet worden beschouwd als een onderwijsactiviteit, met als gevolg dat ook het zonder toepassing maken van geluids- en beeldopnames van feedback verboden is. Of dergelijke opname dan al dan niet strijdig is met de privacy van de betrokkenen, is volgens verwerende partij niet aan de orde. Het feit alleen al dat verzoeker een verboden opname maakte, is naar haar oordeel voldoende om die opname te weren als stuk in het dossier.

Ten slotte wijst verwerende partij erop dat verzoeker bij zijn extern beroep ook een stuk 14 “memo feedbackmoment d.d. 16.09.2016” heeft gevoegd. Verwerende partij stelt dat zij dit stuk in het raam van de huidige procedure niet heeft ontvangen en dan ook niet kan nagaan of dit stuk al dan niet correspondeert met de opname die ingediend werd in het raam van de interne beroepsprocedure. Ook daarin ziet verwerende partij een reden om het stuk ook thans uit de debatten te weren.

In zijn *wederantwoordnota* blijft verzoeker van oordeel dat de geluidsopname op grond van het voormelde artikel niet uit de debatten kan worden gehouden. Hij stelt met name:

“Allereerst dient er opgemerkt te worden dat verweerster onterecht een link legt tussen feedback en een onderwijsactiviteit.

Er kan inderdaad uit de definitie van een onderwijsactiviteiten worden afgeleid dat deze betrekking hebben op de:

- Overdracht van leerstof
- Verwerking van leerstof
- Inoefening van leerstof
- Begeleide toepassing van leerstof
- Integratie van leerstof

Wanneer we de definitie van feedback bekijken wordt het echter duidelijk dat er absoluut geen link kan worden gelegd aangezien feedback betrekking heeft op de:

- Bespreking van de EVALUATIE
- Toelichting van de EVALUATIE

Het wordt heel duidelijk dat feedback betrekking heeft op de evaluatie van de leerstof, dit terwijl een onderwijsactiviteit niets te maken heeft met de evaluatie van de leerstof. Een onderwijsactiviteit heeft betrekking op de fase voor de evaluatie van de leerstof.

Er dient vastgesteld te worden dat een onderwijsactiviteit en feedback twee totaal verschillende begrippen zijn die plaatsvinden in verschillende fases van het leerproces.

Hierdoor dient de geluidsopname wel toegelaten te worden tot de debatten en wordt het duidelijk dat verweerster heeft nagelaten op verschillende vragen van verzoeker te antwoorden in zijn intern verzoekschrift. Zo komt de vooringenomen houding van de evaluatoren van verzoeker duidelijk aan het licht.

Daarnaast dient te worden opgemerkt dat zelfs als de opname niet mocht gemaakt worden, dit niet wegneemt dat Mw. [C.] wel ontoelaatbare dingen heeft gezegd. Dit kan tevens bewezen worden door [Y.P.]. Deze heeft ook alles gehoord want hij stond in hetzelfde lokaal. Mr. [S.] en Mr. [V.d.B.] waren ook aanwezig.

De geluidsopname is dus een loutere bevestiging van hetgeen verzoeker steeds heeft beweerd en wat steeds ontkend is geworden door verweerster.”

Beoordeling

A. De toepassing van artikel II.295 van de Codex Hoger Onderwijs

Met betrekking tot de overtuigingsstukken van de verzoekende partij, schrijft artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs voor dat de verzoeker aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken kan toevoegen die hij nodig acht, en dat de verzoeker naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier kan laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoeker bekend waren. De verzoeker bezorgt in dat geval onverwijld een kopie van de bijkomende overtuigingsstukken aan het bestuur.

De Raad stelt vast dat verzoeker op zijn inventaris, gehecht aan het verzoekschrift, melding maakt van een stuk 14 “memo feedbackmoment d.d. 16.09.2016 – per mail verstuurd aan raad.studievoortgang@vlaanderen.be”.

Samen met het beroep heeft de Raad dit stuk evenwel niet ontvangen, en evenmin heeft verzoeker dit stuk – voor zover dit dan nog mogelijk zou zijn in het licht van de voormelde bepaling – bij zijn wederantwoordnota gevoegd.

Nadat partijen ter zake door de Raad zijn bevraagd, antwoordt de raadsman van verzoeker in een e-mail van 5 december 2016 dat het desbetreffende stuk “normaliter [werd] doorgestuurd via ‘Wetransfer’ aan de Raad maar er [] bij eerste nazicht geen bevestiging van verzending [blijkt] te kunnen worden teruggevonden”. Daargelaten nog de vraag of een uitnodiging om een bestand te downloaden kan worden beschouwd als een neerlegging zoals bedoeld in artikel II.294, §3 van de Codex Hoger Onderwijs, moet worden vastgesteld dat de Raad geen dergelijk verzoek tot downloaden heeft ontvangen.

In deze omstandigheden dringt de conclusie zich op dat verzoeker het betrokken stuk, voor zover het enkel aan de zijde van verzoeker wordt voorgebracht (zie ter zake evenwel *infra*), niet op regelmatige wijze heeft neergelegd, wat dan zou moeten leiden tot de beslissing om het uit de debatten te weren op grond van artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs.

B. De toepassing van artikel II.298 van de Codex Hoger Onderwijs

Het staat niet ter betwisting dat verzoeker zijn stuk 14 ook in het intern beroep heeft neergelegd. Het stuk wordt vermeld als stuk 14 op de inventaris van het verzoekschrift op intern beroep.

Artikel II.298, §1 van de Codex Hoger Onderwijs legt aan de verwerende partij de verplichting op om de Raad en de verzoekende partij na de betekening van het verzoekschrift onverwijld in het bezit te stellen van de stukken op grond waarvan de beslissing is genomen. Deze bepaling stelt in §1, 3° verder dat deze stukken “ten minste omvatten”, onder meer: “het dossier samengesteld naar aanleiding van het in artikel II.283, eerste lid, bedoelde intern beroep”.

Het kwestieuze stuk 14 van verzoeker maakte van dat dossier van het intern beroep deel uit. Het staat niet aan de verwerende partij om, naar aanleiding van een beroep bij de Raad en desgevallend geïnspireerd door de stukken die de verzoekende partij zelf neerlegt (of stelt neer te leggen), een selectie te maken uit het dossier van het intern beroep. Het administratief dossier dat de verwerende partij neerlegt, moet ten minste alle stukken bevatten die in artikel II.298 van de Codex Hoger Onderwijs zijn vermeld.

Indien in het administratief dossier van de verwerende partij stukken ontbreken, dan beschikt de voorzitter in de inquisitoriale procedure voor de Raad op grond van artikel II.298, §3 van de Codex Hoger Onderwijs over de bevoegdheid om de verwerende partij aan te manen binnen een gestelde termijn het nodige te doen.

Te dezen heeft verzoekende partij op 5 december 2016 het stuk 14 ter beschikking gesteld van de Raad via een download op ‘Wetransfer’. Hetzelfde stuk is aan de verwerende partij overgemaakt, die op haar beurt heeft bevestigd dat het stuk identiek is aan het stuk 14 dat verzoeker in de interne beroepsprocedure heeft neergelegd.

In deze omstandigheden beschouwt de Raad de terbeschikkingstelling door verzoekende partij en de voormelde bevestiging door verwerende partij samengenomen als een aanvulling op het administratief dossier. Het stuk bevindt zich aldus op regelmatige wijze in het aan de Raad overgemaakte administratief dossier.

C. Toelaatbaarheid van het stuk 14 (geluidsopname)

De Raad herinnert eraan dat het de uitdrukkelijke bedoeling van de decreetgever is geweest om de relatie tussen de student en de instelling, ongeacht de aard van die instelling, van contractuele aard te maken. De student kan, voorafgaand aan zijn inschrijving, een weloverwogen keuze maken tussen de verschillende instellingen op grond van hun onderscheiden specifieke kenmerken, en bekrachtigt, door zijn inschrijving, de wilsovereenstemming waarna een overeenkomst tot stand komt die een toetredingsovereenkomst is (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4). Aldus heeft de decreetgever, wat de relatie tussen de student en de instelling betreft, voor alle hogeronderwijsinstellingen aangesloten bij het privaatrechtelijk karakter van de vrije

onderwijsinstellingen. De algemene voorwaarden die binnen de tot stand gekomen overeenkomst gelden, concretiseren zich in het onderwijs- en examenreglement, en door deze voorwaarden bij de inschrijving te aanvaarden, erkent de aanvaardende partij daardoor gebonden te zijn tenware die vooraarden onredelijk zijn (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 10).

Wat de bepalingen van artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement betreft, doet verzoeker niet gelden dat zij onredelijk zijn, en de Raad ziet evenmin redenen om tot die conclusie te komen. Bijgevolg dient verzoeker de bepalingen te eerbiedigen, en in voorkomend geval de toepassing ervan te ondergaan, waartoe hij zich contractueel heeft verbonden.

Er zijn dan ook voor de Raad geen redenen om artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement buiten toepassing te laten. De bescherming van de privacy van het lid van het academisch personeel dat aan het feedbackgesprek participeert, is bij de voormelde vaststellingen niet relevant, om de redenen die hieronder worden uiteengezet.

Navolgend onderzoekt de Raad of de interne beroepscommissie als orgaan van actief bestuur op goede grond verzoekers stuk 14 buiten het debat heeft gehouden, en zo ja of de Raad hetzelfde vermog te doen.

De eerste vraag die daarbij aan de orde komt is of de verbodsbepaling die is vervat in artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement inderdaad betrekking heeft op het feedbackgesprek.

Verwerende partij heeft in haar onderwijs- en examenreglement het begrip ‘feedback’ als volgt gedefinieerd:

“Feedback

Feedback omvat een bespreking van en toelichting bij de evaluatie(s) van een student. Tevens worden hierbij aan de student aanwijzingen verstrekt om de studieprestaties te bevorderen, te verbeteren of bij te sturen met het oog op een nieuwe deelname aan de evaluaties.”

Het gesprek dat verzoeker heeft gehad, was een bespreking van en toelichting bij zijn evaluatie, en is derhalve te beschouwen als een vorm van feedback. Verwerende partij heeft daaraan het oogmerk gekoppeld dat de student aan de hand van de aanwijzingen die hij daarbij ontvangt, volgende studieprestaties kan verbeteren. De feedback wordt verstrekt door een lid van het academisch personeel en kan, gegeven de voormelde definitie en doelstellingen van de feedback, worden ingepast in de definitie die verwerende partij in het onderwijs- en examenreglement heeft opgenomen met betrekking tot ‘onderwijsactiviteiten’:

“Onderwijsactiviteiten

Activiteiten verstrekt door academisch personeel gericht op overdracht, verwerking, inoefening, begeleide toepassing en integratie van leerstof.”

Als ‘onderwijsactiviteit’ valt het feedbackgesprek ten volle onder de bepalingen van artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement, dat bepaalt dat het niet is toegelaten om zonder toestemming via geluids- en/of beeldopnames onderwijsactiviteiten te registreren.

Als bestuurlijk orgaan van verwerende partij is ook de interne beroepsinstantie ertoe gehouden de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement na te leven en toe te passen. Met recht derhalve, heeft de interne beroepscommissie de geluidsopname buiten beschouwing gelaten. De bestreden beslissing houdt geen schending in van artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement, en zij schendt derhalve evenmin de motiveringsplicht.

Het eerste middel is ongegrond.

Daarmee is evenwel niet gezegd dat de Raad, als rechtscollège, op zijn beurt het stuk eveneens buiten het debat kan of moet houden.

Voor zover hun toepassing niet uitdrukkelijk is uitgesloten door de procedurevoorschriften die op de Raad van toepassing zijn, en voor zover zij met die procedure niet onverenigbaar zijn, zijn de bepalingen van het gemeen recht – inzonderheid het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek – op de procedure voor de Raad toepasbaar.

Wat het bewijs in de procedure voor de Raad betreft, bevat de Codex Hoger Onderwijs geen specifieke bepalingen, zodat ter zake het gemeen recht geldt.

In burgerlijke zaken is een bewijsmiddel geoorloofd indien het op zich rechtmatig is en bovendien rechtmatig werd verkregen; het is daarentegen ongeoorloofd wanneer het in strijd is met de wet of wanneer het op onwettige of deloyale wijze werd verkregen.

In casu ziet de Raad geen redenen op grond waarvan de door verzoeker neergelegde geluidsopname *an sich* onrechtmatig zou zijn: zij strijdt niet met een wettelijk bewijsverbod, maakt geen schending uit van beschermde grondrechten of mensenrechten en wordt niet van bewijs uitgesloten door enig algemeen (procesrechtelijk) beginsel (cf. B. CATTOIR, *Burgerlijk bewijsrecht*, Mechelen, Kluwer, 2013, 540-544).

Vervolgens rijst de vraag of het bewijsmiddel rechtmatig is verkregen, en zo nee welke sanctie zich opdringt. Rechtspraak en rechtsleer (cf. B. CATTOIR, *Burgerlijk bewijsrecht*, Mechelen, Kluwer, 2013, 544 e.v.) nemen aan dat een bewijsmiddel onrechtmatig is verkregen wanneer het is verkregen door: (i) een strafrechtelijk misdrijf, (ii) een inbreuk op wetten die de fundamentele rechten van elke burger waarborgen, (iii) een inbreuk op het recht op eerbiediging van het privéleven, (iv) een inbreuk op een regel van het strafprocesrecht, (v) een inbreuk op de rechten van verdediging, (vi) een inbreuk op het recht op menselijke waardigheid, of (vii) gebruik van immorele en deloyale middelen bij de bewijsverkrijging.

De opname is *in casu* niet gemaakt door middel van het plegen van een strafrechtelijk misdrijf of met miskenning van een regel van het strafprocesrecht, noch zijn de fundamentele rechten van verwerende partij of van de betrokken docent in het geding. Daar het feedbackgesprek plaatsvindt binnen de onderwijsopdracht van de docent (wat verwerende partij minstens impliciet erkent door het feedbackgesprek als een onderwijsactiviteit aan te merken) en binnen de professionele relatie tussen student en docent, en aangezien niet spontaan blijkt dat het feedbackgesprek betrekking heeft op vertrouwelijke informatie, is de Raad van oordeel dat een zonder toestemming gemaakte opname van een feedbackgesprek evenmin kan worden beschouwd als een inbreuk op het privéleven van de docent. Ook een schending van de menselijke waardigheid of van de rechten van verdediging zijn hier niet aan de orde. Rest de vraag of het bewijsmiddel werd verkregen op deloyale wijze. Ter zake sluit de Raad zich, wat het principe betreft, aan bij de rechtsleer die stelt dat de loyauteitsvereiste bij de bewijsgaring niet enkel in strafzaken maar ook in burgerlijke zaken van toepassing is (D. MOUGENOT, “Antigone face aux juges civils. L’appréciation des preuves recueillies de manière illicite ou déloyale dans les procédures civiles”, *DAOR* 2011, 241). Het kan niet worden betwist dat

verzoeker het feedbackgesprek heimelijk heeft opgenomen en hij de docent des te meer verschalkt heeft nu deze laatste er op grond van artikel 47, §5 van het onderwijs- en examenreglement vanuit mocht gaan dat verzoeker zich aan zijn daarin vastgelegde contractuele verbintenis zou houden. In dat opzicht is de houding van verzoeker laakbaar. De Raad benadrukt dat een dergelijke houding in hoofde van de student kan afkleuren op de geloofwaardigheid van diens betoog in zoverre dit niet op concrete bewijzen steunt. Uit de rechtspraak, specifiek toegepast op het hier voorliggende geschil, blijkt evenwel dat deze vaststellingen op zich niet volstaan om tot de onrechtmatigheid van de bewijsgaring te besluiten; met name wordt bijkomend vereist dat het opgenomen gesprek werd uitgelokt (Gent 16 februari 2010, *TGR-TWVR* 2010, 258; Gent 6 september 2006, *DAOR* 2007, 326), een voorwaarde die de Raad – zoals hieronder nader wordt uiteengezet – te dezen niet vervuld acht.

Ter zitting voert verwerende partij concreet aan dat er bij het feedbackgesprek sprake was van uitlokking. Die visie wordt niet bijgevalen. De Raad houdt daarbij vooreerst rekening met het gegeven dat een feedbackgesprek weliswaar plaatsvindt op verzoek van de student, maar dat het een organiek gestructureerd en georganiseerd instrument betreft (cf. artikel 60 van het onderwijs- en examenreglement) en dus geen gesprek dat onverwacht en/of op ongeregelde wijze tot stand komt op initiatief van één van de betrokkenen. Er kan dan ook niet worden uitgegaan van het vermoeden dat docenten op een dergelijk feedbackgesprek plots worden ‘overvallen’ door bepaalde vragen die op het examen betrekking hebben. Verder stelt de Raad aan de hand van de audio-opname vast dat beide partijen tijdens het feedbackgesprek gaandeweg kennelijk hun *sangfroid* hebben verloren, maar de Raad kan – alleszins zonder inzage in de vragen en antwoorden van de mondelinge verdediging (zie *infra*) – daaruit vooralsnog niet afleiden dat verzoeker de docenten zou hebben verleid tot het doen van bepaalde uitspraken op een wijze die als ‘uitlokking’ te beschouwen is.

De Raad zal derhalve bij de beoordeling van het beroep acht slaan op stuk 14 van verzoeker, uiteraard enkel in de mate dat verzoeker dit stuk zelf bij de uiteenzetting van zijn tweede middel betreft.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op de motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Verwerende partij doet gelden dat verzoeker nalaat te concretiseren op welke wijze het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel zouden zijn geschonden, zodat het middel in die mate onontvankelijk moet worden verklaard.

Ten gronde wijst verwerende partij er in algemene zin op dat de beoordeling van een examencijfer behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de betrokken lesgever en van de institutionele beroepscommissie, en dat het Raad niet toekomt om zijn appreciatie van de verdiensten van een student in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling.

Eerst middelonderdeel

In een eerste middelonderdeel betreft verzoeker zijn kritiek op de omschrijving van de opdracht voor de tweede examenzittijd.

Standpunt van partijen

Verzoeker bekritiseert de volgende overweging uit de bestreden beslissing:

“De verantwoordelijk lesgever geeft vervolgens aan dat alle studenten eenzelfde opdracht hebben gekregen voor de tweede zittijd, en dat dit voor alle studenten een nieuwe opdracht was waarbij ze van nul moesten beginnen. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat verzoeker op dat punt dan ook niet werd benadeeld ten opzichte van de andere studenten.”

Dit stemt volgens verzoeker niet overeen met de werkelijkheid. Hij wijst ter zake naar de remediëringsoopdracht (stuk 7 verzoekende partij) waaruit moet blijken dat de hoofdaspecten (vermogensberekening, asberekening, lagerberekening, sterkteberekening, ...) uit de eerste zittijd integraal worden overgenomen in de opdracht van de tweede zittijd. Verzoeker stipt aan dat de meeste andere studenten dergelijke berekeningen reeds in de

hand hadden, er hoorcolleges over hadden gekregen, tijdens het academiejaar vragen konden stellen en daarover ook bevraagd zijn geworden in de eerste examenzittijd. Hijzelf daarentegen, zo vervolgt verzoeker, bevond zich in een heel anderen situatie. Zo stelt verzoeker dat hem werd meegedeeld dat hij de hoorcolleges omtrent de bovenvermelde onderwerpen niet diende te volgen omwille van zijn opdracht in de eerste examenzittijd, zodat hij als enige vanaf nul moest starten en bijgevolg werd benadeeld tegenover de anderen.

Verwerende partij ziet het in de *antwoordnota* duidelijk anders. Zij stelt met name het volgende (voetnoten zijn weggelaten):

“De opgave was wel degelijk voor iedereen even nieuw. Het klopt weliswaar dat stukken tekst uit de oorspronkelijke opgave werden overgenomen, maar dat betekent nog niet dat de oefening niet voor iedereen nieuw zou zijn.

Wat werd overgenomen in de opgave, zijn de criteria waaraan het eindresultaat van het ontwerp dienen te voldoen (zie stuk 2 van verzoeker). Dit zijn echter niets meer en niets minder dan onderdelen van een technisch constructiedossier zoals verplicht wordt door de Europese regelgeving in het kader van de CE-labeling, een regelgeving die in de Belgische wetgeving in een KB is omgezet. Ook bij het uitwerken van zijn opdracht tijdens de eerste zittijd diende student rekening te houden met de betreffende regelgeving, en dat gold voor beide opgaven, dus ook voor de opgave die verzoeker uitwerkte. Iedere opdracht dient immers hoe dan ook te voldoen aan de door Europa opgelegde richtlijnen en verordeningen alsmede aan de bijkomende Belgische wetgeving, decreten, ...

Er werden tijdens het academiejaar een aantal hoorcolleges verzorgd omtrent deze materie. De student kon deze perfect bijwonen, en als hij dat niet heeft gedaan, dan is dat zijn en enkel zijn verantwoordelijkheid. De hoorcolleges zijn niet verplicht, en het staat studenten vrij om de nodige kennis ook via zelfstudie te verwerven. Ter ondersteuning van zelfstudie werden overigens alle oefeningen volledig uitgeschreven op Minerva geplaatst en kon de uitleg integraal teruggevonden worden in het handboek Roloff-Matek waarin tevens een waaier aan voorbeeldoefeningen te vinden is.

Over de vermogensberekening heeft verzoeker overigens net als alle studenten een opdracht gemaakt en heeft hij verplicht deelgenomen aan een test waar hij 8/20 behaalde.

En de bevoegd lesgever heeft op Minerva ook heel wat materiaal gepost dat de studenten konden gebruiken voor het uitwerken van de opdracht specifiek voor de tweede zittijd. De studenten werden dus geenszins aan hun lot overgelaten.”

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat wat hij aanvoert inzake de ongelijke omvang van de opdracht voor de tweede examenzittijd, letterlijk door mevrouw I.C. werd

beaamd op de informatiedag van 29 juni 2016 inzake de remediëringsopdracht. Volgens verzoeker deelde mevrouw I.C. aan een medestudent mee dat ze niet op e-mails zou antwoorden tijdens haar vakantie, waarop verzoeker stelt te hebben geantwoord dat dit niet eerlijk zou zijn ten overstaan van hemzelf, aangezien hij ‘van nul moest starten’ en niet kon steunen op berekeningen uit de eerste examenzitting. Verzoeker vervolgt:

“Hierop zei ze dat de andere studenten inderdaad hun vermogensberekening en de werkwijze van bepaalde berekeningen van lagers en assen opnieuw konden gebruiken, maar dat ze uiteindelijk toch hun eigen opdracht moeten doen en dat het juist zal moeten zijn.

Ze kon uiteindelijk wel begrip opbrengen voor het feit dat verzoeker zei dat hij onmogelijk onbegeleid zo’n opdracht kan doen terwijl verzoeker vanaf nul moest starten, en ze antwoordde dat ze haar best ging doen de mails te beantwoorden, maar dat ze niets kon beloven.

Bovenstaande kan [L.B.] bevestigen; ze stond namelijk 5 meter verderop.”

Beoordeling

Samen met verwerende partij moet worden vastgesteld dat niet altijd eenduidig kan worden vastgesteld hoe verzoeker dit middelonderdeel betreft op de geschonden geachte bepalingen. Bovendien blijkt verzoeker in zijn kritiek ook het gelijkheidsbeginsel te betrekken, terwijl dié rechtsregel in de aanhef dan weer niet wordt vermeld. Gelet op de bepaling van artikel II.294, §2 zal de Raad het middelonderdeel beantwoorden overeenkomstig de grieven die daarin minstens feitelijk kunnen worden ontwaard.

De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing met betrekking tot de mogelijke verschillen inzake de opdracht voor de eerst en tweede examenzitting het volgende wordt overwogen:

“Voor de remediëringsopdracht voor de tweede zitting lag de focus op het virtueel ontwerp en niet op de praktische realisatie zoals het medisch apparaat waar de student tijdens het jaar aan werkte. De handleiding over de bachelorproef vermeldt dat studenten voor de tweede zitting een individuele opdracht toegewezen krijgen die, waar mogelijk, nauw aansluit bij de initiële groepsopdracht. Voor de opdracht waaraan de student werkte, was dat evenwel niet mogelijk. De lesgevers kunnen er immers niet van uitgaan dat de student een draaibank en freesbank ter beschikking heeft en op de campus kunnen de machines om veiligheidsredenen tijdens het verlof niet gebruikt worden. De student werd hier van bij aanvang van het project in de eerste week van het academiejaar op gewezen en heeft verklaard de consequenties hiervan duidelijk in te schatten, aldus de verantwoordelijk lesgever.”

Het is een stelling die door verzoeker niet wordt tegengesproken. Noch in zijn verzoekschrift, noch in zijn wederantwoordnota betwist verzoeker dat hij er bij aanvang van de opdracht op is gewezen dat de opdracht in een eventuele tweede examenzittijd om praktische redenen niet nauw zou kunnen aansluiten op het initieel gekozen project. In die omstandigheden kan de Raad de opdracht van de tweede examenzittijd niet strijdig bevinden met enig beginsel van behoorlijk bestuur.

Dat aan verzoeker zou zijn meegedeeld dat hij tijdens het academiejaar de hoorcolleges niet diende bij te wonen – of dat dit, zoals verzoeker in zijn wederantwoordnota stelt, hem zelfs zou zijn afgeraden – wordt niet bewezen. Bovendien kan verwerende partij, gelet op de hierboven aangenomen wetenschap in hoofde van verzoeker omtrent het voorwerp van de opdracht in een tweede examenzittijd, worden bijgetreden in de stelling dat het bijwonen van hoorcolleges aan de studenten vrijstaat.

Daargelaten of verzoeker nu, ondanks zijn projectkeuze in de eerste examenzittijd, al dan niet een opdracht diende te maken over vermogensberekening, vast staat dat verzoeker aan een test heeft deelgenomen.

Verder is het vaste rechtspraak van de Raad dat studenten in beginsel niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar staan en examens niet vergelijkend van aard zijn, zodat in principe geen steun kan worden gezocht in het gelijkheidsbeginsel om aan de hand van beoordelingen van andere studenten aanspraak te maken op een hoger examencijfer (R.Stvb. 10 september 2015, nr. 2.320). Verzoeker overtuigt er, ook in zijn nadere uitwerking van de vergelijking met andere studenten in de wederantwoordnota, niet van dat er te dezen anders zou moeten worden over geoordeeld.

Aangezien verzoeker verder bevestigt dat mevrouw I.C. tijdens de vakantie wel op de mails heeft geantwoord (pagina 4 verzoekschrift intern beroep en pagina 4 verzoekschrift voor de Raad), is verzoeker ook niet van elke begeleiding verstoken gebleven.

Het eerste middelonderdeel is ongegrond.

Tweede middelonderdeel

In een tweede middelonderdeel voert verzoeker vooreerst aan dat in de bestreden beslissing een aantal vragen worden weergegeven die op het mondeling examen “gesteld zouden zijn”, zonder dat er evenwel enig document voorligt waaruit dit blijkt. Verzoeker bekritiseert ook het gemis aan modelantwoorden en notulering van de door hem gegeven antwoorden.

De Raad stelt vast dat in de bestreden beslissing veertien vragen uit het mondeling examen met vraag en antwoord worden weergegeven. Voor minstens zeven daarvan kan verzoeker bezwaarlijk voorhouden dat zij niet werden gesteld, aangezien hij deze vragen en zijn antwoorden daarop in zijn verzoekschrift bespreekt. Daarnaast zijn er in de bestreden beslissing minstens drie vragen weergegeven die verzoeker ‘goed’ of ‘voldoende’ zou hebben beantwoord, en waarvan verzoeker niet beweert dat zij niet werden gesteld.

Daargelaten deze vaststelling, onderbouwt verzoeker dit middelonderdeel als volgt:

“Op volgende vragen die gesteld werden, met overeenkomstige antwoorden zou verzoeker graag toelichting geven:

“Vraag: De motor is via een koppeling verbonden met de reductiekast. Stel dat je een rem op de installatie zou moeten plaatsen, waar ga je die positioneren tussen de motor en de reductiekast of na de reductiekast.

- Waarom

- Waar dien je als ingenieur extra aandacht aan te besteden?

Antwoord: De student verwijst naar de blackbox op de tekening die een koppeling-rem combinatie voorstelt maar student kan niet aangeven voor welke onderdelen deze positie van de rem specifieke gevolgen heeft.

Op de vraag naar de tijd waarin kan afgeremd worden om het afremmen op een veilige manier te laten gebeuren antwoordt student dat dit niet plots mag. Op de vraag wat hij bedoelt met 'niet plots' antwoordt student dat dit in twee seconden wel ok zal zijn, Student verwijst hier naar de tijd die een skilift nodig heeft om te stoppen en maakt tevens melding van het feit dat er vermoedelijk meer dan één remsysteem nodig is. (Ter info we spreken hier over een massa van 13 ton en een snelheid van 7 m/s). Hij [vermeldt] echter niets over het verband tussen enerzijds de koppels die gebruikt zijn om de onderdelen te definiëren, het maximaal toegelaten koppel voor de reductiekast en de afremkrachten die toegelaten zijn. Student toont niet aan inzicht te hebben in het verband tussen de grootte van de negatieve versnelling, de massa en de optredende afremkrachten.

Deze vraag die toetst naar basisinzichten werd niet goed beantwoord.”

Uit deze vraag bleek niet dat de simpele tweede wet van Newton gegeven diende te worden. Er werd gevraagd naar ‘de tijd waarin kan afgeremd worden om het afremmen op een veilige manier te laten gebeuren’. Verzoeker zei: “wanneer een persoon in een levensbedreigende situatie terecht komt, dient een lift snel te stoppen, dus iets van grootteorde 1 à 2 seconden.”

Mw. [C.] zei dat de lift die verzoeker ontworpen had, nooit in 1-2 seconden kan stoppen, omdat deze installatie de optredende krachten dan niet aankan. Hierop antwoordde verzoeker dat als een skilift dat kan, dan kan elke lift dat indien ze ernaar ontworpen wordt. Verzoeker en zijn medestudenten dienden echter nooit rekening te houden met het remmen (negatieve versnelling) en versnellen (positieve versnelling) van de lift (Stuk 9), vandaar dat de installatie niet gedimensioneerd is om zo snel te kunnen remmen.

Wanneer het remmen en versnellen van de lift wel in de opdracht had gestaan, had verzoeker daar rekening mee gehouden en zouden de onderdelen veel groter en sterker geweest zijn zodat de installatie deze krachten wel aankan.

Verzoeker heeft voor zijn installatie een opstarttijd van 100 seconden gekozen, wat impliceert dat de installatie een stoptijd van 100 seconden aankan. Mw. [C.] liet weten dat 100 seconden het juiste antwoord was. Dit is echter in strijd met het 'veilig stoppen'. Het is duidelijk dat wanneer een persoon in een levensbedreigende situatie belandt, een remtijd van 100 seconden uit den boze is.

Daarnaast heeft een andere student, [B.B.], een gelijkaardige uitkomst in zijn scriptie geschreven (Stuk 10), terwijl hij wel geslaagd is (met 12/20).

Ten slotte schrijft Mw. [C.] in haar verdere verdediging aan de interne beroepscommissie:

“Als student dit inzicht niet verworven heeft in een derde jaar bachelor dan is dit schrijnend De vraag betreft inzicht in de mechanica van 1° Ba.”

Zoals reeds vermeld, was het niet duidelijk dat Mw. [C.] de tweede wet van Newton uitgelegd wilde krijgen. Mw. [C.] haalt aan dat dit kennis is die verworven diende te zijn uit mechanica van 1° Ba. Natuurlijk heeft verzoeker dergelijke kennis verworven: hij behaalde 16/20 voor dat opleidingsonderdeel, waarbij slechts 3% een hoger cijfer haalde dan verzoeker. (Stuk 7).

“Vraag: Je gebruikt voor de bepaling van de minimale waarde van de voorspankracht in de kabel de waarde 295 kW, dit is het benodigd vermogen, (dus niet het vermogen dat de motor kan leveren). Dit is enkel toegestaan onder welbepaalde voorwaarden, welke?

Antwoord: Student ziet in dat het vermogen dat de motor maximaal kan leveren groter is maar heeft geen noties hoe hij het systeem tegen overbelasting kan beveiligen. Hij begrijpt wel dat een groter vermogen gevaarlijker is.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Er werd eerst en vooral gevraagd hoe de voorspankracht berekend wordt, waarop verzoeker correct antwoordde: “De helft van de som van de askracht en de centrifugaalkracht”. Er werden door Mw. [C.] meerdere vragen gesteld, die verzoeker wel correct beantwoord heeft, niet aan de interne beroepscommissie meegedeeld, waar vorige vraag en antwoord een voorbeeld van zijn.

Het is niet duidelijk op welke manier de goede antwoorden werden verdisconteerd. M.a.w.: hoe verhouden deze zich tot de slechte antwoorden en waarom telt het ene meer mee dan het andere? Immers, men haalt een bepaald – vermeend – antwoord van

verzoeker aan om te beweren dat verzoeker flagrante basiskennis zou missen (quod non), maar deze kennis blijkt wel uit de andere correct beantwoorde vragen. Men kan dus niet eenzijdig op één vraag inzoomen om dergelijke absolute stellingen in te nemen terwijl er andere vragen en antwoorden voorlagen die deze stelling tegenspreken, minstens nuanceren.

Evenmin ligt enige document voor waaruit blijkt welke vragen er zijn gesteld en wat de door verzoeker gegeven antwoorden waren. Er liggen evenmin modelantwoorden voor of een vooraf opgestelde puntenverdeling per vraag.

Bij gebreke aan dergelijke documenten kan de objectiviteit van het examen niet worden achterhaald.

Nochtans moet dit controleerbaar zijn: op het ogenblik van de feedback lag niets in die aard voor.

Voor het uitvoeren van een marginale toetsing is minstens vereist dat de rechter nog een voldoende spoor over het verloop van het mondelinge gedeelte/examen/jurymoment terugvindt.

Dit betekent dat de vragen en minstens een in kort bestek weergegeven inhoud van de antwoorden terug te vinden is (zie: R. VERSTEGEN: “De motivering van bestuurshandelingen in het onderwijs, examenbeslissingen als casus”, *T.O.R.B.* 1994-95,51).

Dit is in casu niet het geval.

Door het eenzijdig aanhalen van foute antwoorden lijkt het dat de presentatie en verdediging slechter verlopen is dan in werkelijkheid het geval was. Een aantal van die vragen worden hieronder nog aangehaald.

Vervolgens werd gevraagd met welk vermogen verzoeker de minimale voorspankracht berekend heeft, waarop hij ‘295kW, het benodigd motorvermogen’ antwoordde. Bij die berekening is rekening gehouden met eventuele optredende extra krachten en stoten. 295kW is het grootste benodigd vermogen dat de installatie kan vragen, wanneer men het maximale laadgewicht van de laadbakken niet overschrijdt. Hieruit volgt dus de berekening voor de minimale voorspankracht.

Mw. [C.] vroeg toen wat er zou gebeuren als dat vermogen wel overschreden zou worden (bv. door de laadbakken overvol te beladen, wat uiteraard niet de bedoeling is). Verzoeker antwoordde dat de trekkrachten in de kabels dan te groot zouden worden en dat de kabelschijf zal beginnen doordraaien en de kabel zal beginnen slippen. Deze vraag is volgens verzoeker juist beantwoord.

“Vraag: Je schrijft:

“Volgens bijlage C p58 kan de reductoras een radiale kracht van 78kN opnemen veronderstellend dat deze kracht aangrijpt op de reductoras, zodat de momentwerking beperkt blijft. In deze situatie is dergelijke benadering gepermitteerd, vermits het halslager onderaan de aandrijfas een tegenmoment teweegbrengt.

Hoe groot is dit tegenmoment?

Antwoord: In NX wordt de doorsnede van de as getoond. Student stelt dat het buigend moment nul is op het uiteinde van de as maar kan niet correct aangeven welke afstanden in rekening dienen gebracht te worden voor de bepaling van de grootte van dit moment. Verwezen wordt naar de speling tussen de beide assen en de schuinstelling van de as en hoe dit bepalend is voor de plaats waar de reactiekrachten optreden. Hij heeft geen noties van de belastingen die op de

lagering van de motor terecht komen en er wordt geen melding gemaakt van maximale waarden die voorgeschreven worden door de fabrikant. Deze vraag werd niet goed beantwoord."

De belastingen waarover in de laatste zin wordt gesproken, grijpen niet aan op de motoras, maar op de reductoras. Volgens de fabrikant kan deze een radiale kracht van 78kN opnemen, (stuk 15) veronderstellende dat deze kracht aangrijpt op de reductoras. Dit staat ook zo geschreven in de scriptie van verzoeker, waaruit "er wordt geen melding gemaakt van maximale waarden die voorgeschreven worden door de fabrikant" wordt weerlegd.

Er werd verondersteld dat de reactiekracht op de reductoras aangrijpt in het midden van de reductoras. Hoe kleiner de passing (i.e.: meer persen), hoe correcter deze veronderstelling. In het slechtste geval treedt de reactiekracht op, op het uiteinde van de reductoras, waarbij $z = 150\text{mm}$, met z volgens stuk 15. Hierbij bedraagt de 'Factor of application of force' $k = 0,64$ (stuk 15). De maximale toegelaten kracht bedraagt dan $F_{\max} = F_r * k = 78\text{kN} * 0,64 \approx 50\text{kN}$. De kracht die aangrijpt in mijn installatie bedraagt 23,7kN. De gekozen dimensionering volstaat dus.

Wat de vraag van Mw. [C.] betreft omtrent het tegenmoment: ze gaf aan niet begrepen te hebben wat verzoeker bedoelde met: "In deze situatie is dergelijke benadering gepermitteerd, vermits het halslager onderaan de aandrijfas een tegenmoment teweegbrengt."

Hierbij verklaarde verzoeker dat het simpelweg betekent dat het moment dat normaliter op de reductoras zou terechtkomen zonder aanwezigheid van de halslager, niet meer op de reductoras werkt bij aanwezigheid van de halslager, omdat de reactiekracht in de halslager voor het tegenwerkend moment zorgt, dat uiteraard even groot is als het moment dat normaliter op de reductoras zou terechtkomen zonder aanwezigheid van de halslager.

"Vraag: Er werd aan de student gevraagd welke types spanningen er kunnen optreden in een spaak van de ontworpen kabelschijf tijdens normaalbedrijf. Getoetst wordt naar de mogelijk optredende faalmechanismen.

Antwoord: De student geeft aan dat er buiging en druk kan optreden. De student geeft niet aan dat er ook knik kan optreden in de spaak, hoewel er verder in het werk van de student een knikanalyse uitgevoerd werd. De student wordt, doordat hij zelf een knikanalyse uitvoert verondersteld bekend te zijn met het fenomeen 'knik'. Deze vraag werd niet goed beantwoord. "

Hier gaf verzoeker aan dat buigspanningen (zowel trek als druk) en afschuifspanningen kunnen optreden. Dit deel van de vraag is juist. Blijkbaar verwachtte men bij deze vraag dat hij alle mogelijke optredende faalmechanismen uit de doeken zou doen. Dit was niet duidelijk uit de vraag: "Welke types spanningen er kunnen optreden in een spaak van de ontworpen kabelschijf tijdens normaalbedrijf?" daar knik geen spanning is.

"Vraag: De student voerde een spieberekening uit, hierbij werd de vlaktedruk naafspie en as-spie bepaald. Aan de student werd gevraagd of er anders dan vlaktedruk nog andere faalmechanismen kunnen optreden in de as-naafverbinding.

Antwoord: De student geeft aan dat er verder ook afschuiving optreedt. De student werd gevraagd of deze waarde al dan niet berekend diende te worden. De student geeft aan dat deze “waarschijnlijk niet berekend diende te worden”. Er werd verder gepeild naar het inzicht van de student: er werd gevraagd op welke oppervlakten de vlaktedruk resp. afschuifspanning plaatsgrepen. Er werd gevraagd wat het verband is tussen de optredende vlaktedruk en de afschuifspanning. De student herhaalt wederom dat de afschuifspanning “waarschijnlijk niet diende berekend te worden”.

Er wordt geconcludeerd dat de student na een duidelijke hint tot de oplossing van de vraag niet in staat is om correct te antwoorden. De student heeft geen inzicht in het verband tussen optredende vlaktedruk en afschuifspanningen en de genormeerde afmetingen van een spie.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Er werd gevraagd welke drukken er optreden in de spie en wat andere faalmechanismen waren. Verzoeker zei dat er vlaktedruk en afschuifspanning optreedt. Dit is juist. Zoals Mw. [C.] aangaf, werd verzoeker gevraagd: op welke oppervlakten de vlaktedruk resp. afschuifspanning plaatsgrepen.

Deze vlakken heeft verzoeker aangeduid met behulp van een flesje water dat hij horizontaal voor zich hield. Voor de afschuiving heeft verzoeker vermeld dat deze werkt op de horizontale doorsnede van de spie (veronderstellend dat de reductoras horizontaal ligt, met de spie naar boven georiënteerd), zonder de kromming op de uiteinden meegerekend. Deze heeft verzoeker echter uit vergetelheid niet berekend.

Voor de vlaktedruk heeft verzoeker vermeld dat deze optreedt in het verticale contactvlak tussen naaf-spie en naaf-as. Hij vermoedde (foutief) dat de afschuifspanning vervat zat in een andere berekening. Mw. [C.] schrijft als conclusie dat ‘de vraag’ foutief beantwoord is, terwijl de oorspronkelijke vraag ‘of er anders dan vlaktedruk nog andere faalmechanismen kunnen optreden in de as-naafverbinding’ juist beantwoord is.

“Vraag: De student voerde een eindige-elementenanalyse uit op de ontworpen kabelschijf. De student werd gevraagd of de krachtwerkingen correct en op realistische wijze gemodelleerd werden op de riemschijf (quod non).

Antwoord: De student kan het aangebrachte wringend moment ter hoogte van de fixering niet verantwoorden. Deze tekortkoming stelt de gesimuleerde spanningen veel kleiner voor dan de werkelijk optredende spanningen.

Verder werd gevraagd of de voorstelling van de kabelkrachten door twee puntkrachten realistisch was en of er geen meer realistisch alternatief bestond in de software genaamd ‘bearing’.

De student gaf aan dat dhr. [W.], docent in de opleiding, gemeld heeft dat dit alternatief bestond maar niet in de scope van de bacheloropleiding ligt en daarom ook niet gekend moet zijn. In een gelijkaardige analyse van een ander onderdeel gebruikt de student echter wél het desbetreffende functie ‘bearing’.

Dit houdt in dat de student zichzelf tegenspreekt.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Verzoeker heeft de functie ‘bearing’ gebruikt voor een lager, waarvoor het ook hoort en wat men ook zo geleerd had. Die functie is nooit gebruikt geweest voor een kabel rond een schijf te modelleren. Er werd verwacht dat verzoeker tegen het advies van de docent (die de studenten het desbetreffend vak doceerde) inging.

“Vraag: Was de mechanische vermogensberekening een berekening van het piekvermogen of van het nominaal vermogen.

Antwoord: Het antwoord van de student was twijfelend, Hij zei eerst dat het om het nominaal vermogen ging, later bleek het toch om een piekvermogen te gaan. Het feit dat Arthur het nominaal vermogen van de elektrische motor gekozen had op basis van een mechanisch piekvermogen toont aan dat hij onvoldoende inzicht heeft in de werking van elektrische motoren en/of zijn eigen (mechanische) vermogensberekening, Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Dit was een van vragen die Mr. [H.] stelde. Dit was echter de enige vraag die verzoeker foutief beantwoordde. Het feit dat verzoeker twijfelde ontkracht het gezegde van Mw. [C.] dat hij onvoldoende inzicht heeft in de werking van elektrische motoren en/of zijn eigen (mechanische) vermogensberekening. Deze fout heeft verzoeker echter na doorvragen op het moment zelf ingezien en heeft hij ook toegegeven.”

Verwerende partij repliceert in de *antwoordnota* op deze argumenten het volgende (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“Verzoeker behandelt vervolgens enkele van de vragen die hem werden gesteld tijdens de mondelinge verdediging, en becommentarieert de toelichting die de verantwoordelijk lesgever bij zijn antwoorden heeft gegeven.

Verzoeker vraagt aldus aan de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat hij de vragen en antwoorden opnieuw zou beoordelen en evalueren, wat niet de bevoegdheid van de Raad is. De Raad kan enkel nagaan of geen kennelijke beoordelingsfout werd begaan, wat niet het geval is, zoals hierna nog zal blijken.

Verwerende partij merkt ook op dat de jury de antwoorden heeft beoordeeld zoals ze door de student zijn gegeven op de mondelinge verdediging. Verzoeker kan zijn antwoorden thans niet meer aanvullen.

Verwerende partij wijst tenslotte voorafgaand aan de behandeling van de argumenten van verzoeker ook op de vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, die uitgaat van het vermoeden van deskundigheid en objectiviteit in hoofde van de beoordelaar.

Verzoeker betwist vooreerst volgende vraag en toelichting:

“Vraag: De motor is via een koppeling verbonden met de reductiekast. Stel dat je een rem op de installatie zou moeten plaatsen, waar ga je die positioneren tussen de motor en de reductiekast of na de reductiekast.

- Waarom

- Waar dien je als ingenieur extra aandacht aan te besteden?

Antwoord: De student verwijst naar de blackbox op de tekening die een koppeling-rem combinatie voorstelt maar student kan niet aangeven voor welke onderdelen deze positie van de rem specifieke gevolgen heeft.

Op de vraag naar de tijd waarin kan afgeremd worden om het afremmen op een veilige manier te laten gebeuren antwoordt student dat dit niet plots mag. Op de vraag wat hij bedoelt met 'niet plots' antwoordt student dat dit in twee seconden wel ok zal zijn. Student verwijst hier naar de tijd die een skilift nodig heeft om te stoppen en maakt tevens melding van het feit dat er vermoedelijk meer dan één remsysteem nodig is. (Ter info we spreken hier over een massa van 13 ton en een snelheid van 7 m/s). Hij vermeld echter niets over het verband tussen enerzijds de koppels die gebruikt zijn om de onderdelen te definiëren, het maximaal toegelaten koppel voor de reductiekast en de afremkrachten die toegelaten zijn. Student toont niet aan inzicht te hebben in het verband tussen de grootte van de negatieve versnelling, de massa en de optredende afremkrachten. Deze vraag die toetst naar basisinzichten werd niet goed beantwoord."

Verzoeker merkt op dat uit deze vraag niet blijkt dat "de simpele tweede wet van Newton gegeven diende te worden". Dat bleek inderdaad niet uit die vraag, om de eenvoudige reden dat dit ook niet de vraag was! Verzoeker begrijpt blijkbaar tot op vandaag niet wat de strekking van deze vraag was ...

Dit was daarentegen wél een vraag naar de positie van de rem en de gevolgen van deze positie voor de onderdelen. De vraag naar de tijd om af te remmen was een poging om de student te helpen bij zijn redenering, om hem op gang te zetten om een redenering op te bouwen. Zijn antwoord is evenwel geen redenering over zijn eigen ontwerp, waardoor het ook als niet goed werd beoordeeld.

Met betrekking tot deze vraag stelt de verzoeker ook nog:

"Mw. [C.] zei dat de lift die verzoeker ontworpen had, nooit in 1-2 seconden kan stoppen, omdat deze installatie de optredende krachten dan niet aankan. Hierop antwoordde verzoeker dat als een skilift dat kan, dan kan elke lift dat indien ze ernaar ontworpen wordt. Verzoeker en zijn medestudenten dienden echter nooit rekening te houden met het remmen (negatieve versnelling) en versnellen (positieve versnelling) van de lift, vandaar dat de installatie niet gedimensioneerd is om ze snel te kunnen stoppen".

Ook uit deze opmerking blijkt helemaal niet dat verwerende partij het antwoord van de student op deze vraag verkeerd zou hebben ingeschat, nog daargelaten dat uit iets blijkt dat verzoeker dergelijke opmerkingen op het examen zou hebben gemaakt.

Verwerende partij stelt vast dat de student met deze vraagstelling in wezen het antwoord aangeboden krijgt. Het gaat om de optredende krachten, en precies daarover wenste de jury een redenering opgebouwd zien. Of de installatie goed gedimensioneerd is of niet, is daarbij niet aan de orde. Waar hier naar getoetst wordt is of de student een redenering kan opbouwen over krachten, koppels en hoe die variëren in functie van de variaties in omwentelingssnelheid. De vraag gaat niet over de grootte en de sterkte van de onderdelen, noch over de tijd om af te remmen; het gaat om het opbouwen van een redenering en die redenering is er niet gekomen. Verzoeker deed zelfs geen poging om een redenering op te bouwen, getuige overigens ook zijn opmerking dat zijn antwoord was "als een skilift dat kan, dan kan elke lift dat". Veel redenering zit in dergelijk antwoord alvast niet ...

Met zijn verdere uiteenzetting doelt verzoeker opnieuw op de kritiek die hij ook al gaf tegen de initiële examenbeslissing, met name dat er te veel aandacht zou zijn besteed aan een remsysteem voor een lift, daar waar verzoeker geen remsysteem diende te ontwikkelen.

Verzoeker diende inderdaad geen remsysteem uit te werken, maar er is nooit gesteld dat hier geen vragen over konden worden gesteld. De bedoeling van de vraag was om te toetsen naar de mate waarin de student in staat is om inzichten en kennis uit de basismechanica van de eerste bachelor toe te passen binnen een ingenieurswetenschappelijke probleemstelling. Ook al hoefde de student dit deel niet uit te werken dan nog diende hij in staat te zijn om de redenering over een remsysteem op te bouwen en de implicaties voor zijn constructie te duiden.

Eén en ander blijkt overigens uit de eerste eindcompetentie op de studiefiche:

“1. Theoretische en praktische inzichten uit de basiswetenschappen en de ingenieurswetenschappen innovatief, praktisch en doelgericht toepassen binnen een ingenieurswetenschappelijke probleemstelling.”

In wezen is de theorie achter een remsysteem identiek aan de theorie waarop zijn berekening van het dynamisch vermogen gestoeld was, iets wat verzoeker trouwens in zijn geschreven werk correct had uitgeschreven. Daar waar je bij een dynamisch vermogen versnelt ga je bij afremmen vertragen. Bedoeling van de vraag was om verzoeker dezelfde redenering nogmaals te doen opbouwen maar ditmaal met een negatieve versnelling. Dit is iets wat een student uit de derde bachelor moeiteloos moet kunnen, maar wat verzoeker blijkbaar niet kon...

Verzoeker betwist vervolgens de beoordeling van volgende vraag:

“Vraag: Je gebruikt voor de bepaling van de minimale waarde van de voorspankracht in de kabel de waarde 295 kW, dit is het benodigd vermogen (dus niet het vermogen dat de motor kan leveren). Dit is enkel toegestaan onder welbepaalde voorwaarden, welke?

Antwoord: Student ziet in dat het vermogen dat de motor maximaal kan leveren groter is maar heeft geen noties hoe hij het systeem tegen overbelasting kan beveiligen. Hij begrijpt wel dat een groter vermogen gevaarlijker is. Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Verzoeker merkt op dat hij deze vraag wel correct beantwoordde, en dat er bij deze vraag diverse bijvragen werden gesteld, die hij eveneens correct beantwoordde maar die niet aan de institutionele beroepscommissie werden meegedeeld. Hij wijst erop dat het niet duidelijk is hoe de goede antwoorden werden verdisconteerd.

Verwerende partij merkt op dat de jury met deze vraag een tweede poging heeft willen ondernemen om de student ertoe te brengen een redenering op te bouwen over krachten en koppels. Aangezien hij er ook nu niet in slaagt om dit te doen werden inderdaad nog enkele zeer eenvoudige vragen gesteld in de hoop hem op weg te helpen. Ondanks onze pogingen om hem, via eenvoudige vragen, tot een niveau te brengen waarop hij een redenering opbouwt wordt ook dit keer geen redenering opgebouwd en werd de hoofdvraag niet beantwoord, wat verklaart dat deze vraag ook werd beoordeeld als

“werd niet goed beantwoord”. Dat verzoeker enkele van de hulpvragen wel goed beantwoordde, doet hieraan geen afbreuk.

Verzoeker merkt bij deze vraag ook nog op dat er geen document voorligt waaruit blijkt welke vragen er zijn gesteld en wat de door de verzoeker gegeven antwoorden waren, en dat er evenmin modelantwoorden of een vooraf opgestelde puntenverdeling voorliggen.

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat de vragen die aan verzoeker werden gesteld, integraal werden overgenomen in de beslissing van de institutionele beroepscommissie, waarbij telkens ook – samengevat – de antwoorden zijn weergegeven die de student heeft gegeven op het examen. Geen enkele regel legt op dat er ook een gedetailleerde puntenverdeling of modelantwoord zou moeten worden opgemaakt.

Het klopt weliswaar dat de bijvragen die aan verzoeker werden gesteld, niet als zodanig in het overzicht werden overgenomen. Verwerende partij ziet evenwel niet in wat daar de meerwaarde van zou zijn. Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat die bijvragen hulpvragen waren die de student moesten helpen om de vragen zelf goed te beantwoorden. De kern van de zaak blijft hier hoe dan ook dat verzoeker er, ondanks de vele bijvragen die hij kreeg, niet in slaagt om veel van de gestelde vragen goed te beantwoorden, en aldus niet aantoonde de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel te hebben behaald.

Het klopt ook niet dat er op het ogenblik van de feedback “niets in die aard” voorlag. Verwerende partij kan enkel vaststellen dat de vragen vooraf werden opgemaakt, en dat bij die vragen onmiddellijk notities werden gemaakt waarin het antwoord van de verzoeker werd weergegeven. Reeds op 10 september werden die notities verder gegoten in een verslagje, weliswaar in kladversie, dat eveneens gehanteerd werd als uitgangspunt voor de feedback [in voetnoot: Zie stukken 12 en 13, die een printscreen bevatten van de eigenschappen van de documenten die aan de institutionele beroepscommissie werden overhandigd. Het examen ging door op 9 september.]

Verzoeker gaat verder met een commentaar op volgende vraag:

Vraag: Je schrijft:

“Volgens bijlage C p58 kan de reductoras een radiale kracht van 78kN opnemen veronderstellend dat deze kracht aangrijpt op de reductoras, zodat de momentwerking beperkt blijft. In deze situatie is dergelijke benadering gepermitteerd, vermits het halslager onderaan de aandrijfas een tegenmoment teweegbrengt.” Hoe groot is dit tegenmoment?

Antwoord: In NX wordt de doorsnede van de as getoond. Student stelt dat het buigend moment nul is op het uiteinde van de as maar kan niet correct aangeven welke afstanden in rekening dienen gebracht te worden voor de bepaling van de grootte van dit moment. Verwezen wordt naar de speling tussen de beide assen en de schuinstelling van de as en hoe dit bepalend is voor de plaats waar de reactiekrachten optreden. Hij heeft geen noties van de belastingen die op de lagering van de motor terecht komen en er wordt geen melding gemaakt van maximale waarden die voorgeschreven worden door de fabrikant.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.

Ook hier blijkt uit niets dat deze vraag niet correct zou zijn beoordeeld.

Waar verzoeker aangeeft dat mevrouw [C.] met haar vraag “hoe groot is dit tegenmoment” aangeeft niet te begrijpen wat verzoeker in zijn werk bedoelde met de opmerking “in deze situatie is dergelijke benadering gepermitteerd, vermits het halslager onderaan de aandrijfas een tegenmoment teweegbrengt”, wenst verwerende partij op te merken dat het niet is omdat een vraag gesteld wordt over een bepaald aspect uit het geschreven werkstuk, dat dit zou betekenen dat er in dat werkstuk een fout staat of dat de beoordelaars niet begrijpen wat de student met een bepaalde opmerking bedoelt. De vraag wordt en werd *i.c.* enkel gesteld om na te gaan of de student zelf wel kan verduidelijken wat in het werk opgenomen is. Verzoeker heeft tijdens de verdediging niet verwezen naar de maximaal toegelaten waarden zoals voorgeschreven door de fabrikant. Het feit dat dit in de scriptie opgenomen werd weerlegt deze opmerking niet. Tevens heeft de student tijdens de verdediging onvoldoende kunnen verduidelijken wat hier bedoeld werd. Het feit dat deze verduidelijking hier wel neergeschreven wordt, verandert daar niets aan en kan er niet toe leiden dat de beoordeling van zijn antwoord op de mondelinge verdediging gewijzigd zou moeten worden.

Verzoeker gaat verder met volgende vraag:

“Vraag: Er werd aan de student gevraagd welke types spanningen er kunnen optreden in een spaak van de ontworpen kabelschijf tijdens normaalbedrijf. Getoetst wordt naar de mogelijk optredende faalmechanismen.

Antwoord: De student geeft aan dat er buiging en druk kan optreden. De student geeft niet aan dat er ook knik kan optreden in de spaak, hoewel er verder in het werk van de student een knikanalyse uitgevoerd werd. De student wordt, doordat hij zelf een knikanalyse uitvoert verondersteld bekend te zijn met het fenomeen ‘knik’. Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Verzoeker geeft aan dat uit de vraagstelling niet zou blijken dat hij alle mogelijke faalmechanismen uit de doeken zou moeten doen, en in het bijzonder dat hij iets over de knik had moeten zeggen.

Verwerende partij stelt vast dat inderdaad niet letterlijk werd gevraagd naar de faalmechanismen, maar dat belet niet dat verzoeker zich er bewust van moest zijn dat alle faalmechanismen gecontroleerd moesten worden. Hij heeft dat in zijn werk niet gedaan en tijdens de verdediging heeft hij ook geen blijf gegeven dat hij zich bewust was dat ook op knik diende berekend te worden.

Verzoeker kon dit nochtans zeker weten. Bij de toelichtende documenten die op Minerva werden geplaatst, werd immers ook een beknopte handleiding geplaatst voor het uitvoeren van een knikanalyse. Dat document werd daar niet zomaar geplaatst ...

Verzoeker vervolgt met volgende vraag:

“Vraag: De student voerde een spieberekening uit, hierbij werd de vlaktedruk naaf-spie en as-spie bepaald. Aan de student werd gevraagd of er anders dan vlaktedruk nog andere faalmechanismen kunnen optreden in de as-naafverbinding.

Antwoord: De student geeft aan dat er verder ook afschuiving optreedt. De student werd gevraagd of deze waarde al dan niet berekend diende te worden. De student geeft aan dat deze “waarschijnlijk niet berekend diende te worden”. Er werd verder gepeild naar het inzicht van de student: er werd gevraagd op welke oppervlakten de vlaktedruk resp. afschuifspanning plaatsgrepen. Er werd gevraagd wat het verband is tussen de optredende vlaktedruk en de afschuifspanning. De student herhaalt wederom dat de afschuifspanning “waarschijnlijk niet diende berekend te worden”.

Er wordt geconcludeerd dat de student na een duidelijke hint tot de oplossing van de vraag niet in staat is om correct te antwoorden. De student heeft geen inzicht in het verband tussen optredende vlaktedruk en afschuifspanningen en de genormeerde afmetingen van een spie.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Verzoeker is van mening dat deze vraag minstens gedeeltelijk correct werd beoordeeld.

Ook hier weerlegt verzoeker de conclusies van de jury niet. Verwerende partij verduidelijkt nog bijkomend dat de vraag bestaat uit twee delen waarbij de eerste vraag een inleidende vraag is om uiteindelijk tot de tweede vraag te komen met name de vraag of de afschuiving berekend dient te worden. Een antwoord als “waarschijnlijk niet” toont niet aan dat de student weet of dit faalmechanisme wel of niet berekend moet worden. Ondanks het correcte antwoord op de eerste vraag bleek verzoeker niet in staat om de tweede vraag correct te beantwoorden. Ondanks het feit dat hij weet heeft van het bestaan van een faalmechanisme weet hij niet of hij dit in zijn berekeningen dient te controleren. Alleen al daarom werd deze vraag correct beoordeeld als “werd niet goed beantwoord”.

Verzoeker gaat vervolgens over naar de volgende vraag:

“Vraag: De student voerde een eindige-elementenanalyse uit op de ontworpen kabelschijf. De student werd gevraagd of de krachtwerkingen correct en op realistische wijze gemodelleerd werden op de riemschijf (quod non).

Antwoord: De student kan het aangebrachte wringend moment ter hoogte van de fixering niet verantwoorden. Deze tekortkoming stelt de gesimuleerde spanningen veel kleiner voor dan de werkelijk optredende spanningen.

Verder werd gevraagd of de voorstelling van de kabelkrachten door twee puntkrachten realistisch was en of er geen meer realistisch alternatief bestond in de software genaamd “bearing”.

De student gaf aan dat dhr. [W.], docent in de opleiding, gemeld heeft dat dit alternatief bestond maar niet in de scope van de bacheloropleiding ligt en daarom ook niet gekend moet zijn. In een gelijkaardige analyse van een ander onderdeel gebruikt de student echter wél het desbetreffende functie “bearing”. Dit houdt in dat de student zichzelf tegensprekt.

Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Verzoeker geeft aan dat hij de functie “bearing” gebruikt voor een lager, “waarvoor het ook hoort en wat men ook zo geleerd had”, en dat van de student blijkbaar verwacht werd om in te gaan tegen het advies van de docent.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker de uitleg van prof. [W.] blijkbaar niet correct heeft begrepen. In de masteropleiding komt een belastingstype aan bod om de belasting van een kabel rond een kabelschijf te modeleren. Dit behoort verzoeker hier uiteraard niet toe te passen. Maar dat ‘bearing’ niet gekend hoeft te zijn is niet correct. Dit behoort tot de scope van de bacheloropleiding. Een bearing had hier een betere benadering geweest van de optredende belasting. Maar de initiële vraag was of de krachtwerking op een realistische wijze gemodelleerd werd en daar maakt verzoeker een belangrijke fout. Verzoeker modelleert het wringend moment en de fixering allebei ter hoogte van de kern van de kabelschijf. Dit geeft geen correct beeld van de optredende spanningen. Verzoeker heeft deze fout niet opgemerkt tijdens de verdediging, reden waarom zijn antwoord op de vraag als niet correct werd beoordeeld.

Tenslotte geeft verzoeker commentaar bij volgende vraag:

“Vraag: Was de mechanische vermogensberekening een berekening van het piekvermogen of van het nominaal vermogen.

Antwoord: Het antwoord van de student was twijfelend. Hij zei eerst dat het om het nominaal vermogen ging, later bleek het toch om een piekvermogen te gaan. Het feit dat Arthur het nominaal vermogen van de elektrische motor gekozen had op basis van een mechanisch piekvermogen toont aan dat hij onvoldoende inzicht heeft in de werking van elektrische motoren en/of zijn eigen (mechanische) vermogensberekening. Deze vraag werd niet goed beantwoord.”

Verzoeker geeft toe dat hij deze vraag foutief beantwoordde. Hij merkt evenwel op dat het feit dat hij twijfelde aantoont dat hij wel voldoende inzicht heeft in de werking van elektrische motoren en/of zijn eigen (mechanische) vermogensberekening, en dat hij zijn fout heeft ingezien en toegegeven na doorvragen.

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat verzoeker deze vraag fout beantwoordde. Dat hij twijfelde aan zijn antwoord, doet hieraan geen afbreuk, en toont alleszins niet aan dat hij voldoende inzicht heeft in de materie, integendeel. Wie voldoende inzicht heeft, twijfelt niet en beantwoordt dergelijke vraag correct.”

In zijn *wederantwoordnota* herneemt verzoeker vooreerst zijn kritiek dat aan de interne beroepscommissie een al te beknopte versie van het verloop van het examen ter beschikking werd gesteld. Verzoeker blijft erbij dat zowel de weergave van de vragen als die van de antwoorden onvolledig is, en dat daardoor het examen slechter voorkomt dan het in werkelijkheid was. Verzoeker stelt de vragen en antwoorden aan te vullen teneinde een meer waarheidsgetrouw beeld te vormen voor de Raad en teneinde aan te tonen dat er gelet op de bewezen vooringenomenheid en het ontbreken van de vragen die verzoeker aanduidt, er een probleem is met betrekking tot de bewijzen aangaande de mondelinge passage van verzoeker.

Verzoeker overloopt en becommentarieert vervolgens de vragen en antwoorden die bovenstaand reeds aan bod kwamen.

Beoordeling

Waar verzoeker in zijn wederantwoordnota nog aanvoert dat hij op het feedbackmoment onvoldoende terugkoppeling heeft gekregen, wijst de Raad op zijn vaste en ook hier bevestigde rechtspraak dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quoterings (zie o.a. RvS 19 maart 2013, nr. 222.898, Ristucca; In dezelfde zin: R.Stvb. 27 november 2014, nr. 2014/302; R.Stvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568).

Het is immers, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd (R.Stvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568).

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was (R.Stvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; R.Stvb. 18 augustus 2015, nr. 2.263; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2.746) Het valt aan de verzoekende partij toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die zij aanvoert. Dat bewijs levert verzoeker niet.

Daarbij dient *a fortiori* te worden opgemerkt dat verzoeker een gebrekkige feedback ná het examen aankaart, waarvan niet kan worden ingezien welk causaal verband dat gegeven vertoont met het door verzoeker behaalde examenresultaat en de regelmatigheid ervan.

Die grieven worden bijgevolg verworpen.

Het hier voorliggende examen voor de Bachelorproef van de tweede examenzitting wordt volgens de studiefiche (stuk 8 administratief dossier) beoordeeld aan de hand van zowel een periodegebonden als een niet-periodegebonden evaluatie, waarbij de periodegebonden evaluatie bestaat uit een schriftelijk examen, een mondeling examen en een werkstuk, en de niet-periodegebonden evaluatie enkel mogelijk is “in gewijzigde vorm”.

Uit de remediëringsopdracht blijkt (i) dat een werk moet worden ingediend, (ii) dat het werk mondeling moet worden verdedigd en (iii) dat een powerpoint moet worden ingediend.

Verzoeker behaalt 11/20 voor ‘algemene competenties/permanente evaluatie’ (20%), 11,1/20 voor de scriptie (50%) en 5,7/20 voor de presentatie en verdediging (30%). Dit geeft cijfermatig een gemiddelde van 9,46/20. De jury herleidt dit cijfer evenwel naar 8/20 op grond van de bepaling in de studiefiche die stelt dat van de rekenkundige berekening als principe kan worden afgeweken en een examencijfer bij consensus kan worden bepaald wanneer op één van de onderdelen een score van 7/20 of minder wordt behaald.

Te dezen heeft het slechte resultaat op de mondelinge verdediging aanleiding gegeven tot toepassing van deze regel.

Verwerende partij kan worden bijgevalen in haar betoog dat verzoeker bezwaarlijk in het raam van de huidige procedure zijn antwoorden op de mondelinge verdediging nog kan aanvullen of uitbreiden. De vraag is evenwel of verzoeker dat doet, dan wel of hij integendeel terecht aanklaagt dat hij op die mondelinge verdediging ruimere antwoorden heeft gegeven en dat die niet hun weg hebben gevonden naar het dossier dat door de interne beroepscommissie werd beoordeeld.

Die vraag is bij uitstek te beantwoorden aan de hand van de vragen en antwoorden die, desgevallend summier maar voldoende duidelijk, door de examiner(en) zijn opgetekend. Niet voor niets met andere woorden, is het de vaste rechtspraak van de Raad dat van een mondeling examen – *a fortiori* wanneer door de docent geen schriftelijke voorbereiding van de student werd bewaard – voor elke student afzonderlijk de nodige en precieze aantekeningen moeten worden gemaakt over de gestelde examenvragen en de concreet door de student gegeven antwoorden, zodat de uiteindelijk toegekende score kan worden gemotiveerd (R.Stvb. 7 augustus 2014, nr. 2014/112) en de Raad zijn marginale toetsing kan

uitoefenen. De Raad laat daarbij in beginsel toe dat initiële summiere aantekeningen door de docent naderhand verder worden uitgewerkt in een meer omvangrijk verslag (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371).

Een dergelijk verslag uitgaande van de juryleden of van één van hen, ligt te dezen niet voor. De weergave van een aantal vragen en antwoorden in de bestreden beslissing zelf, komt niet tegemoet aan de materiële motiveringsplicht, aangezien de beslissing van de interne beroepsinstantie geen element vormt van het dossier dat zij te beoordelen heeft.

Ter zitting voert verwerende partij aan dat er geen redenen zijn om te twijfelen aan de waarachtigheid van de weergave van de vragen en antwoorden in de bestreden beslissing, en dat die weergave door de docente niet als stuk is neergelegd omdat er taalkundige onzuiverheden in staan. Dit verweer overtuigt niet. Vooreerst zij het duidelijk dat de Raad een inhoudelijke, en geen taalkundige controle doorvoert. De instelling kan het vervelend vinden om een stuk met taalfouten neer te leggen, maar de Raad ziet in niet wat in de weg staat dat de betrokken docente een taalzuivere versie van haar verklaring opstelt. Zoals hierboven reeds is aangegeven, vereist de Raad immers niet dat een dergelijke verklaring moet zijn opgesteld onmiddellijk bij het examen. Wel is vereist dat zij uitdrukkelijk van de betrokken docent(en) uitgaat.

Bovendien dient een administratieve rechtshandeling de motieven te bevatten waarop zij steunt; dit is wat de formelemotiveringsplicht voorschrijft. Betreft het overwegingen die door een ander zijn gemaakt, dan geeft de auteur van de beslissing door het overnemen ervan aan dat hij die overwegingen bijvalt en tot de zijne maakt. Zulks is in het licht van de formelemotiveringsplicht niet uitgesloten, maar dit vormt geen surrogaat voor de materiële motiveringsplicht, die er in dat geval toe strekt dat de bijgevalen motieven zich ook in het dossier bevinden. De Raad overweegt daarbij dat het in voorkomend geval immers tegen dát stuk is – *in casu* het verslag van de docent omtrent het verloop van het examen – dat een verzoekende partij zich zou kunnen voorzien met een klacht wegens valsheid.

Het feit dat verwerende partij middels de stukken 12 en 13 van het administratief dossier wil aantonen dat aan de interne beroepsinstantie wel degelijk nadere toelichting is overgemaakt – met name ‘verslag Rodenbach 2^e zitting’ en ‘verslag verdediging algemeen’ – doet des te meer de vraag rijzen waarom die stukken niet worden meegedeeld. Ook hier moet de Raad de

opmerking maken dat het stukken betreft die kennelijk deel uitmaakten van “het dossier samengesteld naar aanleiding van het in artikel II.283, eerste lid, bedoelde intern beroep” zoals bedoeld in artikel II.298, §1, 3° van de Codex Hoger Onderwijs, dat de verwerende partij verplicht is aan de Raad en aan de verzoekende partij over te maken. De procesvoering aan de zijde van verwerende partij is zo niet weinig loyaal, dan minstens zeer onzorgvuldig.

Op basis van wat thans voorligt kan de Raad niet beoordelen of het deelcijfer voor de mondelinge verdediging op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en afdoende is gemotiveerd. Evenmin, bijgevolg, kan de Raad nagaan of de gezegden tijdens het feedbackgesprek met de vragen en antwoorden op gespannen voet staan en zo ja, wat daarvan de gevolgen moeten zijn.

In die mate is het middelonderdeel gegrond.

Derde middelonderdeel

In een derde middelonderdeel geeft verzoeker een aantal vragen en antwoorden die volgens hem op de mondelinge verdediging aan bod zijn gekomen, en die ten onrechte door de betrokken docent niet in haar verslag aan de interne beroepscommissie zijn opgenomen.

Dit middelonderdeel kan in de huidige stand van het dossier niet worden beoordeeld, aangezien geen verslag voorligt van de vragen en antwoorden op de mondelinge verdediging.

Vierde middelonderdeel

Standpunt van partijen

In een vierde middelonderdeel betwist verzoeker dat andere studenten ook “dezelfde” dan wel “eenzelfde” vraag over vermogensberekening hebben gekregen. Hij verwijst ter zake naar de verklaring van een andere student.

Daarnaast stelt verzoeker zich vragen omtrent de volgende overweging in de bestreden beslissing:

“De student merkt vervolgens op dat hij zo weinig punten heeft gekregen en zo hard aangepakt werd omdat hij ervan verdacht wordt zijn opdracht niet zelf te hebben uitgevoerd. Uit de toelichting van de lesgever blijkt inderdaad dat de lesgever het vermoeden had dat de student bij het uitwerken van zijn masterproef geholpen werd door een derde. Er blijkt immers een grote discrepantie te zijn tussen de redelijke kwaliteit van zijn werk en de zwakke mondelinge verdediging. De lesgever geeft evenwel zelf aan dat ze dit niet kan hard maken, en uit de verdere toelichting bij het gegeven examencijfer blijkt ook dat ze de student niet lager gequoteerd heeft omdat ze dat vermoeden had.”

Verzoeker vraagt zich meer bepaald af hoe de laatste zin moet worden verklaard, met name waaruit precies blijkt dat de docente mevrouw C. en de andere docenten verzoeker niet lager hebben gequoteerd hebben. Verzoeker verwijst nog naar de feedback die aan een andere student H.C. werd gegeven, en waaruit volgens verzoeker volgt dat mevrouw C. niet op een objectieve wijze quoteert.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij hierop:

“Verzoeker sluit af met een hoofdding “Overige opmerkingen beslissing institutionele beroepscommissie”.

Daarin merkt hij vooreerst op dat het niet klopt dat iedere student een vraag heeft gekregen over vermogensberekening, want dat [H.C.] geen dergelijke vraag zou hebben gekregen.

Verwerende partij merkt vooreerst op dat dit hoe dan ook niet ter zake is. Verzoeker heeft een dergelijke vraag gekregen en kon die niet correct beantwoorden, waardoor hij punten is verloren. Dat andere studenten eenzelfde vraag niet zouden hebben gekregen – wat verzoeker niet aantoont – is niet ter zake, tenzij eventueel in het geval zou blijken dat bepaalde studenten niet getoetst werden op bepaalde van de te behalen eindcompetenties waar hij wel op werd getoetst, wat evenwel niet het geval is.

Bovendien blijft verwerende partij formeel dat de desbetreffende vraag gezien werd als één van de fundamentele vragen en dat alle studenten eenzelfde vraag hebben gekregen die toetste naar de basiskennis uit de mechanica. Iedere student heeft namelijk een vraag gekregen over de vermogensberekening waarbij getoetst werd naar de basiskennis mechanica, en dat was voor [H.C.] niet anders, al is die student dat blijkbaar vergeten. Hierbij vertrekken de lesgevers steeds vanuit het ontwerp dat de student heeft gemaakt aangezien hij/zij daar best mee vertrouwd is. Bij alle studenten is dus dezelfde competentie getoetst op een gelijkwaardige wijze maar niet aan de hand van dezelfde vraag. Dit laatste zou trouwens niet fair zijn aangezien de studenten die eerst aan de beurt zijn om te verdedigen hierbij zouden benadeeld worden. Vragen worden nu eenmaal doorgegeven.

[H.C.] heeft in het bijzonder een vraag gekregen over tandwielen. De student had hierover namelijk een uitermate deskundige berekening gemaakt. De vraag had

betrekking op krachten, koppels, overbrengingsverhouding, net zoals deze voorkomen in een vermogensberekening. Zoals gezegd vertrekken de lesgevers voor de vraagstelling vanuit het project van de student. In het geval van [H.C.] was de tandwielberekening een mooie invalshoek om te toetsen naar inzichten gerelateerd aan de vermogensberekening. [H.C.] kreeg dus, net als alle andere studenten, een vraag gerelateerd aan de inzichten met betrekking tot de vermogensberekening.

Verzoeker stelt vervolgens een aantal vragen:

“Hoe wordt de laatste zin verklaard? Uit wat blijkt dat mw. [C.] en de andere docenten verzoeker niet lager gequoteerd hebben? Wat is de kans dat vijf docenten die na de presentatie samenzitten om te bespreken hoe het is gegaan is, die samenzitten om punten te geven, gezamenlijk het aller slechtste punt ‘slecht’ geven zonder enige discrepantie, terwijl – zoals hierboven blijkt – een beduidend aantal vragen wel degelijk correct beantwoord zijn?”

Het is verwerende partij niet duidelijk wat verzoeker met deze vragen wil bereiken. In elk geval beweert verzoeker niet dat één of andere rechtsregel zou zijn geschonden. Hij stelt alleen vragen.

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat verzoeker zijn prestaties kennelijk te hoog inschat, en dat hij veel fundamentele fouten maakte op de verdediging van zijn werkstuk, en er daardoor blijk van gaf dat hij de eindcompetenties van het vak niet heeft behaald, wat heeft geresulteerd in het uiteindelijke eindcijfer van 8/20. Dat cijfer werd in consensus vastgelegd door de jury en werd door de institutionele beroepscommissie unaniem bevestigd. Verzoeker toont niet aan dat dit cijfer kennelijk onredelijk zou zijn.

Verzoeker poogt tenslotte de objectiviteit van mevrouw [C.] nog in twijfel te trekken door te verwijzen naar een opmerking die zij zou hebben gemaakt ten aanzien van een andere student, en waarbij zij zou hebben gezegd “had ik een pik op u gehad, dan had ik u geen 13,7 gegeven voor uw presentatie”.

Verwerende partij ziet niet in hoe hieruit afgeleid zou kunnen worden dat mevrouw [C.] niet objectief zou quoteren, en nog minder dat zij ten aanzien van hem subjectief zou zijn geweest. Deze opmerking is wat ze is, en is daarbij volledig uit haar context gerukt. Verzoeker vertelt daarbij onder meer niet dat de betrokken student verbaal bijzonder agressief was naar de lesgever toe, die uiteindelijk alle middelen heeft aangegrepen om de desbetreffende student duidelijk te maken dat zij helemaal geen pik op hem had. En verzoeker vertelt daarbij ook helemaal niet dat collega’s van mevrouw [C.] haar te hulp zijn geschoten omdat ze vreesden voor fysiek geweld, te meer daar het niet de eerste keer was dat deze student zo tegenover haar (en overigens ook tegenover andere lesgevers) te keer ging.

Uit niets blijkt dat de beoordeling die hier werd gemaakt, en die door de institutionele beroepscommissie werd bevestigd, niet objectief zou zijn gebeurd. Verwerende partij wijst er hierbij op dat de betwiste beoordeling bovendien niet door mevrouw [C.] werd gemaakt, maar door de institutionele beroepscommissie, waarvan verzoeker de objectiviteit niet betwist, en dat de initiële beoordeling evenmin door mevrouw [C.] alleen werd gemaakt, maar dat er nog vier andere beoordelaars bij betrokken waren. Op die wijze werd de objectiviteit van de beoordeling maximaal gewaarborgd.”

Beoordeling

Zoals hierboven reeds in herinnering is gebracht, is het examen niet vergelijkend van aard, zodat het gelijkheidsbeginsel en daarmee verbonden argumenten in beginsel niet van aard kunnen zijn om de onregelmatigheid van een examenbeslissing aan te tonen.

Daargelaten dat de nadere toelichting van verwerende partij omtrent de bevraging van de door verzoeker bedoelde medestudent *prima facie* geloofwaardig overkomt en verzoeker deze toelichting in zijn wederantwoordnota ook niet betwist, kan worden volstaan met de vaststelling dat zelfs in de veronderstelling dat verzoekers stelling dat één of meer andere studenten over een bepaald deelaspect niet zijn bevraagd correct is, dit niet tot gevolg heeft dat verzoeker daaromtrent niet kon worden ondervraagd.

Ten slotte kan de Raad op basis van wat thans voorligt, en gegeven de premisse dat wordt uitgegaan van de objectiviteit en deskundigheid van de examinatoren, niet tot de bevinding komen dat er sprake is van bevooroordeeldheid in hoofde van de juryleden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 6 oktober 2016.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 23 december 2016. Alvorens tot een beslissing te komen, stelt verwerende partij de verklaring van de docent(en) met betrekking tot de vragen en antwoorden op de mondelinge verdediging ter beschikking van verzoeker, aan wie een termijn van ten minste 48 uur wordt verleend om daaromtrent standpunt in te nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.388 van 9 december 2016 in de zaak 2016/585

In zake: Mathis VANHEE
woonplaats kiezend te 9030 Drongen
Brouwerijstraat 64

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2016, strekt tot toelating tot het opnemen van opleidingsonderdelen ten belope van 25 studiepunten.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding Bachelor of Arts in de Kunstwetenschappen.

Verzoeker beschikt over een leerkredietsaldo van 13 studiepunten. Artikel 11 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij laat in beginsel slechts inschrijvingen toe ten belope van het beschikbare leerkrediet.

De door verzoeker beoogde inschrijving ten belope van 25 studiepunten is derhalve in principe niet mogelijk.

Bij brief van 13 oktober 2016 vraagt verzoeker aan de bevoegde instantie om een afwijking op de voormelde regel. Zonder het antwoord op die vraag af te wachten, richt verzoeker zich op 19 oktober 2016 tot de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep.

Zij wijst erop dat de Raad niet bevoegd is om toestemming te verlenen om voor een bepaald aantal studiepunten in te schrijven, en dat bovendien het ‘beroep’ ondertussen zonder voorwerp is geworden, nu verzoeker bij beslissing van 20 oktober 2016 toelating heeft gekregen om ten belope van 25 studiepunten in te schrijven en verzoeker dat ondertussen ook effectief heeft gedaan.

Beoordeling

Verzoeker duidt in zijn beroep niet aan tegen welke studievoortgangsbeslissing hij zich richt.

Bovendien heeft verzoeker de beslissing van de directeur onderwijsaangelegenheden niet afgewacht, en is zijn beroep derhalve voorbarig.

Ten slotte spreekt verzoeker niet tegen dat het beroep ondertussen is achterhaald, nu hij middels de reguliere aanvraagprocedure binnen de instelling heeft bekommen wat hij beoogde, met name een – ondertussen gerealiseerde – inschrijving ten belope van 25 studiepunten.

Redenen te over, kortom, om het beroep onontvankelijk te bevinden.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.389 van 9 december 2016 in de zaak 2016/594

In zake: Josephine HENSHUIJS
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Scheepslusserstraat 8

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de initiële studievoortgangsbepaling van 14 september 2016 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor of laws in de Rechten. In dat academiejaar neemt zij 60 studiepunten op; zij behaalt credits ten belope van 29 studiepunten.

Aan verzoekster wordt een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat verzoekster bij een volgende inschrijving met een diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding credits moet verwerven voor ten minste 50% van de opgenomen studiepunten. Indien de student niet slaagt voor 50% van het eerste deliberatiepakket van de bachelor, dan geldt bij een volgende inschrijving via diplomadoelcontract in dezelfde opleiding bovendien als bindende voorwaarde dat voor ten minste 75% van de opgenomen studiepunten van dat eerste deliberatiepakket credits moeten worden verworven.

Verzoekster schreef vervolgens voor het academiejaar 2015-2016 enkel in voor opleidingsonderdelen uit het eerste deliberatiepakket, zodat zij overeenkomstig de voormelde regel voor 75% van de opgenomen studiepunten credits dient te behalen.

Van de 31 opgenomen studiepunten behaalde verzoekster twee credits, ten belope van 7 studiepunten. Doordat verzoekster aldus niet voldoet aan de bindende voorwaarde, wordt verdere inschrijving geweigerd. Die beslissing wordt meegedeeld bij de proclamatie, die plaatsvindt op 14 september 2016.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 23 september 2016 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

Daarin zet verzoekster uiteen dat zij op 21 september 2016 tot de ontdekking kwam dat zij niet meer voldeed aan de voorwaarden voor herinschrijving, en dat zij niettemin een nieuwe inschrijving beoogt. Ter motivatie van haar verzoek ter zake, stelt verzoekster het volgende:

“Ik zou me graag nog willen inschrijven voor deze opleiding. De reden waarom ik niet kies voor een andere opleiding is, omdat rechtsgeleerdheid de branche is waarin ik mezelf altijd heb zien werken. En ten tweede heb ik mijn tweede semester hulpgezocht bij Legima (studiebegeleiding) en heb nu eindelijk de juiste studiemethode onder de [knieën], dit is tevens te zien aan [mijn] puntenlijst (zie bijlage). En ook gewoon om het feit dat ik weet dat ik het kan, dat is ook te zien aan mijn puntenlijst. Ik heb voor vaardigheden, het schrijven van een betoog, zelfs 18,5/20 gehaald (zie bijlage).

De reden waarom ik niet [heb] kunnen voldoen aan de bindende voorwaarden, is omdat ik mijn eerste semester alles op mijn eigen houtje heb zitten doen. Achteraf is gebleken dat dat toch niet zo wijs was en dat ik toch nog wat extra begeleiding nodig had voor mijn vakken van het eerste semester. Soms denk je de leerstof te snappen, maar dan toch net niet volledig genoeg en dan kan extra begeleiding er een goede hulp bij zijn.

Letters, woorden, tekens zijn te weinig om aan te geven of te vertellen waarom ik een derde kans verdien. Ik heb een grote massa aan doorzettingsvermogen, de wilskracht en motivatie om deze opleiding af te ronden. En een nieuwe manier van aanpak, dankzij Legima. Maar jammer genoeg [vanwege] mijn verkeerde studiemethode het eerste semester (dan wel de manier van aanpak van mijn eerste semestervakken) hebben mijn resultaten niet willen baten.

Mocht mijn herinschrijving worden goedgekeurd zou ik dat heel graag willen aanvullen met tweedejaarsvakken (zie bijlage), wetende dat ik dit aan kan en streefde naar een geslaagd jaar.”

De institutionele beroepscommissie behandelt het beroep van verzoekster op 6 oktober 2016 en komt tot de volgende beslissing:

“(…)

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de studente in het beroepschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie stelt namelijk vast dat de examencijfers van de studente niet goed te noemen zijn en merkt op dat de examencijfers van de afgelopen academiejaren aangeven dat de slechte prestaties zich hoofdzakelijk op het niveau van onvoldoende verworven competenties situeren. Het feit dat de studente meent nu toch een goede studiemethode te hebben ontwikkeld, overtuigt op dit ogenblik niet. Het cijfer van 18,5/20 overtuigt evenmin aangezien niet duidelijk is om [welk] (deel-)cijfer van welk opleidingsonderdeel aan de UGent dit gaat en de officiële examenresultaten de basis voor deze beslissing vormen.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de Bachelor in de Rechten wat betekent dat de studente aan andere hogeronderwijsinstellingen of een andere UGent-opleiding wel kan toegelaten worden. De commissie raadt haar dan ook aan om te heroriënteren nu ze nog voldoende leerkrediet heeft aangezien de commissie op basis van de zwakke studievoortgang besluit dat de Bachelor in de Rechten op dit ogenblik niet de juiste richting is voor de studente.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering voor de opleiding Rechten blijft van kracht.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Ambtshalve middel - ontvankelijke uitputting van het intern beroep

De termijn voor het instellen van het intern beroep is op dwingende wijze geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs en deze termijn is van openbare orde (RvS 26 mei 2014, nr. 227.531, Storms).

Een laattijdig intern beroep is onontvankelijk (zie o.a. R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.279) en de Raad onderzoekt de tijdigheid van het intern beroep desnoods ambtshalve (R.Stvb. 21 augustus 2014, nr. 2014/116; R.Stvb. 2 oktober 2014, nr. 2014/251). Het feit dat de interne beroepsinstantie een laattijdig intern beroep toch ten gronde heeft behandeld, kan die laattijdigheid niet dekken en evenmin de bevoegdheid van de beroepsinstantie doen herleven (R.Stvb. 11 april 2013, nr. 2013/057; R.Stvb. 28 oktober 2013, nr. 2013/313).

Betreft de bestreden beslissing een examenbeslissing, dan bepaalt artikel II.283, tweede lid, 1° van de Codex Hoger Onderwijs dat de beroepstermijn ingaat de dag na deze van de proclamatie. Voor andere beslissingen gold – op het ogenblik dat de eerste bestreden beslissing werd genomen en ter kennis gebracht – krachtens artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs een beroepstermijn van vijf kalenderdagen na de kennisname van de studievoortgangsbeslissing.

De beslissing strekkende tot weigering van verdere inschrijving werd samen met de geproclameerde resultaten overgemaakt op 14 september 2016. In de nadere toelichting die verzoekster op vraag van de Raad heeft overgemaakt op 8 december 2016, stelt verzoekster: *“In mijn extern beroep geef ik weliswaar aan dat de studievoortgangsbeslissing is genomen op 14 september 2016. Maar dat is een datumfout geweest. Het is de dag geweest dat ik mijn puntenlijst kreeg, maar het is niet de dag dat ik erachter kwam dat ik mij niet meer kon inschrijven.”*

Verzoekster heeft dus van de beslissing houdende weigering tot verdere inschrijving kennis genomen op 14 september 2016. Dit betekent dat de vervalltermijn voor het instellen van het intern beroep is ingegaan op (donderdag) 15 september 2016 om te eindigen op (maandag) 19 september 2016.

Het beroepsschrift van verzoekster is gedateerd op 23 september 2016, en is *prima facie* dan ook laattijdig.

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 6 december 2016 heeft de Raad partijen gewezen op de vaststelling dat de proclamatie plaatsvond op 14 september 2016 en dat het intern beroep slechts dateert van 23 september 2016.

Aan partijen werd gevraagd hieromtrent standpunt in te nemen, in het bijzonder over de vraag of *in casu* de studenten op voorhand in kennis waren gesteld over de datum van de proclamatie.

Met een e-mail van 6 december 2016 heeft verwerende partij het volgende meegedeeld:

“De punten werden inderdaad bekendgemaakt op 14 september 2016, en dat werd op voorhand aan de studenten meegedeeld.

De proclamatedatum van elke zitting wordt via Minerva bekendgemaakt, samen met het examenrooster. In bijlage vindt u een printscreen van het relevante bericht op Minerva. Het werd gepost door onze pedel op 15 juli 2016. Onze pedel laat dat bericht ook altijd via e-mail verzenden. Die e-mail vindt u eveneens in bijlage.

De institutionele beroepscommissie gaat ervan uit dat de berichten op de puntenbriefjes loutere waarschuwingen zijn dat een studievoortgangsbewakingsmaatregel zal worden opgelegd, en dat die studievoortgangsbewakingsmaatregelen uiteindelijk definitief genomen zijn op het ogenblik dat de student zich aanmeldt om in te schrijven en dat niet kan omdat het inschrijvingssysteem dat niet toelaat. De commissie gaat er immers vanuit dat de studievoortgangsbewakingsmaatregelen worden genomen met toepassing van het OER van het jaar van de inschrijving waarin de maatregel geldt (i.c. het OER 2016-17), terwijl de puntenbriefjes beslissingen bevatten die in het voorgaande academiejaar zijn genomen.

Wanneer een student zich precies aanmeldt op de inschrijvingsmodule, is zeer moeilijk te achterhalen, en kunnen wij bijgevolg maar heel moeilijk bewijzen. Dat is meteen ook de reden waarom de institutionele beroepscommissie een intern beroep tegen een weigeringsbeslissing *de facto* nooit onontvankelijk *ratione temporis* verklaart, tenzij de student zelf uitdrukkelijk aangeeft wanneer hij/zij merkte dat hij/zij niet meer kon inschrijven en het beroep, gerekend vanaf die datum, te laat werd ingesteld.

Mevrouw Henshuijs gaf in haar intern beroep te kennen dat ze op 21 september te weten kwam dat ze niet opnieuw kon inschrijven. Te rekenen vanaf die datum was haar intern beroep wel op tijd. In haar extern beroep geeft ze echter inderdaad de proclamatedatum aan als datum waarop ze wist dat ze geweigerd was, en vanaf die datum bekeken, was haar intern beroep inderdaad te laat.”

De nadere toelichting van verzoekster is hierboven reeds weergegeven.

Beoordeling

Uit de stukken van het dossier en de toelichting van verzoekster blijkt dat verzoekster op woensdag 14 september 2016 kennis heeft genomen van de eerste bestreden beslissing.

Deze kennisname heeft de termijn voor het intern beroep doen ingaan.

Anders dan verwerende partij het ziet, is de Raad van oordeel dat de beslissing houdende weigering tot herinschrijving wel degelijk geacht moet worden te zijn genomen op het ogenblik dat de beslissing van de examencommissie middels de proclamatie wordt meegedeeld.

Het is ook op die manier dat artikel 24 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij zich laat lezen. In §1 van dit artikel is bepaald dat ten aanzien van de student die niet aan de opgelegde bindende voorwaarde voldoet, de inschrijving “wordt

geweigerd”. §8 van dit artikel stelt vervolgens: *“Het opleggen van bindende voorwaarden en de weigering tot inschrijving worden via de puntenlijst aan de student bekendgemaakt, volgens de bepalingen in artikel 69.”* Dit artikel 69 heeft betrekking op de proclamatie van de resultaten. Uit §9 volgt ten slotte dat het tegen die weigering tot inschrijving is dat een gemotiveerd beroep kan worden ingesteld bij de institutionele beroepscommissie, overeenkomstig de modaliteiten bepaald in artikel 100 van het onderwijs- en examenreglement 2015-2016.

Van een tussenliggende beslissing houdende weigering tot inschrijving, te onderscheiden van de vermelding bij de proclamatie, is in het onderwijs- en examenreglement geen sprake.

Het intern beroep van verzoekster was laattijdig ingesteld en diende derhalve onontvankelijk te worden verklaard. Deze vaststelling vitieert ook de ontvankelijkheid van het huidige externe beroep.

Het ambtshalve middel is gegrond; het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Zitting van 14 december 2016

Arrest nr. 3.470 van 20 december 2016 in de zaak 2016/427

In zake: Eva VAN HERCK
                  bijgestaan en vertegenwoordigd door
                  advocaat Christophe Vangeel
                  kantoor houdend te 2018 Antwerpen
                  Lange Lozanastraat 24
                  Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL ANTWERPEN
                  bijgestaan en vertegenwoordigd door
                  advocaat Wim Van Caeneghem
                  kantoor houdend te 2018 Antwerpen
                  Quinten Matsijslei 34
                  Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2016 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, en gedeeltelijk gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 oktober 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Evi Van Rossem en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking nr. 2016/II/001 van 4 november 2016 worden verzoekende partij en verwerende partij gevraagd om de – respectievelijk verzonden en ontvangen – e-mail, en de er desgevallend aangehechte bijlagen, waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, door te zenden aan de Raad. Zowel verzoekende als verwerende partij krijgen tevens de mogelijkheid een aanvullende nota in te dienen.

Na ontvangst van de gevraagde e-mail heeft verwerende partij een aanvullende nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Evi Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Verpleegkunde”.

Voor het opleidingsonderdeel “Klinisch Onderwijs 3.2: Managementstage” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 29 juni 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 7 juli 2016 werd het intern beroep ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt vooreerst dat de student tijdens de stage wordt beoordeeld op basis van dagreflecties van de student enerzijds en mondelinge feedback van de stageafdeling anderzijds. De dagreflecties worden aangevuld met feedback van de mentor en worden ondertekend door de mentor. De interne beroepsinstantie benadrukt dat deze dagreflecties door de student zelf worden geschreven en dat de student zelf verantwoordelijk

is om op basis van deze reflecties de verworven competenties aan te tonen. Ze merkt op dat de dagreflecties van de student niet steeds positief zijn en dat er daarin door de student zelf een aantal problemen worden aangegeven. Verder benadrukt de interne beroepsinstantie dat de mondelinge feedback door het vast personeel van de stageafdeling ook steeds wordt genoteerd op het online platform van de stagebegeleiding, en dat op verschillende momenten. Volgens haar geeft deze feedback, die uitgebreider is dan de dagreflecties van de student zelf, zowel positieve als negatieve elementen aan en kan ze een negatieve evaluatie staven.

De interne beroepsinstantie stelt evenwel vast dat de beoordeling niet overeenkomstig het vooropgestelde evaluatieformulier in het klinisch onderwijs is gebeurd. Volgens haar kunnen de scores voor de volgende competenties: ‘het verzamelen van gegevens’ (stage zelf), ‘de student leeft de richtlijnen na betreffende de organisatie van de stage en de afspraken met de stagebegeleider’ en ‘de student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereiste documenten’ (stageboek) niet gestaafd worden aan de hand van de documenten. De interne beroepsinstantie merkt op dat wanneer de student voor deze hoger vermelde competenties de maximumscore behaalt, ze een totaalscore van 40/100 of 8/20 voor het opleidingsonderdeel behaalt. Ze beslist dan ook de score aan te passen naar 8/20.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 18 juli 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 3.053 van 8 september 2016 in de zaak 2016/211 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“(…) De Raad neemt kennis van de ECTS-fiche voor het opleidingsonderdeel “Klinisch Onderwijs 3.2: managementstage”. In het bijzonder slaat de Raad acht op de erin vermelde eindcompetenties en ‘leerdoelen’. De Raad slaat daarenboven acht op de evaluatiedocumenten die zijn toegelicht in het document “Toetsing klinisch onderwijs” en de erin toegelichte evaluatiwijze. De Raad leest in dit document daarenboven dat het opleidingsonderdeel waarop de betwisting betrekking heeft voor 70% wordt getoetst op de werkvloer tijdens een managementstage van 8 weken en voor 30% door de neerslag/verwerking van de student achteraf.

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie weliswaar dat de dagreflecties van de student niet steeds positief zijn en dat in deze dagreflecties door de student zelf een aantal problemen worden aangegeven, doch ziet in de beslissing geen elementen die voorts verduidelijken hoe deze “problemen” in relatie staan tot de score die verzoekende partij heeft behaald.

Dergelijke verduidelijking van de totstandkoming van de score is ook relevant in het licht van de overweging van de interne beroepsinstantie, die het intern beroep gedeeltelijk gegrond verklaart en de student een score van 8 op 20 toekent, dat wanneer de student voor een aantal competenties (namelijk “het verzamelen van gegevens”, “de student leeft de richtlijnen na betreffende de organisatie van de stage en de afspraken met de stagebegeleider” en “de student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereiste documenten”) de maximumscore behaalt, zij voor het opleidingsonderdeel 8/20 behaalt. Deze scorewijziging – oorspronkelijk behaalde verzoekende partij 6/20 – houdt volgens verwerende partij verband met het ontbreken van documenten waarop de score voor de betrokken competentiegebieden is gebaseerd. Nu verzoekende partij voor de betrokken gebieden de maximumscore krijgt toegekend, zoekt de Raad in de aangevochten beslissing tevergeefs hoe de door de interne beroepsinstantie in acht genomen tekorten in het bereiken van de eindcompetenties in de overige door het opleidingsonderdeel bestreken competenties tot de aangevochten score hebben geleid.

De Raad leest dat ook de feedback van het vast personeel van de stageafdeling zowel “positieve als negatieve elementen” aangeeft, die een negatieve evaluatie kunnen staven. Ook wat dit betreft, ontbeert de Raad informatie die toelaat na te gaan welke positieve en negatieve elementen tot de score hebben geleid. Evenmin treft de Raad in de beslissing van het beroepsorgaan aan welke negatieve elementen in concreto in de beoordeling zijn betrokken, noch hoe en waarom zij derwijze de beoordeling hebben beïnvloed dat de verzoekende partij de aangevochten score bekommt. Ook treft de Raad in de beslissing van het interne beroepsorgaan niet aan hoe deze afweging van negatieve en positieve elementen, alsook hun reflectie in de door verzoekende partij behaalde score, zich verhouden tot de eindcompetenties en de leerdoelen.

Verwerende partij beaamt dat het intern beroepsorgaan niet punt per punt de argumentatie van verzoekende partij beantwoordt in de beslissing. Zij geeft hierbij aan dat de interne beroepsinstantie, na de dagreflecties en de feedback van de stageafdeling grondig te hebben

bestudeerd, het oordeel was toegedaan dat de feedback door het vast personeel van de stageafdeling in casu een negatieve evaluatie kan staven.

Het komt de Raad niet toe de beoordeling van de stage van verzoekende partij over te doen. Daarentegen dient de Raad wel na te gaan of de aangevochten beslissing voldoende elementen in zich draagt om de beslissing te schragen en de totstandkoming van de beslissing te verduidelijken. De Raad kan er niet omheen dat niets belet dat de beroepsinstantie terecht van oordeel kan zijn geweest, na grondig de dagreflecties en de feedback van de stageafdeling te hebben bestudeerd, dat de negatieve beoordeling van de verzoekende partij gehandhaafd kon blijven. Niettemin vindt de Raad in de beslissing geen spoor dat het beslissingsproces van de interne beroepsinstantie documenteert. Bijgevolg kan de Raad niet vaststellen welke concrete elementen tot de beslissing hebben geleid en hoe deze elementen tot de beslissing hebben geïnspireerd. Aldus kan de Raad niet vaststellen of deze elementen de beslissing in redelijkheid kunnen dragen.

Verwerende partij verwijst ook naar een online digitaal platform, waarop de feedback die gedurende het werkplekleren werd gegeven, werd bijgehouden. Zij stipt aan dat het platform toegankelijk werd gemaakt voor de directeur nursing, de hoofdverpleegkundige, de stagementoren, de stagebegeleiders en de stagecoördinatoren. Het platform fungeert, zo stipt verwerende partij aan, als een soort van dagboek waarin het functioneren van de studenten uitgebreid werd besproken door de desbetreffende begeleidende personen die met de studenten in kwestie gewerkt hadden. Tevens geeft verwerende partij aan dat aan verzoekster ook toegang is verleend tot het platform, middels een aan haar toegestuurde link.

De inhoud van het platform daargelaten – met name de vraag of de positieve en negatieve feedback die erin is opgenomen, in de onderlinge afweging ervan en in het licht van de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties, de beslissing van verwerende partij rechtvaardigt – ziet de Raad niet hoe uit de aangevochten beslissing blijkt op welke wijze de interne beroepsinstantie deze inhoud in concreto in (de totstandkoming van) haar beslissing heeft geïntegreerd. Dat verzoekende partij toegang had tot de inhoud van het hierboven vermelde online platform, kan er niet aan verhelpen dat verzoekende partij, hoewel haar via dit platform kennis wordt verschaft van de feedback op haar functioneren tijdens de stage, niet uit de aangevochten beslissing kan opmaken hoe deze feedback zich verhoudt tot het eindcijfer dat zij heeft bekomen, als uitdrukking van de mate waarin zij de beoogde eindcompetenties al dan niet heeft bereikt. Dat, zoals verwerende partij aangeeft, verzoekende partij – zo zij de link zou hebben gevolgd – op het werkplekleren-overlegplatform kennis zou hebben gekregen van de gegeven feedback en dus op de hoogte zou zijn geweest van de werkpunten, verschaft

de Raad niet meer inzicht over de mate waarin en de wijze waarop de interne beroepsinstantie de feedback bij de aangevochten beslissing betrok.

Evenmin acht de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie op zichzelf voldoende gemotiveerd in het licht van de gegeven score voor de “managementstage” om de door verwerende partij aangehaalde reden dat verzoekende partij in de dagreflecties eveneens een aantal problemen heeft aangegeven. De Raad sluit niet uit dat de dagreflecties werkpunten bevatten die de toegekende score rechtvaardigen, maar treft in de aangevochten beslissing geen begin van verduidelijking aan betreffende de vraag welke concrete en geconcretiseerde werkpunten deze score dragen en waarom deze werkpunten ertoe hebben geleid te besluiten dat de eindcompetenties in de in de betwiste score tot uitdrukking gebrachte mate niet zijn bereikt. Zoals reeds aangegeven, beperkt de interne beroepsinstantie zich ertoe van deze dagreflecties, die niet steeds positief zijn en waarin door de student zelf een aantal problemen worden aangegeven, melding te maken. Hetzelfde geldt, zoals reeds aangegeven, voor de feedback van het vast personeel van de stageafdeling, waarvan de interne beroepsinstantie gewoon overweegt “dat hij zowel positieve als negatieve elementen aangeeft, die een negatieve evaluatie kunnen staven”. Voorts overweegt de interne beroepsinstantie dat deze feedback uitgebreider is dan de dagreflecties van de student zelf, opnieuw zonder de betekenis van deze overweging voor de bevestiging van het oordeel over de stageprestatie te verduidelijken.

Dat de argumentatie van verzoekende partij in het intern beroepsschrift niet punt per punt is beantwoord, hoeft er – zoals verwerende partij aangeeft – niet ipso facto toe te leiden dat de motiveringsplicht is geschonden. Evenwel is de Raad van oordeel dat in het voorliggende dossier de concrete elementen, uit voormelde dagreflecties en uit de feedback op het online platform, zelfs niet op minieme wijze in de aangevochten beslissing worden geëxpliciteerd in het licht van de behaalde score.

Het is weliswaar correct voor te houden dat een opleidingsonderdeel zelfstandig wordt geëvalueerd, rekening houdend met de prestaties van verzoekende partij in het kader van dit opleidingsonderdeel. Aldus raken prestaties van verzoekende partij, in het kader van eerder in het studietraject gevolgde opleidingsonderdelen, de mate waarin de student de beoogde competenties van het huidige opleidingsonderdeel heeft bereikt, niet. In casu is het pertinent dat een stage in het laatste bachelorjaar een hogere standaard vooropstelt dan een stage in een lager modeltrajectjaar. Dit belet, nogmaals, niet dat de aangevochten beroepsbeslissing voldoende moet duiden waarom de student – wiens prestaties in een vorige stage weliswaar beter kunnen zijn geweest – het vooropgestelde niveau van de met het in het huidig

academiejaar gevolgte opleidingsonderdeel beoogde competenties, niet heeft weten te bereiken.

De Raad merkt nog op dat de rechtzetting die verwerende partij heeft gedaan ten aanzien van de score, omwille van het ontbreken van de vereiste documenten om de score te kunnen staven, misschien wel kan betekenen dat de interne beroepsinstantie het bezwaar van verzoekende partij grondig heeft bestudeerd – althans wat de rechtzetting van de score voor de betrokken competentiegebieden aangaat – doch niet zonder meer toelaat te concluderen dat het dossier wat de andere competentiegebieden betreft even grondig werd bestudeerd, nu de motivering die van het bestuderen van het dossier blijk kan geven zo summier is.

Weliswaar is verzoekende partij een document ter hand gesteld, waarin feedback – met inbegrip van negatieve feedback en de (positieve) evolutie die verzoekende partij met betrekking tot de betrokken punten al dan niet heeft doorgemaakt – is opgenomen. Het document is volgens verwerende partij een schriftelijke weergave van de mondelinge toelichting die de studenten bij de eindevaluatie hebben gekregen. De Raad wil niet uitsluiten dat de in deze feedback opgenomen werkpunten de score eventueel zouden kunnen dragen, doch is niet in de mogelijkheid zulks te beoordelen omwille van de uiterst summiere wijze waarop de interne beroepsinstantie dit “voortgangsverslag per stageperiode” in zijn beslissing heeft betrokken. Zo wordt, meer in het bijzonder, onvoldoende in concreto verduidelijkt hoe het voortgangsverslag zich verhoudt tot de input ervoor, met name de tussentijdse opmerkingen en het er door verzoekende partij eventueel aan gegeven gevolg. Zulks is onder meer van belang tegen de achtergrond van de tussentijdse evaluatie (19/5 – “In begin ongemotiveerd en ongeïnteresseerd. Grijpt haar leerkansen niet o.w.v. [faalangst]. Geeft de indruk te weten waar ze mee bezig is (medicatie) Plantrekker Heel onzeker, heeft veel bevestiging nodig. Gaf aan in het begin inderdaad niet gemotiveerd te zijn, dit is nu wel het geval.”). De Raad acht dit in het bijzonder relevant omwille van het feit dat verzoekende partij van oordeel is dat heel wat opmerkingen weerlegd dienen te worden, daar zij oordeelt dat deze niet met de werkelijkheid of de eraan gegeven interpretatie overeenstemmen. Bovendien oordeelt verzoekende partij dat de beoordeling niet in overeenstemming is met tussentijdse opmerkingen.

Onder meer rekening houdend met de inhoud van het online stageplatform, kan de Raad als dusdanig niet beslissen dat de aangevochten beslissing naar recht voldoende gemotiveerd is, doch komt het de Raad prima facie voor dat verzoekende partij tijdens de stage voldoende begeleiding en feedback heeft gekregen. In ieder geval komt het de Raad niet voor dat een eventuele tekortkoming in de begeleiding dermate apert en zwaarwichtig zou zijn dat zij de

validiteit van de beoordeling van verzoekende partij in het gedrang brengt. In deze context vermeldt de Raad ook de voorbereidende documenten die de studenten ter beschikking worden gesteld (o.a. de nota “Toetsing Klinisch Onderwijs 2015-2016”, het model “Evaluatieformulier” en het “Stagereglement”, alsmede het stagedraaiboek voor studenten voor de betrokken leerwerkplaats).

Wat het “Evaluatieformulier” betreft, stipt de Raad nog aan in de aangevochten beslissing geen informatie aan te treffen over de wijze waarop de punten van kritiek die zijn opgenomen in de dossierstukken zich vertalen in de “gewogen” scores (de evaluatiewaaijer is, zo stelt de Raad vast, beperkt tot 0, 1 of 2) op de 20 criteria (“kennis”, “vaardigheden” en “attitude”) die zijn opgelijst in het betrokken formulier. Ook treft de Raad in de aangevochten beslissing niet aan hoe de volgens deze “weging” bekomen score is weerspiegeld in de eindscore, in het bijzonder ook in het licht van de aangepaste score voor “het verzamelen van gegevens” (betreft de stage zelf [inzonderheid “kennis”], waarbij verzoekende partij blijkens het in het dossier opgenomen evaluatieformulier 2 kreeg op een schaal van 0 tot 2) en voor “de student leeft de richtlijnen na betreffende de organisatie van de stage en de afspraken met de stagebegeleider” en “de student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereiste documenten” (stageboek). Hierbij merkt de Raad op dat hoewel de “weging” toelaat op basis van de diverse deelscores – waarvoor een beperkte scoringsschaal wordt gehanteerd (0,1 of 2) – het aan de diverse doelstellingen toegeschreven belang cijfermatig uit te drukken, het in het voorliggend geval van belang blijft dat de beslissing inzicht verschaft in de redenen die tot de deelscores hebben geleid. Bij een opleidingsonderdeel waarvoor een holistische evaluatie geëigend is, zoals de “managementstage” in het voorliggende dossier, dient de motivering van de beslissing ook toe te laten te beoordelen of de door de wegingsformule bekomen eindscore een verantwoordbare cijfermatige weerspiegeling is van de mate waarin de student globaal de doelstellingen van het opleidingsonderdeel heeft bereikt, behoudens indien uit de toelichting bij de negatieve deelscore op één dan wel meerdere items reeds blijkt dat de student de met het opleidingsonderdeel beoogde doelstellingen onvoldoende heeft bereikt.

De middelen zijn in de aangegeven mate gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 3.053 van 8 september 2016 in de zaak 2016/211 heeft de interne beroepsinstantie op 20 september 2016 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt vooreerst dat de student tijdens de stage wordt beoordeeld op basis van dagreflecties van de student enerzijds en mondelinge feedback van de stageafdeling anderzijds. De dagreflecties worden aangevuld met feedback van de mentor en worden ondertekend door de mentor. De interne beroepsinstantie benadrukt dat deze dagreflecties door de student zelf worden geschreven en dat de student zelf verantwoordelijk is om op basis van deze reflecties de verworven competenties aan te tonen. Ze merkt op dat de dagreflecties van de student niet steeds positief zijn en dat er daarin door de student zelf een aantal problemen worden aangegeven. Verder benadrukt de interne beroepsinstantie dat de mondelinge feedback door het vast personeel van de stageafdeling ook steeds wordt genoteerd op het online platform van de stagebegeleiding, en dat op verschillende momenten. Volgens haar zorgt deze dagelijkse opvolging ervoor dat alle begeleiders goed op de hoogte blijven en dat tijdig kan worden ingegrepen bij problematische situaties. Ze merkt op dat deze feedback ook steeds mondeling aan de student werd gegeven en dat de student bij mail van 20 april 2016 een link kreeg toegestuurd om toegang te krijgen tot dit digitaal platform. De student heeft hier bij aanvang van de stage evenwel geen gebruik van willen maken. Volgens de interne beroepsinstantie heeft de student pas op 11 mei een poging ondernomen om toegang te krijgen tot het platform, dat op dat moment reeds offline was gehaald, vermits de studenten hadden aangegeven hiervan geen gebruik te willen maken. De interne beroepsinstantie stipt aan dat deze feedback, die uitgebreider is dan de dagreflecties van de student zelf, zowel positieve als negatieve elementen aangeeft en een negatieve evaluatie kan staven.

Verder werpt de interne beroepsinstantie op dat zij reeds in haar vorige beslissing had vastgesteld dat de beoordeling niet overeenkomstig het vooropgestelde evaluatieformulier in het klinisch onderwijs is gebeurd, en meer bepaald voor de volgende competenties: ‘het verzamelen van gegevens’ (stage zelf), ‘de student leeft de richtlijnen na betreffende de organisatie van de stage en de afspraken met de stagebegeleider’ en ‘de student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereiste documenten’ (stageboek) niet gestaafd worden aan de hand van de documenten. Daarom werd voor elk van deze competenties het evaluatieformulier aangepast in een score van 2 op 2, wat na weging heeft geleid tot respectievelijk 6 punten, 14 punten en 10 punten. De interne beroepsinstantie stelde vast dat de beoordeling voor het overige volledig conform het vooropgesteld evaluatieformulier is gebeurd.

De interne beroepsinstantie benadrukt vervolgens dat de student bij aanvang van het academiejaar kennis en toelichting heeft gekregen van zowel de ECTS-fiche als het stagereglement, als van het document 'Toetsing Klinisch Onderwijs 2015-2016', alsook over de wegingsmethodiek van het evaluatieformulier. Volgens de interne beroepsinstantie lichten deze documenten toe dat het betreffende opleidingsonderdeel enerzijds wordt getoetst op de werkvloer (92%) en anderzijds door de neerslag/verwerking van de student achteraf in een stageboek (8%). De interne beroepsinstantie stelt vast dat het evaluatieformulier de door de opleiding vastgestelde weging van de in de ECTS-fiche opgenomen leerdoelen aangeeft. Ze stelt daarnaast ook vast dat de student voor het onderdeel werkplekleren/evaluatie stage, na bovenvermelde correctie, een totaalscore haalt van 30/92 en voor haar stageboek een totaalscore van 8/8. Gelet op de 92/8 verhouding bedraagt de score van de student 38/100, wat resulteert in 8/20.

Ten slotte stipt de interne beroepsinstantie aan dat in het evaluatieformulier van het werkplekleren uitgebreid wordt gemotiveerd op welke wijze de score van 30/92 werd bekomen. Zo geeft kolom b de twintig items weer volgens dewelke de student wordt beoordeeld, en wordt per item in de kolommen d, e en f de link met de eindcompetenties, het competentiegebied en de rol weergegeven. In het geel werd in kolommen c, d of g gemarkeerd welke score de student behaalde en de motivatie voor de score is terug te vinden in kolommen h en i. Volgens de interne beroepsinstantie is de weging van de twintig items gebaseerd op een verdeling van 70 punten over de twintig items, met een zwaardere weging voor de rollen van manager, samenwerker en student, conform de leerdoelen van de managementstage. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat uit dit beoordelingsformulier onder meer blijkt dat de student, na bovenvermelde correctie, nog steeds een onvoldoende haalt op 8 van de 20 beoordelingscriteria (waarvan 3 met een zware weging), dat zij slechts op één beoordelingscriterium beter dan gemiddeld scoort en dat zij op de 11 andere beoordelingscriteria, waarvan verschillende met een zware weging, slechts 1 op 2 scoort. De interne beroepsinstantie stipt ook nog aan dat de uitgebreide motivatie die per criterium in het beoordelingsformulier is opgenomen overeenstemt met de commentaren in de verschillende stukken van het dossier. De wijziging van de score van 6/20 naar 8/20 blijft aldus gehandhaafd en de interne beroepsinstantie zit geen argumenten om de scores opnieuw aan te passen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 september 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op de schending van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, B.S. 12 september 1991 en het zorgvuldigheidsbeginsel..

Standpunt van partijen

Verzoekende partij merkt vooreerst op dat zij niet begrijpt op basis waarvan de bestreden beslissing is tot stand gekomen. Ze benadrukt dat ze *in concreto* de beoordelingen weerlegt en dat ze hiervoor duidelijk verwijst naar de tussentijdse feedback, die de eindbeoordeling flagrant tegensprekt, alsook naar specifieke – feitelijke – elementen in de eindevaluatie die niet kloppen. Zo wordt in de eindevaluatie plots aangehaald dat zij geen teamplayer is, wat zij in het intern beroep betwist, maar waarop zij geen antwoord krijgt. Verzoekende partij is dan ook van mening dat de bestreden beslissing op geen enkele wijze antwoordt op de diverse vragen en argumenten die zij heeft opgeworpen in haar beroepsschrift. Ze wijst er immers op dat, naast de teamplayer-kwestie, ook op haar argumenten betreffende volgende aspecten: ‘ongeïnteresseerde en ongemotiveerde houding’, ‘werktempo’, ‘onvoldoende vaardigheid en bekwaamheid op vlak van verpleegtechnische vaardigheden’, ‘onvoldoende schriftelijke rapportage’ en ‘dagreflecties’ niet werd geantwoord. Wat de dagreflecties betreft, stelt verzoekende partij dat ze enkel hierop feedback kreeg, en dat deze altijd positief was. Ze stipt aan dat de stagebegeleider van een vorige stage haar had verteld dat ze steeds kritisch tegenover zichzelf moest staan, omdat het niet kan dat iemand alles perfect doet. Verzoekster

vindt het jammer dat de verschillende stagebegeleiders iets anders zeggen, want nu kreeg zij immers te horen dat ze te negatief was in haar dagreflecties.

Verzoekende partij vindt het verder bijzonder verwonderlijk dat in de bestreden beslissing op geen enkele manier enige referentie is terug te vinden naar de competenties zoals die staan beschreven in de ECTS-fiche. Ze merkt op dat men blijkbaar een aantal fouten heeft ontdekt in de wijze waarop de mentoren de competenties hebben gescoord, maar in de bestreden beslissing heeft men het over andere begrippen dan de competenties waarop zij diende te worden beoordeeld conform de ECTS-fiche. Volgens verzoekende partij blijkt ook niet op welke wijze men het geheel van de – verkeerde – beoordeling van de mentor heeft getoetst aan haar kritiek, noch is duidelijk waarom bepaalde elementen wel en andere niet worden gehanteerd om haar score te wijzigen van 6/20 naar 8/20.

Daarnaast stelt verzoekende partij vast dat er plots wordt verwezen naar een mysterieus online platform waarop mentoren meer feedback zouden geven dan deze die aan verzoekster tijdens de stage zou zijn gegeven. Ze benadrukt dat ze niet weet wat er juist werd geschreven op dit platform, of dit de feedback die zij wel te lezen kreeg flagrant tegensprekt of op welke manier de bevindingen op dit platform een antwoord zouden zijn op haar bemerkingen. Verzoekster stipt aan dat het online platform van het vast personeel een ander platform was dan dat van de studenten. Volgens haar is al hetgeen dat daarop is verschenen niet tegen haar verteld. Verzoekster stelt dat ze inderdaad op 11 mei 2016 heeft geprobeerd toegang te krijgen tot het platform van de studenten, maar dit lukte niet. Daarna bleek dat dit platform reeds offline werd gehaald doordat niemand er gebruik van maakte. Zij is van oordeel dat dit doet vermoeden dat er niet veel waarde aan dit platform mag worden gehecht.

Verzoekende partij stipt ook aan dat de interne beroepsinstantie een maximumscore toekent voor bepaalde competenties, die dan aanleiding zouden geven tot 40/100 of 8/20. Verzoekende partij begrijpt niet hoe deze cijfermatige omzetting verloopt, evenmin maakt de bestreden beslissing duidelijk op welke wijze de gegeven cijfermatige vertaling van de competenties overeenstemt met de elementen van het dossier.

Ten slotte betwist verzoekende partij concreet enkele onderdelen van de puntenverdeling, en de motivatie hieromtrent. Ze gaat meer bepaald in op volgende onderdelen: ‘feedback’ (punt 3), ‘zelfreflectie’ (punt 4), ‘aandacht voor patiënt’ (punt 8), ‘samenwerken’ (punt 12),

‘omgang met patiënten, omgeving en team’ (punt 13), ‘opnemen verantwoordelijkheid’ (punt 17), ‘persoonlijke interesse, stiptheid en motivatie’ (punt 19), ‘initiatief nemen’ (punt 20).

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat de Raad in zijn arrest nr. 3.053 van 8 september 2016 terecht heeft geoordeeld dat het niet punt per punt beantwoorden van de argumentatie van verzoekster, er niet *ipse facto* toe hoeft te leiden dat de motiveringsplicht geschonden is. Ze benadrukt dat de interne beroepsinstantie, na grondige bestudering van de dagreflecties en de feedback van de stageafdeling, van oordeel was dat de feedback door het vaste personeel van de stageafdeling *in casu* een negatieve evaluatie kan staven. Ze stipt aan dat deze feedback werd bijgehouden op een online digitaal leerplatform dat fungeert als een soort dagboek waarin het functioneren van de studenten uitgebreid werd besproken door de begeleidende personen. Overigens stelt verwerende partij dat verzoekende partij deze feedback ook steeds mondeling kreeg. Verwerende partij meent tevens dat verzoekster via e-mail van 20 april 2016 een link naar dit online platform werd doorgestuurd zodat zij de gegeven feedback hier had kunnen herlezen. Volgens verwerende partij heeft verzoekster echter pas op 11 mei 2016 een poging ondernomen om toegang te krijgen, terwijl het digitaal platform op dat moment reeds offline was gehaald, nadat de studenten zelf hadden aangegeven dat ze er geen gebruik van wensten te maken. Verwerende partij is van oordeel dat verzoekster op de hoogte was van eventuele werkpunten of zij had dat op zijn minst moeten zijn. Hierbij merkt verwerende partij op dat in de dagreflecties – die door de studenten zelf worden geschreven en door de mentor worden aangevuld met feedback en door hem worden ondertekend – door verzoekende partij een aantal problemen worden aangegeven.

Verder benadrukt verwerende partij dat elk opleidingsonderdeel zelfstandig geëvalueerd moet worden, in functie van de evaluatiecriteria die eigen zijn aan dat opleidingsonderdeel. Volgens haar stelt een stage in het laatste bachelorjaar een hogere standaard voorop dan een stage in een lager modeltrajectjaar en hebben de voortgangsverslagen van vorige stages die verzoekende partij bijbrengt in deze zaak dan ook geen enkele waarde.

Vervolgens wijst verwerende partij erop dat de interne beroepsinstantie het dossier grondig heeft bestudeerd, vermits zij een rechtzetting heeft gedaan met betrekking tot drie competenties omdat de beoordeling hiervoor niet was gebeurd overeenkomstig het vooropgestelde evaluatieformulier en deze scores niet gestaafd konden worden aan de hand van documenten. Zij merkt op dat de toetsing van het opleidingsonderdeel is neergeschreven

in de handleiding, waaraan de evaluatiedocumenten zijn gehecht. Ze benadrukt dat het evaluatieformulier een vertaling is van de eindcompetenties waaraan de studenten moeten voldoen, zoals opgenomen in de ECTS-fiche. Er wordt tevens in beschreven welk gewicht wordt toegekend aan de verschillende competenties en het document wordt ook toegelicht tijdens de stage-infomomenten. Verwerende partij merkt op dat de studenten bij de eindevaluatie een mondelinge toelichting en een schriftelijke weergave in het document ‘feedback eindevaluatie’ hebben gekregen.

Ten slotte stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie in de bestreden beslissing heeft verduidelijkt hoe de score tot stand is gekomen. Dit deed ze door te verwijzen naar het evaluatieformulier. Verwerende partij stipt aan dat de kolom b van het evaluatieformulier de twintig items weergeeft volgens welke de student wordt beoordeeld, in de kolommen c, d of g werd gemarkeerd welke score verzoekster behaalde en de motivatie is terug te vinden in de kolommen h en i. Ze benadrukt dat de weging van de twintig items gebaseerd is op een verdeling van 70 punten over de twintig items, met een zwaardere weging aan de rollen van manager, samenwerker en student, conform de leerdoelen van de managementstage. Verwerende partij wijst nog op de eindconclusie van de interne beroepsinstantie.

B. Tweede middel

Verzoekster beroept zich in een tweede middel op een schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat ze in de nieuwe beslissing geen enkel antwoord leest hoe de terugval in cijfers te bewijzen, verklaarbaar en te rechtvaardigen is in het licht van de feedback die ze kreeg. Verzoekster meent geen negatieve feedback te hebben gekregen en dat geen enkel bewijs voorligt waaruit iets anders blijkt. Met betrekking tot het online platform meent verzoekster dat enkel docenten en verpleegkundigen hier toegang toe hebben en dat hier commentaar op is verschenen die nooit aan haar is gemeld, wat zij zelf overigens heel jammer vindt.

Verder merkt verzoekende partij op dat zij enkel feedback kreeg als zij er zelf naar vroeg, wat niet altijd lukte, omdat zij meestal druk bezig was. Volgens haar werd tijdens de summiere

‘tussentijdse evaluatie’ (op 19 mei) enkel vermeld dat zij een ongeïnteresseerde houding leek te hebben. Bij de eindevaluatie viel zij dan ook uit de lucht en ze vraagt zich af wat er slechter zou zijn gegaan ten opzichte van de tussentijdse evaluatie.

Verzoekende partij is ook van mening dat er een redelijke verantwoording moet worden gegeven voor een inhoudelijke discrepantie in de beoordeling tussen mentor en lector, maar dat deze niet voorligt. Volgens haar liet de positieve feedback immers niet toe om de werkpunten en tips voldoende zwaarwichtig in te schatten en voldoende tijdig te remediëren, wat een gebrekkige begeleiding impliceert die het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt. Ze stelt dat, vermits er geen motivering voorligt voor de grote verschillen tussen de verslagen van de mentoren en de eindbeoordeling, er niet anders kan worden besloten dan dat de positieve en gemotiveerde tussentijdse verslagen als enige basis kunnen gelden en een slaagcijfer vertegenwoordigen en verantwoorden.

Ten slotte benadrukt verzoekster dat ze nooit enige ernstige begeleiding heeft gekregen die haar kon toelaten dit resultaat te verwachten of te begrijpen. Ze merkt op dat uit de tussentijdse evaluatie blijkt dat ze slechts één werkpunt heeft. Verzoekende partij stelt dat men niet van haar kon verwachten dat ze rekening hield met de online opmerkingen. Volgens haar bleef een zinvolle tussentijdse evaluatie alsook andere commentaren uit, zodat ze niet wist wat van haar werd verwacht of hoe zij kon bijsturen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat uit de mondelinge feedback, waarvan een schriftelijke weerslag te vinden is op het online platform, blijkt dat verzoekende partij wel degelijk gewezen werd op bepaalde werkpunten en dat zij hierin onvoldoende verbetering maakte. Verwerende partij is overigens van mening dat het online digitaal platform bijdraagt aan de rechtszekerheid, vermits men zo controle kan uitoefenen op de verschillende begeleidende medewerkers en tot een juiste evaluatie kan komen.

Verwerende partij stipt vervolgens aan dat er geen bewijs van gebrekkige begeleiding voorligt. Ze benadrukt dat de ECTS-fiche duidelijk de eindcompetenties bevat waaraan de studenten dienen te voldoen, zodat verzoekende partij moeilijk kan voorhouden dat zij niet wist wat er van haar verwacht werd op het einde van de stage. Ze merkt ook op dat verzoekende partij tijdens de stage steeds werd begeleid door het aanwezige personeel en dat ze steeds een dagreflectie diende op te maken, die aangevuld werd met feedback van de

mentor en ondertekend werd door de mentor. Volgens verwerende partij is er allerminst bewijs voor een gebrekkige begeleiding en is verzoekster zelf onzorgvuldig geweest door de schriftelijke weerslag van de gegeven mondelinge feedback niet na te lezen via het online digitaal platform.

Verwerende partij verwijst ten slotte naar arrest nr. 3.053 waarin de Raad reeds heeft geoordeeld dat het hem in ieder geval niet voorkomt dat een eventuele tekortkoming in de begeleiding dermate apert en zwaarwichtig zou zijn dat zij de validiteit van de beoordeling van verzoekster in het gedrang brengt. Hiervoor verwijst de Raad naar de voorbereidende documenten die de studenten ter beschikking werden gesteld.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekende partij op dat ze de feedback niet mondeling heeft ontvangen. Ze stelt dat ze enkel feedback heeft gekregen op haar dagreflecties, dewelke voor het grootste deel positief waren. Verzoekende partij benadrukt dat verwerende partij geen enkel bewijs levert van de volgens haar gegeven feedback op het online platform. Ze stipt ook aan dat het online platform voor haar op geen enkele manier relevant was, omdat ze geen mondelinge feedback heeft ontvangen die daar dan schriftelijk zou zijn weergegeven enerzijds, en omdat op dit platform geen feedback mocht worden geschreven door de mentoren/begeleiders, vermits zij beroepsgeheim hadden anderzijds. Verzoekster stelt verder dat de medestudenten aangaven dat er niets op het platform werd gezet, zodat verzoekster niet de behoefte had om te gaan kijken. Ze is ook van oordeel dat, moest daarop iets gezet zijn geweest, dit had moeten blijven staan, zodat kon worden aangetoond dat er zich feedback op bevond. Verzoekster merkt op dat er een facebookgroep werd aangemaakt, zonder leerkrachten of mentoren, zodat er dus nooit feedback op is gekomen.

C. Derde middel

In een derde middel beroept verzoekende partij zich op een schending van het stagereglement en het *patere legem quam ipse fecisti*-beginsel.

Standpunten van de partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat nergens uit blijkt waaruit de bewaking van het leerproces door de stagebegeleider, zoals voorgeschreven in artikel 9 van het stagereglement, heeft bestaan of hoe deze het stageverloop concreet heeft opgevolgd. Ze merkt op dat het

leerproces niet werd bewaakt, vermits de gegeven feedback op de reflecties van de stagiair fundamenteel verschilt van de feedback op het leerproces.

Daarnaast stelt verzoekende partij dat er, conform artikel 12, d) van het stagereglement, bijgestuurd diende te worden als de reflectie van de student niet in orde was, wat niet is gebeurd. Bovendien werpt verzoekende partij op dat de dagreflecties de basis zijn voor het invullen van de eindevaluatie, maar dat de stagebegeleider blijkbaar plots heel andere criteria en instrumenten hanteert. Ten slotte stipt verzoekende partij nog aan dat de haar gegeven beoordeling alsook de aangevochten beslissing strijdig is met het stagereglement, dat de tussentijdse evaluatie verzoekster volstrekt onbekend is (of het zou de opmerking dienen te zijn betreffende haar ogenschijnlijke ongemotiveerdheid), dat de vertaling van de competenties in cijfers 0-1-2 om een duidelijk beeld te geven van de verworven competenties haar eveneens volstrekt onbekend is gebleven en dat de bestreden beslissing niet is gebaseerd op “concrete voorbeelden”, zoals nochtans vooropgesteld in artikel 23 van het stagereglement. Ze is ook van mening dat de bestreden beslissing de ECTS-fiche schendt, vermits zij daaruit niet kan afleiden welke competenties, aanwezig in de ECTS-fiche, ze niet zou hebben behaald, hoe de goede en negatieve punten zich tot elkaar verhouden en hoe deze zich vertalen in een cijfer van 8/20.

In haar *antwoordnota* benadrukt verwerende partij dat het online digitaal platform de adequate opvolging van de studenten gedurende het werkplekleren mogelijk maakt. Tevens stelt ze dat de studenten wel degelijk werden bijgestuurd, voornamelijk mondeling, maar dat een schriftelijke weerslag op het online platform terug te vinden was. Ten slotte merkt ze op dat de studenten een draaiboek hebben ontvangen met betrekking tot de leerwerkplaats en dat aan de stagebegeleiders richtlijnen werden verstrekt. Volgens verwerende partij werd aldus een degelijke begeleiding verstrekt en werd het leerproces conform het stagereglement bewaakt.

D. Vierde middel

In een vierde middel beroept verzoekende partij zich op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel door handelingen van verwerende partij.

Standpunten van de partijen

Verzoekende partij stipt aan dat zij via medestudenten te weten is gekomen dat de docent op maandag 19 september 2016 in de les heeft verteld dat twee personen een klacht hebben ingediend omdat ze niet geslaagd waren voor hun stage en dat één daarvan al zeker opnieuw gebuisd zou worden. Verzoekster merkt op dat een normale voorzichtige en redelijk handelende overheid niet op deze onzorgvuldige wijze zou omgaan met dit soort vertrouwelijke informatie.

Daarnaast merkt verzoekster op dat de nieuwe beslissing ten gevolge van arrest nr. 3.053 ten laatste op vrijdag 16 september 2016 moest worden genomen. Ze stelt vast dat dit blijkbaar pas is gebeurd op dinsdag 20 september 2016. Verzoekster is van oordeel dat zij, door nalatigheid in hoofde van verwerende partij, in de problemen komt voor de inschrijvingen voor haar (nieuwe) opleiding.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster geen bewijs levert van de uitspraak die een docent tijdens een les in het nieuwe academiejaar zou hebben gedaan, en die verzoekster via medestudenten zou hebben vernomen.

Daarnaast merkt verwerende partij op dat het, gelet op de start van het nieuwe academiejaar, onmogelijk was om binnen de door de Raad vooropgestelde termijn (vrijdag 16 september 2016) de noodzakelijke leden van de interne beroepscommissie samen te roepen om zich opnieuw over het dossier van verzoekster te buigen. Ze stipt aan dat dit op 13 september 2016 aan de Raad, en op 14 september 2016 aan de raadsman van verzoekster werd meegedeeld. Volgens verwerende partij werd de eerst mogelijke datum onmiddellijk benut, en is het overigens in het belang van de studente dat de interne beroepscommissie correct wordt samengesteld en de nodige tijd besteedt aan het dossier opdat er een nieuwe, redelijke en rechtsgeldige beslissing kan worden genomen. Ze merkt ten slotte op dat de bestreden beslissing naast het aangetekend schrijven aan verzoekster, ook onmiddellijk per e-mail aan haar raadsman werd overgemaakt.

In haar *wederantwoordnota* benadrukt verzoekster dat ze, doordat verwerende partij heeft nagelaten zich te houden aan de opgelegde termijn, een week les heeft gemist en dat ze een hoop werk en administratie had bij te werken. Verzoekende partij wil hierbij nog opmerken dat, wanneer een student te laat is met een werk of dergelijke, hiervoor geen begrip wordt

opgebracht en dit resoluut wordt beoordeeld met een cijfer 0. Volgens haar wijst de handelswijze van verwerende partij aldus allerminst op redelijk en zorgvuldig gedrag.

In de *aanvullende nota* na heropening der debatten wijst verwerende partij erop dat een eventuele vergissing waardoor de bijlage bij de bestreden beslissing niet opgemerkt werd, geen probleem mag vormen in de huidige procedure, aangezien zij haar verplichtingen tegenover de studente is nagekomen.

E. Beoordeling van alle middelen samen

De Raad leest in de aangevochten beslissing van 20 september 2016 onder meer het volgende:

“(…)

- dat in het evaluatieformulier van het werkplekleren uitgebreid wordt gemotiveerd op welke wijze de score van 30/92 werd bekomen;*
- dat kolom b de 20 items weer geeft volgens dewelke de student wordt beoordeeld, en per item in kolommen d, e en f de link met de eindcompetenties, het competentiegebied en de rol worden weergegeven; in het geel werd in kolommen c, d of g gemarkeerd welke score de student behaalde en de motivatie voor de score is terug te vinden in kolommen h en i; de weging van de 20 items is gebaseerd op een verdeling van 70 punten over de 20 items met een zwaardere weging aan de rollen van manager, samenwerker en student, conform de leerdoelen van de managementstage;*
- dat uit dit beoordelingsformulier onder meer blijkt dat de student, na bovenvermelde correctie, nog steeds een onvoldoende haalt op 8 van 20 beoordelingscriteria (waarvan 3 met een zware weging): feedback, zelfreflectie, uitvoering met aandacht voor de patiënt, samenwerken, omgang met patiënt, zijn omgeving en team, opnemen verantwoordelijkheid, persoonlijke interesse, stiptheid en motivatie en initiatiefnemen; dat zij slechts op 1 beoordelingscriterium beter dan gemiddeld scoort, nl. ‘verzamelen van gegevens’ nadat de Interne Beroepscommissie haar het voordeel van de twijfel heeft gegeven; dat zij tenslotte op de 11 andere beoordelingscriteria, waarvan verschillende met een zware weging, slechts 1 op 2 scoort;*
- dat de uitgebreide motivatie die per criterium in het beoordelingsformulier is opgenomen, overeenstemt met de commentaren in de verschillende stukken van het dossier;*
- de Interne Beroepscommissie de beslissing van 7 juli 2016 van de Interne Beroepscommissie handhaaft met betrekking tot de wijziging van de score van 6/20 naar score 8/20 en verder geen argumenten ziet om de scores opnieuw aan te passen.”.*

Hoewel de Raad, zoals verwerende partij aanhaalt, van oordeel is dat het niet punt per punt beantwoorden van de argumentatie van verzoekende partij niet *ipso facto* tot gevolg heeft dat de motiveringsplicht is geschonden, dient de beslissing de elementen in zich te dragen die de beslissing kunnen dragen.

De Raad kan uit de beslissing van 20 september 2016, die verwerende partij heeft getroffen nadat de Raad een eerdere beslissing inzonderheid omwille van de schending van de motiveringsplicht heeft vernietigd, evenwel nog steeds niet afleiden welke concrete elementen tot de specifieke scores op de diverse, in het erbij gevoegde evaluatieformulier opgenomen, beoordelingscriteria hebben geleid.

Hierbij overweegt de Raad niet dat deze specifieke elementen niet in het dossier kunnen zijn vervat, zoals bijvoorbeeld de dagreflecties van de student en de feedback van de stageafdeling. Deze laatste werd bijgehouden op een platform, waarvan verwerende partij in haar antwoordnota aangeeft dat het als een dagboek fungeert waarin het functioneren van de studenten uitgebreid besproken werd door de begeleidende personen die met de studenten in kwestie hadden gewerkt. Dat de feedback die bij de beoordeling is afgewogen op een online platform is opgenomen en dat de student een link ter beschikking zou zijn gesteld om toegang te krijgen tot het platform – dat vervolgens offline is gehaald nadat de studenten hadden aangegeven dat ze er geen gebruik van wensten te maken daar zij een facebookgroep hadden opgericht om hun vragen met elkaar te bespreken – doet niets aan voormelde vaststelling af. Hetzelfde geldt voor de opmerking dat verzoekende partij de op het platform vermelde feedback ook mondeling heeft gekregen. Dit geldt ook voor het feit dat de student in de dagreflecties zelf punten van aandacht heeft opgenomen.

De Raad sluit niet uit dat de feedback ten aanzien van verzoekende partij, samen met haar dagreflecties, van dien aard kunnen zijn dat verzoekende partij de met de stage beoogde competenties onvoldoende heeft bereikt. Evenwel treft de Raad de wijze waarop al deze elementen *in concreto* in de evaluatiebeslissing zijn geïntegreerd onvoldoende aan in de aangevochten beslissing.

De Raad leidt tevens uit de beslissing van de interne beroepsinstantie af dat verzoekende partij volgens het in het dossier opgenomen rekenblad “Evaluatieformulier Stage 2015-2016”

op het luik “klinisch onderwijs” een niet-gewogen score behaalde van 13. Rekening houdend met de weging behaalde verzoekende partij 46 op 140. Op het luik “Stageboek: administratie” behaalde verzoekende partij een niet-gewogen score van 8 op 8. Gewogen komt deze score overeen met 48 op 48. Omgerekend komt deze score bij een verhouding van 8/100sten voor het luik “stageboek administratie” en 92/100sten voor het luik “stage” neer op een score van 38 op 100.

Het is de Raad evenwel niet duidelijk hoe de gebruikte weging van het luik “administratie” enerzijds en het luik “stage” anderzijds zich verhoudt met het document “Toetsing Klinisch Onderwijs” dat door verwerende partij is bijgebracht.

De Raad leest in dit document op pagina 5 het volgende :

“Het OLOD klinisch onderwijs (1.1, 2.1, 2.1*, 3.1, 3.2, 3.3 en 3.3*) wordt getoetst op de werkvloer (70%), en deels (30%) door de neerslag/verwerking van de student achteraf. De toetsing gebeurt door permanente evaluatie zonder examen. Hierbij worden zowel de prestaties tijdens de stage als een praktijkopdracht beoordeeld.

De toetsing gebeurt [aan] de hand van een beoordelingsdocument dat door de opleiding werd opgesteld.”

Evenwel leest de Raad in hetzelfde document tevens het volgende: *“Per geplande stage wordt een stage-beoordeling opgemaakt. De stage-beoordeling is de synthese van de dagevaluaties van de stagementor(en), de reflecties van de studenten en de evaluaties van de stagebegeleider, en omvat de evaluatie van de competenties (70%) en die van het stageboek (30%) (22% opdracht en 8% administratie en voorbereiding). Niet alle stages vereisten een stage-opdracht, in die gevallen wordt de score voor evaluatie van de competenties opgetrokken tot 92%.”.*

In casu lijkt de score conform de verdeelsleutel 92%/8% te zijn vastgesteld. De Raad acht dit correct omdat geen stage-opdracht in het opleidingsonderdeel is opgenomen.

Het is de Raad evenwel niet duidelijk hoe dit zich verhoudt met volgende overweging uit de beslissing van het interne beroepsorgaan :

- *“dat kolom b de 20 items weer geeft volgens dewelke de student wordt beoordeeld, en per item in kolommen d, e en f de link met de eindcompetenties, het competentiegebied en de rol worden weergegeven; in het geel werd in kolommen c, d, of g gemarkeerd welke score*

de student behaalde en de motivatie voor de score is terug te vinden in kolommen h en i; de weging van de 20 items is gebaseerd op een verdeling van 70 punten over de 20 items met een zwaardere weging aan de rollen van manager, samenwerker en student, conform de leerdoelen van de managementstage;”.

De Raad stelt immers vast dat een student op de 20 voornoemde criteria maximum 40 niet-gewogen punten kan verdienen of 140 gewogen punten, die vervolgens met de score op het stageboek worden verrekend volgens een verdeelsleutel - 70/30 dan wel 92/8 - om het eindtotaal te bekomen.

De Raad stelt vast dat verwerende partij in haar antwoordnota vermeldt dat het beoordelingsformulier van verzoekende partij, met name stuk 8 van verwerende partij, bij de beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016 is gevoegd om de motivering te ondersteunen. Het aan de Raad bezorgde stuk 8 is een excel-bestand dat is aangemaakt op 14 september 2016.

Het bestand valt uiteen in meerdere bladen. De beslissing van de interne beroepsinstantie vermeldt dat als bijlage het “Evaluatieformulier klinisch onderwijs” is meegestuurd. Het betreft slechts een afdruk van (het scoreblad voor de 20 items van het stageluid uit) het rekenblad “score” uit voormeld bestand. Het bevat “scoringsitems”, “ongewogen scores”(0-1-2), “gewogen scores”, “wegingsfactoren” en “competenties”. Daarentegen ziet de Raad niet dat een afdruk van het blad “KO 3.2” aan verzoekende partij is bezorgd. Dit bevat veel meer, en naar het *prima facie* oordeel van de Raad, relevante informatie, zonder dewelke het voor de Raad onduidelijk is welke concrete elementen door de beroepsinstantie op welke wijze zijn geïntegreerd in de aangevochten beslissing, met betrekking tot de motieven die tot de voor de Raad aangevochten beslissing hebben geleid.

Zo treft de Raad er “scoringsitems” aan die onder meer gelinkt zijn aan “competentiegebieden”. Tevens zijn de scores er gelinkt aan een kolom “bron”, waarin is aangegeven welke elementen uit de dagreflecties en de feedback de score hebben bepaald, en een kolom “conclusie” waarin de elementen tegen elkaar worden afgewogen en geïntegreerd in een score 0 (competentie is niet bereikt), 1 (competentie is bereikt) en 2 (beter dan verwacht).

Bij gebrek aan deze informatie ziet de Raad niet hoe verzoekende partij middels de beslissing van de interne beroepsinstantie en de bijlage (een deel van het scoreblad van het “Evaluatieformulier klinisch onderwijs”, namelijk een scoreoverzicht voor 20 scoringscriteria) zicht kon krijgen op de elementen die tot de haar toegekende score hebben gevoerd. De loutere toevoeging van het document als bijlage bij de beslissing in beroep maakt *in casu* niet dat deze beslissing afdoende is gemotiveerd, nu het zeer onduidelijk is of deze bijlage de verzoekende partij tijdig heeft bereikt. Het overzichtsblad met de diverse scoringscriteria, de scores en de erbij horende toelichting, is niet in elektronische vorm aan verzoekende partij bezorgd. De Raad kan daarenboven niet met zekerheid vaststellen dat het document was opgenomen in de aan verzoekende partij en door haar afgehaalde aangetekende zending van de interne beroepsbeslissing. Verzoekende partij brengt enkel de door haar raadsman ontvangen elektronische kennisgave van de beslissing van de interne beroepscommissie mee. De Raad is in de onmogelijkheid vast te stellen wat verwerende partij precies aan verzoekende partij bij aangetekende zending heeft toegestuurd. Dit is *in casu* relevant aangezien de elektronische zending van de beslissing aan de raadsman van verzoekende partij in elk geval het betrokken “uitgebreide” rekenblad niet bevat. Een kennisname van dit document tijdens de procedure voor de Raad kan dit euvel niet verhelpen. De Raad kan dan ook het standpunt van verwerende partij dat het eventueel niet hechten van laatstvermeld rekenblad aan de beslissing van de interne beroepscommissie geen probleem kan vormen aangezien verwerende partij van oordeel is haar verplichtingen ten aanzien van de student te hebben nagekomen, dan ook niet bijtrede. Daarenboven, hoewel *prima facie* overvloedig en gedetailleerd gemotiveerd, blijkt niet welke evaluator het document heeft opgesteld.

Ten overvloede merkt de Raad op dat, hoewel hij vaststelt dat verzoekende partij zich geen toegang heeft verschaft, of heeft kunnen verschaffen, tot het vermelde elektronisch platform enerzijds en dat verwerende partij het platform offline heeft gehaald in de loop van de stageperiode anderzijds, het hem, rekening houdend met de door de partijen aangebrachte elementen, niet toeschijnt dat verzoekende partij onvoldoende feedback heeft gekregen. In ieder geval kan de Raad niet vaststellen dat sprake is van een onvoldoende begeleiding die van aard is de validiteit van de evaluatie in het gedrang te brengen. De Raad stipt hierbij aan dat uit de opmerkingen op het elektronisch platform blijkt dat de er vermelde aandachtspunten, niettegenstaande verzoekende partij dit betwist, ook met haar zijn besproken tijdens de stage, weze het niet noodzakelijk op formele feedbackmomenten.

Dat de feedback niet louter uit aandachtspunten bestond, maakt hem niet minder waardevol, aangezien feedback in het kader van een stage ook een aanmoedigend karakter in zich kan dragen. Bovendien blijkt ook uit de dagreflecties dat verzoekende partij zich van werkpunten bewust was en moeilijk kan beweren dat de verwachtingen met betrekking tot de stage op basis waarvan is beslist of zij al dan niet kon slagen voor haar een volkomen verrassing waren. Ook van de aandachtspunten met betrekking tot haar functioneren lijkt verzoekende partij niet in redelijkheid te kunnen beweren dat zij een complete verrassing voor haar waren. Wat dit betreft, dient de Raad ook acht te slaan op de aan de studenten met betrekking tot het opleidingsonderdeel ter beschikking gestelde documenten waarin de verwachtingen met betrekking tot het opleidingsonderdeel zijn verduidelijkt.

In die context overweegt de Raad op basis van de dossierelementen ten overvloede *prima facie* niet te kunnen besluiten dat de stagebegeleider en stagementoren bij de begeleiding van verzoekende partij tijdens haar leerproces en bij de beoordeling het stagereglement hebben geschonden, nog daargelaten dat de beweerde schending de evaluatie in het gedrang zou brengen.

Niettemin stipt de Raad aan dat de toegankelijkheid, het terug afsluiten en de onduidelijkheid betreffende de precieze inhoud van het studentenplatform waarop verzoekende partij onder meer de weerslag van de haar gegeven feedback zou hebben kunnen volgen, hem ernstige zorgen baart. Het staat onderwijsinstellingen vrij om elektronische evaluatiesystemen te organiseren, maar zij dienen hierbij voldoende zorgvuldig te werk te gaan. Het op de wijze zoals in voorliggend dossier bijvoorbeeld gedurende de onderwijsactiviteit laten verdwijnen van het platform acht de Raad zeer zorgwekkend.

Tenslotte stipt de Raad, weliswaar ten overvloede, aan met verwerende partij te moeten vaststellen dat verzoekende partij geen elementen aandraagt om haar bewering betreffende een uitspraak van een docent op 19 september jongstleden over een klacht met betrekking tot een stageresultaat te stofferen. Dit belet niet dat mocht de uitspraak zijn gedaan, de Raad deze minstens als zeer zorgwekkend aanmerkt.

Eveneens stelt de Raad vast dat het overschrijden van de in een arrest van de Raad opgenomen ordeterminen voor het nemen van een nieuwe beslissing, de geldigheid van de

beslissing – die *in casu* is genomen op dinsdag 20 september 2016 terwijl deze op 16 september 2016 had moeten zijn genomen – niet automatisch aantast.

Omwille van de bovenstaande, samengelezen, overwegingen kan de aangevochten beslissing niet gehandhaafd blijven.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016.

2. . Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 6 januari 2017 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Daniël Cuypers bijzitter

Henri Verhaaren bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest,

de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.471 van 20 december 2016 in de zaak 2016/428

In zake: Marie-Chantal KAYITESI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Quinten Matsijslei 34
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2016 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 oktober 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Evi Van Rossem en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking nr. 2016/II/002 van 4 november 2016 worden verzoekende partij en verwerende partij gevraagd om de – respectievelijk verzonden en ontvangen – e-mail, en de er desgevallend aangehechte bijlagen, waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, door te zenden aan de Raad. Zowel verzoekende als verwerende partij krijgen tevens de mogelijkheid een aanvullende nota in te dienen.

Na ontvangst van de gevraagde e-mail heeft verwerende partij een aanvullende nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Evi Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de verpleegkunde”.

Voor het opleidingsonderdeel “Klinisch Onderwijs 3.2: managementstage” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2016 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 7 juli 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vooreerst dat, waar de student verzoekt om gehoord te worden, artikel 22.7 OER geen hoorrecht voorziet. Zij acht aan de hoorplicht te hebben voldaan door de schriftelijke uiteenzetting die de student kan indienen. Vervolgens merkt de interne beroepsinstantie op dat de student via de ombuds overleg heeft gehad met de drie stagebegeleiders, die toelichting gegeven hebben over het eindresultaat voor de stage. Ze

verduidelijkt dat de student tijdens deze stage wordt beoordeeld op basis van dagreflecties van de student enerzijds en mondelinge feedback van de stageafdeling anderzijds. De dagreflecties worden aangevuld met feedback van de mentor en worden ondertekend door de mentor. De interne beroepsinstantie benadrukt dat deze dagreflecties door de student zelf worden geschreven en dat de student zelf verantwoordelijk is om op basis van deze reflecties de verworven competenties aan te tonen. Zij merkt op dat de dagreflecties van de student inderdaad steeds positief zijn, maar het valt op dat meerdere reflecties van feedback enkel werden voorzien en afgetekend door medestudenten, wat niet conform het stagereglement is. Daarenboven stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student dagreflecties schrijft op dagen dat zij, volgens het uurrooster van de stageafdeling en volgens haar eigen urenstaat, niet op de stage was (10 juni 2016, 4 juni 2016,...), wat nadien nog door de stageafdeling werd bevestigd.

Verder stipt de interne beroepsinstantie aan dat de mondelinge feedback door het vast personeel van de stageafdeling ook steeds wordt genoteerd op het online platform van de stagebegeleiding, en dat op verschillende momenten. Uit deze feedback blijkt dat vanaf begin juni wordt aangegeven dat de briefing onvoldoende is en dat taal een probleem geeft naar communicatie toe. Daarnaast merkt de interne beroepsinstantie op dat de student op 17 juni 2016, zonder goedkeuring van de stageafdeling, de dienst voortijdig verlaten zou hebben (omstreeks 11u00 in plaats van het voorziene einduur 15u30), terwijl de student neerschrijft 8 stage-uren te hebben doorlopen. De beroepsinstantie stelt ook vast dat de student haar gepresteerde stage-uren niet correct heeft weergegeven en dan ook niet aan voldoende stage-uren komt om een credit voor het opleidingsonderdeel te kunnen verwerven. De interne beroepsinstantie stipt ten slotte aan dat de beoordeling overeenkomstig het vooropgesteld evaluatieformulier in het klinisch onderwijs is gebeurd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 18 juli 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 3.052 van 8 september 2016 in de zaak 2016/210 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“De aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie overweegt dat de student niet akkoord gaat met de toegekende score. Verzoekende partij werpt op dat de score niet overeenstemt met de dagreflecties, niet met de gekregen feedback van de mentoren en niet met het leerproces. Hieromtrent merkt verzoekende partij, volgens de interne beroepsinstantie, op dat over de vermeende tekortkomingen nooit iets zou zijn gezegd tijdens de tussentijdse evaluatie. De interne beroepsinstantie vermeldt tevens dat de student opmerkt dat in de beoordeling van het stageboek onregelmatigheden staan, aangezien de gepresteerde uren naar haar oordeel niet zouden overeenstemmen.

Volgens de interne beroepsinstantie besluit de student hieruit dat de beslissing waardoor een score van 9 op 20 is toegekend voor het opleidingsonderdeel “Klinisch Onderwijs 3.2: Managementstage” (12 studiepunten) het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel zou schenden. Tevens voert de student voor de interne beroepsinstantie aan dat het motiveringsbeginsel geschonden zou zijn, bij gebrek aan verklaring voor de ‘plotse negatieve eindevaluatie’.

De interne beroepsinstantie antwoordt hier in de voor de Raad aangevochten beslissing onder meer het volgende op met betrekking tot de beoordeling van de student:

“gezien: (...)

- de student tijdens deze stage beoordeeld wordt op basis van de dagreflecties enerzijds en de mondelinge feedback van de stageafdeling anderzijds;*
- de dagreflecties van de student worden aangevuld met feedback van de mentor en ondertekend door de mentor;*
- deze dagreflecties van de student door de student zelf worden geschreven en de student zelf verantwoordelijk is om op basis van deze reflecties de verworven competenties aan te tonen;*
- de dagreflecties van deze student inderdaad steeds positief zijn maar het opvalt dat meerdere reflecties van feedback enkel werden voorzien en afgetekend door medestudenten ([R.B.], [L.S.] , [L.B.]), wat niet conform het stagereglement is;*
- daarenboven blijkt dat de student dagreflecties schrijft op dagen dat zij volgens het uurrooster van de stage-afdeling en volgens haar eigen urenstaat niet op stage was (10/6, 4/6 ...); dit werd door de opleiding op 5/7 nogmaals nagevraagd aan de stage-afdeling en door hen bevestigd;*
- de mondelinge feedback door het vast personeel van de stage-afdeling ook steeds wordt genoteerd op het online platform van de stagebegeleiding en dat op verschillende momenten;*
- uit deze feedback blijkt dat vanaf begin juni wordt aangegeven dat de briefing onvoldoende is en dat taal een probleem geeft naar communicatie toe;*
- ook op 17/6 de student zonder goedkeuring van de stage-afdeling de dienst voortijdig zou verlaten hebben omstreeks 11u in de plaats van het voorziene einduur 15u30, terwijl de student neerschrijft 8 stage-uren te hebben doorlopen;*

- *de interne beroepscommissie vaststelt dat de student haar gepresteerde stage-uren niet correct heeft weergegeven en dan ook niet aan voldoende stage-uren komt om een credit voor het opleidingsonderdeel te kunnen verwerven;*
- *de interne beroepscommissie vaststelt dat de beoordeling overeenkomstig het vooropgesteld evaluatieformulier in het klinisch onderwijs is gebeurd;*
- *de interne beroepscommissie dan ook geen elementen ziet om de toegekende score te herzien.”.*

De Raad neemt kennis van de ECTS-fiche voor het opleidingsonderdeel “Klinisch Onderwijs 3.2: managementstage”. In het bijzonder slaat de Raad acht op de erin vermelde eindcompetenties en ‘leerdoelen’. De Raad slaat daarenboven acht op de evaluatiedocumenten die zijn toegelicht in het document “Toetsing klinisch onderwijs” en de erin toegelichte evaluatiewijze. De Raad leest in dit document daarenboven dat het opleidingsonderdeel waarop de betwisting betrekking heeft voor 70% wordt getoetst op de werkvloer tijdens een managementstage van 8 weken en voor 30% door de neerslag/verwerking van de student achteraf.

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie dat uit de mondelinge feedback door het vast personeel van de stage-afdeling, die volgens de beslissing van de interne beroepsinstantie ook steeds, en op verschillende momenten, genoteerd wordt op het online-platform van de stagebegeleiding, vanaf begin juni 2016 blijkt dat de briefing onvoldoende is en dat taal een probleem geeft inzake communicatie.

De Raad stelt vast, zoals verwerende partij in haar antwoordnota ook te kennen geeft, dat de interne beroepsinstantie niet puntsgewijs een antwoord formuleert op de argumentatie van verzoekende partij, zoals zij heeft ontwikkeld in haar intern beroep. Verwerende partij is immers van oordeel dat de interne beroepsinstantie, na de dagreflecties en de feedback van de stageafdeling grondig bestudeerd te hebben, van oordeel was dat de feedback door het vast personeel van de stageafdeling in casu een negatieve evaluatie kan staven.

Behalve de overweging dat sinds begin juni wordt opgemerkt dat de briefing onvoldoende is en de opmerking inzake taal, ontbeert de Raad evenwel informatie die toelaat na te gaan welke elementen, positieve dan wel negatieve, tot de score hebben geleid. Evenmin worden de in de beslissing van de interne beroepsinstantie aangehaalde aspecten “briefing” en “taal”, die blijkens deze beslissing het handhaven van de negatieve evaluatie mee ondersteunen, op enigerlei wijze geconcretiseerd. Noch wordt aangegeven hoe en waarom zij derwijze de beoordeling hebben beïnvloed dat verzoekende partij de aangevochten score bekommt. Ook vindt de Raad in de beslissing van het interne beroepsorgaan geen aanwijzing over de wijze waarop de door de beroepsinstantie bij de bevestiging van de score betrokken elementen,

alsmede hun reflectie in de door verzoekende partij behaalde score, zich verhouden tot de eindcompetenties en de leerdoelen.

Dit is voor de Raad in het bijzonder belangrijk omdat de interne beroepsinstantie tevens opmerkingen formuleert betreffende de door verzoekende partij gerapporteerde uren enerzijds en de reëel door verzoekende partij gepresteerde uren anderzijds. In het bijzonder leest de Raad in de beslissing van de interne beroepsinstantie dat verzoekende partij geen correcte weergave heeft gegeven van het aantal gepresteerde stage-uren en zodoende niet aan voldoende stage-uren komt om een credit voor dit opleidingsonderdeel te kunnen verwerven.

Het is de Raad op basis van de beslissing van de interne beroepsinstantie niet duidelijk in hoeverre de overweging inzake het aantal gepresteerde/gerapporteerde stage-uren enerzijds, en de overwegingen inzake “taal” en “briefing” anderzijds, tot de betwiste score hebben geleid. Het is zodoende, te meer in het licht van het feit dat verzoekende partij een score van 9 op 20 heeft bekomen, relevant te weten of de problematiek van het aantal stage-uren, dan wel de overwegingen inzake “taal” en “briefing” tot het niet-slagen hebben geleid. Zo beide ertoe hebben geleid, blijft de Raad in het ongewisse betreffende de wijze waarop de interne beroepsinstantie voormelde elementen in haar oordeel heeft geïntegreerd.

Daarbij komt nog dat verzoekende partij, verwijzend naar een door de stagementor ondertekende urenstaat, aanvoert dat zij haar stage-uren correct en in voldoende mate heeft behaald, hetgeen volgens de Raad het belang de overwegingen in de interne beroepsbeslissing betreffende de problematiek van de stageprestaties (rapportering en daadwerkelijk gelopen stage) voldoende (concreet) uit te werken, onderstreept. De Raad merkt ter zake overigens op dat verzoekende partij de aangehaalde afwezigheden betwist en dat verwerende partij betreffende de vermeende afwezigheid op 10 juni 2016 ter zitting bevestigt dat er geen sprake is van een ongewettigde afwezigheid.

Nu de Raad in de beslissing van de interne beroepsinstantie het beslissingsproces slechts summier gedocumenteerd weet, kan de Raad onvoldoende vaststellen welke concrete elementen tot de beslissing hebben geleid en hoe deze elementen tot de beslissing hebben geïnspireerd. Aldus kan de Raad niet vaststellen of deze elementen de beslissing in redelijkheid kunnen dragen.

De Raad benadrukt dat het hem hierbij vanzelfsprekend niet toekomt de beoordeling van de stage van verzoekende partij over te doen. Daarentegen dient de Raad wel na te gaan of de aangevochten beslissing voldoende elementen in zich draagt om de beslissing te schragen en

de totstandkoming van de beslissing te verduidelijken. De Raad overweegt dat weliswaar niets belet dat de interne beroepsinstantie terecht van oordeel kan zijn geweest, na grondig de evaluatie-elementen te hebben bestudeerd, dat de negatieve beoordeling van verzoekende partij gehandhaafd kon blijven. Evenwel weet hij deze beoordeling onvoldoende gedocumenteerd in de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Verwerende partij verwijst ook naar een online digitaal platform, waarop de feedback die gedurende het werkplekleren werd gegeven, werd bijgehouden. De Raad leest hieromtrent in de aangevochten beslissing:

- *“de mondelinge feedback door het vast personeel van de stage-afdeling ook steeds wordt genoteerd op het online platform van de stagebegeleiding en dat op verschillende momenten;*
- *uit deze feedback blijkt dat vanaf begin juni wordt aangegeven dat de briefing onvoldoende is en dat taal een probleem geeft naar communicatie toe;”.*

Verwerende partij stipt aan dat het platform toegankelijk werd gemaakt voor de directeur nursing, de hoofdverpleegkundige, de stagementoren, de stagebegeleiders en de stagecoördinatoren. Het platform fungeert, zo stipt verwerende partij aan, als een soort van dagboek waarin het functioneren van de studenten uitgebreid werd besproken door de desbetreffende begeleidende personen die met de studenten in kwestie gewerkt hadden. Tevens geeft verwerende partij aan dat aan verzoekster ook toegang is verleend tot het platform, middels een aan haar toegestuurde link.

De inhoud van het platform daargelaten – met name de vraag of de feedback die erin is opgenomen, in de onderlinge afweging ervan en in het licht van de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties, de beslissing van verwerende partij rechtvaardigt – ziet de Raad niet hoe uit de aangevochten beslissing blijkt op welke wijze de interne beroepsinstantie deze inhoud in concreto in (de totstandkoming van) haar beslissing heeft geïntegreerd. De Raad merkt hierbij ten overvloede op dat de toegankelijkheid van het platform door verzoekende partij als problematisch wordt aangemerkt en dat de studenten als gevolg hiervan parallel communiceerden via een facebook-groep. Dat verzoekende partij toegang had tot de inhoud van het hierboven vermelde online platform, kan er niet aan verhelfen dat verzoekende partij, hoewel haar via dit platform kennis wordt verschaft van de feedback op haar functioneren tijdens de stage, niet uit de aangevochten beslissing kan opmaken hoe deze feedback zich verhoudt tot het eindcijfer dat zij heeft bekomen, als uitdrukking van de mate waarin zij de beoogde eindcompetenties al dan niet heeft bereikt. Dat, zoals verwerende partij aangeeft, verzoekende partij – zo zij de link zou hebben gevolgd – op het werkplekleren-overlegplatform kennis zou hebben gekregen van de gegeven feedback en dus op de hoogte zou zijn geweest van de werkpunten, verschaft de Raad niet meer inzicht

over de mate waarin en de wijze waarop de interne beroepsinstantie de feedback bij de aangevochten beslissing betrok.

Evenmin acht de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie op zichzelf voldoende gemotiveerd in het licht van de erin bevestigde score voor de “managementstage” om de door verwerende partij aangehaalde reden dat “uit deze feedback blijkt dat vanaf begin juni wordt aangegeven dat de briefing onvoldoende is en dat taal een probleem geeft naar communicatie”. Dat de interne beroepsinstantie tevens aanhaalt dat “de student haar gepresteerde stage-uren niet correct heeft weergegeven en dan ook niet aan voldoende stage-uren komt om een credit voor het opleidingsonderdeel te verwerven” kan hieraan niet verhelpen, nu het de Raad onduidelijk is hoe voormelde elementen het handhaven van de aangevochten score hebben beïnvloed.

De Raad sluit niet uit dat de werkpunten, al dan niet gecombineerd met de opmerking betreffende het aantal gepresteerde stage-uren, de toegekende score rechtvaardigen, maar weet de werkpunten (“briefing” en “taal”) in de beslissing onvoldoende geconcretiseerd. Evenmin verduidelijkt de beslissing van de interne beroepsinstantie in het geheel niet waarom de werkpunten ertoe hebben geleid te besluiten dat de eindcompetenties in de in de betwiste score tot uitdrukking gebrachte mate niet zijn bereikt.

De interne beroepsinstantie overweegt dat de dagreflecties van de student door de student zelf geschreven werden, aangezien de student er de verantwoordelijkheid voor draagt om via deze reflecties de door hem verworven competenties aan te tonen. De interne beroepsinstantie verduidelijkt tevens dat deze reflecties van de student positief zijn, maar dat deze soms enkel door medestudenten zijn ondertekend en van commentaar voorzien. Volgens haar is dit niet conform het stagereglement, hetgeen verzoekende partij betwist onder verwijzing naar de notie “vervanger” in artikel 12 van het stagereglement. Het is evenwel niet duidelijk welke gevolgen de beroepsinstantie aan deze onregelmatigheid heeft gegeven bij het evalueren van de stage. Zo wordt niet verduidelijkt of, en zo ja in welke mate, de dagreflecties om die reden uit het beoordelingsproces zijn geweerd. De Raad kan enkel vaststellen dat de antwoordnota aangeeft dat de beroepsinstantie de dagreflecties en de feedback van de stageafdeling grondig heeft bestudeerd.

Dat de argumentatie van de student in het intern beroepsschrift niet punt per punt is beantwoord hoeft er niet ipso facto toe te leiden dat de motiveringsplicht is geschonden. Evenwel is de Raad van oordeel dat in het voorliggende dossier de concrete elementen, inzonderheid “taal” en “briefing” – al dan niet samen met het aantal gepresteerde stage-uren

– op al te summiere wijze in de aangevochten beslissing worden aangehaald en onvoldoende worden geëxpliciteerd in het licht van de behaalde score en de met het opleidingsonderdeel beoogde eindcompetenties. De Raad acht dit onder meer relevant nu de student van oordeel is dat de beoordeling niet in overeenstemming is met tussentijdse opmerkingen en/of strookt met de werkelijkheid.

Weliswaar is verzoekende partij een “voortgangsverslag per stageperiode” ter hand gesteld, waarin feedback – met inbegrip van negatieve feedback en de (positieve) evolutie die verzoekende partij met betrekking tot de betrokken punten al dan niet heeft doorgemaakt – is opgenomen. Het document bevat “werk en/of aandachtspunten voor een volgende stageperiode”, verdeeld over vier luiken: “algemeen”, “werkpunten/valkuilen”, “stageboek” en “stageopdracht”. Het luik “algemeen” bevat opmerkingen die grotendeels de structuur van het evaluatieformulier volgen. Omtrent de topics waarop verzoekende partij “onvoldoende” scoorde blijkt het “evaluatieformulier” (dat voorziet in 20 “gewogen” criteria waarop de student een score van 0, 1 of 2 kan krijgen), overweegt het “voortgangsverslag” onder het luik “algemeen” het volgende:

- Verzamelen gegevens: “levert geen extra inspanning naar opzoeking of verduidelijking. Gesprek met Frank over taalvaardigheid, dit is een werk- en groeipunt. Probeer in de toekomst de essentie uit de briefing en dokterstoer te halen, bv.: opstart Augmentin meedelen, enz. Extra kans om verantwoordelijke te zijn -> hier heb je iets gedaan met de gekregen feedback naar structuur toe. Communicatie naar dokter was beter, briefing goed. Total overzicht van [gekregen] feedback omtrent patiënten mag meer aanwezig zijn”
- Rapportage: “werkpunt, briefing dient correct te gebeuren anders hebben de opkomende collega’s onvoldoende informatie. Schriftelijke rapportage onvoldoende aanwezig”
- Samenwerken: “delegeren blijft moeilijk, maar samenwerken binnen het team is goed”.
- Persoonlijke interesse, stiptheid en motivatie: “interesse niet merkbaar, motivatie niet altijd even duidelijk, mag meer vragen stellen en werken aan eigen leerproces is niet altijd merkbaar.”.

Als “slot” overweegt het voortgangsrapport onder “algemeen” : “nog niet klaar om in het werkveld/zorginstellingen te functioneren”.

De Raad wil niet uitsluiten dat de in deze feedback opgenomen werkpunten de score eventueel zouden kunnen dragen, doch is niet in de mogelijkheid zulks te beoordelen nu het niet duidelijk is hoe het “voortgangsverslag” in de aangevochten beroepsbeslissing – die de klemtoon legt op “briefing” en “taal” – betrokken is. De Raad merkt hierbij op dat het voortgangsverslag onder het tweede luik “werkpunten/valkuilen” slechts vermeldt:

- “Briefing en dokterstoer zijn een werkpunt en vraagt verduidelijking en inzicht.
- Kent eigen functioneren onvoldoende of wordt in vraag gesteld.”.

Tevens is het de Raad, zoals reeds aangegeven, niet duidelijk hoe de beslissing van de interne beroepsinstantie zich verhoudt tot het voortgangsverslag wat het onderscheid tussen het aantal gerapporteerde en het aantal gepresteerde stage-uren betreft, en de erbij gemaakte conclusie dat er te weinig stage is gelopen om te kunnen slagen. De opmerking in het voortgangsverslag met betrekking tot de urenstaat (bij het derde luik: “Stageboek”) lijkt zich in het evaluatieformulier immers te vertalen in een “0” bij de stelling “De student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereisten documenten (vb medische fiche en urenstaat)” inzake “Stageboek: administratie”. Hierbij herinnert de Raad enerzijds aan de invloed van de problematiek van de verhouding tussen de gerapporteerde en de gepresteerde stage-uren in het “evaluatieformulier” en het “voortgangsverslag” enerzijds en de overweging in de beslissing van de beroepsinstantie dat de verzoekende partij niet aan voldoende stage-uren komt om een credit te kunnen verwerven, anderzijds. In dit derde luik wordt in het voortgangsverslag ook opgemerkt dat er te weinig dagreflecties zijn gemaakt – hetgeen zich eveneens in bovenvermelde score lijkt te vertalen – en laat het de feedback die bij de dagreflecties door medestudenten werd gegeven, onvermeld.

Onder het luik “Stageboek” leest de Raad immers het volgende:

- “14 dagreflecties = te weinig
- Contactnamen verliepen correct, data werden gerespecteerd (stagereglement)
- Urenstaat stageperiode:
  - Totaal 292u/296u= 12 mei vroege waarom niet?
  - Weekend: 14/05-25/05/'16 & 28/05-29/05/'16 & 11/06-12/06/'16
  - Nacht: 30/05-31/05/'16”.

De Raad krijgt in de aangevochten beslissing evenmin inzicht in de verhouding tussen het “evaluatieformulier” en het “voortgangsverslag” alsook de input ervoor, met name de tussentijdse opmerkingen en het er door verzoekende partij eventueel aan gegeven gevolg. Zulks is onder meer van belang tegen de achtergrond van de tussentijdse evaluatie (19/5 – “Valt niet op in de groep. Communicatief correct. Naar patiënten toe vriendelijk. Weet van aanpakken, is een werker, is altijd bezig. Heeft een zekere kennis, maar wel oppervlakkig.”) en de feedback van 2, 3 en 7 juni op het platform, die in hoofdzaak het brieven betreft en overige aspecten goeddeels onbehandeld laat. Hierbij is duidelijkheid betreffende de evolutie na de tussentijdse evaluatie en de impact ervan op de eindscore niet onbelangrijk. Hetzelfde geldt voor het al dan niet optreden van evolutie inzake “taal” en in het bijzonder “briefing”, en het belang, of het ontbreken van belang, ervan voor de eindbeoordeling. Het belang van

duidelijkheid hierbij ligt ook in het feit dat volgens verzoekster slechts één briefing minder goed is verlopen.

Onder meer rekening houdend met de aangehaalde elementen, kan de Raad als dusdanig niet beslissen dat de aangevochten beslissing naar recht voldoende is gemotiveerd, doch komt het de Raad prima facie voor dat verzoekende partij tijdens de stage voldoende begeleiding en feedback heeft gekregen. In ieder geval komt het de Raad niet voor dat een eventuele tekortkoming in de begeleiding dermate apert en zwaarwichtig zou zijn dat zij de validiteit van de beoordeling van verzoekende partij in het gedrang brengt. In deze context vermeldt de Raad ook de voorbereidende documenten die de studenten ter beschikking worden gesteld (o.a. de nota “Toetsing Klinisch Onderwijs 2015-2016”, het model “Evaluatieformulier” en het “Stagereglement”, alsmede het stagedraaiboek voor studenten voor de betrokken leerwerkplaats).

Wat het “Evaluatieformulier” betreft, stipt de Raad nog aan in de aangevochten beslissing geen toelichting aan te treffen over de wijze waarop de punten van kritiek die zijn opgenomen in de dossierstukken zich vertalen in de “gewogen” scores (de evaluatiewaaijer is, zo stelt de Raad vast, beperkt tot 0, 1 of 2) op de 20 criteria (“kennis”, “vaardigheden” en “attitude”). Ook treft de Raad in de aangevochten beslissing niet aan hoe de volgens deze “weging” bekomen score is weerspiegeld in de eindscore, rekening houdend met de quotering “Stageboek: administratie” en de score voor de evaluatie van de stage zelf. Hierbij merkt de Raad op dat hoewel de “weging” toelaat op basis van de diverse deelscores – waarvoor een beperkte scoringsschaal wordt gehanteerd (0,1 of 2) – het aan de diverse doelstellingen toegeschreven belang cijfermatig uit te drukken, het in het voorliggend geval van belang blijft dat de beslissing inzicht verschaft in de redenen die tot de deelscores hebben geleid. Bij een opleidingsonderdeel waarvoor een holistische evaluatie geëigend is, zoals de “managementstage” in het voorliggende dossier, dient de motivering van de beslissing ook toe te laten te beoordelen of de door de wegingsformule bekomen eindscore een verantwoordbare cijfermatige weerspiegeling is van de mate waarin de student globaal de doelstellingen van het opleidingsonderdeel heeft bereikt, behoudens indien uit de toelichting bij de negatieve deelscore op één dan wel meerdere items reeds blijkt dat de student de met het opleidingsonderdeel beoogde doelstellingen onvoldoende heeft bereikt.

De middelen zijn in de aangegeven mate gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 3.052 van 8 september 2016 in de zaak 2016/210 heeft de interne beroepsinstantie op 20 september 2016 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepsinstantie stelde vooreerst dat, waar de student verzoekt om gehoord te worden, artikel 22.7 OER geen hoorrecht voorziet. Zij acht aan de hoorplicht te hebben voldaan door de schriftelijke uiteenzetting die de student kan indienen. Vervolgens merkt de interne beroepsinstantie op dat de student via de ombuds overleg heeft gehad met de drie stagebegeleiders, die toelichting gegeven hebben over het eindresultaat voor de stage. Ze verduidelijkt dat de student tijdens deze stage wordt beoordeeld op basis van dagreflecties van de student enerzijds en mondelinge feedback van de stageafdeling anderzijds. De dagreflecties worden aangevuld met feedback van de mentor en worden ondertekend door de mentor. De interne beroepsinstantie benadrukt dat deze dagreflecties door de student zelf worden geschreven en dat de student zelf verantwoordelijk is om op basis van deze reflecties de verworven competenties aan te tonen. Zij merkt op dat de dagreflecties van de student inderdaad steeds positief zijn, maar het valt op dat meerdere reflecties van feedback enkel werden voorzien en afgetekend door medestudenten, wat niet conform het stagereglement is. De dagreflecties moeten immers door de mentor van feedback worden voorzien en ook door hem worden ondertekend. De interne beroepsinstantie stelt dat er uiteraard ook feedback mag gegeven worden door medestudenten, maar niet in het kader van de evaluatie, vermits zij niet als mentoren kunnen worden beschouwd. Ze benadrukt dat deze feedback van studenten bij de evaluatie niet in rekening kan worden gebracht, vermits er dan – conform het stagereglement – enkel rekening wordt gehouden met de feedback van de mentoren. Volgens haar hebben deze studenten ook ten onrechte feedback gegeven op documenten die zijn voorbehouden voor de mentoren, en zij handtekenen in het kadertje dat is voorbehouden voor de mentoren.

Daarenboven stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student dagreflecties schrijft op dagen dat zij, volgens het uurrooster van de stageafdeling en volgens haar eigen urenstaat, niet op de stage was, wat nadien nog door de stageafdeling werd bevestigd. Ook was zij op 10 juni 2016 wel aanwezig, maar had zij uren gewisseld met een andere student, zonder deze wijziging aan te geven op het uurrooster van de afdeling.

Verder stipt de interne beroepsinstantie aan dat de mondelinge feedback door het vast personeel van de stageafdeling gedurende het werkplekleren ook steeds wordt genoteerd op

het online platform van de stagebegeleiding, en dat op verschillende momenten. Volgens haar zorgt deze dagelijkse opvolging ervoor dat alle begeleiders goed op de hoogte blijven en dat tijdig kan worden ingegrepen bij problematische situaties. Ze merkt op dat deze feedback ook steeds mondeling aan de student werd gegeven en dat de student bij mail van 20 april 2016 een link kreeg toegestuurd om toegang te krijgen tot dit digitaal platform. De student heeft hier evenwel geen gebruik van willen maken.

Volgens de interne beroepsinstantie blijkt uit deze feedback dat vanaf begin juni wordt aangegeven dat de briefing onvoldoende is en dat taal een probleem geeft naar communicatie toe. Daarnaast merkt de interne beroepsinstantie op dat de student op 17 juni 2016, zonder goedkeuring van de stageafdeling, de dienst voortijdig verlaten zou hebben (omstreeks 11u00 in plaats van het voorziene einduur 15u30), terwijl de student neerschrijft 8 stage-uren te hebben doorlopen. Ze stelt dat de student door dit vroegtijdig verlaten van de stageplaats 4 uur te weinig presteerde, en een aanvraag had kunnen indienen om deze uren in te halen tijdens de tweede examenperiode. Ze benadrukt tevens dat het afwerken van het aantal vastgelegde uren bindend is voor het kunnen slagen voor het opleidingsonderdelen. De interne beroepsinstantie merkt op dat het niet naleven van de richtlijnen m.b.t. het invullen van de urenstaat resulteerde in een deelscore 0 voor het item *'De student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereiste documenten (vb medische fiche en urenstaat)'*.

De interne beroepsinstantie stelt vervolgens ook vast dat de beoordeling van het werkplekleren overeenkomstig het vooropgesteld evaluatieformulier in het klinisch onderwijs is gebeurd. Ze benadrukt dat de student bij aanvang van het academiejaar kennis en toelichting heeft gekregen van zowel de ECTS-fiche en het stagereglement, als van het document 'Toetsing Klinisch Onderwijs 2015-2016', alsook over de wegingsmethodiek van het evaluatieformulier. Volgens de interne beroepsinstantie lichten deze documenten toe dat het betreffende opleidingsonderdeel enerzijds wordt getoetst op de werkvloer (92%) en anderzijds door de neerslag/verwerking van de student achteraf in een stageboek (8%). De interne beroepsinstantie stelt vast dat het evaluatieformulier de door de opleiding vastgestelde weging van de in de ECTS-fiche opgenomen leerdoelen aangeeft. Ze stelt daarnaast ook vast dat de student voor het onderdeel werkplekleren/evaluatie stage een totaalscore haalt van 37/92 en voor haar stageboek een totaalscore van 6/8. Gelet op de 92/8 verhouding bedraagt de score van de student 43/100, wat zich vertaalt in een score van 9/20.

Ten slotte stipt de interne beroepsinstantie aan dat in het evaluatieformulier van het werkplekleren uitgebreid wordt gemotiveerd op welke wijze de score van 37/92 werd bekomen. Zo geeft kolom b de twintig items weer volgens dewelke de student wordt beoordeeld, en wordt per item in de kolommen d, e en f de link met de eindcompetenties, het competentiegebied en de rol weergegeven. In het geel werd in kolommen c, d of g gemarkeerd welke score de student behaalde en de motivatie voor de score is terug te vinden in kolommen h en i. Volgens de interne beroepsinstantie is de weging van de twintig items gebaseerd op een verdeling van 92 punten over de twintig items, met een zwaardere weging voor de rollen van manager, samenwerker en student, conform de leerdoelen van de managementstage. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat uit dit beoordelingsformulier onder meer blijkt dat de student een onvoldoende haalt op 4 van de 20 beoordelingscriteria (waarvan 2 met een zware weging), dat zij slechts op één beoordelingscriterium beter dan gemiddeld scoort en dat zij op de 15 andere beoordelingscriteria, waarvan verschillende met een zware weging, slechts 1 op 2 scoort. De interne beroepsinstantie stipt ook nog aan dat de uitgebreide motivatie die per criterium in het beoordelingsformulier is opgenomen overeenstemt met de commentaren in de verschillende stukken van het dossier.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 september 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, B.S. 12 september 1991 en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat ze geen antwoorden heeft gekregen op de vragen die werden opgeworpen in haar intern beroep. Verzoekende partij werpt op dat de eindevaluatie een samenvatting van de feedback en de stagewerkmap gedurende de ganse stageperiode zou moeten zijn, dat ze tijdens de tussentijdse evaluatie geen alarmerende feedback kreeg en dat niets op papier werd gezet of ter ondertekening aan haar werd voorgelegd. Volgens haar lag er dan ook geen constructieve feedback voor en nadien werd die, ondanks haar uitdrukkelijke vraag, ook niet gegeven. Verzoekende partij meent niets te lezen in de bestreden beslissing met betrekking tot het niet reageren op de vraag naar feedback. Verder stelt verzoekende partij dat er een niet verklaarbare discrepantie bestaat tussen de negatieve eindevaluatie en alle andere daaraan voorafgaande positieve feedback. Verzoekster meent niet gewaarschuwd te zijn voor de vermeende negatieve evolutie en kon zich daaraan aldus niet verwachten. Ook omtrent dit gebrek aan waarschuwing zegt de bestreden beslissing niets. Ze merkt ook op dat de bestreden beslissing in alle talen zwijgt over het feit dat het beruchte online platform eenvoudigweg niet werkte en door geen enkele student werd geraadpleegd.

Verzoekster is van oordeel dat de bestreden beslissing geen afdoende of inhoudelijke motivering voor de toegekende score kent en ook geen enkele verklaring biedt voor de sterke afwijkingen tussen de tussentijdse evaluatie en de beoordelingen op de stageplaats. Verzoekster stipt aan dat de bestreden beslissing enkel verwijst naar een ongekend online platform waarop zou staan dat haar brief onvoldoende is en dat er een taalprobleem is. Dergelijke summiere vermelding is volgens verzoekster onaanvaardbaar omdat nergens uit blijkt wanneer deze melding i.v.m. de briefing is gesitueerd in de tijd en omdat een taalprobleem nooit ter sprake is gekomen tijdens de stage en bovendien volkomen fictief is.

Verzoekster vraagt zich af waarop de eindevaluatie en de bestreden beslissing überhaupt gebaseerd zijn, vermits de eindevaluatie enkel gebaseerd kan zijn op de elementen die haar ter kennis zijn gebracht tijdens de stage, dewelke alle positief waren. Tevens meent verzoekster dat de input van de stageplaats niet mag worden veronachtzaamd. Verzoekster stelt dat de positieve feedback niet toeliet om de werkpunten en tips voldoende zwaarwichtig in te schatten en voldoende tijdig te remediëren. Ze is van oordeel dat het enige werkpunt dat ze te horen heeft gekregen (de briefing) werd aangepakt en verholpen. Volgens haar geeft de bestreden beslissing geen duiding over de evolutie, noch stelt zij waarom deze evolutie niet

afdoende zou zijn geweest. Ze stelt dat de stageplaats alleszins wel mondeling aangaf dat het op het einde van de stage in orde was.

Verzoekende partij stelt dat er sprake is van een gebrekkige begeleiding, vermits ze, ondanks alle positieve signalen, niet geslaagd is en ze uitdrukkelijk om feedback heeft gevraagd maar deze niet heeft gekregen. Zo is ze op geen enkel ogenblik aangesproken omtrent een probleem met haar taal. Voor haar is het overigens een raadsel over welk probleem het zou gaan. Daarnaast merkt verzoekster op dat er een urenstaat voorligt, afgetekend door de stagementor, die aantoonst dat zij haar stage-uren correct en in voldoende mate heeft behaald. De beslissing gaat daarenboven niet in op het niet toegankelijke forum.

Verzoekende partij stelt bovendien vast dat de bestreden beslissing op geen enkele manier verwijst naar het stagereglement, noch naar de competenties zoals beschreven in de ECTS-fiche. Volgens haar blijkt uit de opgegeven motivering bijgevolg niet hoe de verschillende competenties tegenover elkaar worden afgewogen en waarom enkel bepaalde vermeend niet behaalde competenties de doorslag hebben gegeven.

Verder is verzoekster van oordeel dat zij met een loutere verwijzing naar een mysterieus online platform niet weet wat er hier werd geschreven. Zij weet ook niet of dit de gekregen feedback tegensprekt of op welke manier deze bevindingen een antwoord op haar bemerkingen zouden zijn.

Ten slotte stipt verzoekende partij nog aan dat ze van het vast personeel geen negatieve mondelinge feedback heeft gekregen, noch kreeg ze van een vast personeelslid, een stagebegeleider of een mentor te horen dat er op het online platform negatieve feedback terug te vinden was over haar. Ze merkt ook op dat er in het begin problemen waren om in te loggen op dit platform, waardoor het gebruik ervan niet mogelijk was, noch werd vermeld dat het gebruik ervan verplicht was. Ze is ook van mening dat er geen enkele aanleiding was om dit te raadplegen. Verzoekende partij verwijst ook naar de zitting van de Raad, waar verwerende partij heeft toegegeven dat het platform door geen enkele student werd geraadpleegd en dat ze daarom een parallelle facebookgroep hadden opgestart. Volgens verzoekende partij is het vreemd dat de bestreden beslissing op geen enkele wijze in rekening brengt dat er geen toegang was tot dit online platform, zijnde het instrument waarop studenten hun feedback dienden te bekomen. Verzoekende partij benadrukt nogmaals dat ze

uitdrukkelijk naar schriftelijke feedback heeft gevraagd, doch dat hierop geen antwoord is gekomen. Ook werd zij niet verwezen naar het online platform.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat de Raad in zijn arrest nr. 3.052 van 8 september 2016 terecht heeft geoordeeld dat het niet punt per punt beantwoorden van de argumentatie van verzoekster, er niet *ipse facto* toe hoeft te leiden dat de motiveringsplicht geschonden is. Ze benadrukt dat de interne beroepsinstantie, na grondige bestudering van de dagreflecties en de feedback van de stageafdeling, van oordeel was dat de feedback door het vast personeel van de stageafdeling *in casu* een negatieve evaluatie kan staven. Ze merkt op dat deze feedback gedurende het werkplekleren werd bijgehouden op een online digitaal leerplatform dat fungeert als een soort dagboek waarin het functioneren van de studenten uitgebreid werd besproken door de begeleidende personen. Overigens stelt verwerende partij dat verzoekende partij deze feedback ook steeds mondeling kreeg. Verwerende partij meent tevens dat verzoekster via e-mail van 20 april 2016 een link naar dit online platform werd doorgestuurd zodat zij de gegeven feedback hier had kunnen herlezen. Verzoekster was, aldus verwerende partij, op de hoogte van eventuele werkpunten of had dat op zijn minst moeten zijn. Volgens haar blijkt uit deze feedback bovendien dat vanaf begin juni wordt aangegeven dat de briefing onvoldoende is en dat de taal een probleem geeft naar communicatie toe. Verwerende partij stelt dat dit tevens mondeling werd meegedeeld aan verzoekster en hoewel zij beweert dat dit niet het geval is, geeft de feedback op het online platform echter een tegenindicatie aan.

Daarnaast merkt verwerende partij op dat, volgens het stagereglement, de dagreflecties door de mentor van feedback moeten worden voorzien en eveneens door de mentor ondertekend moeten worden. Volgens haar heeft verzoekster zich niet aan deze voorschriften gehouden. De dagreflecties van verzoekster werden vaak van feedback voorzien door medestudenten, zodat deze niet representatief zijn voor haar prestaties. Ze benadrukt dat er ook feedback mag worden gegeven door medestudenten, doch niet in het kader van de evaluatie. Deze feedback van studenten kan evenmin in rekening worden gebracht bij de evaluatie. Ze merkt nog op dat het niet de bedoeling kan zijn dat de studenten feedback geven op documenten die voorbehouden zijn voor mentoren, en handtekenen in het kadertje dat voor deze mentoren is voorbehouden.

Vervolgens benadrukt verwerende partij dat verzoekster de dagreflecties schrijft op dagen dat zij, volgens het uurrooster van de stageafdeling en haar eigen urenstaat, niet op de stage was.

Dit werd nogmaals nagevraagd en bevestigd door de stageafdeling op 5 juli 2016. Ze merkt op dat verzoekster op 10 juni 2016 wel aanwezig was, maar uren heeft gewisseld met een andere student. Deze wijziging werd echter niet aangegeven op het uurrooster van de afdeling. Verzoekster zou tevens op 17 juni 2016, zonder goedkeuring van de stageafdeling, de dienst voortijdig hebben verlaten (omstreeks 11u in plaats van het voorziene einduur 15u30), terwijl verzoekster schrijft 8 stage-uren te hebben doorlopen. Verwerende partij stelt dan ook dat verzoekster door het vroegtijdig verlaten van de stageplaats 4 uur te weinig heeft gepresteerd, maar dat zij een aanvraag had kunnen indienen om deze uren in te halen tijdens de tweede examenperiode. Ze benadrukt nog dat het afwerken van het aantal vastgelegde uren bindend is om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel en dat verzoekster dan ook gesanctioneerd werd met een deelscore 0 voor het item *‘De student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereiste documenten (vb. medische fiche en urenstaat)’*.

Ten slotte stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie in de bestreden beslissing heeft verduidelijkt hoe de score tot stand is gekomen. Dit deed ze door te verwijzen naar het evaluatieformulier. Verwerende partij stipt aan dat de kolom b van het evaluatieformulier de twintig items weergeeft volgens welke de student wordt beoordeeld, in de kolommen c, d of g werd gemarkeerd welke score verzoekster behaalde en de motivatie is terug te vinden in de kolommen h en i. Ze benadrukt dat de weging van de twintig items gebaseerd is op een verdeling van 70 punten over de twintig items, met een zwaardere weging aan de rollen van manager, samenwerker en student, conform de leerdoelen van de managementstage. Verwerende partij wijst nog op de eindconclusie van de interne beroepsinstantie.

In haar *wederantwoordnota* stipt verzoekende partij aan dat verwerende partij de nadruk blijft leggen op het feit dat de feedback van verzoekster schriftelijk is terug te vinden op het online platform. Ze merkt evenwel op dat verwerende partij nooit enige vorm van bewijs voorlegt waaruit blijkt dat deze feedback effectief op dit platform heeft gestaan.

B. Tweede middel

Verzoekster beroept zich in een tweede middel op een schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat ze in de nieuwe beslissing geen enkel antwoord leest hoe de terugval in cijfers te bewijzen, verklaarbaar en te rechtvaardigen is in het licht van de feedback die ze kreeg. Verzoekster meent geen negatieve feedback te hebben gekregen, terwijl ze via mail wel om feedback vroeg, en dat geen enkel bewijs voorligt waaruit iets anders blijkt. Met betrekking tot het online platform meent verzoekster dat enkel docenten en verpleegkundigen hier toegang toe hebben en dat hier commentaar op is verschenen die nooit aan haar is gemeld. Ze merkt op dat in het kader van de procedure bij de Raad een zogezegde samenvatting van de feedback werd bijgebracht door verwerende partij. Volgens haar is het echter onmogelijk te achterhalen wanneer dit effectief werd opgesteld en door wie. Het is evenmin onmogelijk om te achterhalen of dit inderdaad de commentaren waren op het platform. Verzoekster meent ook dat dient te worden vastgesteld dat dit alleszins geen feedback is die geschreven is naar haar toe, maar dat het veeleer lijkt te gaan om communicatie tussen een aantal personen. Verzoekende partij stelt tevens vast dat de tussentijdse evaluatie enkel mondeling en positief was en dat ze vruchteloos heeft gevraagd deze feedback schriftelijk te bekomen. Bij de eindevaluatie viel verzoekster dan ook uit de lucht en ze vraagt zich af wat er slechter zou zijn gegaan ten opzichte van de tussentijdse evaluatie.

Verzoekende partij merkt vervolgens op dat een “vervanger” ook de dagreflecties mag aftekenen. Ze benadrukt dat, vermits op de stageplaats vooral tussen studenten werd gewerkt en zij elkaar feedback moesten geven, de dagreflecties voor het overgrote deel door medestudenten werden afgetekend. Hierover werd doorheen de ganse stageperiode nooit een opmerking gemaakt door de stagebegeleiders of mentoren. Ze heeft bovendien de bevestiging en het bewijs van medestudenten dat hun dagreflecties op dezelfde manier gebeurden. Verzoekende partij betwist tevens de bewering dat ze dagreflecties schreef op dagen dat ze niet op de stageplek was. Ze stipt aan dat haar vrije dag van 10 juni 2016 verplaatst was naar 13 juni 2016 en dat de hoofdverantwoordelijke [F.V.] haar op deze dag zowel mondeling als schriftelijk feedback heeft gegeven. Met betrekking tot 4 juni 2016 erkent verzoekster inderdaad dat dit een vrije dag was, maar dat de verwarring hieromtrent voorkomt uit de dagreflectie van 3 juni 2016. Deze reflectie was uitgebreid en liep door op de achterzijde, die zij reeds op datum 4 juni 2016 had gedateerd.

Verder stelt verzoekster persoonlijk geen mondelinge negatieve feedback te hebben gekregen van het vast personeel en dat ze van geen enkel vast personeelslid, stagebegeleiders of mentoren te horen heeft gekregen dat er op het online platform negatieve feedback te vinden was. Verzoekster tipt aan dat de stage liep van 28 april 2016 tot en met 17 juni 2016. Tijdens de periode van 28 april 2016 tot 31 mei 2016 heeft ze geen enkele opmerking over haar briefings gekregen. Enkel op 3 juni 2016 hoorde ze dat de briefing van die dag niet voldeed. Volgens haar werd over haar taalgebruik nooit enige opmerking gemaakt, ook niet tijdens de tussentijdse evaluatie of tijdens voorgaande stages.

Verzoekende partij benadrukt ook dat ze op vraag van de hoofdverantwoordelijke op 10 juni 2016 (haar vrije dag) naar de stage kwam om de dokterstoer opnieuw te doen. Ze meent dat ze niet op de hoogte diende te zijn dat ze het uurrooster in dit geval zelf moest aanpassen. Volgens haar volstaat de ondertekende dagreflectie van die dag als bewijs van aanwezigheid.

Met betrekking tot het voortijdig verlaten van de dienst op 17 juni 2016 stelt verzoekende partij dat ze op deze dag haar negatieve eindevaluatie kreeg, waarna ze aan de hoofdverpleegkundige heeft gevraagd of zij naar school mocht gaan om de ombuds te raadplegen. Volgens verzoekster heeft ze hiervoor de toestemming gekregen, maar vroeg de hoofdverpleegkundige haar eerst de stagebegeleider te contacteren. Vermits zij hem niet kon bereiken, heeft ze zelf beslist om naar school te gaan, doch er bleek niemand op de ombudsdienst aanwezig te zijn. Ze heeft daarna een e-mail gestuurd voor een zo spoedig mogelijke afspraak.

Ten slotte benadrukt verzoekster dat ze nooit enige ernstige begeleiding heeft gekregen die haar kon toelaten dit resultaat te verwachten of te begrijpen. Ze stelt dat vaststaat dat de studenten geen toegang hadden tot het platform en dat de kwestie van de taal nooit bij haar is aangekaart. Evenmin is enig gevolg gegeven aan haar uitdrukkelijke vraag tot schriftelijke feedback. Volgens verzoekster kon men niet van haar verwachten dat ze rekening hield met online opmerkingen. Ze benadrukt dat een zinvolle tussentijdse evaluatie alsook andere commentaren uitbleven, zodat ze niet wist wat van haar werd verwacht of hoe zij kon bijsturen. Verzoekende partij is ook van oordeel dat in de bestreden beslissing nog steeds niet voor verduidelijking wordt gezorgd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat uit de mondelinge feedback, waarvan een schriftelijke weerslag te vinden is op het online platform, blijkt dat verzoekende

partij wel gewezen werd op bepaalde werkpunten en dat zij hierin onvoldoende verbetering maakte. Verwerende partij is overigens van mening dat het online digitaal platform bijdraagt aan de rechtszekerheid, vermits men zo controle kan uitoefenen op de verschillende begeleidende medewerkers en tot een juiste evaluatie kan komen.

Verwerende partij stipt vervolgens aan dat er geen bewijs van gebrekkige begeleiding voorligt. Zij merkt op dat de toetsing van het opleidingsonderdeel is neergeschreven in de handleiding, waaraan de evaluatiedocumenten zijn gehecht. Ze benadrukt dat het evaluatieformulier een vertaling is van de eindcompetenties waaraan de studenten moeten voldoen, zoals opgenomen in de ECTS-fiche. Er wordt tevens in beschreven welk gewicht wordt toegekend aan de verschillende competenties en het document wordt ook toegelicht tijdens de stage-infomomenten. Verwerende partij merkt op dat de studenten bij de eindevaluatie een mondelinge toelichting en een schriftelijke weergave in het document ‘feedback eindevaluatie’ hebben gekregen.

Daarna stelt verwerende partij dat het gegeven dat ook andere studenten kunnen worden geraadpleegd in het kader van de zelfreflectie niet betekent dat zij in de plaats van de mentor mogen aftekenen. Op deze manier maakt verzoekende partij controle en begeleiding immers onmogelijk. Volgens verwerende partij heeft verzoekster zelf nagelaten de mentor te contacteren voor feedback en heeft zij onzorgvuldig gehandeld door de schriftelijke weerslag van de gegeven mondelinge feedback niet na te lezen op het online platform.

Verwerende partij verwijst ten slotte naar arrest nr. 3.052 waarin de Raad reeds heeft geoordeeld dat het hem in ieder geval niet voorkomt dat een eventuele tekortkoming in de begeleiding dermate apert en zwaarwichtig zou zijn dat zij de validiteit van de beoordeling van verzoekster in het gedrang brengt. Hiervoor verwijst de Raad naar de voorbereidende documenten die de studenten ter beschikking werden gesteld.

In de *wederantwoordnota* gaat verzoekende partij hier niet verder op in.

C. Derde middel

In een derde middel beroept verzoekende partij zich op een schending van het stagereglement en het *patere legem quam ipse fecisti*-beginsel.

Standpunten van de partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat nergens uit blijkt waaruit de bewaking van het leerproces door de stagebegeleider, zoals voorgeschreven in artikel 9 van het stagereglement, heeft bestaan of hoe deze het stageverloop concreet heeft opgevolgd. Volgens haar kwam er geen respons op uitdrukkelijke vragen. Ze merkt op dat het leerproces niet werd bewaakt, vermits de gegeven feedback op de reflecties van de stagiair fundamenteel verschilt van de feedback op het leerproces.

Daarnaast stelt verzoekende partij dat er, conform artikel 12, d) van het stagereglement, bijgestuurd diende te worden als de reflectie van de student niet in orde was, wat niet is gebeurd. Bovendien werpt verzoekende partij op dat de dagreflecties de basis zijn voor het invullen van de eindevaluatie, maar dat de stagebegeleider blijkbaar plots heel andere criteria en instrumenten hanteert. Verzoekende partij stipt verder nog aan dat de haar gegeven beoordeling alsook de aangevochten beslissing strijdig is met het stagereglement, dat de tussentijdse evaluatie verzoekster volstrekt onbekend is, dat de vertaling van de competenties in cijfers 0-1-2 om een duidelijk beeld te geven van de verworven competenties haar eveneens volstrekt onbekend is gebleven en dat de bestreden beslissing niet is gebaseerd op “concrete voorbeelden”, zoals nochtans vooropgesteld in artikel 23 van het stagereglement. Ze is ook van mening dat de bestreden beslissing de ECTS-fiche schendt, vermits zij daaruit niet kan afleiden welke competenties, aanwezig in de ECTS-fiche, ze niet zou hebben behaald, hoe de goede en negatieve punten zich tot elkaar verhouden en hoe deze zich vertalen in een cijfer van 9/20.

Verzoekende partij werpt ten slotte op dat zij over een document bezit waarop letterlijk staat vermeld dat zij 296 uren heeft gepresteerd, zijnde het aantal uren dat gepresteerd diende te worden. Ze benadrukt dat dit document is ondertekend door de stagementor, die daarmee aldus bevestigt dat zij het volledige stagetraject heeft voltooid.

In haar *antwoordnota* benadrukt verwerende partij dat het online digitaal platform de adequate opvolging van de studenten gedurende het werkplekleren mogelijk maakt. Tevens stelt ze dat de studenten wel degelijk werden bijgestuurd, voornamelijk mondeling, maar dat

een schriftelijke weerslag op het online platform terug te vinden was. Ten slotte merkt ze op dat de studenten een draaiboek hebben ontvangen met betrekking tot de leerwerkplaats en dat aan de stagebegeleiders richtlijnen werden verstrekt. Volgens verwerende partij werd aldus een degelijke begeleiding verstrekt en werd het leerproces conform het stagereglement bewaakt.

In de *wederantwoordnota* gaat verzoeker hier niet verder op in.

In de *aanvullende nota* na heropening der debatten wijst verwerende partij erop dat een eventuele vergissing waardoor de bijlage bij de bestreden beslissing niet opgemerkt werd, geen probleem mag vormen in de huidige procedure, aangezien zij haar verplichtingen tegenover de studente is nagekomen.

D. Beoordeling van alle middelen samen

De Raad leest in de aangevochten beslissing van 20 september 2016 onder meer het volgende:

“(…)

- *dat in het evaluatieformulier van het werkplekleren uitgebreid wordt gemotiveerd op welke wijze de score van 37/92 werd bekomen;*
- *dat kolom b de 20 items weer geeft volgens dewelke de student wordt beoordeeld, en per item in kolommen d, e en f de link met de eindcompetenties, het competentiegebied en de rol worden weergegeven; in het geel werd in kolommen c, d of g gemarkeerd welke score de student behaalde en de motivatie voor de score is terug te vinden in kolommen h en i; de weging van de 20 items is gebaseerd op een verdeling van 92 punten over de 20 items met een zwaardere weging aan de rollen van manager, samenwerker en student, conform de leerdoelen van de managementstage;*
- *dat uit dit beoordelingsformulier onder meer blijkt dat de student een onvoldoende haalt op 4 van de 20 beoordelingscriteria (waarvan 2 met een zware weging): verzamelen gegevens, rapportage (waarin onder meer de aspecten briefing en taal worden geëvalueerd), samenwerken, persoonlijke interesse, stiptheid en motivatie en initiatiefnemen; dat [zij] slechts op 1 beoordelingscriterium beter dan gemiddeld scoort, nl. voorkomen; dat zij tenslotte op de 15 andere beoordelingscriteria, waarvan verschillende met een zware weging, slechts 1 op 2 scoort;*
- *dat de uitgebreide motivatie die per criterium in het beoordelingsformulier is opgenomen, overeenstemt met de commentaren in de verschillende stukken van het dossier;*

- *de Interne Beroepscommissie dan ook geen elementen ziet om de toegekende score te herzien;”.*

Hoewel de Raad, zoals verwerende partij aanhaalt, van oordeel is dat het niet punt per punt beantwoorden van de argumentatie van verzoekende partij niet *ipso facto* tot gevolg heeft dat de motiveringsplicht is geschonden, dient de beslissing de elementen in zich te dragen die de beslissing kunnen dragen.

De Raad kan uit de beslissing van 20 september 2016, die verwerende partij heeft getroffen nadat de Raad een eerdere beslissing inzonderheid omwille van de schending van de motiveringsplicht heeft vernietigd, evenwel nog steeds niet afleiden welke concrete elementen tot de specifieke scores op de diverse, in het erbij gevoegde evaluatieformulier opgenomen, beoordelingscriteria hebben geleid. De beslissing van de interne beroepsinstantie beperkt zich ertoe te overwegen dat uit de op het digitaal platform gegeven feedback blijkt dat vanaf begin juni wordt aangegeven dat de briefing onvoldoende is en dat taal een probleem geeft naar communicatie toe.

Hierbij overweegt de Raad niet dat deze specifieke elementen niet in het dossier kunnen zijn vervat, zoals bijvoorbeeld de – weliswaar positieve maar vaak enkel door medestudenten van feedback voorziene – dagreflecties van de student en de feedback van de stageafdeling. Deze laatste werd bijgehouden op een platform, waarvan verwerende partij in haar antwoordnota aangeeft dat het als een dagboek fungeert waarin het functioneren van de studenten uitgebreid besproken werd door de begeleidende personen die met de studenten in kwestie hadden gewerkt. Dat de feedback die bij de beoordeling is afgewogen op een online platform is opgenomen en dat de student een link ter beschikking zou zijn gesteld om toegang te krijgen tot het platform doet niets aan voormelde vaststelling af. Hetzelfde geldt wat de opmerking betreft dat verzoekende partij de op het platform vermelde feedback ook mondeling heeft gekregen, hoewel verzoekende partij dit betwist doch verwerende partij aanhaalt dat de feedback op het platform een tegenindicatie biedt van de bewering van de student.

De Raad sluit geenszins uit dat de feedback ten aanzien van verzoekende partij, samen met haar nochtans positieve dagreflecties – die zij in weerwil van het stagereglement meermaals door medestudenten liet ondertekenen en van commentaar voorzien – van dien aard kunnen zijn dat verzoekende partij de met de stage beoogde competenties onvoldoende heeft bereikt.

Evenwel treft de Raad de wijze waarop al deze elementen *in concreto* in de evaluatiebeslissing zijn geïntegreerd onvoldoende aan in de aangevochten beslissing.

De Raad leidt tevens uit de beslissing van de interne beroepsinstantie af dat verzoekende partij volgens het in het dossier opgenomen rekenblad “Evaluatieformulier Stage 2015-2016” op het luik “klinisch onderwijs” een niet-gewogen score behaalde van 17. Rekening houdend met de weging behaalde verzoekende partij 56 op 140. Op het luik “Stageboek: administratie” behaalde verzoekende partij een niet-gewogen score van 6 op 8. Gewogen komt deze score overeen met 38 op 48. Omgerekend komt deze score bij een verhouding van 8/100sten voor het luik “stageboek administratie” en 92/100sten voor het luik “stage” neer op een score van 43 op 100.

De Raad stelt vast dat verwerende partij in haar antwoordnota vermeldt dat het beoordelingsformulier van verzoekende partij, met name stuk 18 van verwerende partij, bij de beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016 is gevoegd om de motivering te ondersteunen. Het aan de Raad bezorgde stuk 18 is een excel-bestand dat is aangemaakt op 14 september 2016.

Het bestand valt uiteen in meerdere bladen. De beslissing van de interne beroepsinstantie vermeldt dat als bijlage het “Evaluatieformulier klinisch onderwijs” is meegestuurd. De Raad ziet echter niet dat dit rekenblad – noch een afdruk van het scoreblad (met name het overzicht van de scores voor 20 scoringscriteria), noch een afdruk van het blad “KO 3.2” – aan verzoekende partij is bezorgd. Het blad “KO 3.2” bevat overigens veel meer en, naar het *prima facie* oordeel van de Raad, relevante informatie, zonder dewelke het voor de Raad onduidelijk is welke concrete elementen door de beroepsinstantie op welke wijze zijn geïntegreerd in de aangevochten beslissing, met betrekking tot de motieven die tot de voor de Raad aangevochten beslissing hebben geleid.

Zo treft de Raad er “scoringsitems” aan die onder meer gelinkt zijn aan “competentiegebieden”. Tevens zijn de scores er gelinkt aan een kolom “bron”, waarin is aangegeven welke elementen uit de dagreflecties en de feedback de score hebben bepaald, en een kolom “conclusie” waarin de elementen tegen elkaar worden afgewogen en geïntegreerd in een score 0 (competentie is niet bereikt), 1 (competentie is bereikt) en 2 (beter dan verwacht).

Bij gebrek aan deze informatie ziet de Raad niet hoe verzoekende partij louter middels de beslissing van de interne beroepsinstantie (de Raad kan niet met zekerheid nagaan of de bijlage “Evaluatieformulier klinisch onderwijs”, houdende een scoreblad en een toelichting bij de totstandkoming van de scores voor de diverse scoringscriteria, aan verzoekende partij werd bezorgd), zicht kon krijgen op de elementen die tot de haar toegekende score hebben gevoerd. De loutere toevoeging van het document als bijlage bij de beslissing in beroep maakt *in casu* niet dat deze beslissing afdoende is gemotiveerd, nu het zeer onduidelijk is of deze bijlage de verzoekende partij tijdig heeft bereikt. Het overzichtsblad met de diverse scoringscriteria, de scores en de erbij horende toelichting is, zoals ook het samenvattende scoreblad, niet in elektronische vorm aan verzoekende partij bezorgd. De Raad kan daarenboven, niettegenstaande verwerende partij een afdruk van het betrokken rekenblad ter zitting bijbrengt, niet met zekerheid vaststellen dat het document was opgenomen in de aan verzoekende partij verstuurde, doch niet afgehaalde, aangetekende zending van de interne beroepsbeslissing. De Raad acht dit relevant, temeer nu de elektronische zending van de beslissing aan de raadsman van verzoekende partij het betrokken “uitgebreide” rekenblad niet bevat. Een kennisname van dit document tijdens de procedure voor de Raad kan dit euvel niet verhelpen. De Raad kan dan ook het standpunt van verwerende partij, dat het eventueel niet hechten van laatstvermeld rekenblad aan de beslissing van de interne beroepscommissie geen probleem kan vormen aangezien verwerende partij van oordeel is haar verplichtingen ten aanzien van de student te hebben nagekomen, dan ook niet bijtreden. Daarenboven, hoewel *prima facie* overvloedig en gedetailleerd gemotiveerd, blijkt niet welke evaluator het document heeft opgesteld.

Ten overvloede merkt de Raad op dat, hoewel hij enerzijds vaststelt dat verzoekende partij zich geen toegang heeft verschaft, of kunnen verschaffen, tot het vermelde elektronisch platform, het hem, rekening houdend met de door de partijen aangebrachte elementen, niet toeschijnt dat verzoekende partij onvoldoende feedback heeft gekregen. In ieder geval kan de Raad niet vaststellen dat sprake is van een onvoldoende begeleiding die van aard is de validiteit van de evaluatie in het gedrang te brengen. De Raad stipt hierbij aan dat uit de opmerkingen op het elektronisch platform blijkt dat de er vermelde aandachtspunten, niettegenstaande verzoekende partij dit betwist, ook met haar zijn besproken tijdens de stage, weze het niet noodzakelijk op formele feedbackmomenten.

Dat de feedback niet louter uit aandachtspunten bestond, maakt hem niet minder waardevol, aangezien feedback in het kader van een stage ook een aanmoedigend karakter in zich kan dragen. Daarnaast komt het de Raad voor dat verzoekende partij de leerkans die dagreflecties haar boden, heeft onderbenut door deze meermaals door medestudenten te laten ondertekenen en van feedback te laten voorzien, terwijl dit door de stagementor of zijn vervanger diende te gebeuren. In zoverre nodig hadden deze tegengas kunnen geven ten aanzien van de positieve inschatting door verzoekende partij van haar prestaties in de dagreflecties. Ten overvloede overweegt de Raad dat het hem, alles samen genomen, *prima facie* voorkomt dat verzoekende partij moeilijk kan beweren dat de verwachtingen met betrekking tot de stage op basis waarvan is beslist of zij al dan niet kon slagen voor haar een volkomen verrassing waren. Ook van de aandachtspunten bij haar stageprestaties lijkt verzoekende partij niet in redelijkheid te kunnen beweren dat zij voor haar een complete verrassing zijn geweest. Wat dit betreft, dient de Raad ook acht te slaan op de aan de studenten met betrekking tot het opleidingsonderdeel ter beschikking gestelde documenten waarin de verwachtingen met betrekking tot het opleidingsonderdeel zijn verduidelijkt. Dat verzoekende partij vruchteloos om schriftelijke feedback zou hebben gevraagd, lijkt op het eerste gezicht niet tot een andere conclusie te voeren.

In die context overweegt de Raad op basis van de dossierelementen ten overvloede *prima facie* niet te kunnen besluiten dat de stagebegeleider en stagementoren bij de begeleiding van verzoekende partij tijdens haar leerproces en bij de beoordeling het stagereglement hebben geschonden, nog daargelaten dat de beweerde schending de evaluatie in het gedrang zou brengen.

Niettemin stipt de Raad aan dat de toegankelijkheid van het online platform, het feit dat studenten deze niet zouden hebben geraadpleegd en een parallelle facebookgroep zouden hebben opgestart, alsmede de onduidelijkheid betreffende de precieze inhoud van het studentenplatform waarop verzoekende partij onder meer de weerslag van de haar gegeven feedback zou hebben kunnen volgen, hem ernstige zorgen baart. Het staat onderwijsinstellingen vrij om elektronische evaluatiesystemen te organiseren, maar zij dienen hierbij voldoende zorgvuldig te werk te gaan. Het op de wijze zoals in voorliggend dossier bijvoorbeeld gedurende de onderwijsactiviteit laten verdwijnen van het platform acht de Raad zeer zorgwekkend.

Tenslotte merkt de Raad nog op dat de interne beroepsbeslissing van 20 september 2016 onder meer de volgende overwegingen bevat (p. 3 van 4):

- *“ook op 17 juni 2016 de student zonder goedkeuring van de stage-afdeling de dienst voortijdig zou verlaten hebben omstreeks 11u in de plaats van het voorziene einduur 15u30, terwijl de student neerschrijft 8 stage-uren te hebben doorlopen;*
- *de student door dit vroegtijdig verlaten van de stageplaats bovendien 4 uur te weinig presteerde, en hiervoor conform de artikels 14, 17 en 24 van het Stagereglement een aanvraag had kunnen indienen om deze uren in te halen tijdens de tweede examenperiode;*
- *het stagereglement stelt in artikel 12g p. 8/14 dat het afwerken van het aantal vastgestelde uren bindend is voor het kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel;*
- *het niet naleven van de richtlijnen m.b.t. het invullen van de urenstaat resulteerde in een deelscore 0 voor het item ‘De student leeft de richtlijnen na met betrekking tot het voortgangsverslag, het stageportfolio en de vereiste documenten (vb medische fiche en urenstaat) (ja = 2, nee = 0)’ van de evaluatie van het stageboek;”.*

De Raad tast in het duister wat betreft de impact van deze overweging op de score die verzoekende partij heeft gekregen en leest in de aangevochten beslissing niet hoe deze overwegingen zich verhouden tot het document “Stage-uren leerwerkproject 2016 (25/04 – 17/06)” (stuk 15 van verwerende partij). In dit document wordt vermeld dat de urenstaat en de dagreflecties van verzoekende partij niet met elkaar overeen komen en evenmin met de gegevens vanuit het uurrooster van de stageafdeling. Zo zou, leest de Raad, verzoekster geen stage hebben gelopen op 12/5 en zou ze op 17/6 zonder goedkeuring van de stage afdeling om 11u zijn doorgedaan van de afdeling. De Raad leest ook dat de stagebegeleiders van de hogeschool hierover door de stageafdeling werden gecontacteerd. In de tabel staat evenwel voor de maand juni van het “Overzicht uurrooster van de stageafdeling” bij 17/6 de code ‘V31’. Dit staat, blijkens de legende, voor een vroege dienst van 7u tot 15u.

Evenmin blijkt uit de interne beroepsbeslissing dat verwerende partij het document “Urenstaat per stageperiode” in zijn beslissing heeft betrokken. Dit stuk 8 van verzoekende partij, ondertekend door de stagementor, maakt melding van 296 gepresteerde uren van de 296 te presteren uren.

De hierboven vermelde tabel heeft het over 292 uren.

Het verbaast de Raad dat toelichting bij deze discrepantie en de impact ervan op de score zijn weg naar de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2016 niet heeft

gevonden, temeer nu het de Raad voorkomt dat dit blijkt de overwegingen in de beslissing van 20 september 2016 een belangrijk element is geweest in het beslissingsproces van de interne beroepsinstantie. Voor zover de door de stagementor vermelde uren niet correct zouden zijn, past het dat dit ook formeel door de instelling wordt ingeroepen en bewezen. Een door een derde opgesteld document kan niet zonder meer en eenzijdig worden betwist.

Omwille van de bovenstaande overwegingen kan de aangevochten beslissing niet gehandhaafd blijven.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016.

2. . Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 6 januari 2017 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Henri Verhaaren bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend

te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnteriseerd te zijn, en zes eensluitend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.477 van 22 december 2016 in de zaak 2016/610

In zake: Lisa DE SPIEGELEIR
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Posteernestraat 36

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard en de bindende voorwaarden aldus gehandhaafd bleven.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands-Engels)”.

Gezien verzoekster in academiejaar 2015-2016 voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten credits behaalde (15 op een inschrijving van 36 studiepunten), krijgt verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd: ze dient bij een volgende inschrijving voor minstens 50%

van de opgenomen studiepunten credits te behalen. Wat de vakken van het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding betreft, dient ze bovendien voor 75% van de opgenomen studiepunten te slagen.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat zij vergaderde over het intern beroep ingesteld door verzoekster tegen het opleggen van bindende voorwaarden conform artikel 24§1 van het OER 2015-2016. Deze artikels van het OER hebben een decretale basis in artikel II.246 §1 van de Codex Hoger Onderwijs. Verzoekster nam in academiejaar 2014-2015 60 studiepunten op, waarvan zij er 18 behaalde. In academiejaar 2015-2016 nam verzoekster 36 studiepunten op, waarvan zij er 15 behaalde. In totaal heeft verzoekster 33 van de 96 opgenomen studiepunten behaald. De interne beroepsinstantie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die in het beroepsschrift zijn geformuleerd. De interne beroepsinstantie heeft begrip voor de argumenten die verzoekster aanhaalt, maar merkt op dat deze niet van doorslaggevende aard zijn om de bindende voorwaarden op te heffen. Bindende voorwaarden worden opgelegd wanneer een student niet slaagt voor de helft van de opgenomen studiepunten. In het geval van verzoekster slaagde ze niet voor de opgenomen 36 studiepunten, wat resulteerde in een bindende voorwaarde.

Verzoekster diende vorig academiejaar een gelijkaardig beroepsschrift in met betrekking tot het kwijtschelden van de bindende voorwaarden. Dit werd toen door de interne beroepsinstantie aanvaard: de bindende voorwaarden werden opgeheven. Verzoekster haalt dezelfde argumenten aan in voorliggend beroepsschrift, weliswaar gestaafd door recente doktersattesten met betrekking tot de betrokken periode 2015-2016. De interne beroepsinstantie heeft begrip voor de gezondheidsproblemen van verzoekster, maar merkt op dat de opgelegde bindende voorwaarden de onmiddellijke studievoortgang niet hinderen en dat verzoekster nog voldoende kansen heeft om in het academiejaar 2016-2017 voldoende vooruitgang te boeken om de bindende voorwaarden teniet te doen. De interne beroepsinstantie is eveneens van mening dat het toegekende bijzonder statuut van verzoekster

geen reden is om de bindende voorwaarden op te heffen. Integendeel: het bijzonder statuut stelt verzoekster in staat om faciliteiten aan te vragen met betrekking tot de studies en examenplanning. De beroepsinstantie raadt verzoekster aan om in overleg met de studietrajectbegeleider een voor haar haalbaar curriculum samen te stellen, zodat ze aan de bindende voorwaarden kan voldoen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De bindende voorwaarden blijven gehandhaafd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven en per e-mail van 24 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de door haar aangehaalde argumenten uit het intern beroepsschrift nog steeds geldig blijven. Door een depressie was zij niet in staat om deel te nemen aan een groot aantal examens en lessen. Dit heeft verzoekster gestaafd met medische attesten. Er was dus effectief sprake van overmacht. De beslissing om haar bindende voorwaarde niet op te heffen, is volgens verzoekster daarom ongegrond. Depressie is wel degelijk een duidelijke reden van overmacht en de ziekte van verzoekster is bovendien ook helemaal niet zo voorspelbaar. Het hebben van een depressie tijdens haar studies is dus op zich al een ‘oneerlijke’ factor en al helemaal als dit niet als geldige reden gezien wordt om de bindende voorwaarde op te heffen.

Haar ziekte is wel degelijk een duidelijke reden van overmacht, waardoor zij onvoldoende in staat was om deel te nemen aan examens en lessen.

Bovendien heeft een student volgens verzoekster ook recht op twee examenkansen. Die twee examenkansen heeft zij voor bijna geen enkel vak kunnen opnemen door haar ziekte. De enige uitzondering daarop is ‘Nederlandse taalkunde 1: taalgebruik’, waarbij verzoekster wil benadrukken dat zij daar ook effectief voor geslaagd is in de tweedekansexamenperiode. Verder was verzoekster ook geslaagd voor enkele vakken tijdens het academiejaar zelf. Als zij dus deelneemt aan een examen, slaagt ze meestal ook effectief. Dit betekent toch dat zij wel de intellectuele capaciteiten bezit om haar studies af te maken. Haar ziekte is echter een onvoorspelbare, belemmerende en voor verzoekster ‘oneerlijke’ factor en is dus een geval van overmacht, waardoor zij vaak niet kon deelnemen aan de examens. Het lijkt verzoekster onrechtvaardig om haar een bindende voorwaarde op te leggen, omdat zij door ziekte haar examenkansen niet heeft kunnen benutten. Zij was daartoe immers niet in staat door overmacht, terwijl zij in gezonde omstandigheden haar studie zeker zou aankunnen. De bindende voorwaarde legt ook een enorme druk op verzoekster. Het geeft haar enorm veel stress en een gevoel dat er niet in haar capaciteiten geloofd wordt. Die druk is niet goed voor haar genezingsproces. Verwerende partij suggereert dat verzoekster dan maar haar curriculum moet aanpassen. Uiteraard probeert zij dat zo goed mogelijk te doen en heeft zij haar situatie ook al besproken met de trajectbegeleider. Het is natuurlijk erg moeilijk om zo lang op voorhand te moeten inschatten wat precies haalbaar is. Ziekte is nu eenmaal niet voorspelbaar.

Verzoekster vraagt dus om alsnog de bindende voorwaarde op te heffen, omdat zij niet voldoende in staat was om deel te nemen aan examens en lessen door overmacht. Haar depressie is een ziekte en die is nu eenmaal onvoorspelbaar en tevens een oneerlijke factor om op basis daarvan haar intellectuele capaciteiten te beoordelen. De bindende voorwaarde legt ook een enorme druk op verzoekster, wat niet bevorderlijk is voor haar genezingsproces. Het is haar grootste wens om haar studie zo snel mogelijk af te maken, maar verzoekster moet daarbij jammer genoeg rekening houden met haar gezondheidstoestand.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24 §1, al.1 van het OER 2015-2016. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246 §1 van de Codex Hoger Onderwijs. Artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs laat de instellingen aldus toe om aan studenten bindende

voorwaarden op te leggen, van zodra blijkt dat ze niet slaagden voor 60% van de verworven studiepunten. Verwerende partij is op dat vlak iets minder streng en legt pas bindende voorwaarden op als studenten slagen voor minder dan 50% van de opgenomen studiepunten. De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden aan een student bindende voorwaarden op te leggen. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in het voorgaande academiejaar, toch opnieuw in te schrijven zonder bindende voorwaarde. De beslissing om een student al dan niet bindende voorwaarden op te leggen behoort daarbij tot de discretionaire bevoegdheid van de interne beroepsinstantie. De Raad heeft hierop slecht marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De bedoeling van het opleggen van een bindende voorwaarde is dat studenten voldoende zouden worden geprikkeld enerzijds om niet meer studiepunten op te nemen dan voor hen haalbaar is, gelet op hun persoonlijke situatie en anderzijds om zich ten volle in te zetten voor de opgenomen vakken, zodat ze op het einde van het jaar ook de desbetreffende credits behalen en geen leerkrediet verliezen. Verzoekster heeft deze prikkel duidelijk wel nodig, zoals blijkt uit haar studiecursus. Na haar eerste jaar studie behaalde ze reeds niet de helft van de opgenomen studiepunten. Ze kreeg toen al een bindende voorwaarde opgelegd, maar die werd na intern beroep geschrapt. Verzoekster heeft in het afgelopen academiejaar vervolgens een beperkter studieprogramma opgenomen, maar behaalt nog minder credits dan het voorgaande academiejaar. Verzoekster ondervindt dus duidelijk moeilijkheden bij het inschatten van wat ze aankan en meer nog bij het volhouden van haar inspanningen.

Verzoekster wees in haar intern beroep weliswaar op haar gezondheidsproblemen, die ervoor gezorgd hebben dat ze niet aan alle examens heeft kunnen deelnemen. Ze wijst er ook op dat ze nog steeds gemotiveerd is om verder te studeren en dat ze, als ze de inspanningen doet om een vak in te studeren en deel te nemen aan het examen, ook slaagt voor dat examen. Dit alles doet evenwel geen afbreuk aan het feit dat verzoeksters studieprestaties zwak zijn. Ook na afloop van het academiejaar 2014-2015 haalde ze overigens al dezelfde motivering aan om de bindende voorwaarde te laten schrappen. Verwerende partij heeft toen vertrouwen gesteld in verzoekster en de bindende voorwaarde laten vallen. Dit heeft echter niet het verwachte resultaat gehad: de studievoortgang van verzoekster was nog minder goed in het academiejaar 2015-2016. De interne beroepsinstantie heeft dan ook thans beslist om de bindende

voorwaarde toch te behouden en verzoekster zodoende aan te moedigen om een meer haalbaar curriculum samen te stellen. De feiten tonen aan dat ze die aanmoediging zeker kan gebruiken: na het schrappen van de bindende voorwaarde in het vorige academiejaar is haar studievoortgang er niet op vooruit gegaan, hoewel ze een veel lichter programma had opgenomen. Het is in deze omstandigheden dan ook geenszins onredelijk om de bindende voorwaarde te behouden.

Verzoekster voert ook thans opnieuw aan dat haar depressie een overmachtssituatie is, die rechtvaardigt dat haar geen bindende voorwaarden worden opgelegd. Verwerende partij volgt die redenering niet. Verwerende partij heeft weliswaar alle begrip voor de moeilijke situatie van verzoekster. Dat ze zich in een depressie bevindt is evenwel geen reden om geen bindende voorwaarden op te leggen, wel integendeel. Voor een student met gezondheidsproblemen is het des te belangrijker om goed te overwegen hoe zwaar men zijn eigen studieprogramma zal maken, en als verzoekster daar zelf onvoldoende in slaagt (wat alvast in het verleden is gebleken), dan past het om een bijkomende prikkel te geven om haar daartoe aan te zetten. Dit belet evenwel niet dat haar depressie wel een reden kan zijn om eventueel leerkrediet terug te vorderen dat verzoekster zou verliezen doordat ze niet kan deelnemen aan examens en eveneens een reden kan zijn om, ingeval verzoekster op het einde van het academiejaar niet zou voldoen aan de bindende voorwaarde en op een weigeringsbeslissing zou stoten, die weigeringsbeslissing ongedaan te maken als er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn.

In haar *wederantwoordnota* wil verzoekster vooreerst benadrukken dat zij in het academiejaar 2015-2016 weliswaar nog steeds de opleiding ‘Taal- en letterkunde’ volgde, maar dat zij daarin wel een nieuwe taal heeft opgenomen (nieuwe afstudeerrichting. In 2014-2015 volgde verzoekster Spaans, maar in 2015-2016 veranderde zij naar Nederlands. Daardoor had zij in dat academiejaar 4 nieuwe vakken in haar programma ten belope van 20 studiepunten. Dat maakt volgens verzoekster echt wel een verschil, gezien dit ervoor zorgde dat meer dan de helft van de vakken van haar toenmalig curriculum compleet nieuw waren. Zij stond dus grotendeels voor een nieuwe uitdaging. Verder wil verzoekster beklemtonen dat zij echt wel probeert in te schatten wat voor haar een haalbaar curriculum is. Zo heeft verzoekster in februari 2016 twee vakken uit haar curriculum laten schrappen. Een student bij verwerende partij is trouwens verplicht om bij herinschrijving alle overblijvende vakken van het eerste jaar modeltraject op te nemen, zo stelt artikel 30 §4 van het OER. In principe was verzoekster

dus verplicht om in 2014-2015 60 studiepunten op te nemen en het jaar nadien 42 studiepunten, zonder de mogelijkheid om vakken te laten schrappen. De redenering van verwerende partij dat zij studenten wil aansporen om een haalbaar curriculum vast te leggen, klopt dus niet. Pas anderhalf jaar na haar eerste inschrijving bij verwerende partij werd verzoekster meegedeeld dat zij omwille van haar bijzonder statuut wel uitzonderlijk haar curriculum kon laten aanpassen. Gezien deze informatie haar niet tijdig meegedeeld werd, heeft zij niet eerder een persoonlijk curriculum kunnen vastleggen. Van zodra verzoekster die mogelijkheid kende, heeft zij meteen proactief gehandeld en liet zij twee vakken uit haar curriculum schrappen om haar leerkrediet te beschermen en haar slaagkansen te verhogen. Zij doet dus wel degelijk haar best om een haalbaar curriculum vast te leggen, maar dit werd bemoeilijkt door bovenvermelde regel en door het feit dat verzoekster zeer laat ingelicht werd over de mogelijkheid tot persoonlijke aanpassingen in haar situatie.

Verder is er ook nog het probleem dat studenten na een bepaalde datum geen wijzigingen meer aan hun curriculum kunnen aanbrengen. Hierdoor moet verzoekster al erg vroeg proberen inschatten hoe zij zich de komende maanden zal voelen en in welke mate dat haar examenresultaten zou kunnen beïnvloeden. Aangezien een depressie onvoorspelbaar is, maakt dit het erg moeilijk om op voorhand een correcte inschatting te maken. Dit heeft niets met de inspanningen van verzoekster te maken, maar wel met het feit dat het praktisch onmogelijk is om zo lang op voorhand correct in te schatten wat haalbaar zou zijn.

Tenslotte omschrijft verwerende partij de bindende voorwaarde als een “extra prikkel” om het studierendement van verzoekster wat te verhogen of om haar studiepakket aan te passen. Dit getuigt volgens verzoekster echter van weinig inzicht in wat een depressie is en hoe dit drastisch kan evolueren op een paar weken tijd. Verzoekster is zich er wel degelijk van bewust dat zij geen omvangrijk curriculum mag opnemen. De druk van de bindende voorwaarde verzwaart de studieomstandigheden van verzoekster, in plaats van haar vooruit te helpen. Verwerende partij beweert ook dat zo’n bindende voorwaarde des te belangrijker is voor een student met gezondheidsproblemen. Deze redenering volgt verzoekster niet: het opleggen van een dergelijke prestatiedruk is net extra belastend en zou dus net niet moeten gebeuren bij mensen met gezondheidsproblemen. Voor dergelijke studenten zou men net milder moeten zijn, gezien zo’n bindende voorwaarde de problematiek enkel kan verergeren en de studieomstandigheden nog zwaarder maakt.

Beoordeling

Verzoekster beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbeslissing, waarbij haar bindende voorwaarden worden opgelegd.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing inzake het koppelen van bindende voorwaarden aan een volgende inschrijving als studievoortgangsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van zijn bijzondere omstandigheden.

In casu heeft verzoekster haar concreet dossier voorgelegd aan de interne beroepsinstantie, die nagegaan heeft of de individuele omstandigheden voldoende verantwoorden om alsnog een uitzondering toe te staan op de gestelde studievoortgangsregels.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60 % van de opgenomen studiepunten). Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs¹ zoals gewijzigd bij OD XXV, art. IV.57, wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting op de instelling rust, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van de student.

In casu stelt de Raad vooreerst vast dat verzoekster sinds het academiejaar 2014-2015 was ingeschreven in de bacheloropleiding taal-en letterkunde bij verwerende partij. Zij volgde het eerste academiejaar een modeltraject van 60 studiepunten, waarbij zij in de eerste zittijd slaagde voor 13 studiepunten (drie opleidingsonderdelen). Tijdens de tweede zittijd legde zij slechts één examen af, wat haar een credit opleverde van 5 studiepunten. In totaal komt dat neer op een studierendement van 18 studiepunten op 60. Zij behaalde derhalve geen studierendement van 50%, wat op grond van artikel 24 §1 van het OER (stuk 9 van verweerder) leidt tot het opleggen van een bindende voorwaarde. Haar eerste intern beroep tegen het opleggen van deze bindende voorwaarde werd ingewilligd en verzoekster schreef zich in het academiejaar 2015-2016 opnieuw in zonder koppeling aan enige bindende voorwaarde. In het academiejaar 2015-2016 nam zij slechts een beperkt aantal (36) studiepunten op en behaalde zij vervolgens in de eerste zittijd 10 studiepunten. In de tweede zittijd nam ze slechts deel aan één examen waarop zij slaagde en een credit verwierf ten belope van 5 studiepunten. Verzoekster behaalde in dat academiejaar in totaal slechts 15 van de 36 opgenomen studiepunten.

---

¹ **Art. II.246.**

§1. *Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° *indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.*

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° *indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.*

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...)

Aan verzoekster werd vervolgens bij de inschrijving voor het huidig academiejaar een bindende voorwaarde opgelegd, op grond waarvan zij bij een volgende inschrijving minstens 50% van de opgenomen studiepunten dient te behalen en wat het eerste bachelortraject betreft 75% van de opgenomen studiepunten met succes dient af te leggen.

De Raad stelt vooreerst vast dat verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. Het decreet laat toe dat een student die geen 60 %² behaalt van de studiepunten waarvoor hij is ingeschreven in een bepaalde opleiding, een bindende voorwaarde wordt opgelegd. *In casu* past verwerende partij voor het academiejaar 2015-2016 nog steeds de minder strenge grens toe van 50% studierendement. Verzoekster behaalt echter in het academiejaar 2015-2016 slechts een percentage van 41,6 % (15 op 36), wat ver onder de decretaal bepaalde grens ligt en ook niet de in artikel 24 van het OER minimaal bepaalde studie-efficiëntie bereikt.

De Raad onderzoekt hierna of het opleggen van deze bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoekende partij ingeroepen omstandigheden, de toets van de redelijkheid kan doorstaan. Concreet betekent dit namelijk voor verzoekster dat zij wat het eerste bachelortraject betreft - waarvan zij *prima facie* nog 27 studiepunten diende op te nemen - het komende academiejaar 2016-2017 een studierendement van 75% dient te behalen, wat neerkomt op 21 studiepunten.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving dient rekening te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

Verzoekende partij beroept zich in het bijzonder op een overmachtssituatie, die zij staft met doktersattesten. Zij stelt dat haar ziekte een belemmerende, oneerlijke en onvoorspelbare factor is voor haar studievoortgang. Door een depressie was zij niet in staat om deel te nemen aan een groot aantal examens en lessen. Zij beroept zich ook op haar recht op twee examenkansen. Met uitzondering van het opleidingsonderdeel 'Nederlandse taalkunde 1:

---

² Het aangepaste artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs verstrengt de grens van 50% naar 60% met ingang van het academiejaar 2015-2016.

taalgebruik' - waarvoor ze ook slaagt in de tweedekansexamenperiode - heeft ze haar tweede examenkans niet kunnen benutten wegens haar ziekte. Zij vecht de bindende voorwaarde in het bijzonder aan omdat deze een enorme druk legt op haar. Het creëert een stresstoestand waardoor zij niet meer gelooft in zichzelf en bovendien is dit niet goed voor het genezingsproces. Verzoekster benadrukt dat ze meestal ook effectief slaagt als ze deelneemt aan de examens, wat aantoont dat ze de nodige intellectuele capaciteiten bezit. Zij heeft haar situatie ook al besproken met de trajectbegeleider.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij in het kader van het intern beroep deze aangebrachte persoonlijke omstandigheden heeft onderzocht en oordeelde dat deze niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien. Verwerende partij stelt dat de bedoeling van het opleggen van een bindende voorwaarde is om studenten voldoende te prikkelen om enerzijds een haalbaar studiepakket op te nemen, maar ook om zich ten volle in te zetten voor de opgenomen opleidingsonderdelen, zodat ze op het einde van het jaar de credits behalen en ook geen leerkrediet verliezen.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak specifiek volgende vaststellingen en overwegingen in beraad:

- (1) verzoekster voldoet voor de tweede maal opeenvolgend niet aan een studie-efficiëntie van 50%, wat in principe zelfs minder streng is dan wat de decreetgever als grens heeft bepaald;
- (2) in totaal heeft verzoekster op twee academiejaren slechts 33 studiepunten verworven, wat een zeer trage studievoortgang betreft in vergelijking met wat van een normstudent kan verwacht worden (120 studiepunten);
- (3) het is begrijpelijk dat verzoekster, in het licht van haar ziektesituatie, een beperkter en in principe haalbaar studieprogramma opneemt. *In casu* betreft het in academiejaar 2015-2016 een zeer beperkt studieprogramma van 36 studiepunten. Dit blijkt echter geen effect te hebben op haar studierendement;
- (4) verzoekster slaagt inderdaad meestal wanneer zij effectief deelneemt aan een examen en behaalt behoorlijke resultaten. De Raad stelt echter vast dat zij tijdens de tweede zitting telkens slechts één vak aflegt, waardoor het *an sich* niet meer mogelijk is om de vooropgestelde studie-efficiëntie te behalen. Verzoekster haakt telkens af, waardoor zij dreigt in een eindeloos lang studietraject terecht te komen en bovendien heel wat leerkrediet verliest. Studievoortgangsbewaking dient ook om studenten aan te zetten

om binnen een ‘redelijke termijn’ een diploma te behalen. Een student heeft inderdaad per academiejaar in principe twee examenkansen om aan te tonen dat hij de vooropgestelde leerresultaten effectief heeft bereikt. Verzoekster heeft ook telkens de mogelijkheid hiertoe gekregen. Dit veronderstelt echter dat zij ook effectief deelneemt aan de examenkansen die haar worden aangeboden. Als zij echter telkens beslist om deze kans niet te benutten – wat haar volste recht is - dan moet zij daar wel de gevolgen van dragen, met name het verlies van deze extra kans tijdens het academiejaar, met het nefaste gevolg op de duurtijd van haar studietraject.

De Raad heeft zeker begrip voor de moeilijke situatie (depressie) waarin verzoekster zich bevindt, welke ongetwijfeld een normale studievoortgang kan belemmeren. De Raad moet verwerende partij echter bijtreden dat deze ingeroepen ziekte-toestand niet langer rechtvaardigt dat er geen bindende voorwaarde wordt opgelegd. Verwerende partij is ervan overtuigd dat verzoekster een bijkomende prikkel kan gebruiken, om zodoende te vermijden dat zij telkens afhaakt om deel te nemen aan de examens waardoor haar studievoortgang uitermate traag is en haar leerkrediet vermindert. Het argument dat het feit alleen van het opleggen van een bindende voorwaarde *an sich* nefast is voor haar genezingsproces kan de Raad *in casu*, in het licht van het belang om een redelijke studievoortgang te maken, niet overtuigen.

Met verwerende partij benadrukt de Raad dat de ziekte-toestand van verzoekster - welke zij ook kan staven met medische attesten - wel de mogelijkheid geeft om haar verloren leerkrediet als gevolg van deze overmachtssituatie waardoor zij meerdere examenkansen niet heeft kunnen benutten, terug te vorderen. Hiertoe dient zij een specifieke procedure rechtstreeks bij de Raad op te starten.

Het komt de Raad in de gegeven omstandigheden niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voor dat verzoekende partij bij wijze van studievoortgangsmaatregel ondanks haar ziekte-toestand een bindende voorwaarde werd opgelegd, op basis van de correct nageleefde reglementair bepaalde voorschriften.

Het middel is ongegrond.

In haar wederantwoordnota beroept verzoekster zich nog op een aantal nieuwe elementen, zoals bijvoorbeeld de laattijdige informatie omtrent de mogelijkheid tot aanpassing van het

curriculum. Deze nieuwe middelen kunnen niet voor het eerst op ontvankelijke wijze worden aangebracht in het kader van het extern beroep, gezien zij niet de openbare orde betreffen en niets verzoekster weerhield om deze eerder in het kader van het intern beroep in te roepen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyveld	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.480 van 3 januari 2017 in de zaak 2016/614

In zake: Bjorn VERMEULEN
Woonplaats kiezend te 9810 Nazareth
's Gravenstraat 102a bus 3

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2005-2006 bij verwerende partij ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de wijsbegeerte”.

In het academiejaar 2014-2015 kan verzoeker zich opnieuw inschrijven onder bindende voorwaarden. Hij behaalt 5 van de 20 opgenomen studiepunten. Verzoeker voldoet niet aan de opgelegde bindende voorwaarde en behaalt bovendien over de laatste drie academiejaren niet

voor 1/3 van de opgenomen studiepunten ook credits, zodat hij zich niet opnieuw kan inschrijven aan verwerende partij.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 oktober 2016 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat zij vergaderde over het intern beroep ingesteld door verzoeker tegen de weigering tot inschrijving conform artikel 24 van het OER 2015-2016. Deze artikels van het OER hebben een decretale basis in artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs. De interne beroepsinstantie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten, blijkt dat verzoeker aan verwerende partij een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die verzoeker in het beroepschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De beroepsinstantie somt de argumenten op om de weigering te handhaven:

- Verzoeker is intussen voor de derde maal geweigerd. De interne beroepsinstantie toonde zich bij de voorbije twee weigeringen zeer inschikkelijk en gaf hem tweemaal het voordeel van de twijfel door de weigering om te zetten in bindende voorwaarden. Verzoeker slaagde er echter telkens niet in om de gevraagde studievoortgang te boeken;
- Verzoeker bleef de laatste drie academiejaren veelal afwezig op examens, terwijl hij toch voldoende wist dat hij studievoortgang diende te maken teneinde niet opnieuw tegen een weigering aan te lopen;

- Verzoeker heeft de afgelopen jaren blijkbaar voorrang gegeven aan zijn werk, wat op zich te verantwoorden valt, maar hij had door het werkstudentenstatuut voldoende mogelijkheden om toch studievoortgang te maken, wat niet is gebeurd;
- De interne beroepsinstantie acht de gezondheidsproblemen waar verzoeker naar verwijst voldoende onder controle om na al die jaren niet meer verantwoordelijk te worden geacht voor de beperkte studievoortgang;
- Het verwerven van taalattesten is op zich positief te noemen, maar met betrekking tot de weigering merkt de beroepsinstantie op dat dit gegeven vreemd is aan de vraag of verzoeker voldoende heeft aangetoond de competenties van de bacheloropleiding wijsbegeerte te hebben verworven. Dit is overduidelijk niet het geval;
- Verzoeker heeft intussen heel wat leerkrediet verloren, hij beschikt slechts nog over 7 studiepunten.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de beroepsinstantie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden, geen positief resultaat zal opleveren. Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de opleiding en de verwerende partij wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven en per e-mail van 24 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat het klopt dat hij in 2012 en 2014 de toelating kreeg om zich opnieuw in te schrijven en dat hij niet voldeed aan de bindende voorwaarden. Verzoeker wil er echter op wijzen dat hij van 25 juni 2012 tot 8 juni 2013 in behandeling was voor depressie en dat hij daarvoor bewijsstukken leverde. Verzoeker heeft in 2012 inderdaad geen examens afgelegd, maar dit was omwille van zijn depressie. In 2014 legde hij 2 examens wel en 2 examens niet af. De examens die verzoeker niet aflegde waren volgens de professoren, die hij om advies vroeg, niet haalbaar als hij niet naar de les kon komen. Dit bleek correct en verzoeker beheerste de materie onvoldoende. Daarom besloot hij om het examen niet af te leggen.

De interne beroepsinstantie stelt dat verzoeker als werkstudent voldoende mogelijkheden had om studieprogressie te maken, ondanks het feit dat het werk van verzoeker op de eerste plaats moest komen om in zijn onderhoud te voorzien. In 2012 herviel verzoeker in een depressie en dus legde hij door overmacht geen examens af. In 2014 zeiden 2 professoren dat de les volgen noodzakelijk was. De derde professor, belast met het vak Moderne Wijsbegeerte, eiste dat verzoeker in de les was, ook al was hij werkstudent. Dat verzoeker hieraan onvoldoende kon tegemoetkomen, heeft volgens hem een rol gespeeld in zijn quoterings. Verzoeker kreeg op de derde en laatste opdracht 6/20 na aftrek van een punt door, na bespreking met de professor, laattijdig in te dienen. Verzoeker hield rekening met zijn kritiek, diende in voor de officiële deadline in tweede zit en kreeg opnieuw een 6, waardoor zijn totaal op 9/20 bleef.

De interne beroepsinstantie stelt dat de problemen van verzoeker ‘na al die jaren’ geen reden meer kunnen zijn voor de beperkte studievoortgang. Verzoeker leverde echter bewijs dat hij van 25 juni 2012 tot 8 juni 2013 opnieuw in behandeling was. Verzoeker concludeert hieruit dat de interne beroepsinstantie dit hervallen in een depressie niet in rekening gebracht heeft.

Verder stelt verzoeker dat het klopt dat hij als werkstudent te weinig studievoortgang heeft geboekt. Daarom wil verzoeker, nu hij over voldoende financiële middelen beschikt, voltijds studeren zonder te werken of andere afleiding. Verder wil verzoeker er ook op wijzen dat het niet veel scheelde of hij werd wél toegelaten zonder beroepsprocedure. Had verzoeker in 2014-2015 in plaats van 9/20 een half punt meer gehaald en dus na afronding 10/20, voldeed hij aan de voorwaarden: 1/3 (25/65) van de vakken geslaagd in de afgelopen 3 jaar en 1/2 (10/20) in het laatste jaar. Vandaar dat verzoeker de UCT-certificaten aanhaalde die hij in

2014-2015 behaalde. Die worden namelijk een gewicht van 3 studiepunten toegekend. Als deze 4 cursussen in rekening zouden gebracht worden, had verzoeker 32/77 (meer dan 1/3) in de laatste 3 jaar en 17/32 (meer dan de helft) in het laatste jaar. Verzoeker denkt dat het aldus zeer plausibel is dat de depressie en het voltijds werken voldoende hinderend waren om net niet te voldoen aan de opgelegde voorwaarden. Indien verzoeker al zijn energie op studeren zou richten, zou hij wel voor 50% van de vakken (of meer) slagen.

Ook stelt verzoeker dat het klopt dat hij door zijn depressie veel leerkrediet verloor. Volgens verzoeker is het echter onmogelijk dat hij 7 credits zou over hebben, gezien hij voor alles slaagde in het eerste jaar en nadien uitsluitend vakken van 5 credits opnam. In 2015 werd verzoeker verteld dat hij nog 15 credits over had. Dat moet volgens verzoeker nog steeds zo zijn, gezien hij zich vorig jaar niet inschreef. Dit leerkrediet is laag, maar verzoeker zou het inzetten op vakken waar aanwezigheid noodzakelijk is en hij zou examencontracten gebruiken waar mogelijk. Ook zou hij er alles aan doen om dat leerkrediet niet te zien verminderen.

Tenslotte wil verzoeker benadrukken dat deze opleiding erg belangrijk is voor hem. Hij heeft heel lang geleden onder een depressie, volgens zijn psychologe eigenlijk al vanaf zijn 8 jaar. Verzoeker heeft dit echter laat achterhaald en dit heeft hem verhinderd om tijdig hulp te zoeken en een diploma te halen. Dat diploma zou verzoeker toelaten te doen met zijn leven wat hij wil. Vandaar dat verzoeker er alles aan wil doen om, na zijn depressie te hebben overwonnen, ook de droom te herstellen die zijn depressie gebroken heeft. Als verzoeker een bindende voorwaarde wordt opgelegd, zal hij niet enkel streven naar 50% maar er alles aan doen om voor de volle 100% te slagen. Als men van oordeel is dat er iets te zeggen valt voor de argumenten van verzoeker, vraagt hij om hem de kans te geven om alles voor zijn bachelor te doen. Verzoeker belooft dat hij dan voor meer dan de helft zal slagen en spoedig zijn bachelordiploma effectief zal behalen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24 §1 van het OER 2015-2016. Artikel 24 van het OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246 §1 van de Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet aldus twee hypothesen waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

1. Indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of

2. Indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de interne beroepsinstantie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor naar de beperkte studievoortgang van verzoeker in het verleden. Behalve in het eerste jaar van zijn studie heeft verzoeker inderdaad zeer slecht gepresteerd tijdens zijn studieloopbaan bij verwerende partij. Vaak behaalt hij op een volledig academiejaar geen enkel credit, ondanks het feit dat hij maar een beperkt studieprogramma opneemt. Hij blijft nagenoeg steeds afwezig op examens. Dit alles leidde eerder al tot drie weigeringen, waarna de interne beroepsinstantie verzoeker telkens opnieuw toch een nieuwe kans gaf. Verzoeker was daardoor alleszins goed gewaarschuwd dat hij zich beter zou moeten inzetten en kon er niet vanuit gaan dat hij ook een volgende keer wel nog een nieuwe kans zou krijgen. Waar verzoeker voor de eerste jaren van zijn studies nog aanbracht dat hij door gezondheidsproblemen problemen in zijn studievoortgang ondervond, blijken die gezondheidsproblemen intussen van de baan. Desondanks maakt verzoeker nog steeds geen betere studievoortgang. In deze omstandigheden is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk dat verwerende partij verzoeker niet langer toelaat om zich in te schrijven. Verzoeker legt thans weliswaar enkele attesten voor van taalcursussen die hij volgde en geeft ook aan voldoende financiële middelen te hebben om verder te studeren en de intentie te hebben om zich nu ten volle op zijn studies te storten. Die intentie was er echter ook reeds in het verleden, maar leverde nauwelijks iets op. Verzoeker toont op geen enkele wijze aan dat zijn situatie dermate is gewijzigd dat hij thans een betere studievoortgang zou kunnen maken.

Verzoeker verwijst in zijn verzoekschrift naar de gezondheidsproblemen die hij heeft gehad en de depressies waarmee hij te kampen heeft gehad tot in 2013 en stelt dat dit belangrijk punt

de interne beroepsinstantie wellicht is ontgaan. Dit punt is de interne beroepsinstantie zeker niet ontglipt. De interne beroepsinstantie erkent in haar beslissing dat zijn gezondheidsproblemen verzoeker wellicht parten hebben gespeeld in het verleden, maar stelt dat verzoeker thans niet opnieuw naar die gezondheidsproblemen kan verwijzen om zijn beperkte studievoortgang nu te verklaren. Verzoeker heeft zelf in zijn intern beroep van 1 oktober 2014 aangegeven dat zijn gezondheidsproblemen van de baan zijn, maar desondanks heeft hij ook in het academiejaar 2014-2015 maar een heel beperkte studievoortgang gemaakt. Dat is precies ook wat de interne beroepsinstantie met dit motief vaststelt: verzoeker kon zijn beperkte studievoortgang in het verleden mogelijk wel verklaren door zijn gezondheidsproblemen, maar dat kan nu niet meer.

Verzoeker wijst er vervolgens andermaal op dat hij enkele taalcursussen volgde aan het UCT en daarvoor wel slaagde, wat aantoont dat hij wel in staat is om studievoortgang te maken. De interne beroepsinstantie is hem in die redenering niet gevolgd en heeft in dat verband opgemerkt dat daarmee niet is aangetoond dat verzoeker thans klaar is om een opleiding zoals de bachelor in de wijsbegeerte verder te volgen. Heeft hij in het academiejaar dan weliswaar certificaten behaald voor taalopleidingen, zijn studievoortgang in de academische opleiding waarvoor hij ook ingeschreven was bleef zeer beperkt, hoewel zijn gezondheidsproblemen toen van de baan waren. Met het behalen van de certificaten voor taalopleidingen toont verzoeker dan ook helemaal niet aan dat zijn omstandigheden thans van die aard zijn dat hij voldoende studievoortgang kan maken in een academische opleiding, wat de reden is op grond waarvan de interne beroepsinstantie thans heeft geweigerd om verzoeker opnieuw toe te laten om zich in te schrijven aan verwerende partij.

Verzoeker wijst er tenslotte op dat het niet correct is dat hij maar over 7 studiepunten aan leerkrediet meer zou beschikken. Dit is een terechte bewering: verzoeker beschikt thans over 15 studiepunten aan leerkrediet. Die materiële misslag in de beslissing van de interne beroepsinstantie kan evenwel niet tot gevolg hebben dat de beslissing van de beroepsinstantie als onregelmatig zou moeten worden afgedaan. Kern van de zaak is immers niet of verzoeker 7 dan wel 15 studiepunten aan leerkrediet heeft, maar wel dat hij doorheen de jaren heel wat leerkrediet is verloren en dat uit niets blijkt dat de situatie van verzoeker in die zin is gewijzigd dat blijkt dat hij thans een betere studievoortgang zou kunnen maken.

In de omstandigheden waarin verzoeker zich bevindt is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om te oordelen dat het geen zin heeft om hem toe te laten nog eens in te schrijven voor dezelfde opleiding onder bindende voorwaarden.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbeslissing, waarbij hij geweigerd wordt om nog verder in te schrijven bij verweerder.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft inzake het weigeren van een volgende inschrijving in het kader van studievoortgangsbewaking.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60 % van de opgenomen studiepunten). Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs³, zoals gewijzigd bij OD XXV, art. IV.57, wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting op de instelling rust, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van de student.

In casu stelt de Raad vooreerst vast dat het studietraject van verzoeker als volgt verliep:

Sinds het academiejaar 2005-2006 is verzoeker aan verweerder ingeschreven, telkens in dezelfde opleiding (bachelor in de wijsbegeerte). Hij behaalde volgend studierendement (zoals weergegeven in de antwoordnota van verweerder):

Academiejaar 2005-2006: 52 van de 60 opgenomen studiepunten

Academiejaar 2006-2007: 35 van de 60 opgenomen studiepunten

Academiejaar 2007-2008: 0 van de 85 opgenomen studiepunten

Academiejaar 2008-2009: 0 van de 60 opgenomen studiepunten

Academiejaar 2009-2010: 0 van de 30 opgenomen studiepunten

Academiejaar 2011-2012: 15 van de 30 opgenomen studiepunten

Academiejaar 2012-2013: 0 van de 15 opgenomen studiepunten

Academiejaar 2014-2015: 5 van de 20 opgenomen studiepunten

In totaal: 107 van de 360 opgenomen studiepunten

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld.

---

³ Art. II.246.

§1. Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2...

In casu werd verzoeker geweigerd op grond van artikel II.246 §1, 2° Codex Hoger Onderwijs: “indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden”.

Verweerder heeft deze decretale regel operationeel gemaakt in haar OER (stuk 13 en 14 van verweerder) en in artikel 24 §2 van het OER 2015-2016, op grond waarvan verzoeker geweigerd werd, volgende beleidsregel opgenomen:

“§2. De inschrijving wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”

Verzoeker behaalde de laatste drie academiejaren waarin hij was ingeschreven 20 studiepunten op een totaal van 65 studiepunten en voldeed aldus niet aan deze regel.

In toepassing van artikel II.246 §1, 2° van de Codex Hoger Onderwijs kon verzoeker dus in principe op regelmatige wijze geweigerd worden. Daarbij is het toegelaten dat verweerder werkt met een vooropgestelde beleidsregel (zie artikel 24 §2 van het OER), maar dient zij wel elke zaak in het licht van de aangebrachte omstandigheden te onderzoeken. Het werken met een beleidsregel impliceert niet dat de Raad de redelijkheid van de toepassing van deze regel in een concreet geval niet kan toetsen.

Bij het toetsen van de redelijkheid in het kader van een weigering op grond van een dossier, stelt de Raad vast dat de decreetgever de contouren als volgt heeft vastgelegd:

“Niet in alle gevallen kunnen bindende voorwaarden soelaas brengen. Als uit het dossier blijkt dat een student in een bepaalde opleiding weinig kans heeft om binnen een redelijke termijn het diploma te behalen, heeft de instelling de mogelijkheid om deze student te weigeren of is de student die wenst verder te studeren verplicht om zich te heroriënteren.

Het dossier van een student kan zowel studiegerelateerde elementen als persoonlijke elementen omvatten. Studiegerelateerde elementen kunnen betrekking hebben op het recent afgelopen studietraject of het ruimere studieverleden van een student al dan niet in dezelfde instelling (zeer zwak studierendement, herhaaldelijk falen voor bepaalde opleidingsonderdelen...). Een dergelijke weigering vereist een motivering.

De aangepaste regelgeving laat een ruime autonomie aan de instellingen.”⁴

De Raad onderzoekt hierna of de weigeringsbeslissing, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, de toets van de redelijkheid kan doorstaan. De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving dient rekening te worden gehouden enerzijds met de door de verzoeker geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

Verzoeker beroept zich in het bijzonder op een overmachtssituatie, met name een depressie en meer specifiek het hervallen in een toestand van depressie.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak specifiek hiernavolgende vaststellingen en overwegingen in beraad:

Verzoeker heeft een zeer lang studietraject achter de rug, waarbij hij zich telkens opnieuw inschrijft voor diverse opleidingsonderdelen waarvan hij er slechts zeer weinig met succes aflegt en zeer vaak afwezig blijft op examens. Zijn studievoortgang is bijzonder traag. Na acht academiejaren waarin hij was ingeschreven bij verweerder behaalt hij slechts 107 studiepunten.

Verzoeker stelt wel dat hij in de toekomst met meer verantwoordelijkheidszin zijn studie zal opnemen. Hij heeft nu de nodige financiële middelen en wil zich voltijds inzetten voor zijn studie. De Raad moet met verweerder vaststellen dat verzoeker ook in het verleden heeft aangegeven dat zijn gezondheidstoestand hem niet langer in de weg staat om nog verder te studeren en dat hij de nodige prioriteiten zal stellen. Met uitzondering van zijn taalattesten behaald in het academiejaar 2014-2015 aan het UCT - wat zeker een positief element is – liggen hiervan in het dossier niet veel overtuigende elementen voor. De attesten van begeleiding dateren van 2013. Het feit dat - zoals verzoeker ter zitting meedeelt - zijn ouders hem hierin steunen, wordt ook niet voldoende onderbouwd in het intern beroep.

---

⁴ ODXXV artikel IV. 56: parlementair stuk 325/2014-2015, nr. 1

Het argument van verzoeker dat hij als werkstudent niet voldoende de lessen heeft kunnen bijwonen, wat voor een bepaald opleidingsonderdeel ondanks zijn statuut als werkstudent werd geëist, mist voldoende staving en feitelijke onderbouwing. Ook het argument van verzoeker dat hij slechts nipt een tekort heeft behaald om niet te kunnen voldoen aan de in artikel 24 §2 van het OER vooropgestelde regel, overtuigt de Raad niet. Verzoeker voldoet niet aan deze reglementair vooropgestelde regel. Bij de beoordeling in het kader van artikel II.246 §1, 2° Codex Hoger Onderwijs kan bovendien het gehele studietraject dat een student heeft afgelegd in ogenschouw worden genomen. Verzoeker was ingeschreven in dezelfde opleiding sinds het academiejaar 2005-2006. Enkel de eerste twee jaren behaalde hij meer dan 50% studie-efficiëntie. Over de zes laatste jaren heen behaalde hij slechts 20 van de 240 opgenomen studiepunten en voldeed hij meermaals niet aan de opgelegde bindende voorwaarden.

De Raad heeft begrip voor de vraag van verzoeker naar een nieuwe kans. *In casu* heeft verweerder reeds zeer veel begrip getoond over meerdere jaren heen. Ondanks de zeer beperkte studielast (20 studiepunten) in het laatste academiejaar 2014-2015 - waarin verzoeker heeft meegedeeld dat zijn gezondheidstoestand was verbeterd, op grond waarvan verweerder hem alsnog een kans heeft gegeven - behaalde hij slechts 5 van de 20 studiepunten, wat opnieuw niet de vereiste studie-efficiëntie is. Zoals hoger aangegeven acht de decreetgever het vanuit maatschappelijke overwegingen belangrijk dat mogelijke studieverlenging onder controle wordt gehouden en dat studenten afstuderen binnen een redelijke termijn. Dit geldt ook voor werkstudenten, die op een verantwoordelijke wijze met hun studievoortgang moeten omgaan. Als uit het dossier blijkt dat een student door de situatie waarin hij verkeert in een bepaalde opleiding weinig kans heeft om binnen een redelijke termijn het diploma te behalen, dan heeft de instelling de mogelijkheid om deze student te weigeren.

De Raad heeft zeker begrip voor de moeilijke situatie die verzoeker omwille van medische redenen heeft doorgemaakt. Het komt de Raad, in het licht van het lange studietraject dat verzoeker heeft afgelegd en het meermaals niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden en het falen voor naar studielast toe kleinere pakketten, echter niet kennelijk onredelijk voor dat verweerder bij wijze van studievoortgangsmaatregel conform artikel 24 §2 van het OER verzoeker heeft geweigerd om zich nog in te schrijven.

Wat de stand van het leerkrediet van verzoeker (15 studiepunten) betreft, stelt de Raad vast dat dit *in casu* geen motief is waarop de interne beroepsinstantie uitdrukkelijk haar weigering heeft gesteund. De Raad wijst er echter op dat een leerkrediet lager dan 0 *an sich* een reden tot weigering van een inschrijving kan zijn. Het is dus belangrijk dat verzoeker voorzichtig omspringt met zijn resterende studiepunten (die wel elk jaar dat hij zich niet inschrijft in het hoger onderwijs eenmalig met 10 punten worden verhoogd tot het saldo van 60 studiepunten wordt bereikt⁵). De Raad wijst erop dat niets verzoeker weerhoudt om volgend academiejaar opnieuw een aanvraag tot inschrijving in te dienen bij verweerder of een andere onderwijsinstelling op basis van een nieuw, goed onderbouwd dossier. Ook een inschrijving met een creditcontract of een examencontract - zo de onderwijsinstelling dit toestaat - voor een bepaald opleidingsonderdeel kan reeds een goede start zijn. Na enkele academiejaren van niet-inschrijving zal verzoeker mogelijks ook meer dan 30 studiepunten aan leerkrediet hebben, wat hem zou toelaten om opnieuw een halftijds studieprogramma op te nemen.

De Raad wijst tot slot op de mogelijkheid voor verzoeker om, op basis van een overmachtssituatie welke hij kan staven met medische attesten waardoor hij niet alle examenkansen heeft kunnen benutten, verloren leerkrediet terug te vorderen. Hiertoe dient hij een specifieke procedure rechtstreeks bij de Raad op te starten. Uit de medische attesten moet heel concreet blijken dat het afleggen van examens in een bepaalde periode niet mogelijk was omwille van ziekte of medische redenen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 januari 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,

kamervoorzitter

---

⁵ Artikel II.206, lid 2 Codex Hoger Onderwijs

Jan Geens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.479 van 3 januari 2017 in de zaak 2016/622

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 voor een aantal opleidingsonderdelen via creditcontract ingeschreven.

Verzoeker wordt geweigerd om zich opnieuw bij verwerende partij in te schrijven in academiejaar 2016-2017.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student intern beroep heeft ingesteld tegen de weigering tot inschrijving conform artikel 24 OER 2015-2016, dat een decretale basis heeft in artikel II. 246 Codex Hoger Onderwijs. Zij geeft vervolgens de studievoortgang van de student alsook de argumenten uit zijn intern beroepsschrift weer. De institutionele beroepscommissie merkt op dat zij integraal heeft kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Ze stelt evenwel vast dat de student zijn beroepsschrift niet met bewijsstukken, zoals doktersattesten of e-mailverkeer onderbouwt, maar enkel meldt dat ze kunnen worden vrijgegeven. Ze wijst erop dat de bewijslast bij de student als verzoekende partij ligt en dat de argumenten zonder bewijsstukken niet verder onderzocht kunnen worden.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student na afloop van het academiejaar 2012-2013 omwille van beperkte studievoortgang werd geweigerd voor de opleiding Gemeenschappelijk gedeelte Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen en dat hij er sindsdien voor gekozen heeft om zich jaarlijks via creditcontracten in te schrijven in verschillende faculteiten. Zij merkt op dat bij creditcontracten de bindende voorwaarden en/of weigeringen niet op het puntenbriefje kunnen worden vermeld, maar stelt dat dit van ondergeschikt belang is. Volgens haar wordt een student bij zijn inschrijving immers geacht kennis te nemen van het volledige onderwijs- en examenreglement. Artikel 11 vermeldt de voorwaarden tot inschrijving met betrekking tot het leerkrediet en artikel 24 van het OER 2016-2017 vermeldt voldoende duidelijk de consequenties van het niet behalen van voldoende studievoortgang. Ze benadrukt dat elke student ook geacht wordt het Onderwijs- en Examenreglement te kennen en verbindt zich er bij zijn inschrijving ook expliciet akkoord om de bepalingen van het OER te respecteren. De institutionele beroepscommissie stipt aan dat de student in het verleden al beroepsprocedures heeft opgestart, zodat kan worden aangenomen dat hij het OER kent.

De institutionele beroepscommissie merkt ook op dat de waarschuwing die op het puntenbriefje wordt gegeven, niet meer dan een waarschuwing is. Volgens haar wordt nergens vereist dat een student een dergelijke waarschuwing zou hebben gekregen, opdat de regels voor studievoortgangsbewaking zouden gelden. Deze regels gelden immers automatisch op grond van het OER, zonder dat een afzonderlijke kennisgeving hiervan is vereist.

De institutionele beroepscommissie stelt vervolgens dat uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student bij verwerende partij een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. Zij heeft de afgelopen drie academiejaren bekeken en stelt het volgende vast:

- 2013-2014: de student neemt drie opleidingsonderdelen op in de faculteit Wetenschappen: hij is ziek/afwezig op de examens van twee opleidingsonderdelen (beide zittijden) en slaagt voor één opleidingsonderdeel. Daarnaast neemt hij ook drie opleidingsonderdelen op in de faculteit ingenieurswetenschappen en architectuur. Hij haalt één creditbewijs, maar scoort geen goede resultaten voor de twee andere vakken (2/20 en 8/20).
- 2014-2015: de student neemt één opleidingsonderdeel op in de faculteit Economie en Bedrijfskunde maar blijft op beide examenzittijden afwezig. Daarnaast neemt hij ook zes opleidingsonderdelen op in de faculteit Wetenschappen. Hij is ziek/afwezig op de examenzittijden van vijf opleidingsonderdelen en behaalt één creditbewijs.
- 2015-2016: de student neemt zeven opleidingsonderdelen op in de faculteit Wetenschappen. Hij is beide zittijden ziek of afwezig voor zes van de zeven opleidingsonderdelen. Hij neemt deel aan één examen maar behaalt slechts 2/20. Daarnaast neemt de student ook één opleidingsonderdeel op in de faculteit Ingenieurswetenschappen en architectuur, maar bij beide zittijden is hij ziek.

De commissie heeft akte genomen van de persoonlijke omstandigheden die de student in zijn beroepsschrift aanvoert en ze onderkent dat deze problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. De commissie is evenwel van mening dat die omstandigheden niet door enig concreet bewijs worden ondersteund. Ze stelt vast dat, als de student al deelneemt aan de examens, zijn examencijfers niet goed te noemen zijn en merkt op dat de examencijfers van

de afgelopen academiejaren aangeven dat de slechte prestaties zich hoofdzakelijk op het niveau van onvoldoende verworven competenties situeren, eerder dan in de gezondheidssfeer.

De commissie is van oordeel dat zij op dit ogenblik, gelet op het ontbreken van enig bewijs omtrent verbetering in zijn gezondheidstoestand ook niet kan aannemen dat zijn situatie dermate verbeterd zou zijn dat hij de huidige studies wel succesvol kan verder zetten. Volgens haar blijkt uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Ze benadrukt tenslotte dat de weigering tot inschrijving voor de Universiteit Gent geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt immers enkel voor de Universiteit Gent, wat betekent dat de student aan andere hogeronderwijsinstellingen wel toegelaten kan worden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 26 oktober 2016 en bij aangetekend schrijven van 27 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 november 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich beroept op de schending van artikel 24, §8 OER 2015-2016 alsook op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vooreerst vast dat de institutionele beroepscommissie haar beslissing motiveert met behulp van artikels 11 en 24 OER 2016-2017. Hij merkt op dat deze artikels fundamenteel verschillend zijn van artikel 11 en/of artikel 24 OER 2015-2016. Volgens hem kan de beslissing van de institutionele beroepscommissie louter gebaseerd zijn op het OER

2015-2016 en is elke juridische overweging gebaseerd op het OER 2016-2017 onwettig. Verzoeker verwijst hiervoor naar een eerdere uitspraak van de Raad, met name nr. 2014/306.

Vervolgens verwijst verzoeker naar artikel 24, §8 OER 2015-2016 en stelt hij dat de beslissing van weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent aan hem bekend gemaakt diende te worden op 16 september 2016 en/of 17 september 2016, zijnde de data van de bekendmaking van zijn puntenlijsten. Hij benadrukt dat zijn verdere inschrijving aan de Universiteit Gent wordt geweigerd, zonder dat deze beslissing aan hem wordt bekendgemaakt via de puntenlijst. Hij neemt pas kennis van de weigeringsbeslissing op 29 september 2016, wanneer hij zijn curriculum voor het academiejaar 2016-2017 wil formaliseren. Hij meent dat daardoor zijn belangen zijn geschaad.

Waar de institutionele beroepscommissie in haar beslissing aanhaalt dat verzoeker in het verleden al beroepsprocedures heeft opgestart, zodat kan worden aangenomen dat hij het OER kent, merkt verzoeker op dat de plicht van verwerende partij om het OER 2015-2016 en/of het gelijkheidsbeginsel te respecteren, niet komt te vervallen wanneer een student in het verleden al dan niet beroepsprocedures heeft opgestart of wanneer hij het OER 2015-2016 al dan niet kent. Volgens hem is dit argument niet relevant.

Verzoeker wil verder ook zijn situatie verhelderen, vermits de institutionele beroepscommissie heeft aangegeven dat de bewijslast bij hem als verzoeker berust en dat zijn argumenten zonder bewijsstukken niet verder onderzocht kunnen worden. Verzoeker stelt dat hij het nut en de noodzaak van de bewijsstukken die zijn situatie staven niet miskent, maar hij heeft duidelijk uitgelegd waarom hij in de onmogelijkheid verkeerde om zijn intern beroepsschrift te staven met bewijsstukken. Volgens hem loopt de deadline waarbinnen op ontvankelijke wijze beroep kan worden aangetekend voor een weigering tot inschrijving af op 1 oktober 2016, zoals bepaald in artikel 100 OER 2015-2016. Verzoeker benadrukt dat hij pas op 29 september 2016 kennis kreeg van de weigeringsbeslissing en dat hij op 30 september 2016, zijnde de laatste dag waarop hij op ontvankelijke wijze beroep kon aantekenen tegen deze beslissing, beroep heeft aangetekend. Vermits hij minder dan één dag de tijd heeft gehad om zijn verzoekschrift tot nietigverklaring aan de institutionele beroepscommissie te richten, bevat dit geen bewijsstukken om zijn aangehaalde overmachtssituatie te staven. Verzoeker stipt aan dat deze situatie niet door zijn toedoen is gecreëerd, maar wel door verwerende partij. In de puntenlijsten werd de weigering tot herinschrijving – rekening houdend met

artikel 24, §2 OER 2015-2016 – immers niet bekendgemaakt. Hij vindt het overigens onredelijk dat hiermee geen rekening wordt gehouden in het verloop van het beroep en in de beslissing van de institutionele beroepscommissie.

Verder merkt verzoeker op dat de interne beroepsbeslissing dient te stoelen op een correcte feitenvinding. Volgens hem dient het bestuur zich zo nodig voldoende te informeren om met kennis van zaken een beslissing te nemen. Hij verwijst hiervoor onder meer naar artikel 100 OER 2015-2016 en is van oordeel dat de institutionele beroepscommissie de betreffende bewijsstukken die ze nodig achtte om met kennis van zaken een beslissing te nemen bij hem had kunnen opvragen.

Tenslotte stelt verzoeker dat er tevens sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel, nu de bekendmaking van de weigering tot inschrijving normaal gezien geschiedt op de puntenlijsten, wat bij hem niet het geval was. Volgens hem kan de student in kwestie zijn opties voor het volgend academiejaar normaal nog afwegen, wat bij hem evenmin het geval was. Hij is van oordeel dat hij niet dezelfde kansen heeft gekregen, waardoor zijn belangen zijn geschaad.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat de bestreden beslissing is gebaseerd op artikel 24, §2 OER 2015-2016 en OER 2016-2017. Artikel 24 OER is een implementatie en specificatie van artikel II. 246, §1 Codex Hoger Onderwijs, die twee hypothesen voorziet waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is de inschrijving te weigeren. Verwerende partij stipt aan dat de betrokken instelling niet verplicht is om in die omstandigheden een student te weigeren. Ze kan immers oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. Deze beslissing behoort tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie en de Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht.

Verwerende partij verduidelijkt dat de institutionele beroepscommissie van oordeel is dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor naar zijn beperkte studievoortgang in het verleden. Verwerende partij wijst erop dat de commissie heeft opgemerkt dat verzoeker weliswaar verwijst naar persoonlijke omstandigheden, maar dat hij daarvan geen enkel bewijs

voorlegt, en dat ook uit niets blijkt dat zijn situatie in die zin is gewijzigd dat voortaan wel een redelijke studievoortgang kan worden verwacht. Volgens verwerende partij is dit geenszins een onredelijke beslissing. Verzoeker heeft immers slechts een bijzonder beperkt aantal credits behaald gedurende de vijf jaren waarin hij bij haar was ingeschreven. Ze benadrukt dat verzoeker ook zeer vaak afwezig blijft op examens, en dat hij lage punten haalt voor examens waaraan hij toch deelneemt, maar waarvoor hij niet slaagt.

Wat de door verzoeker aangehaalde verwijzing naar besluit nr. 2014/306 van de Raad betreft, merkt verwerende partij op dat de Raad daarin heeft bepaald dat bij de start van het academiejaar geen studievoortgangsbewakingsmaatregel kan worden genomen die zijn grondslag enkel vindt in het OER dat in het nieuwe academiejaar van toepassing is. Ze wijst erop dat deze situatie zich hier niet voordoet. Los van de vraag naar welk OER de institutionele beroepscommissie heeft willen verwijzen, kan zij immers enkel vaststellen dat het artikel 24, §2 OER waarop de bestreden weigeringsbeslissing is gesteund, identiek is aan de desbetreffende bepaling in het OER 2015-2016. Volgens verwerende partij heeft verzoeker dan ook geen belang bij dit middel en is het niet ontvankelijk, minstens ongegrond.

Vervolgens beaamt verwerende partij dat het OER vermeldt dat het opleggen van bindende voorwaarden en de weigering tot inschrijving via de puntenlijst aan de student worden bekendgemaakt. Ze verduidelijkt dat dit hier niet is gebeurd, om de eenvoudige reden dat dit technisch niet mogelijk blijkt te zijn voor studenten die studeren onder creditcontract. Volgens verwerende partij betreft dit evenwel enkel de kennisgeving van de weigerings“beslissing”. Ze is van oordeel dat een gebrek in de bekendmaking geen afbreuk doet aan de geldigheid van de beslissing. Ze merkt op dat in het voorliggende geval er in eerste instantie zelfs niet eens formeel een beslissing wordt genomen, maar dat de weigering het automatische gevolg is van de gebrekkige studievoortgang van de student, en in het bijzonder van het feit dat hij in de laatste drie jaar van inschrijving niet voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten een credit heeft behaald. Verwerende partij stelt dat het feit dat deze “beslissing” niet geldig werd bekendgemaakt aan verzoeker enkel tot gevolg heeft dat de beroepstermijn tegen die beslissing nog niet is beginnen te lopen. Ze benadrukt dat verzoeker wel kennis heeft gekregen van de “beslissing” bij zijn inschrijving op 29 september 2016, waarbij hem bovendien ook de beroepsmogelijkheden werden meegedeeld, zodat vanaf dan de beroepstermijn ook effectief is beginnen lopen.

Verder merkt verwerende partij op dat de verwijzing op het puntenbriefje naar de studievoortgangsbewakingsmaatregel die zal volgen een loutere inlichting is, vermits dergelijke maatregel pas bij een nieuwe inschrijving wordt opgelegd. Ze verduidelijkt dat de initiële weigeringsbeslissing voor verzoeker dan ook pas is genomen op het ogenblik waarop hij zich (elektronisch) heeft aangeboden voor inschrijving, meer bepaald op 29 september, en dat de beslissing hem toen ook onmiddellijk kenbaar is gemaakt door het systeem, met de daarbij horende beroepsmogelijkheden. Verwerende partij wijst erop dat er anders over oordelen haar een volstrekt onredelijke manier van werken lijkt, vermits dit tot gevolg zou hebben dat studenten reeds binnen zeven dagen na de proclamatie van de studieresultaten van het voorgaande academiejaar intern beroep zouden moeten instellen. Verwerende partij stipt nog aan dat de beslissing voor verzoeker onverwachts geweest kan zijn, omdat hij geen expliciete waarschuwing heeft gekregen, maar dat maakt de beslissing volgens haar niet onregelmatig.

Verwerende partij is bovendien van oordeel dat verzoeker niet kan stellen niet geïnformeerd te zijn geweest over de geldende studievoortgangsbewakingsmaatregelen. De wijziging in de studievoortgangsbewakingsmaatregelen die voor verzoeker tot een weigering van zijn inschrijving heeft geleid, gebeurde immers reeds in het OER 2015-2016. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker bij zijn inschrijving heeft aangegeven dit OER te kennen en te zullen respecteren. Het OER stond bovendien al van voor de start van het academiejaar op de website van de UGent en op die website staat ook een vademecum waarin in begrijpelijke taal toelichting wordt gegeven bij de rechten en de plichten van de studenten, ook op het vlak van de studievoortgangsbewaking.

Waar verzoeker ingaat op de vermelding in de interne beroepsbeslissing dat “De student heeft in het verleden al beroepsprocedures opgestart zodat kan worden aangenomen dat hij het Onderwijs- en Examenreglement kent”, stelt verwerende partij dat deze zin behoort tot de passage in de beslissing waarin de institutionele beroepscommissie erop wijst dat de studievoortgangsbewakingsmaatregel de loutere toepassing is van artikel 24 OER. De institutionele beroepscommissie wijst er tevens op dat elke student geacht wordt het OER te kennen, en voegt eraan toe dat zij ervan uitgaat dat verzoeker dat OER zeker kent nu hij in het verleden al beroepsprocedures voerde. Verwerende partij benadrukt dat deze enkele zin geen motief was op grond waarvan de institutionele beroepscommissie heeft beslist om verzoeker te weigeren. Ze stelt verder dat als deze zin al als een motief kan worden beschouwd, het in

elk geval geen dragend, maar een overtollig motief is. Bovendien kan, als dat overtollige motief dan al onregelmatig zou zijn, die onregelmatigheid niet leiden tot de nietigheid van de interne beroepsbeslissing, nu deze per definitie geen invloed heeft gehad op de beslissing. Volgens verwerende partij heeft verzoeker dan ook geen belang bij dit argument en is het onontvankelijk, minstens ongegrond.

Daarna merkt verwerende partij op dat de termijn voor het instellen van intern beroep zeven kalenderdagen te rekenen vanaf de dag volgend op de kennisgeving van de bestreden beslissing is. Ze stelt dat verzoeker op 29 september 2016 kennis kreeg van de initiële weigeringsbeslissing, wat maakt dat de beroepstermijn pas dan is beginnen te lopen, zodat verzoeker tijd had tot en met 8 oktober 2016 om zijn intern beroep in te dienen. Verwerende partij stipt ook aan dat de institutionele beroepscommissie in de praktijk ook later ingediende stukken nog aanvaardt, zolang zij daardoor niet belet wordt om tijdig te beslissen. Verwerende partij is van mening dat verzoeker de consequenties van zijn beslissing om geen bewijsstukken aan te brengen moet dragen.

Waar verzoeker verwijst naar artikel 100, §4 OER, stelt verwerende partij dat het niet de bedoeling kan zijn dat een overheid het huiswerk van de rechtszoekende maakt. Ze verwijst ook naar de beginselen van behoorlijk burgerschap en de klassieke beginselen inzake het bewijsrecht. Verwerende partij is van mening dat artikel 100, §4 OER in eerste instantie is bedoeld om duidelijk te maken dat de institutionele beroepscommissie bij de diverse diensten en personeelsleden van de universiteit alle documenten kan opvragen die zij nodig acht om het beroep te behandelen, en dat die diensten en personen verplicht zijn om die stukken ook mee te delen. Verwerende partij erkent dat de institutionele beroepscommissie op basis van dit artikel ook documenten bij de verzoeker zou kunnen opvragen, maar ze is daartoe zeker niet verplicht. Volgens haar is het ook niet aan de institutionele beroepscommissie om bewijsstukken op te vragen van beweringen die door verzoekers worden aangebracht. Verzoeker draagt immers zelf de bewijslast van de feiten die hij naar voor brengt, en hij dient zelf in te schatten welke stukken hij daarvoor al dan niet aanbrengt.

Wat tenslotte de beweemde schending van het gelijkheidsbeginsel betreft, stipt verwerende partij aan dat dit middel andermaal het gebrek in de kennisgeving van de nakende studievoortgangsbewakingsmaatregel betreft. Ze benadrukt dat dit gebrek in de kennisgeving – of eerder in de waarschuwing – evenwel geen afbreuk doet aan de geldigheid van de

beslissing. Verwerende partij is van oordeel dat verzoeker reeds bij de start van het academiejaar 2014-15 kon weten wat het gevolg zou zijn als hij andermaal zo slecht zou presteren, zodat hij zelfs niet diende te wachten op zijn puntenbriefje, laat staan op de effectieve weigering van zijn inschrijving, om “zich tijdig voor te bereiden om zijn mogelijkheden naar beste te kunnen afwegen”.

Verwerende partij stelt nog dat verzoeker helemaal niet hoefde te wachten tot 29 september om zich in te schrijven. Hij had zich immers ook al kunnen inschrijven onmiddellijk nadat hij zijn puntenbriefje had gekregen, en hij zou dan ook onmiddellijk al met zekerheid hebben geweten dat zijn inschrijving werd geweigerd. Verwerende partij is van oordeel dat verzoeker niet redelijk kan beweren niet dezelfde kansen te hebben gekregen als andere studenten door het loutere feit dat hij niet via zijn puntenbriefje werd verwittigd dat hem een weigering tot inschrijving te wachten stond.

In zijn *wederantwoordnota* betwist verzoeker vooreerst dat de vervalltermijn om intern beroep aan te tekenen zeven kalenderdagen zou zijn geweest. Hij stelt dat in de weigeringsbeslissing, waarvan hij kennis nam op 29 september 2016, wordt verwezen naar artikel 100 OER 2015-2016. Verzoeker stelt vast dat artikel 100 OER 2015-2016 een vervalltermijn hanteert van vijf kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van de kennisname van de bestreden beslissing. Hij is dan ook van oordeel dat hij ten laatste op 4 oktober 2016 op ontvankelijke wijze intern beroep kon aantekenen, en niet – zoals verwerende partij in haar antwoordnota vermeldt – op 8 oktober 2016.

Verzoeker merkt op dat hij in de onmogelijkheid was om op een andere dag dan 30 september 2016 op ontvankelijke wijze beroep aan te tekenen, vermits hij een ingreep diende te ondergaan en moeilijk vooraf te bepalen was hoe lang de opname in het ziekenhuis zou duren. Dit vormde een bedreiging voor de bindende vervalltermijn om intern beroep aan te tekenen. Verzoeker was effectief in het ziekenhuis opgenomen van 30 september 2016 tot en met 3 oktober 2016. Hij stelt ook in de onmogelijkheid geweest te zijn om de betreffende noodzakelijke ingreep uit te stellen.

Verzoeker is verder van oordeel dat hij er alle belang bij heeft om voor 1 oktober 2016 beroep aan te tekenen tegen de weigeringsbeslissing om zo aan de onderwijsactiviteiten in het academiejaar 2016-2017 te kunnen deelnemen. Hij verwijst hiervoor naar artikel 100, §6 OER

2015-2016. Hij stipt tevens aan dat, waar verwerende partij aanhaalt dat de institutionele beroepscommissie in de praktijk ook later ingediende stukken nog aanvaardt, hij hiervoor geen steun vindt in het OER 2015-2016, waardoor hij hiervoor geen gebruik van kon maken en niet verondersteld kan worden weet te hebben van deze voorgestelde praktijk. Hij acht het de taak van de institutionele beroepscommissie om hem daarover in te lichten.

Vervolgens wijst verzoeker erop dat de weigeringsbeslissing niet op het OER 2014-2015 gebaseerd kan zijn, zodat hem onmogelijk “bij de start van het academiejaar 2014-15” verweten kan worden een aanleiding te kunnen anticiperen voor de weigeringsbeslissing. Verzoeker merkt ook op dat via het OER niet kan worden afgedwongen dat een student zich onmiddellijk na het bekend maken van de puntenlijst dient in te schrijven. Hij benadrukt dat de geldende richtlijn voor een tijdige inschrijving voor het academiejaar 2016-2017 30 september 2016 is (op basis van artikel 15 OER 2016-2017).

Verzoeker werpt tenslotte nog op dat het feit dat “deze “beslissing” niet geldig werd bekendgemaakt aan de student” voor hem tot gevolg heeft dat een nieuwe start in een andere onderwijsinstelling voor het academiejaar 2016-2017 werd mismeesterd, gelet op het feit dat verschillende onderwijsinstellingen verschillende data voor inschrijving hanteren, en ook rekening houdend met de jaarvakken. Hij benadrukt dat deze situatie zich niet voordoet bij de studenten waarbij de weigeringsbeslissing op de puntenlijst werd bekendgemaakt, zodat zij zich nog voor het begin van het academiejaar 2016-2017 aan een andere instelling konden inschrijven en hun opties konden afwegen.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich op de onregelmatigheid van de genomen studievoortgangsbepaling en de schending van de motiveringsverplichting, het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbepaling waarbij hij geweigerd wordt om nog verder in te schrijven bij verwerende partij.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat

voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het weigeren van een volgende inschrijving in het kader van studievoortgangsbewaking betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60 % van de opgenomen studiepunten).⁶ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs (zoals gewijzigd bij OD XXV, art. IV.57) wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

In casu stelt de Raad vooreerst vast dat het studieverloop van verzoeker als volgt is: Verzoeker schreef zich in het academiejaar 2011-12 in de Bachelor Ingenieurswetenschappen

---

⁶ **Art. II.246.6 §1.** *Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

3° *indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.*

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

4° *indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden."*

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2(...).

in voor het modeltraject van 60 studiepunten en hij behaalde hiervan 6 studiepunten. Aan verzoeker werd vervolgens een bindende voorwaarde opgelegd, die erin bestond dat hij bij een volgende inschrijving minstens 50% van de opgenomen studiepunten diende te behalen. In het academiejaar 2012-13 schreef hij zich opnieuw in de Bachelor ingenieurswetenschappen in voor 27 studiepunten en hij behaalde voor 3 studiepunten een credit. Verzoeker voldeed aldus niet aan de hem opgelegde bindende voorwaarde en werd geweigerd om zich nog verder in te schrijven met een diplomacontract. Daarnaast was hij in het academiejaar 2012-2013 ook reeds ingeschreven met creditcontracten, en dit voor opleidingsonderdelen ten belope van 33 studiepunten.

De volgende academiejaren schreef verzoeker steeds in met een creditcontract. Hij nam opleidingsonderdelen op binnen de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur, de faculteit Wetenschappen en de faculteit Economie en Bedrijfskunde. Uit het dossier blijkt dat hij volgend studierendement behaalde:

- Academiejaar 2012-13: 0 van de 33 opgenomen studiepunten
- Academiejaar 2013-14: 9 van de 32 opgenomen studiepunten
- Academiejaar 2014-15: 6 van de 39 opgenomen studiepunten
- Academiejaar 2015-16: 0 van de 48 opgenomen studiepunten

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. *In casu* werd verzoeker geweigerd op grond van artikel II.246, §1, 2° Codex Hoger Onderwijs, dat bepaalt dat, indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren, de inschrijving van de student geweigerd kan worden. Verwerende partij heeft deze decretale regel operationeel gemaakt in haar OER (bijlagen 12 en 13 van verwerende partij), meer bepaald in artikel 24 §2. Artikel 24, §2 van het OER 2015-16 en het OER 2016-17 op grond waarvan verzoeker geweigerd werd, en luidt als volgt:

“§2. De inschrijving [aan de UGent] wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”.

De Raad stelt vast dat de regel dat een student over drie jaar inschrijvingen voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten credits dient te behalen, niet enkel geldt voor inschrijvingen via diplomacontract, maar ongeacht het type van contract. Verzoeker wordt geweigerd bij

toepassing van deze regel. Zoals uit het dossier blijkt, behaalde hij over de afgelopen drie academiejaren voor 15 studiepunten credits op een inschrijving van in totaal 119 studiepunten. Verder stelt de Raad vast dat verzoeker tijdens het academiejaar 2015-2016 ingeschreven was met een creditcontract. In het kader van de studievoortgangsbewaking heeft de decreetgever in de hoger aangehaalde gewijzigde regelgeving uitdrukkelijk het onderscheid tussen de diverse studiecontracten opgeheven.⁷

Ten overvloede merkt de Raad op dat een weigering op grond van het dossier ingevolge rechtspraak van de Raad van State ook reeds vóór de aangepaste decretale regelgeving van toepassing was op alle soorten van studiecontracten.⁸ De weigering van inschrijving op basis van een dossier kon in principe dus ook in het verleden binnen het gestelde decretaal kader op verzoeker worden toegepast, maar *in casu* voorziet het OER van 2013-2014 (stuk 10 van verwerende partij) daar niet expliciet in.

De Raad onderzoekt vervolgens het middel van verzoeker dat hij niet conform artikel 24, §8 van het OER via het puntenbriefje in kennis is gesteld van de weigering tot inschrijving. Artikel 24, §8 OER 2015-16 en OER 2016-17 luidt:

“§8. Het opleggen van bindende voorwaarden en de weigering tot inschrijving worden via de puntenlijst aan de student bekend gemaakt, volgens de bepalingen in artikel 69.”.

Verzoeker grieft in dit verband vooreerst dat verwerende partij verkeerdelijk haar beslissing heeft gegrond op artikel 24 van het OER 2016-2017, terwijl het OER van het academiejaar 2015-2016 van toepassing is op zijn situatie. De Raad stelt in dit verband met verwerende partij vast dat artikel 24, §2 uit het OER van beide academiejaren (bijlagen 12 en 13 van verwerende partij) inhoudelijk volledig identiek is. Verzoeker kan derhalve uit het feit dat de institutionele beroepscommissie in de letterlijke zin in haar beslissing verwijst naar het OER van het academiejaar 2016-2017 geen enkel belang putten.

De vraag die *in fine* wel rijst, is of verzoeker geweigerd is op grond van een maatregel die hij kon kennen in het jaar van de aanleiding tot het nemen van de maatregel. Was verzoeker bij zijn inschrijving in het academiejaar 2015-2016 aldus op de hoogte, of kon verzoeker op de hoogte zijn, van de maatregel dat hij op basis van een dossier (*in casu* de toepassing van de

---

⁷ Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXV, *Parl. St.* VI. Parl. 2014-15, nr. 325/1, 36.

⁸ RvS 22 september 2011, nr. 215.283, Universiteit Gent.

regel: na drie jaar nog geen derde van de studiepunten van de opgenomen studiepunten verworven hebben) ook met een creditcontract kon geweigerd worden voor het academiejaar 2016-2017.

De Raad stelt vast dat verzoeker niet in kennis werd gesteld van zijn weigering tot inschrijving op grond van deze maatregel via het puntenbriefje, maar enkel op het ogenblik van zijn nieuwe aanvraag tot inschrijving, en vanzelfsprekend via het onderwijs- en examenreglement. Het overschrijden van deze regel betreffende de kennisgeving van de beslissing *an sich* heeft naar het oordeel van de Raad niet de onregelmatigheid van de studievoortgangsbeslissing tot gevolg.

In casu is de weigering op basis van het dossier gebeurd, en niet ingevolge het opleggen van een bindende voorwaarde die het academiejaar nadien – bij het niet voldoen eraan – automatisch leidt tot een weigering en waar een expliciete ‘waarschuwing’ de essentie uitmaakt van het getrappt studievoortgangssysteem. In het individueel studiecontract van een student moet dit, ingeval van toepassing, expliciet en tijdig (reeds bij de weigering aan het einde van het voorgaand academiejaar) gemeld worden.

In casu betreft het echter een weigering op basis van het dossier, in uitvoering van artikel II.246, §1, 2° Codex Hoger Onderwijs. Een student wordt geacht het OER, dat integraal deel uitmaakt van het studiecontract, te kennen. Het betreffende artikel uit het OER bepaalt ook reeds voor het academiejaar 2015-2016 (zijnde het jaar waarop de maatregel betrekking heeft) zeer duidelijk dat, ongeacht het studiecontract, een student kan worden geweigerd op basis van het dossier, met name als hij niet na drie jaar een derde van de opgenomen studiepunten heeft behaald. Deze regel werd reeds met ingang van het academiejaar 2015-2016, dus vooraleer verzoeker zich het betreffende academiejaar heeft ingeschreven, in het OER opgenomen, met expliciet de vermelding van de toepassing ervan op alle soorten studiecontracten. Verzoeker kon en hoorde derhalve via het OER op de hoogte te zijn van deze regel, voor de aanvang van zijn inschrijving met een creditcontract in het academiejaar 2015-2016.

Als verzoeker van oordeel is dat hij in voorkomend geval door de niet reglementaire inkennisstelling (namelijk via het puntenbriefje) schade heeft geleden, gezien hij slechts later zijn verdere studievoortgang kan plannen, dan dient hij hiertoe de geijkte burgerlijke

procedure te volgen. De Raad is niet bevoegd om zich uit spreken over een eventuele toekenning van een schadevergoeding.

In toepassing van artikel II.246, §1, 2° Codex Hoger Onderwijs kon verzoeker dus in principe op regelmatige wijze geweigerd worden. Daarbij is het toegelaten dat verwerende partij werkt met een vooropgestelde beleidsregel (zie artikel 24, §2 OER), maar zij dient wel elke zaak in het licht van de aangebrachte omstandigheden te onderzoeken. Het werken met een beleidsregel impliceert niet dat de Raad de redelijkheid van de toepassing van deze regel in een concreet geval niet kan toetsen.

Bij het toetsen van de redelijkheid in het kader van een weigering op grond van een dossier, stelt de Raad vast dat de decreetgever als volgt de contouren heeft vastgelegd:

“Niet in alle gevallen kunnen bindende voorwaarden soelaas brengen. Als uit het dossier blijkt dat een student in een bepaalde opleiding (of ruimer in meerdere opleidingen in een bepaalde instelling) weinig kans heeft om binnen een redelijke termijn het diploma te behalen, heeft de instelling de mogelijkheid om deze student te weigeren of is de student die wenst verder te studeren verplicht om zich te heroriënteren.

Het dossier van een student kan zowel studiegerelateerde elementen als persoonlijke elementen omvatten. Studiegerelateerde elementen kunnen betrekking hebben op het recent afgelopen studietraject of het ruimere studieverleden van een student al dan niet in dezelfde instelling (zeer zwak studierendement, herhaaldelijk falen voor bepaalde opleidingsonderdelen, enzovoort). Een dergelijke weigering vereist een motivering.

De aangepaste regelgeving laat een ruime autonomie aan de instellingen.”⁹

De Raad onderzoekt hierna of de weigeringsbeslissing, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, de toets van de redelijkheid kan doorstaan. De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving rekening dient te worden gehouden met de door de verzoeker geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

---

⁹ Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXV, *Parl. St.* VI. Parl. 2014-15, nr. 325/1, 37.

Verzoeker beroept zich in het bijzonder op een overmachtssituatie, met name ziekte, en op het feit dat hij niet voldoende werd gewaarschuwd door verwerende partij, conform de eigen regels.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak specifiek hiernavolgende vaststellingen en overwegingen in beraad:

- Verzoeker heeft een zeer lang studietraject achter de rug waarbij hij zich telkens opnieuw inschrijft voor diverse opleidingsonderdelen waarvan hij er slechts zeer weinig met succes aflegt. Op de afgelegde opleidingsonderdelen behaalt hij geen goede resultaten (zie bijlage 3 van verwerende partij). Zijn studievoortgang is ondermaats. Verzoeker toont ook op geen enkel vlak aan dat hij in de toekomst met meer verantwoordelijkheidszin zijn studie zal opnemen en de nodige prioriteiten zal stellen.
- De Raad stelt ook vast dat van de overmachtssituatie die verzoeker aanhaalt geen enkel bewijs werd voorgelegd, noch in de interne beroepsprocedure, noch tijdens de externe beroepsprocedure. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevindt bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden. Dit is *in casu* niet gebeurd. Het feit dat verzoeker inroept dat hij door de korte beroepstermijnen verhinderd was om dit samen met het intern beroepsschrift te doen (gezien het opsporingswerk dat daarvoor verricht moet worden) en dat hij bereid is om alsnog stavingstukken in te dienen, volstaat niet om te verantwoorden waarom tot op dit ogenblik nog geen bewijs van overmacht werd voorgelegd, in geen enkele fase van de procedure. Niets weerhield verzoeker om zijn dossier nog na het ingestelde interne beroep aan te vullen met stavingstukken. De Raad stelt ook vast dat artikel 100, §4 van het OER van verwerende partij de institutionele beroepscommissie niet verplicht om zelf stukken of bijkomende documenten op te vragen, tenzij een onderzoek in een bepaalde zaak hiertoe – haar inziens – noopt. *In casu* kan de Raad op basis van het dossier – dat geen enkele staving van een ziekte-toestand (geen e-mails en geen doktersattesten) tijdens het academiejaar omvat – niet oordelen dat verwerende partij hier onvoldoende zorgvuldig en onredelijk is opgetreden door geen extra stukken op te vragen bij de behandeling van het beroep.

- Verzoeker heeft deze evenmin in het kader van het extern beroep voorgelegd. In voorkomend geval is het aan de Raad om over de ontvankelijkheid hiervan en de gegrondheid te oordelen. Door deze niet aan de Raad over te maken, kan de Raad op basis van het dossier echter ook op geen enkele wijze de bewering toetsen dat hij om inhaalexamens heeft gevraagd en deze vraag kon staven met doktersattesten. Verzoeker stelt in dit verband niets in zijn dossier. Er kan enkel worden vastgesteld dat, zo blijkt uit het door verzoeker meegedeelde puntenbriefje van het academiejaar 2015-2016 (bijlagen 1 en 2 van verzoeker), verzoeker door melding van ziekte afwezig was op de examens van Chemie en Informatica. Voor de overige examens werd als melding ‘AFW’ genoteerd. De Raad kan niet anders dan vaststellen dat er geen enkel bewijs is neergelegd om de beweerde overmachtssituatie te staven. Het kan niet aan de verwerende partij verweten worden dat zij hiermee dan ook geen rekening heeft gehouden. Verwerende partij heeft dan ook afdoende gemotiveerd dat de weigering gegrond is op slechte prestaties die het gevolg zijn van het niet behalen van de competenties en niet het gevolg van een gezondheidstoestand.

Verzoeker onderbouwt evenmin met enig bewijs dat hij in de toekomst, zowel medisch als wat attitude betreft, een betere studiehouding zal kunnen aannemen en beter zal presteren. De Raad betreurt het feit dat verzoeker niet expliciet in de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016 werd gewaarschuwd dat een mogelijke weigering kon volgen. Het is essentieel om, ingeval een bindende voorwaarde wordt opgelegd, deze in het studiecontract op te nemen, omdat deze het academiejaar nadien in principe – ingeval niet wordt voldaan aan de gestelde voorwaarde – automatisch een weigering tot gevolg heeft. Het opleggen van bindende voorwaarden is gelinkt aan het behalen van een bepaalde studie-efficiëntie met het oog op het binnen een redelijke termijn behalen van het diploma. Dit is niet het geval in het kader van een creditcontract, waar het behalen van een diploma in principe niet als doel wordt vooropgesteld, maar wel het behalen van een bepaalde credit.

Verzoeker werd geweigerd op grond van zijn dossier, waaruit manifest blijkt dat hij geen kans maakt om nog succesvol verder te studeren. Zoals hoger gesteld, kon verzoeker bovendien alleszins op de hoogte zijn van de regel die verwerende partij in dit kader toepast, zoals deze is opgenomen in het onderwijs- en examenreglement dat deel uitmaakt van het studiecontract. Het ontbreken van een waarschuwing via de kennisgeving op het puntenbriefje heeft niet de onregelmatigheid van de weigering tot gevolg, wat wel het geval is ingeval de weigering

concreet is gestoeld op het niet naleven van een bindende voorwaarde die niet tijdig en individueel aan de student ter kennis is gebracht. Bovendien blijkt uit het dossier dat alle studenten die met een creditcontract worden ingeschreven niet specifiek in kennis worden gesteld via het puntenbriefje.

De Raad stelt tot slot vast dat verzoeker bij aanvang van het academiejaar 2015-2016 wist dat – om te voldoen aan de regel van artikel 24, §2 OER – hij voor het totaal van 39 studiepunten (wat over een volledig academiejaar gespreid geen zware opdracht is) diende te slagen. De afgelopen drie jaar was hij ingeschreven voor 119 studiepunten in totaal. Hij diende in het academiejaar 2015-2016 nog 24 studiepunten te behalen om dit totaal te bekomen, gezien hij de voorgaande twee academiejaren in totaal reeds 15 studiepunten aan credits behaalde. Verzoeker slaagde echter voor geen enkel opleidingsonderdeel in het academiejaar 2015-2016, waarin hij 48 studiepunten had opgenomen. De toepassing van de maatregel, waarvan hij op de hoogte diende te zijn, legde bovendien geen onredelijke studielast op aan verzoeker.

Het komt de Raad, in het licht van het lange studietraject dat verzoeker heeft afgelegd en het meermaals falen of tevergeefs inschrijven voor diverse opleidingsonderdelen alsook het ontbreken van medische stavingstukken wat de overmachtssituatie betreft, niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voor dat verwerende partij verzoeker bij wijze van studievoortgangsmaatregel conform artikel 24, §2 OER heeft geweigerd om zich nog verder in te schrijven aan de universiteit. Verwerende partij heeft haar beslissing ook op afdoende wijze gemotiveerd.

De middelen zijn niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 januari 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.478 van 22 december 2016 in de zaak 2016/623

In zake: William ARCQ
Woonplaats kiezend te L-1638 Senningerberg
Groothertogdom Luxemburg
22 Rue du Golf

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard en de bindende voorwaarden aldus gehandhaafd blijven.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de rechten’.

In academiejaar 2015-2016 slaagde verzoeker voor 11 van de 23 opgenomen studiepunten. Gezien hij niet slaagt voor de helft van de opgenomen studiepunten, krijgt verzoeker een bindende voorwaarde opgelegd.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat ze vergaderde over het intern beroep ingesteld door verzoeker tegen het opleggen van bindende voorwaarden conform artikel 24§1 van het OER 2015-2016. Deze artikels van het OER hebben een decretale basis in artikel II.246 §1 van de Codex Hoger Onderwijs. De interne beroepsinstantie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift. De interne beroepsinstantie heeft begrip voor de argumenten die verzoeker aanhaalt, maar merkt op dat deze argumenten niet van doorslaggevende aard zijn om de bindende voorwaarden op te heffen. Bindende voorwaarden worden conform artikel 24§1 opgelegd wanneer een student niet slaagt voor de helft van de opgenomen studiepunten. Verzoeker voldoet hier niet aan, ongeacht hoeveel studiepunten hij heeft opgenomen want hij behaalt niet de helft van de opgenomen studiepunten, waardoor hij bindende voorwaarden kreeg. Het feit dat verzoeker hier niet aan voldoet, is geen uitzonderlijke omstandigheid om de bindende voorwaarden op te heffen.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker het werkstudentenstatuut heeft. Op basis van dit bijzonder statuut voorziet het OER 2015-2016 in artikel 26 dat aan werkstudenten faciliteiten worden verleend. De interne beroepsinstantie meent dat met het toekennen van het werkstudentenstatuut en de ermee gepaard gaande faciliteiten, verwerende partij in voldoende mate tegemoet is gekomen aan de bijzondere omstandigheden waarin verzoeker zich bevindt. Het opheffen van de bindende voorwaarden zou in dit geval een extra gunst zijn, waartoe de interne beroepsinstantie geen reden ziet. Verzoeker geeft geen andere specifieke reden op om de bindende voorwaarden op te heffen. De beroepsinstantie meent echter dat de opgelegde bindende voorwaarden de onmiddellijke studievoortgang niet hinderen en dat verzoeker nog voldoende kansen heeft om in het academiejaar 2016-2017 voldoende vooruitgang te boeken om de bindende voorwaarden teniet te doen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De bindende voorwaarden blijven gehandhaafd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven en per e-mail van 24 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker haalt aan dat de interne beroepsinstantie vooreerst lijkt de denken dat het hier niet om een uitzonderlijke omstandigheid gaat. Dit lijkt verzoeker een zeer subjectief argument, dat niet onderbouwd wordt. Het systeem van studievoortgang is een systeem dat moet beletten dat studenten eindeloos het eerste jaar opnieuw doen in verschillende faculteiten, niettegenstaande hun incapaciteit om te slagen. Verzoeker meent dat hij daar als student in het vijfde jaar niet meer onder valt. Verder zit verzoeker in de laatste rechte lijn, gezien hij nog slechts 4 vakken en een thesis moet afwerken. Hij moet nu 48 studiepunten opnemen, omdat de thesis 24 studiepunten omvat. Indien verzoeker er de andere 4 vakken (van elk 6 studiepunten) wil bijnemen moet hij, indien hij voor de thesis niet zou slagen, voor elk van de andere 4 vakken slagen om aan de bindende voorwaarden te voldoen. Verzoeker heeft plots niet alleen het dubbele aan studieomvang in vergelijking met vorig jaar, maar moet nu ook met het mes op de keel examens afleggen. De bindende voorwaarde creëert zo zelf de uitzonderlijke omstandigheid. De professionele werklust van verzoeker, die door zijn eigen kantoor op te richten doorheen de jaren is toegenomen, wordt er zeker ook niet minder op.

Het tweede argument van de beroepsinstantie is dat verzoeker als werkstudent plots bevoordeeld zou zijn. Het statuut van werkstudent laat toe dat een student niet naar de lessen moet gaan, maar dat is het zowat. Verzoeker weet niet over welke ‘faciliteiten’ de beroepsinstantie het heeft, maar als deze al zouden bestaan heeft men ze hem niet meegedeeld en heeft hij hiervan geen gebruik gemaakt. Het niet kunnen bijwonen van de lessen is volgens verzoeker een groot nadeel t.o.v. de andere studenten en zeker geen extra gunst.

Ten derde haalt verzoeker aan dat hij aan oefeningen voor BTW-recht wou deelnemen, waarbij de professor hem zelfs geen antwoord heeft gegeven. Het niet kunnen volgen van deze oefeningen heeft volgens verzoeker automatisch tot gevolg dat men niet voor dit vak kan slagen. Tot zover de faciliteiten voor werkstudenten. De beroepsinstantie weerlegt dit argument zelfs niet.

Zoals aangehaald in zijn intern beroep heeft verzoeker de voorwaarde niet geschonden door meer dan de helft van de studielast te halen. Verzoeker begrijpt dat men een referentiepunt moet hebben om studievoortgang te meten, maar men moet het doel op een billijke manier halen. De helft van 23 is 11.5 en verzoeker behaalde 11 studiepunten. Om aan de voorwaarde te voldoen, diende verzoeker 17 van de 23 studiepunten te behalen, waarbij men verzoeker theoretisch een strengere voorwaarde oplegt dan iemand die 24 studiepunten opneemt en dus maar 12 studiepunten dient te behalen. Volgens verzoeker komt het gelijkheidsbeginsel hier in het gedrang.

Ten laatste wil verzoeker nogmaals benadrukken dat hij zichzelf via het werkstudentenprogramma wist om te scholen van informaticus naar jurist. Nadat zijn computerjob rond 2009 is afgevoerd naar het Oosten, is verzoeker een nieuwe carrièreweg ingeslagen en daar is dit diploma voor nodig om in zijn persoonlijk onderhoud en dat van zijn gezin te kunnen blijven voorzien. Verzoeker is dankbaar dat verwerende partij dit mogelijk heeft gemaakt, maar vindt het wat surrealistisch om het hem op het laatste moment nog extra moeilijk te maken. Werkstudenten hebben reeds een achterstand op de andere studenten, dus een bindende voorwaarde druist volgens verzoeker in met het gelijkheidsbeginsel en is allesbehalve van niet-doorslaggevende aard.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24§1 al. 1 van het OER 2015-2016. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246 §1 van de Codex Hoger Onderwijs. Artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs laat aldus de instellingen toe om aan studenten bindende voorwaarden op te leggen van zodra blijkt dat ze niet slaagden voor 60% van de verworven studiepunten. Verwerende partij is op dat vlak iets minder streng en legt pas bindende voorwaarden op als studenten slagen voor minder dan 50% van de opgenomen studiepunten. De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden aan een student bindende voorwaarden op te leggen. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in het voorgaande academiejaar, toch opnieuw in te schrijven zonder bindende voorwaarde. De beslissing om een student al dan niet bindende voorwaarden op te leggen behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de interne beroepsinstantie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De bedoeling van het opleggen van een bindende voorwaarde is dat studenten voldoende zouden worden geprikkeld enerzijds om niet meer studiepunten op te nemen dan voor hen haalbaar is gelet op hun persoonlijke situatie en anderzijds om zich ten volle in te zetten voor de opgenomen vakken, zodat ze op het einde van het jaar ook de desbetreffende credits behalen en geen leerkrediet verliezen. Verzoeker heeft die prikkel duidelijk wel nodig, zoals blijkt uit zijn studiecursus. Tot nu toe kreeg hij reeds tot vijf keer toe bindende voorwaarden opgelegd. Twee keer slaagde hij er niet in om daaraan te voldoen, wat resulteerde in een weigering om alsnog in de masteropleiding in te schrijven. Deze weigering werd telkens ongedaan gemaakt door de interne beroepsinstantie, zij het met wisselend succes: de eerste keer slaagde verzoeker ook na toelating tot inschrijving door de interne beroepsinstantie niet voor de nieuw opgelegde bindende voorwaarde, de tweede keer lukt het hem wel (zij het nipt). Verzoeker lijkt het vooral de laatste vijf academiejaren steeds moeilijker te hebben om voldoende studievoortgang te maken, hoewel hij de laatste jaren ook gestaag een lichter studiepakket opnam. Vorig academiejaar nam hij nog voor amper 23 studiepunten op, maar zelfs met dergelijk licht studieprogramma behaalde hij maar credits ten belope van 11 studiepunten. Ook al was het verschil nipt en zou verzoeker met één studiepunt meer geen bindende voorwaarde gekregen hebben, het is zeker niet onredelijk om – gelet op de zwakke studievoortgang van de laatste vijf academiejaren, waarbij verzoeker nooit uit de

‘gevaarzone’ is geraakt – hem toch opnieuw een bindende voorwaarde op te leggen en hem er zo toe aan te zetten niet meer studiepunten op te nemen dan hij gelet op zijn persoonlijke situatie ook effectief aankan en om zich ten volle in te zetten voor alle opgenomen vakken.

Verzoeker voert thans aan dat hij in de laatste rechte lijn van zijn studies zit en nog slechts vier vakken en een masterproef moet afleggen om zijn diploma te behalen. Hij zou daardoor 48 studiepunten opnemen, maar wordt nu gedwongen om “met het mes op de keel” verder te studeren daar hij zijn bindende voorwaarde sowieso al niet behaalt als hij niet slaagt voor zijn masterproef. Dit middel is volgens verwerende partij een nieuw middel dat verzoeker niet reeds aanbracht voor de interne beroepsinstantie en is bijgevolg onontvankelijk. Het is bovendien ook ongegrond. Het is niet omdat verzoeker thans maar 48 studiepunten meer verwijderd zou zijn van zijn diploma, dat het niet meer nuttig kan zijn om hem alsnog een bindende voorwaarde op te leggen. Studievoortgangsbewakingsmaatregelen en, in het bijzonder, bindende voorwaarden zijn er – in tegenstelling tot wat verzoeker beweert – niet enkel om te vermijden dat studenten eindeloos hun eerste jaar overdoen niettegenstaande de incapaciteit om te slagen. Ze zijn integendeel voor alle studenten nuttig en relevant, ook voor studenten in hogere jaren. Ze zijn bedoeld om te vermijden dat studenten eindeloos lang aan hun studies verder doen en intussen hun leerkrediet verspelen, waardoor ze in hun verdere studies geblokkeerd kunnen raken. Zeker bij werkstudenten hebben ze hun nut bewezen, want precies die categorie van studenten is één van de groepen studenten die hun studies vaak maar op de tweede lijn plaatsen en hun prioriteiten al te vaak elders leggen, waardoor ze in hun studies niet vlotten.

Ook voor studenten zoals verzoeker blijft het nuttig om een middel te hebben om de student aan te zetten om meer aandacht aan zijn studies te besteden. Dat blijkt overigens duidelijk uit zijn studievoortgang van de laatste jaren: die blijft beperkt en verzoeker blijft constant in de gevaarzone hangen. Dat verzoeker nu al vreest de bindende voorwaarde niet te zullen halen doordat hij 48 studiepunten wenst op te nemen, zou hem ertoe moeten aanzetten zich te bezinnen over de vraag of het wel een goed idee is om zoveel studiepunten ineens op te nemen, gelet op het feit dat de vorige jaren is gebleken dat hij voor niet meer dan 10 à 15 studiepunten credits kan binnenhalen. Precies dat is een doelstelling van de bindende voorwaarde.

De interne beroepsinstantie was ook van mening dat via het toekennen van het bijzonder statuut van werkstudent al voldoende tegemoet gekomen is aan de omstandigheid dat verzoeker studeren met werken combineert en daardoor minder goede studievoortgang maakt. Verzoeker betwist dit, en ziet het werkstudentenstatuut niet als een gunst. Hij geeft ook aan niet te weten wat de faciliteiten zijn waarvan hij als werkstudent kan genieten. De faculteit rechtsgeleerdheid biedt reeds lang aan werkstudenten allerhande faciliteiten aan, waaronder alternatieve uren voor oefeningen, mogelijkheid van examenverplaatsingen indien examendata een probleem vormen binnen het werkschema van de betrokken student, extra vragensessies, enz. Op die wijze wenst de faculteit maximaal tegemoet te komen aan de moeilijkheden die werkstudenten kunnen ondervinden door de combinatie studeren-werken. Dat verzoeker van deze faciliteiten geen gebruik maakt, is zijn eigen keuze, maar kan niet tot gevolg hebben dat daarna soepeler zou moeten worden omgesprongen met de studievoortgangsbewakingsmaatregelen, integendeel.

Verzoeker geeft tenslotte aan dat hij geen antwoord kreeg van de lesgever BTW op zijn vraag over de oefeningen, zodat hij niet aan het examen kon deelnemen. Verzoeker bracht dit argument ook al naar voor in zijn intern beroep. Verzoeker legt evenwel geen enkel stuk voor waaruit zou blijken dat het feit dat hij niet deelnam aan het examen over de grondige studie BTW-wetgeving, te wijten was aan het feit dat de betrokken docent hem niet zou hebben geantwoord op een mail. Verwerende partij kan enkel vaststellen dat blijkens de ECTS-fiche het betrokken vak enkel bestond uit hoorcolleges, en dat het werd geëvalueerd op basis van een schriftelijk examen. Er waren geen verplicht bij te wonen oefeningen voorzien, noch werd het studenten verboden om deel te nemen aan het examen als ze niet deelgenomen hadden aan oefeningen die doorheen de colleges werden georganiseerd. Ook dit argument is dus ongegrond, en dat verzoeker niet deelnam aan het examen over dit vak en hiervoor dus geen credit kon verwerven, is enkel aan hemzelf te wijten.

In zijn *wederantwoordnota* werkt verzoeker de argumenten uit zijn verzoekschrift verder uit. Verzoeker benadrukt dat, indien een student een oneven aantal studiepunten in het curriculum opneemt, men in de praktijk 75% moet behalen om de bindende voorwaarde te vermijden. Volgens verzoeker houdt dit een schending van het gelijkheidsbeginsel in. Verzoeker stelt verder dat het toekennen van studiepunten willekeurig gebeurt en niets te maken heeft met de werkelijke werklast of moeilijkheidsgraad. Ook stelt hij dat de interne beroepsinstantie onvoldoende rekening gehouden heeft met het feit dat hij een werkstudent is. Aangezien men

de masterproef een jaar op voorhand moet aanvragen, is verzoeker bovendien verplicht deze dit jaar op te nemen (24 studiepunten). Tevens stelt verzoeker dat hij, zelfs indien oefeningen 's avonds worden georganiseerd, vrijaf moet nemen van zijn werk om deze te kunnen bijwonen. Verzoeker benadrukt dat het niet aan hem lag dat hij niet kon deelnemen aan het examen BTW.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbeslissing, waarbij hem bindende voorwaarden worden opgelegd.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft inzake het koppelen van bindende voorwaarden aan een volgende inschrijving als studievoortgangsmaatregel.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van zijn bijzondere omstandigheden.

In casu heeft verzoeker zijn concreet dossier voorgelegd aan de interne beroepsinstantie, die is nagegaan of de individuele omstandigheden voldoende verantwoorden om alsnog een uitzondering toe te staan op de gestelde studievoortgangsregels.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten). Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs¹⁰ zoals gewijzigd bij OD XXV, art. IV.57, wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling rust, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

In casu stelt de Raad vooreerst vast dat verzoeker - die zich als informaticus wenste om te scholen tot jurist - sinds het academiejaar 2006-2007 was ingeschreven bij verwerende partij. Na zes academiejaren behaalt hij zijn diploma van bachelor in de rechten. Na academiejaar 2009-2010 wordt hem eenmaal een bindende voorwaarde opgelegd. In de masteropleiding behaalt hij viermaal niet de opgelegde studie-efficiëntie. Hij wordt tweemaal geweigerd, doch na een interne beroepsprocedure alsnog toegelaten om verder te studeren. Het afgelopen academiejaar 2015-2016 behaalt hij opnieuw geen 50% studierendement. Hij behaalt 11 van de 23 opgenomen studiepunten.

---

¹⁰ Art. II.246

§1. Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...)

Aan verzoeker werd vervolgens bij de inschrijving voor het huidige academiejaar een bindende voorwaarde opgelegd, op grond waarvan hij bij een volgende inschrijving minstens 50% van de opgenomen studiepunten dient te behalen.

De Raad stelt vooreerst vast dat verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. Het decreet laat toe dat een student die geen 60% behaalt van de studiepunten waarvoor hij is ingeschreven in een bepaalde opleiding, een bindende voorwaarde wordt opgelegd. *In casu* past verwerende partij voor het academiejaar 2015-2016 nog steeds de minder strenge grens van 50% studierendement toe. Verzoeker behaalt echter in het academiejaar 2015-2016 slechts een percentage van 47,8 % (11 op 23), wat ruim onder de decretaal bepaalde grens ligt en hij bereikt ook niet de in artikel 24 van het OER (stuk 8 van verwerende partij) minimaal bepaalde studie-efficiëntiegrens.

De Raad onderzoekt hierna of het opleggen van deze bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, de toets van de redelijkheid kan doorstaan. Concreet betekent dit namelijk voor verzoeker dat hij 50% van de opgenomen studiepunten dient te behalen.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving dient rekening te worden gehouden enerzijds met de door de verzoeker geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

Verzoeker beroept zich in het bijzonder op volgende argumenten:

- Het systeem van studievoortgang is gericht op startende studenten die na een jaar niet de nodige capaciteiten blijken te hebben en niet op studenten die in het laatste gedeelte van hun studietraject zijn;
- Verzoeker dient nog slechts 4 opleidingsonderdelen en een thesis af te werken. Door de opgelegde bindende voorwaarde wordt hij verplicht 48 studiepunten op te nemen, waarvan 24 studiepunten de masterproef betreffen. Dit heeft tot gevolg dat een studierendement van 50% impliceert dat hij voor de overige vier vakken dient te slagen, indien hij niet zou slagen voor de masterproef. In combinatie met zijn werksituatie is dit een te zware belasting (vorig jaar nam hij de helft van de

studiepunten op) en daarbij wordt hij door de bindende voorwaarde onder grote druk geplaatst;

- Van ‘faciliteiten’ voor werkstudenten is niet echt sprake. Hij is niet verplicht om deel te nemen aan de lessen en daar blijft het bij;
- Als gevolg van het niet-deelnemen aan de oefeningen voor het opleidingsonderdeel BTW kon hij hiervoor niet meer slagen;
- Het feit dat hij voor 23 studiepunten was ingeschreven impliceert dat hij diende te slagen voor 12 studiepunten, wat meer is dan de opgelegde studie-efficiëntie van 50 %. Hierdoor behaalde hij ook slechts zeer nipt de opgelegde grens niet;
- De voorwaarde van studierendement die wordt opgelegd, houdt geen rekening met de werkelijke studielast van bepaalde vakken.

De Raad leest in het dossier dat de verwerende partij in het kader van het intern beroep deze aangebrachte persoonlijke omstandigheden heeft onderzocht en oordeelde dat deze niet correct en niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien. Verwerende partij stelt dat de bedoeling van het opleggen van een bindende voorwaarde is om studenten voldoende te prikkelen om enerzijds een haalbaar studiepakket op te nemen, maar ook om zich ten volle in te zetten voor de opgenomen opleidingsonderdelen, zodat ze op het einde van het jaar de credits behalen en ook geen leerkrediet verliezen.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak specifiek de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen in beraad:

De door verzoeker ingeroepen omstandigheden zijn allen onderwijsgerelateerd en betreffen *in fine* voornamelijk een algemene kritiek op het toegepaste studievoortgangssysteem van verwerende partij ten aanzien van werkstudenten die zich op het einde van hun studietraject bevinden.

Studievoortgangsmaatregelen betreffen niet enkel generatiestudenten. De bedoeling van de decreetgever is om er in het algemeen over te waken dat studenten binnen een redelijke termijn een diploma behalen¹¹. De Raad begrijpt dat een werkstudent - zoals *in casu* verzoeker - de haalbaarheid van een traject bekijkt in het licht van zijn familiale en

---

¹¹ Memorie van toelichting OD XXVI

werksituatie. Dit neemt niet weg dat er ook als werkstudent (los van het feit of hij faciliteiten heeft opgenomen) of ten aanzien van studenten die naar het einde van hun studietraject zijn gekomen, een gedegen studievoortgang moet worden geboekt en studievoortgangsbewaking een andere invulling krijgt (vb. het leggen van prioriteiten), maar zeker ook aan de orde is.

Verzoeker is ingeschreven bij verwerende partij sinds academiejaar 2006-2007. Hij kent een zeer trage studievoortgang. Verwerende partij heeft reeds meermaals begrip getoond voor zijn werksituatie en hem alsnog - ondanks het herhaaldelijk (vijfmaal) niet voldoen aan de opgelegde studie-efficiëntie (voornamelijk in het mastertraject) en het tot tweemaal toe niet voldoen aan de bindende voorwaarde - toegelaten om zich in te schrijven.

De opgelegde studie-efficiëntie van 50% betreft een minimale ondergrens die *in casu* zelfs minder streng is dan wat de decreetgever heeft vooropgesteld. Dat een student deze grens slechts nipt niet haalt, kan in het geheel van andere omstandigheden mogelijk een verschoning inhouden maar geldt *an sich* niet als een verantwoording. De doelstelling voor elke student (ook de werkstudent) betreft *in fine* 100% van de studiepunten behalen waarvoor men zich in zijn studiecontract engageert. Een student kan de omvang van zijn studiepakket in functie van de persoonlijke haalbaarheid beperken, wat een belangrijke en ook noodzakelijke flexibiliteit is voor een werkstudent, maar dient dit in principe ook af te werken. Het betreft hier een wederzijdse verantwoordelijkheid. Verzoeker nam het voorbije academiejaar slechts een zeer beperkt studieprogramma van 23 studiepunten op, waarvoor hij andermaal (weliswaar nipt) niet de vereiste grens behaalt.

De Raad is verder van oordeel dat de opgelegde studievoortgangsmaatregelen *an sich* geen schending van het gelijkheidsbeginsel inhouden. *In casu* wijst verzoeker op de studielast die niet correct is ingeschat, waardoor de opgelegde maatregel bij hem zwaarder doorweegt. De Raad stelt in dit verband vooreerst vast dat dit middel nieuw in de wederantwoordnota wordt ingeroepen. Dit middel is derhalve niet ontvankelijk, gezien het niet van openbare orde is en niets verzoeker weerhield om dit reeds vroeger in te roepen. Verzoeker toont ook niet voldoende concreet aan dat dit wel degelijk het geval is. Het feit dat hij dit zo aanvoelt is onvoldoende om te besluiten dat verwerende partij in deze een verkeerde inschatting heeft gemaakt van de studiebelasting van de betreffende opleidingsonderdelen, die *in casu* voor alle rechtenstudenten gelijk wordt berekend en vastgelegd wordt in de studiefiche, rekening houdend met alle onderwijsactiviteiten, evaluatieactiviteiten en studietijd. Het middel faalt.

Het feit dat verzoeker 23 studiepunten opneemt met als gevolg dat hij voor één studiepunt meer dient te slagen, is het logische gevolg van het feit dat de decreetgever niet toelaat dat met halve studiepunten wordt gewerkt. Dit geldt voor elke student die een oneven aantal studiepunten opneemt. Dit middelonderdeel, dat bovendien voor het eerst in het kader van het extern beroep is aangehaald, faalt.

Wat het middelonderdeel van verzoeker betreft dat stelt dat hij niet kon slagen voor het opleidingsonderdeel BTW doordat hij de oefeningen niet kon bijwonen, moet de Raad verwerende partij bijtreden. Verzoeker toont niet voldoende concreet aan dat hij wegens het niet deelnemen aan de oefeningen niet geslaagd is verklaard. De onbeantwoorde e-mail overtuigt de Raad niet. Ook uit de ECTS- fiche van het opleidingsonderdeel (zie stuk 7 van verwerende partij) blijkt dit niet. Ingeval verzoeker een examenbeslissing als niet correct beschouwt, heeft hij de mogelijkheid om dit aan te kaarten in het kader van een beroepsprocedure, wat verzoeker niet heeft gedaan. Intussen is voorliggende examenbeslissing definitief geworden en kan zij op regelmatige wijze impact hebben op de studievoortgangsregels.

De Raad wenst tot slot te benadrukken dat ter zitting duidelijk is gebleken dat verzoeker, ingeval hij volgend academiejaar niet wenst zijn diploma te behalen, niet verplicht is om de masterproef (24 studiepunten) reeds op te nemen. Hij kan zijn studieprogramma alsnog beperken tot 24 studiepunten (de vier overblijvende reguliere opleidingsonderdelen), waardoor de studiebelasting niet hoger ligt dan wat hij vorig academiejaar heeft opgenomen.

Het komt de Raad in de gegeven omstandigheden niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voor dat verzoeker bij wijze van studievoortgangsmaatregel op basis van de correct nageleefde reglementair bepaalde voorschriften ondanks zijn statuut van werkstudent een bindende voorwaarde werd opgelegd, om te benadrukken dat hij zich ten volle dient in te zetten voor de studiepunten die hij opneemt.

De middelen zijn niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.476 van 22 december 2016 in de zaak 2016/665

In zake: Adriaan LAMBRECHTS
                  Woonplaats kiezend te 3550 Heusden-Zolder
                  Eikhof 45

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
                  Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
                  Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 november 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 23 september 2015 waarbij aan de verzoeker een voorbereidingsprogramma wordt opgelegd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 november 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 afgestudeerd als Master in de industriële wetenschappen: elektronica-ICT. In de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017 schrijft hij

zich in voor de Master of Biomedical Engineering, alsook voor het voorbereidingsprogramma.

Op 19 september 2015 werd verzoeker geïnformeerd over de opleidingsonderdelen die deel dienden uit te maken van het voorbereidingsprogramma. Op 23 februari 2016 werd dit voorbereidingsprogramma nog aangepast.

Verzoekende partij stelde op datum van 8 november 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 14 november 2016 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vast dat de student reeds tijdens het academiejaar 2015-16 was ingeschreven voor het voorbereidingsprogramma. Daarnaast blijkt, op basis van de mailcorrespondentie die de programmadirecteur doorstuurde, dat de student reeds op 23 september 2015 werd geïnformeerd over welke opleidingsonderdelen deel zouden uitmaken, zowel van de Master Biomedical Engineering als van het voorbereidingsprogramma. Dit programma werd op 23 februari 2016 nog aangepast.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de Codex Hoger Onderwijs, en in opvolging hiervan ook het onderwijs- en examenreglement van de KU Leuven, de termijn bepalen waarbinnen beroep kan worden aangetekend. Art. 104 OER bepaalt dat een beroep moet worden ingediend binnen een termijn van 7 kalenderdagen na de initiële beslissing. Ze stelt dat het feit dat in de e-mails van de programmadirecteur waarbij het voorbereidingsprogramma werd opgelegd, niet expliciet naar deze beroepstermijn werd verwezen tot gevolg heeft dat deze beroepstermijn niet onmiddellijk na deze initiële beslissing gestart is. De interne beroepsinstantie verwijst naar het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, dat bepaalt dat in dit geval de beroepstermijn een aanvang neemt 4 maanden nadat de student in kennis werd gesteld van de beslissing. Zelfs indien de interne beroepsinstantie rekening houdt met deze ruimere beroepstermijn, moet zij vaststellen dat het beroep dat de student op 8 november indiende buiten de voorziene beroepstermijn werd ingediend.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 15 november 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 november 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 23 september 2015 waarbij aan de verzoeker een voorbereidingsprogramma wordt opgelegd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 november 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

B. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepscommissie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Enig middel

Verwerende partij heeft bij beslissing van 14 november 2016 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 14 november 2016 terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat zijn beroep bij de KU Leuven is afgekeurd omdat men maar 7 dagen tijd heeft om een beroep in te dienen. Via de brief van de vicerector heeft hij vernomen dat hij recht heeft op vier maanden, aangezien de programmadirecteur hem niet had ingelicht dat het mogelijk is om hiervoor beroep aan te tekenen. Verzoeker stelt dat hij ook deze deadline niet heeft gehaald omdat hij niet wist dat het mogelijk is om een beroep in te dienen tegen het opleggen van een voorbereidingsprogramma. Hij vindt dat de deadline van vier maanden dan ook niet veel zin heeft, aangezien niemand hem heeft ingelicht over het bestaan van het beroep. Hij vraagt zich af hoe hij in staat gesteld moet worden om deze deadline te halen voor iets waarvan hij het bestaan niet afwist.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij aan dat de interne beroepsinstantie oordeelde dat, aangezien in de beslissing waarbij het voorbereidingsprogramma werd opgelegd niet expliciet werd verwezen naar deze beroepstermijnen, de gewone beroepstermijn van 7 dagen bij een beslissing van na 1 oktober 2016 (en van 5 dagen, bij een beslissing vóór 1 oktober 2016) niet van toepassing was. Ze wijst erop dat het decreet betreffende de openbaarheid van

bestuur in dit geval een beroepstermijn van vier maanden bepaalt, nadat de student in kennis werd gesteld van de beslissing.

Verwerende partij stelt vast dat de finale beslissing over de samenstelling van het voorbereidingsprogramma dateert van 23 februari 2016. Zij verduidelijkt dat studenten in hun ISP jaarlijks aanduiden welke opleidingsonderdelen uit een bepaald programma ze tijdens het betrokken academiejaar wensen te volgen. Hierbij merkt ze op dat de goedkeuring van het ISP voor dit voorbereidingsprogramma op 3 november 2016 geen consequenties heeft voor wat betreft de samenstelling van dit voorbereidingsprogramma. Verwerende partij benadrukt dat het beroep dat de student op 8 november 2016 indiende niet is gericht tegen de beslissing in verband met de goedkeuring van zijn ISP, maar wel tegen de beslissing van 23 februari 2016 waarbij dit voorbereidingsprogramma werd samengesteld.

Verwerende partij is – op basis van de e-mails van 19 september 2015 en 23 februari 2016 – van oordeel dat er geen discussie kan zijn over het feit dat verzoeker wel degelijk werd geïnformeerd over de noodzaak van het volgen van een voorbereidingsprogramma en over de concrete samenstelling ervan. Ze stelt dat het ontbreken van de informatie over de beroepstermijnen enkel tot gevolg heeft dat de beroepstermijn verlengd wordt. Ze merkt op dat, zelfs indien rekening wordt gehouden met een ruimere beroepstermijn van vier maanden, moet worden vastgesteld dat de decretaal voorziene beroepstermijn overschreden werd.

Verwerende partij benadrukt dat de Raad reeds eerder heeft vastgesteld dat deze beroepstermijnen van openbare orde zijn, wat betekent dat zij er niet van kan afwijken. Volgens haar betekent het feit dat deze beroepstermijn niet expliciet op de initiële beslissing vermeld stond bovendien niet dat verzoeker geen kennis had kunnen nemen van de beroepsmogelijkheid. Alle beslissingen waartegen beroep mogelijk is, worden immers opgesomd in ar. 104 OER, dat deel uitmaakt van het toetredingscontract dat verzoeker bij zijn inschrijving heeft afgesloten. Ze wijst er nog op dat deze informatie eveneens op de website vermeld staat en dat verzoeker via zijn studievoortgangsdossier naar aanleiding van elke examenperiode vanaf januari 2014 werd verwezen naar deze website.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij – waar verwerende partij aanhaalt dat hij het OER zou moeten kennen, aangezien dit deel uitmaakt van zijn toetredingscontract – bij zijn inschrijving het OER niet heeft doorgelezen, net zoals 99.9% van alle andere studenten.

Hij verwachtte namelijk niet ooit gedwarsboomd te worden door de universiteit waar hij studeert. De indruk van verzoeker is dat men bij verwerende partij altijd maar de focus legt op het feit dat het opstarten van de beroepsprocedure laattijdig was, maar dat de grond van het probleem – met name een antwoord op de vraag waarom hij niet goed genoeg is om de opleiding Biomedical Engineering te volgen – wordt omzeild.

Beoordeling

In hoofdorde leest de Raad leest in de motivatiebrief van verzoeker, gevoegd bij zijn verzoekschrift, dat hij het niet eens is met het feit dat hem een voorbereidingsprogramma is opgelegd. In essentie leest de Raad dat verzoeker van oordeel is dat het voorbereidingsprogramma voor hem overbodig blijkt omwille van de resultaten die hij behaalt voor de reeds opgenomen mastervakken.

De Raad stelt vast dat verzoeker in het academiejaar 2014-2015 is afgestudeerd als Master in de industriële wetenschappen: elektronica-ICT. In het academiejaar 2015-2016 wil hij zich inschrijven voor de masteropleiding Biomedical Engineering. Uit het dossier blijkt dat verzoeker reeds vóór de start van dit academiejaar wordt geïnformeerd over het feit dat hij een voorbereidingsprogramma dient te volgen. Dit wordt immers weergegeven in het ‘overstapprogramma’ dat de programmadirecteur hem op 19 september 2015 per e-mail bezorgt. De Raad stelt vast dat op 23 februari 2016 nog wijzigingen werden aangebracht aan het voorbereidingsprogramma van verzoeker en dat dit toen definitief werd vastgesteld.

Het door verzoeker tegen deze beslissing gerichte intern beroep is onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad moet vaststellen dat de beslissing van de interne beroepsinstantie, rekening houdend met het op het geschil toepasselijke regelgevend kader, de regelgeving correct toepast en de beslissing in het kader van deze regelgeving afdoende motiveert.

De Raad leest omtrent de beslissing om het intern beroep als laattijdig onontvankelijk te verklaren in het verzoekschrift dat verzoeker stelt niet te zijn ingelicht door de programmadirecteur over de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen de beslissing om

het voorbereidingsprogramma op te leggen. Hij merkt tevens op dat de interne beroepsbeslissing vermeldt dat hierdoor enkel de beroepstermijn wordt verlengd tot vier maanden. Volgens verzoeker heeft deze deadline evenwel niet veel zin, vermits niemand hem heeft ingelicht over het bestaan van deze beroepsmogelijkheid.

De Raad kan niet vaststellen dat verwerende partij het intern beroep van verzoeker “onredelijk” heeft behandeld. De interne beroepsinstantie heeft het beroep getoetst aan de toepasselijke termijnregeling. Verzoeker stipt terecht aan dat hij niet op de hoogte is gebracht van de mogelijkheid om intern beroep aan te tekenen tegen de beslissing hem een voorbereidingsprogramma op te leggen. Precies om die reden heeft de interne beroepsinstantie rekening gehouden met een door de regelgever verlengde beroepstermijn van vier maanden, die tot doel heeft situaties te remediëren waarin de beslissing van het bestuur – *in casu* verwerende partij – de beroepsmogelijkheid en de beroepsmodaliteiten niet uitdrukkelijk vermeldt.

De Raad stelt tevens vast dat art. I.3, 69° Codex Hoger Onderwijs onder e) een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld, aanmerkt als een “studievoortgangsbeslissing”. De Codex Hoger Onderwijs bevat tevens diverse bepalingen betreffende de “rechtsbescherming bij studievoortgangsbeslissingen” en bepaalt daarbij hoe – hierbij verwijzend naar het onderwijs- en examenreglement – en binnen welke termijn een “intern beroep” dient te worden ingesteld. De Codex Hoger Onderwijs merkt de termijn voor het instellen van een intern beroep aan als een vervaltermijn (art. II.283). De Raad stelt tevens vast dat het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij de hierboven genoemde beslissing betreffende het opleggen van een voorbereidingsprogramma (als bedoeld in art. I.3, 69°, e) Codex Hoger Onderwijs) kwalificeert als een studievoortgangsbeslissing, en de beroepsmodaliteiten en de vervaltermijn waarbinnen het beroep moet worden ingesteld, bevat.

Daarnaast merkt de Raad op dat het decreet van 6 maart 2004 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 1 juli 2004) in artikel 35 het volgende bepaalt:

“Een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking, die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, wordt slechts geldig ter kennis gebracht als tevens de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten van het beroep worden vermeld.

Bij ontstentenis daarvan neemt de termijn voor het indienen van een beroep een aanvang vier maanden nadat de betrokkene in kennis werd gesteld van de akte of van de beslissing met individuele strekking.”.

Al deze elementen samen genomen, kan de Raad niet vaststellen dat verzoeker in redelijkheid kan stellen geen kennis te hebben genomen of te hebben kunnen nemen van de mogelijkheid beroep aan te tekenen tegen de beslissing met betrekking tot het voorbereidingsprogramma en de modaliteiten hiertoe. De Raad ziet geen reden om de beslissing van de interne beroepsinstantie om, conform het toepasselijk regelgevend kader, het intern beroep onontvankelijk te verklaren, te vernietigen.

De Raad herinnert er hierbij aan dat het beroep van verzoeker niet zijn individueel studieprogramma voor het academiejaar 2016-2017 betreft, maar wel de samenstelling van het voorbereidingsprogramma – dat definitief werd vastgesteld op 23 februari 2016. De Raad herinnert er tevens aan dat de aangehaalde beroepstermijnen, die van openbare orde zijn, niet door verwerende partij naast zich neer mogen worden gelegd. De Raad kan de beslissing waarbij er correct toepassing van wordt gemaakt dan ook niet als onwettig aanmerken.

Dat verzoeker van oordeel is dat de overgrote meerderheid van de studenten het onderwijs- en examenreglement niet leest en dat hij zulks, in de overtuiging dat hij niet gedwarsboomd zou worden door verwerende partij, evenmin deed, is niet van aard de bovenstaande conclusie te wijzigen. *In casu* kan verzoeker zich niet in redelijkheid op zijn onwetendheid aangaande de regelgeving betreffende de beroepsmogelijkheid beroepen. Hij kan op basis van deze onwetendheid dan ook niet claimen dat de regelgeving niet mag worden toegepast.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 16 december 2016

Arrest nr. 3.436 van 16 december 2016 in de zaak 2016/619

In zake:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 oktober 2016, strekt tot vernietiging van de weigering tot inschrijving d.d. 15 september 2016 en tegen het uitblijven van een tijdige beslissing op intern beroep.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is bij verwerende partij ingeschreven sinds het academiejaar 2006-2007, achtereenvolgens in de bachelor of laws in de rechten (2006-2007), de bachelor of arts in de geschiedenis (2007-2008) en de bachelor of science in de diergeneeskunde (2008-2009 en

2009-2010). Na het academiejaar 2009-2010 wordt verzoeker verdere inschrijving geweigerd wegens het niet naleven van een opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking.

In het academiejaar 2014-2015 vraagt verzoeker opnieuw om inschrijving bij verwerende partij. Initieel wordt de inschrijving geweigerd op grond van de vaststelling dat verzoeker in de laatste drie jaren van inschrijving niet ten minste een derde van de opgenomen studiepunten behaalde. Na een interne beroepsprocedure wordt verzoeker alsnog toegelaten om in te schrijven in de opleiding bachelor of science in de ingenieurswetenschappen – architectuur. Verzoeker neemt een studieprogramma op ten belope van 30 studiepunten; hij behaalt credits ten belope van 21 studiepunten.

De inschrijving voor het academiejaar 2015-2016 wordt andermaal initieel geweigerd op grond van de voormelde regel. Opnieuw tekent verzoeker intern beroep aan: dit wordt gegrond bevonden omdat verzoeker voor meer dan de helft van de opgenomen studiepunten credits behaalde en een redelijke studievoortgang boekte. In een nieuwe inschrijving in de opleiding bachelor of science in de ingenieurswetenschappen – architectuur neemt verzoeker 39 studiepunten op, waarvan hij na de tweede examenzittijd ten belope van 8 studiepunten credits verwerft.

Aangezien verzoeker opnieuw niet voldoet aan de voorwaarde dat hij overheen de laatste drie academiejaren ten minste een derde van de opgenomen studiepunten moet behalen, wordt zijn verdere inschrijving andermaal geweigerd. Het leerkredietsaldo van verzoeker bedraagt 14 studiepunten.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen de beslissing tot weigering van inschrijving stelt verzoeker op 4 oktober 2016 het volgende intern beroep in:

“In navolging van het akkoord dat ik de voorbije academiejaren ontving om mij te kunnen inschrijven aan de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur schrijf ik u wederom aan met het verzoek de toestemming te krijgen om mijn studies dit academiejaar verder te kunnen zetten.

Dit verzoek vindt, net zoals de voorbije jaren, zijn oorsprong in een slecht studieverleden ten gevolge van overmacht, inmiddels bijna 10 jaar geleden. Intussen bewees ik de voorbije twee jaar reeds dat dit terecht een afgesloten hoofdstuk is.

Ik verwijs hierbij dan ook graag naar mijn schrijven d.d. 11 september 2015 en d.d. 4 november 2014. Alsook naar het bijzonder statuut dat ik geniet als student met een functiebeperking wegens medische redenen.

Net zoals vorig jaar zou dit schrijven slechts een formaliteit mogen betreffen.

Een kort overzicht:

- Academiejaar 2014-2015

Het eerste academiejaar sinds de herstart werd met succes afgerond. Alle afgelegde vakken (21 studiepunten) leidden tot een voldoende of méér met slechts één gebruikte examenkans. Enkele opgenomen vakken (9 studiepunten) konden niet worden afgelegd wegens medische redenen. Uiteraard waren deze afwezigheden gewettigd met een medisch attest. Deze vorm van overmacht werd erkend door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen en het desbetreffende leerkrediet werd dan ook teruggegeven. Hierdoor voldeed ik in feit volledig aan de 75%-regel.

- Academiejaar 2015-2016

Het academiejaar werd jammer genoeg bemoeilijkt door ernstige medische redenen die kaderen in dezelfde aandoening als voor welke ik erkend werd als student met een functiebeperking.

Van de 3 afgelegde vakken (13 studiepunten) werden er 2 met succes afgerond (8 studiepunten). Verder kreeg ik één vrijstelling (3 studiepunten). Het tekort vindt tevens zijn oorzaak in een verstoord traject ten gevolge van dezelfde medische redenen. Ik behaalde dus méér dan de helft van de opgenomen studiepunten voor de afgelegde vakken. Voor de andere opgenomen vakken (26 studiepunten) kon ik geen examenkans benutten wegens gewettigde afwezigheid. Dit staat ook dit academiejaar direct en correct zo vermeld op de puntenlijst die u in bijlage kan aantreffen. Het verloren leerkrediet ten gevolge van medische redenen zal zo snel als mogelijk teruggevorderd worden bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, en dit op grond van overmacht.”

De institutionele beroepscommissie behandelt verzoekers intern beroep in zitting van 20 oktober 2016, en komt tot de volgende beslissing:

“(…)

Art. II.246. §1. Het instellingsbestuur kan volgende maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° (...);

2° het weigeren van de inschrijving van de student. Van deze mogelijkheid wordt slechts gebruik gemaakt indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Van deze mogelijkheid kan steeds gebruik worden

gemaakt bij een onder creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van individuele credits ingeschreven student die zich al tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel heeft ingeschreven zonder dat hij daarvoor een creditbewijs heeft behaald. (...)

Studievoortgang van de student:

AJ	Opleiding	Opgenomen	Behaald
2006	Bachelor in de rechten	60	4
2007	Bachelor in de geschiedenis	60	5
2008	Bachelor in de diergeneeskunde	60	3
2009	Bachelor in de diergeneeskunde	28	0
2014	Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur	30	21
2015	Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur	39	8
	Totaal	277	41

Voldoet niet aan §1-2

De betrokkene vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De oorzaak is een slecht studieverleden ten gevolge van overmacht, inmiddels bijna 10 jaar geleden. De student bewees de voorbije twee jaar dat dit terecht een afgesloten hoofdstuk is.
- Zie ook schrijven d.d. 11/09/2015 en 04/11/2014.
- De student geniet een bijzonder statuut van student met een functiebeperking wegens medische redenen.
- Het eerste jaar na de herstart (aj 2014-2015) werd met succes afgerond (de 9 studiepunten van de niet afgelegde vakken werden door de Raad voor betwisting inzake studievoortgangbeslissingen als overmacht beschouwd).
- Voor het aj 2015-2016 werden 2 van de 3 vakken (8 van de 13 sp) succesvol afgerond en was er ook nog een vrijstelling. Bij de andere vakken (26sp) was er een gewettigde afwezigheid. Dit verloren leerkrediet ten gevolge van medische redenen zal zo snel mogelijk worden teruggevorderd

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van [dien] aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang

in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student werd dit academiejaar reeds voor de derde maal geweigerd. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student in zijn beroepschrift verwijst naar de vorige beroepen met betrekking tot zijn weigering en enkel deze bewijsstukken toevoegt. Er ligt echter enkel geen enkel bewijs voor ter verklaring van de beperkte studievoortgang in het afgelopen academiejaar 2015-2016. De institutionele beroepscommissie stelt enkel vast dat hij tijdens de examenperiodes voor vier opleidingsonderdelen als ziek/afwezig vermeld staat, voor één opleidingsonderdeel 6/20 behaalde in de tweedekansexamenperiode en twee creditbewijzen behaalde (12/20 en 13/20). Afwezig en/of ziek kan echter niet in alle omstandigheden als uitzonderlijke situatie worden weerhouden. Gelet op het ontbreken van enig bewijsstuk met betrekking tot de afwezigheden/ziekte kan de institutionele beroepscommissie niet afdoende besluiten dat er een dermate uitzonderlijke situatie die noopt tot een herziening van de weigering.
- De institutionele beroepscommissie heeft in haar beslissing rekening gehouden met zowel het grillige studieverleden van de student, de bewijsstukken inzake zijn gezondheidstoestand in het dossier die evenwel dateren van de beroepsprocedure na afloop van academiejaar 2013-2014 en dus niet kunnen worden weerhouden voor wat betreft 2014-2015 en 2015-2016, het bewijs omtrent zijn blijvende werkongeschiktheid van 66% die evenwel niet [specificeert] dat de student eveneens niet in staat zou zijn om te studeren.
- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat er geen enkel document voorligt waaruit zou blijken dat de situatie van de student dermate positief gewijzigd is waardoor een goede studievoortgang vanaf het academiejaar 2016-2017 wel tot de mogelijkheden zou behoren.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de Universiteit Gent wat betekent dat de student aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden indien hij teruggave leerkrediet krijgt van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.”

Verzoeker stelt dat deze beslissing hem niet werd betekend binnen de termijn voorgeschreven door artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs, zodat hij tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep én rechtstreeks tegen de initiële studievoortgangsbeslissing beroep instelt.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep.

Zij stelt enerzijds dat verzoeker heeft nagelaten zijn beroep te ondertekenen, en anderzijds dat het beroep in elk geval zonder voorwerp is geworden gelet op de tussenkomst van de beslissing op intern beroep, die omwille van de devolutieve werking van het intern beroep tot gevolg heeft dat de initiële studievoortgangsbepaling uit de rechtsorde is verdwenen.

In zijn *wederantwoordnota* repliceert verzoeker als volgt:

“Verweerder poogt in haar schrijven een technische discussie te beginnen over de ontvangstdatum van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Gent in een verwoede poging zo het eigen falen toe te dekken. Het enige wat verweerder echter bereikt is bewijzen dat de beslissing laattijdig en buiten de eigen vooraf aangekondigde termijnen aan mij kenbaar werd gemaakt. Uit elektronisch bulletin van de zending blijkt namelijk onbetwistbaar dat deze pas in de late avond van 27 oktober 2016 werd gepost. Desondanks diende ik ten laatste officieel kennis te kunnen nemen van deze beslissing op 24 oktober 2016, quod non. Vervolgens bewijst verweerder onomstotelijk dat ik pas op 7 november 2016 officieel kennis heb kunnen nemen van dit aangetekend schrijven. Bpost bevestigt dit zelf trouwens ook in een schriftelijke verklaring. Het is bevreemdend te moeten vaststellen dat verweerder zichzelf vervolgens klemt rijdt in een technische discussie die er simpelweg niet toe doet. Artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs stelt namelijk dat de beroepstermijn pas ingaat op de dag van de officiële kennisname (niet kennisgave), per aangetekend schrijven, van de interne beroepsprocedure.

Bijgevolg blijkt hieruit dat ik méér dan tijdig mijn beroep indiende bij de Raad en het dus **niet** kennelijk onontvankelijk is.

De verdere discussie over de mogelijke mail van verweerder betreft slechts een ernstige misleiding en een uitholling van zowel Uw als de eigen procedure. Proceduretechnisch gezien dienen dergelijke beslissingen steeds per aangetekend schrijven kenbaar te worden gemaakt. Alle verdere argumentatie hieromtrent is lare en apekool.

Ook hieruit blijkt dat het door mij ingediende beroep bij U **niet** kennelijk onontvankelijk is.

Het is jammer te moeten vaststellen dat verweerder zich vervolgens verdiept in een misplaatste retoriek ad hominem. Het staven of motiveren van een beslissing tot weigering van inschrijving op basis van resultaten van bijna tien jaar geleden doet er

simpelweg niet toe en is volledig naast de kwestie. Gezien dergelijke argumentatie ad hominem er de voorbij twee academiejaren niet toe deed, en ik in dezelfde periode niet te maken had met een structurele weigering tot inschrijving –wat blijkt uit het ontbreken van enige officiële beslissing van een interne beroepscommissie, en mijn effectieve inschrijving- noch met enige discussie omtrent mijn zogenaamd “verleden” is het nu allesbehalve aanvaardbaar te noemen dat deze lasterlijke argumentatie wordt opgeworpen. Men poogt zo wel een héél eenzijdig en extreem verkleurd beeld van mijn persoon in het leven te roepen. Ik kan U dan ook niet anders dan verzoeken deze stukken argumentatie te weren.

Mijn resultaten van de voorbije twee academiejaren zijn de enige die van tel zijn, sterker nog, enkel zelfs deze van het voorbije academiejaar. Verweerder liet het namelijk na over de voorgaande academiejaren enige vorm van protest kenbaar te maken.

Verweerder laat het ook na te repliceren over het ontbreken van enige officiële beslissing van de interne beroepscommissie de voorbije twee academiejaren, noch brengt men enig bewijs aan van het bestaan van dergelijke beslissingen. Ook wordt er met geen woord gerept over de punten die behaald werden tijdens deze periode. Logisch ook; deze waren bovengemiddeld; wat zwart-op wit-blijkt uit de eigen mediaan.

Verweerder gaat ernstig haar boekje te buiten door te oordelen over mijn persoonlijke gezondheidstoestand of sterker nog: verweerder negeert simpelweg medische attesten. Medische attesten waarvan verweerder, reglementair nota bene, zelf de originelen opeist. Verweerder dient dus als een goede huisvader steeds deze attesten zelf aan te reiken bij enige discussie. In andere procedures (over overmacht bijv.) vormde dit vreemd genoeg geen enkel probleem voor verweerder.

Ongeacht alle argumentatie ad hominem en verwoede pogingen om een juridische procedureslag van deze materie te maken slaagt verweerder er niet in ten gronde enige repliek aan te bieden. Bijgevolg kan ik niet anders dan kan concluderen dat deze procedure **niet** kennelijk onontvankelijk is, noch ongegrond. Echter ben ik wel het slachtoffer van onredelijke en ongegronde beslissing van de Universiteit Gent.”

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het verzoekschrift dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van onontvankelijkheid moet zijn ondertekend door de verzoekende partij of haar raadsman.

De Raad stelt samen met verwerende partij vast dat verzoeker heeft nagelaten zijn verzoekschrift te ondertekenen.

Deze vaststelling volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.437 van 16 december 2016 in de zaak 2016/629

In zake: xxx

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 november 2016, strekt tot vernietiging van de initiële studievoortgangsbepaling van 8 september 2016 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 20 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is bij verwerende partij ingeschreven sinds het academiejaar 2010-2011, eerst voor het gemeenschappelijk gedeelte van de bachelor of science in de economische wetenschappen en in de toegepaste economische wetenschappen en vervolgens in de bachelor

in de toegepaste economische wetenschappen, en dit tot en met het academiejaar 2015-2016. Tussentijd is verzoeker in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding handelsingenieur.

In het academiejaar 2014-2015 neemt verzoeker 64 studiepunten op, waarvan bij ten belope van 20 studiepunten credits behaalt. Aan verzoeker wordt een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat hij het daaropvolgende academiejaar moet slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2015-2016 neemt verzoeker 50 studiepunten op. Na de tweede examenzitting behaalt verzoeker credits ten belope van 11 studiepunten. Daarmee voldoet verzoeker niet aan de bindende voorwaarde die hem werd opgelegd, ten gevolge waarvan de verdere inschrijving wordt geweigerd. Deze weigering heeft niet enkel betrekking op de studierichting bachelor of science in de toegepaste economische wetenschappen: daar verzoeker in de laatste drie jaren van zijn inschrijving bovendien niet slaagde voor minstens een derde van de opgenomen studiepunten, wordt hem de verdere inschrijving voor elke opleiding aan de Universiteit Gent geweigerd.

Deze beslissing wordt aan verzoeker meegedeeld samen met de resultatenlijst op 8 september 2016.

Het is de eerste bestreden beslissing.

Op 26 september 2016 tekent verzoeker intern beroep aan.

De institutionele beroepscommissie behandelt verzoekers beroep in zitting van 20 oktober 2016, en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“(...

De institutionele beroepscommissie vergaderde over het intern beroep ingesteld door x tegen de weigering tot inschrijving conform artikel 24 van het onderwijs- en examenreglement 2015-2016:

§1. Bij een diplomadoelcontract wordt aan de student die niet voor minstens 50% van de opgenomen studiepunten credits heeft behaald, een bindende voorwaarde opgelegd. De student dient bij een volgende inschrijving via diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding voor minstens 50% van de opgenomen studiepunten credits te verwerven.

Ingeval de student niet geslaagd is voor 50% van het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding, dan geldt – bij een volgende inschrijving via diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding – bovendien als bindende voorwaarde dat hij/zij voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten die behoren tot dat eerste deliberatiepakket credits dient te verwerven.

Wanneer de student vervolgens niet aan de opgelegde bindende voorwaarde voldoet, wordt de inschrijving via een diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding, of voor het desbetreffende gemeenschappelijke aanloopstuk tot verschillende opleidingen, geweigerd.

§2. De inschrijving wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.

Deze artikels van het OER hebben een decretale basis in artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs:

Art. II.246. §1. Het instellingsbestuur kan volgende maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° (...);

2° het weigeren van de inschrijving van de student. Van deze mogelijkheid wordt slechts gebruik gemaakt indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Van deze mogelijkheid kan steeds gebruik worden gemaakt bij een onder creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van individuele credits ingeschreven student die zich al tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel heeft ingeschreven zonder dat hij daarvoor een creditbewijs heeft behaald. (...)

Studievoortgang van de student:

Voldoet niet aan §1-2 De betrokkene vermeldt in het verzoekschrift de volgen de argumenten:	AJ	Opleiding	Opgenomen	Behaald
	2010	Gemeenschappelijk gedeelte Bachelor of Science in de economische wetenschappen, in de toegepaste economische wetenschappen en de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur	60	31
	2011	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	40	18
	2012	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	42	15
	2013	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur	33	9
	2013	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	17	9
	2014	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	64	20
	2015	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	50	11
		Totaal	306	113

- De student geeft aan dat hij om medische redenen niet altijd aanwezig kon zijn in de lessen en ook niet kon deelnemen aan de examens. De student geeft aan wegens extreem overgewicht aan psychosomatische aandoeningen geleden te hebben zoals slapeloosheid, depressie en oververmoeidheid.
- De student verklaart dat hij op gesprek geweest is bij een psycholoog.
- De student geeft aan dat hij tijdens de behandeling zijn studieloopbaan wellicht beter onderbroken had, maar dit niet gedaan heeft.
- De student verklaart dat hij toen ook nog niet veel kennis had over de werkwijze rond aantal studiepunten.
- Daarnaast geeft de student aan een verkeerde keuze gemaakt te hebben door in 2014-2015 over te schakelen naar handelsingenieur wat leidde tot een ernstig verlies van studiepunten.
- De student benadrukt dat hij zijn wiskundige achterstand ingehaald heeft en nu zelfs bijles geeft. Hij werkt ook samen met een medestudent aan een internationaal project voor een Amerikaans bedrijf, Mcclean Intelligent workforce.
- De student verklaart in samenspraak met [F.C.] het resterende parcours bekeken te hebben.
- De student geeft aan alles in het werk te stellen om zijn kansen te verhogen zoals een kot op 300 meter van de faculteit om alle lessen te kunnen bijwonen.
- De student verklaart eender welke voorwaarde te zullen aanvaarden die hem zou toelaten zijn studies met vrucht te beëindigen.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang en van het doktersattest, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van [dien] aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student was na afloop van het academiejaar 2014-2015 een eerste maal geweigerd. De institutionele beroepscommissie oordeelde toen dat de student een nieuwe kans diende te krijgen. Hij mocht zich onder bindende voorwaarden terug inschrijven.
- De student is na afloop van 2015-2016 echter opnieuw geweigerd. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student voor 7 van de 11 opleidingsonderdelen afwezig was tijdens de beide examenzittijden. Er ligt geen

bewijs van ziekte voor, noch wordt de melding ‘ziek’ vermeld op het puntenbriefje maar wel de melding afwezig. De student slaagde niet voor één opleidingsonderdeel en behaalde slechts twee creditbewijzen. Dit toont aan dat de student zich onvoldoende herpakt heeft na zijn eerdere weigering. Dit kan het gevolg zijn van zijn persoonlijke problemen maar gelet op het moeizame parcours die de student sinds het begin van zijn studies heeft doorlopen, acht de institutionele beroepscommissie het meer aannemelijk dat de studies op dit ogenblik te hoog gegrepen zijn.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding en voor het academiejaar 2016-2017 geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de Universiteit Gent wat betekent dat de student aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden indien hij vrijstellingen kan krijgen en voldoende leerkrediet kan inzetten om verder te studeren.

De commissie besluit op basis van de zwakke studievoortgang dat de UGent op dit ogenblik wellicht niet de juiste keuze is voor de student.

In een beperkt aantal uitzonderlijke omstandigheden kan de student leerkrediet terugvragen van het Departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Indien de student zich in een overmachtssituatie bevond, waardoor hij niet kon deelnemen aan (een gedeelte) van de examens over de opleidingsonderdelen waarvoor hij was ingeschreven, valt hij mogelijks onder de bepalingen in artikel II.2014 van de Codex Hoger Onderwijs. In dat geval kan hij zich rechtstreeks tot de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen wenden om het verloren leerkrediet terug te vorderen aan de hand van bewijsstukken die de overmacht staven.

De volledige procedure is terug te vinden via deze url [...]

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de opleiding en de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Ambtshalve wijst de raad op het volgende.

A. Wat de eerste bestreden beslissing betreft

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de Raad als administratief rechtscollege uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als de instantie die de bestreden beslissing heeft genomen. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Dit leidt tot de vaststelling dat het beroep onontvankelijk is ten aanzien van de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

B. Tijdigheid van het intern beroep

De termijn voor het instellen van het intern beroep is op dwingende wijze geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs.

Dit voorschrift is van openbare orde (RvS 26 mei 2014, nr. 227.531, Storms) en wordt door de Raad desnoods ambtshalve onderzocht (R.Stvb. 21 augustus 2014, nr. 2014/116; R.Stvb. 2 oktober 2014, nr. 2014/251). Het feit dat de interne beroepsinstantie een laattijdig intern beroep toch ten gronde heeft behandeld, kan die laattijdigheid niet dekken en evenmin de

bevoegdheid van de beroepsinstantie doen herleven (R.Stvb. 11 april 2013, nr. 2013/057; R.Stvb. 28 oktober 2013, nr. 2013/313).

In casu stelt de Raad vast dat de door verzoeker bestreden maatregel van studievoortgangsbewaking aan verzoeker werd meegedeeld op 8 september 2016, samen met de resultatenlijst. Het intern beroep van verzoeker dateert van 26 september 2016, wat vragen doet rijzen over de tijdigheid ervan.

Met een e-mail van het secretariaat van de Raad van 12 december 2016 zijn partijen bevraagd over enerzijds de datum waarop verzoeker heeft kennisgenomen van de beslissing dat verdere inschrijving niet werd toegelaten en anderzijds de datum waarop het gesprek met mevrouw F.C., studie- en leertrajectbegeleider, heeft plaatsgevonden.

Standpunt van partijen

Op 13 september 2016 antwoordt verzoeker op de voormelde vragen van de Raad het volgende:

“Op datum van 08.09.’16 was de bekendmaking van de punten. Doorheen de maand september ben ik meerdere malen met mevr. [C.] samengekomen die mij als leerlingenbegeleidster bijstond waarop ik moeilijk een enkele datum kan plakken.”

Verwerende partij laat op dezelfde dag weten dat de weigering tot inschrijving op het puntenbriefje, vrijgegeven op 8 september 2016, stond vermeld, en dat verzoeker vrij kort na de proclamatie één keer bij mevrouw C. is langs geweest, maar dat de juiste datum daarvan niet te achterhalen valt.

Beoordeling

Uit het bovenstaande dient naar oordeel van de Raad te worden opgemaakt dat verzoeker op 8 september 2016 kennis heeft genomen van de weigering tot verdere inschrijving.

Dit betekent dat de termijn van vijf kalenderdagen voor het instellen van het intern beroep, zoals die op dat ogenblik van toepassing was, normaliter is aangevangen op (vrijdag) 9

september 2016 om te eindigen op (dinsdag) 13 september 2016. Het door verzoeker op 26 september 2016 ingediende intern beroep is dan *prima facie* onontvankelijk.

In toepassing van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet vangt de beroepstermijn evenwel slechts aan wanneer samen met de beslissing de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten van het beroep worden vermeld. Bij gebreke daaraan, neemt de termijn voor het indienen van een beroep pas een aanvang vier maanden nadat de betrokkene van de beslissing in kennis werd gesteld.

Het document waarbij te dezen de beslissing ter kennis werd gebracht is de puntenlijst na de tweede examenzittijd (stuk 7 administratief dossier). Daarop is als beroepsmodaliteit vermeld:

“Indien je gerede twijfel hebt bij de examenbeslissingen van de afgelopen examensessie, of je verdere inschrijving werd geweigerd, kan je hiertegen in beroep gaan via een aangetekend schrijven aan de rector van de UGent (Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent) ten laatste op de vijfde kalenderdag na de proclamatie.

Gelieve het beroepschrift ook te mailen naar ombuds@ugent.be.

Interne beroepsprocedure: artikel 100 van het Onderwijs- en examenreglement, zie www.ugent.be/oer.”

Hiermee is op correcte wijze de beroepsmogelijkheid meegedeeld wat de examencijfers betreft, maar niet ten aanzien van de weigering tot inschrijving als maatregel van studievoortgangsbewaking. Artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat de termijn voor het intern beroep enkel aanvangt de dag na de proclamatie wanneer het een examenbeslissing betreft. Voor andere studievoortgangsbeslissingen, zoals een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedraagt de beroepstermijn – in de redactie van dit artikel op het ogenblik van de feiten – vijf kalenderdagen na de kennisname van de beslissing.

Zelfs wanneer verzoeker op 8 september 2016 kennis heeft genomen van de bestreden beslissing, dan nog is zijn intern beroep tijdig daar, bij gebreke aan vermelding van de correcte beroepsmodaliteiten, de verlengde beroepstermijn van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet van toepassing was.

Het intern beroep was tijdig en ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker schetst vooreerst zijn studiehistoriek en de medische problemen waarmee hij te kampen heeft gehad. Met die problemen heeft de beroepsinstantie volgens verzoeker geen rekening gehouden.

Verzoeker zet ter zake het volgende uiteen:

“(…)

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

Men heeft dus enkel naar de punten gekeken, rationeel. Maar ik hoop dat de medische conclusies van erkende medici met een voortreffelijke reputatie en een lange staat van dienst even rationeel worden bekeken.

De leden van de commissie hebben me in casu bovendien op geen enkele manier [het] voordeel van de twijfel gegeven. Hun beslissing dat mijn “studievoortgang niet aanmerkelijk zal verbeteren” houdt enkel rekening met de punten op papier, zonder zich eenmaal af te vragen hoe ik als genezen jongeman zou presteren. Dat is een vraag die moet gesteld worden. Men kan de prestaties in een psychologisch zieke toestand, onmogelijk vergelijken met de prestaties in een gezonde toestand.

De leden van de Commissie zeggen het volgende:

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang en van het doktersattest en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaken bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van [dien] aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het

nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven.

“neemt akte”: hoewel de leden er duidelijk op geen enkele manier rekening mee houden. Het gaat hier niet om ‘omstandigheden’, zoals bv. een echtscheiding, maar [om] een erkende ziekte. Het gebruik van de term ‘omstandigheden’ doet vermoeden dat de ziekte in hun ogen niet erkend is! Dit i.t.t. de medische verslagen.

“zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn”:

Dus de commissie slaat in een medische aangelegenheid de bevindingen van erkende medici, die hun bevindingen staven op basis van gegronde en wetenschappelijke argumenten, zomaar in de wind en nemen een beslissing in een medische materie zonder dat de leden van die commissie enige ervaring hebben in dat domein.

De commissie gaat er onterecht van uit dat die problemen, ziekte, reeds een tijd achter de rug zijn. Mijn genezing is slechts in september 2016 voltooid. Mijn psychologische toestand belette niet enkel van de lessen bij te wonen, maar *in globo* met mijn studies bezig te zijn. Al die tijd voor september 2016 was ik ‘in therapie’. Het is namelijk geen ziekte die mits een pil genezen wordt maar eerder een werk van lange adem. De conclusie dat ik me niet herpakt heb, kan dus onmogelijk genomen worden. Ik was in therapie – stap 1 – maar moest dus nog genezen – stap 2. Dit is nu pas het geval. Vanaf september kan men beoordelen of ik me al dan niet herpak.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

Het feit dat ik voor de meer complexere vakken reeds geslaagd ben en bijles wiskunde/statistiek/economie geef aan medestudenten in het hoger onderwijs toont aan dat ik het intellectueel vermogen heb om de materie te analyseren, verwerken en begrijpen.

Tijdens de beide examenzittijden. Er ligt geen bewijs van ziekte voor, noch wordt de melding 'ziek' vermeld op het puntenbriefje maar wel de melding afwezig. De student slaagde niet voor één opleidingsonderdeel en behaalde slechts twee creditbewijzen. Dit toont aan dat de student zich onvoldoende herpakt heeft na zijn eerdere weigering. Dit kan het gevolg zijn van zijn persoonlijke problemen maar gelet op het moeizame parcours die de student sinds het begin van zijn studies heeft doorlopen, acht de institutionele beroepscommissie het meer aannemelijk dat de studies op dit ogenblik te hoog gegrepen zijn.

Elke afwezigheid werd gestaafd met een doktersattest bij de Facultaire Studenten Administratie van mijn faculteit. Ik begrijp niet waarop deze uitspraak is gebaseerd terwijl alle attesten daar te vinden zijn. Ik heb nog nooit de vermelding ‘ziek’ op mijn puntenbriefje zien staan. Ik vermoed dat een verklaring kan zijn dat de professor steeds een alternatieve datum voorstelt bij een geval van ziekte maar deze kan eventueel met een ander vak overlappen waardoor ik toch niet zou kunnen deelnemen en er daardoor afwezig staat.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding en voor het academiejaar 2016-2017 geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de Universiteit Gent wat betekent dat de student aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden indien hij vrijstellingen kan krijgen en voldoende leerkrediet kan inzetten om verder te studeren.

De commissie besluit op basis van de zwakke studievoortgang dat de UGent op dit ogenblik wellicht niet de juiste keuze is voor de student.

Los van het feit dat de commissie hier de medische gronden die ten grondslag liggen van de beperkte voortgang wederom in de wind slaat (laatste zin), geeft ze hoop om aan ‘andere onderwijsinstellingen’ alsnog verder te studeren en een diploma te bereiken.

Wegens alle grote fouten die ik hierboven opsomde, en het tegen beter weten in ontkennen van mijn ziekte, voldoe ik echter niet aan het tweede gedeelte van die zin en heb ik onvoldoende studiepunten over om mijn studieloopbaan in een andere onderwijsinstelling verder te zetten. Dit zou betekenen dat ik een aantal jaar niet zou kunnen studeren tot ik genoeg credits, die jaarlijks maar met 10 worden vermeerderd, zou bezitten.

Ook het feit dat ik bij een andere onderwijsinstelling, los van een aantal vrijstellingen die aangevraagd kunnen worden, er minimum 2 jaar over zou nodig hebben om een bachelorsdiploma in toegepaste economische wetenschappen te behalen. Dit terwijl ik bij de UGent slechts 1 academiejaar nodig zou hebben om te kunnen afstuderen.

Ik herhaal hierbij dat ik de enige schuldige ben dat ik me in deze benarde situatie bevindt. Maar als jonge man hoop ik uit de grond van mijn hart op een kans om me – in genezen toestand – te bewijzen en te tonen wat ik echt waard ben. Een definitieve weigeringsbeslissing zou betekenen dat ik ondanks mijn jonge leeftijd – 24 jaar – geen enkele mogelijkheid meer krijg om een diploma aan de universiteit of [hogeschool] te behalen, toch zeker in de komende jaren. Een dergelijk diploma zou voor mijn (beroeps)leven een wereld van verschil zijn.

Ik ben tot alles [] bereid om aanvaard te mogen worden voor het komende academiejaar aan de Universiteit Gent. Ik ben akkoord met elke voorwaarde die men me zou opleggen aangezien dit mijn hoogste prioriteit is. Een verplichte aanwezigheid in de lessen, een herevaluatie na afloop van de eerste examenperiode of een medische begeleiding dat mijn gezondheid vrijwaart, ...; ik aanvaard dan ook eender welke voorwaarde die me zou toelaten mijn studies met vrucht te beëindigen. Ik hoop dat jullie de ernst van mijn situatie inzien, het is dan ook mijn droom om eindelijk als een volwaardige student aan de Universiteit Gent mijn studies te kunnen hervatten en te groeien als persoon. De gedachte dat ik dit niet meer zou kunnen meemaken wekt een onbeschrijflijk gevoel van verdriet en teleurstelling bij me op. Mijn historie[k] van de voorbije jaren is niet representatief voor noch mijn intellectueel vermogen noch mijn discipline om hard te werken.

Ik heb zo lang en hard gewerkt aan mezelf om fysiek in staat te zijn opdat ik mijn studies zou kunnen afwerken. Ik hoop van harte op uw goedkeuring zodat ik de lijn zou kunnen doortrekken. Ik ben trots op wat ik reeds verwezenlijkt heb maar dit zou voor mij uiteindelijk irrelevant aanvoelen als ik mijn hoger doel, het behalen van mijn diploma toegepaste economische wetenschappen aan de UGent, niet meer zou kunnen bereiken. Het [verderzetten] van mijn studies was mijn grootste houvast in die moeilijke periode en gaf me de moed om steeds door te zetten. Diezelfde kracht en consistentie die ik had gevonden voor mijn medische transformatie, waardoor ik 30 kg verloren ben,

wil ik nu omzetten in het actief analyseren en verwerken van het studiemateriaal met als finale doelstelling dat ik zou slagen met onderscheiding.

Bij het lezen van de beslissing van de interne beroepscommissie voelde ik me zeer machteloos en verslagen. We leven in tijden waar naast cijfers, data en resultaten mijn woord maar weinig te betekenen heeft. Ik begrijp dat ze op basis daarvan beslissingen moeten maken en dit ook zo gedaan hebben. Echter ben ik meer dan die teleurstellende resultaten waar ze zich op baseren. Het feit dat een commissie van respectabele professoren niet genoeg in mij gelooft om me een kans te geven raakt me enorm. Dat ze niet geloven dat de gezond functionerende persoon die ik ben geworden een verschil zou kunnen maken. Ik heb dit gevoel voornamelijk omdat ik het op andere vlakken reeds aan het verwezenlijken ben. Ik vraag niet om een kans op basis van een belofte dat het wel beter zou worden. Ik probeer de verandering aan te tonen door middel van mijn daden zoals wiskundebijles, het internationaal softwareproject en mijn sportprestaties als brand ambassador hoe ik mijn leven momenteel leid. Door zo actief in al deze verschillende domeinen op te treden beseft ik steeds meer het belang en de kracht van mijn economisch diploma. Ik kan niet wachten om af te studeren aan de UGent en de kennis om te zetten in projecten en in mijn professionele loopbaan toe te passen. De gedachte dat ik mijn studie niet zou kunnen afmaken aan de UGent is ondraaglijk. Ik ben steeds bereid om op een gesprek mijn motivering toe te lichten.”

Verwerende partij is in haar *antwoordnota* van oordeel dat de bestreden beslissing afdoende heeft geantwoord op de ingeroepen middelen, en dat de medische problematiek door verzoeker onvoldoende is aangetoond.

“De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze haalt daarvoor diverse argumenten aan.

Vooreerst verwijst de institutionele beroepscommissie naar de zwakke studieprestaties van verzoeker over de verschillende jaren, en op het feit dat hij eerder ook reeds werd geweigerd.

Verzoeker kreeg bovendien ook al meermaals bindende voorwaarden opgelegd.

Vervolgens wijst de institutionele beroepscommissie er ook op dat verzoeker zich onvoldoende heeft herpakt na zijn weigering bij de start van het academiejaar 2015-16. De institutionele beroepscommissie wijst er ook op dat zijn moeizaam studieparcours erop wijst dat de problemen allicht eerder het gevolg zijn van het feit dat de studies te hoog gegrepen zijn dan van zijn gezondheidsproblemen.

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat verzoeker inderdaad een moeizaam studieparcours heeft doorlopen. In het eerste jaar van zijn studies presteerde hij al niet goed, maar nog niet onredelijk; hij slaagde nog net voor de helft van de opgenomen studiepunten. De jaren daarna is het echter steeds bergaf blijven gaan, en behaalde verzoeker nooit nog meer dan 20 studiepunten op een academiejaar.

Verzoeker stelde ook reeds voor de institutionele beroepscommissie dat dit te maken had met gezondheidsproblemen ingevolge zijn overgewicht, en hij wees er ook op dat

zijn gezondheid thans terug helemaal in orde is en dat hij klaar is om verder te studeren. Hij staaft dit echter op geen enkele wijze. Bij zijn verzoekschrift waren geen medische attesten gevoegd. Er was enkel een bladzijde van een huurcontract toegevoegd en een korte verklaring van een huisarts waaruit blijkt dat verzoeker in 2013 en 2014 enkele keren op consultatie kwam, maar in 2015 en 2016 maar zelden op consultatie kwam omdat hij steeds minder klachten had.

Dit korte attest geeft aan dat verzoeker in 2013 en 2014 blijkbaar wel medische problemen had, maar dat hij in 2015 en 2016 eigenlijk nauwelijks problemen had. Dit attest bevat dan ook geen enkel bewijs dat ook in 2015 en 2016 zijn studies werden belemmerd door zijn medische problemen, integendeel. Het wijst er eerder op dat zijn medische toestand in die laatste twee jaren reeds zo goed als normaal was en de problemen zo goed als achter de rug. Verwerende partij moet nochtans vaststellen dat verzoeker in die jaren niet beter heeft gepresteerd: in het academiejaar 2014-15 behaalde hij 20 studiepunten op een inschrijving van 60 studiepunten; in 2015-16 behaalde hij 11 studiepunten op een inschrijving van 50 studiepunten.

In die omstandigheden is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om aan te nemen dat het allicht niet de medische problemen van verzoeker zijn die zijn slechte studievoortgang kunnen verklaren, maar dat het probleem allicht eerder is dat een universitaire opleiding op vandaag te hoog gegrepen is voor de student.

In die omstandigheden is het ook niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om aan te nemen dat ook niet wordt aangetoond dat de situatie van verzoeker derwijze is gewijzigd dat hij thans wel betere vooruitzichten kan bieden op een goede studievoortgang. Het ontbreekt verzoeker ongetwijfeld niet aan motivatie, maar die motivatie was er de vorige jaren zeker ook – getuige daarvan het feit dat verzoeker na een eerste weigering opnieuw vroeg om te mogen worden ingeschreven en ook toen al wees op zijn motivatie – maar heeft niet tot betere studieresultaten geleid, zelfs niet nadat verzoeker via een weigering een waarschuwing had gekregen dat hij echt wel beter zou moeten presteren en ook al meermaals bindende voorwaarden opgelegd kreeg.

Ook in zijn extern beroepschrift verwijst verzoeker opnieuw naar zijn medische problemen, maar ook nu legt hij nog steeds geen enkel bewijsstuk voor. Zijn beroepschrift bevat als bijlage enkel de beslissing van de institutionele beroepscommissie. Ook nu nog kan dan ook nog steeds niet worden achterhaal welke problemen verzoeker precies heeft ondervonden, laat staan dat er een bewijs voorligt dat die problemen inderdaad derwijze zijn geëvolueerd dat, waar ze tot nu toe een belemmering vormden voor zijn studievoortgang, die belemmering nu plots weggevallen zou zijn.

Verzoeker wijst erop dat hij verschillende examens miste ingevolge ziekte. Datzelfde stelde hij ook al voor de institutionele beroepscommissie. Verwerende partij kan enkel vaststellen dat blijkens zijn curriculumoverzicht bij geen enkel niet-afgelegd examen de code “ziek” is opgenomen, hoewel afwezigheden die gedekt zijn door ziektebriefjes normaal op die wijze worden “gequoteerd”. Waar verzoeker afwezig bleef, staat steeds “AFWE”, wat een code is die enkel wordt gebruikt voor afwezigheden die niet worden gedekt door ziekteattesten. Dat sterkt verwerende partij in haar vermoeden dat die ziekteattesten er ook niet zijn geweest. Het kan wel gebeuren dat een enkele lesgever

eens de code AFWE gebruikt waar hij ZIEK zou moeten invullen, doch het is bijzonder onwaarschijnlijk dat alle docenten diezelfde fout zouden maken.

Verwerende partij merkt in dat verband ook nog op dat het niet de bedoeling kan zijn dat de institutionele beroepscommissie het huiswerk van de rechtszoekende maakt, en in dat verband kan worden verwezen naar de beginselen van behoorlijk burgerschap: van een rechtszoekende die een beroep indient, mag ook worden verwacht dat hij dat beroep voldoende onderbouwt en daaraan de nodige documenten toevoegt die zijn stellingen ook effectief staven. Dat strookt ook met de klassieke beginselen inzake het bewijsrecht, die stellen dat elkeen de bewijslast draagt van hetgeen hij beweert. Het is dus niet aan de institutionele beroepscommissie om her en der ziekteattesten te gaan opvragen tot bewijs van de beweringen van een student dat hij op bepaalde examens ziek was. Dat is overigens ook praktisch niet haalbaar gelet op de korte beslissingstermijnen en de veelheid aan beroepen die in die periode ingesteld worden. Het is aan de student die dit beweert om daarvan het nodige bewijsmateriaal aan te reiken.

Verzoeker merkt tenslotte op dat de institutionele beroepscommissie aangeeft dat de weigering enkel geldt voor de Universiteit Gent en dat dit betekent dat de student aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan worden toegelaten. Hij merkt op dat de institutionele beroepscommissie daarmee de medische gronden die ten grondslag liggen van de beperkte voortgang wederom in de wind slaat, en hem de hoop geeft om aan “andere onderwijsinstellingen” alsnog verder te studeren en een diploma te bereiken. Hij merkt echter op dat hij niet voldoende leerkrediet over heeft om elders verder te studeren, en dat hij in andere onderwijsinstellingen langer zou moeten studeren om hetzelfde diploma te behalen.

Verwerende partij wijst erop dat de institutionele beroepscommissie met die passage enkel aangeeft dat de weigering aan de UGent niet betekent dat verzoeker ook niet aan een andere hogeronderwijsinstelling zou kunnen studeren, maar anticipeert daarmee helemaal niet op de vraag hoe die andere instelling – universiteit of hogeschool – op zijn vraag tot inschrijving zal reageren (die andere universiteit kan verzoeker immers ook weigeren op grond van zijn beperkte leerkrediet, op grond van zijn beperkte studievoortgang of op grond van het feit dat niet aangetoond is dat verzoeker zich in omstandigheden bevindt die garanderen dat zijn studievoortgang beter zal zijn) noch geeft de institutionele beroepscommissie daarmee aan dat ze van mening is dat de student aan die andere instelling wel zou kunnen slagen. Die passage kan dan ook enkel worden gelezen als een informatieve passage over de draagwijdte van de beslissing van de institutionele beroepscommissie, die inderdaad beperkt blijft tot de UGent en geen bindende kracht heeft ten aanzien van andere universiteiten. De institutionele beroepscommissie heeft met deze passage geen antwoord willen geven op grieven van de verzoeker.

In verband met de opmerking van verzoeker omtrent zijn beperkt leerkrediet, merkt verwerende partij overigens nog op dat zijn beperkte leerkrediet ook aan de UGent problemen zal opleveren. Blijkens artikel 11 OER kan een student in een bacheloropleiding slechts inschrijven ten belope van het resterende leerkrediet, [i]n verzoeker[s] geval ten belope van 14 studiepunten. Er kan weliswaar een uitzondering worden toegestaan, maar die uitzondering wordt in de praktijk zelden toegestaan, en wordt enkel toegestaan in gevallen waarin een student aannemelijk kan maken dat hij het volgende academiejaar een voldoende studievoortgang kan maken.

Conclusie van dit alles is dat het beroep ongegrond is, en dat er geen enkele reden is om aan te nemen dat de bestreden beslissing onredelijk of kennelijk onredelijk is, dan wel door een andere onregelmatigheid zou zijn aangetast.”

Verzoeker zijnerzijds neemt in zijn *wederantwoordnota* verschillende overwegingen uit de antwoordnota op de korrel en plaatst daar het volgende tegenover:

“(…)

Om een student ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de Institutionele beroepscommissie. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

Er wordt verwezen naar de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de Institutionele beroepscommissie t.o.v. de Raad voor betwistingen die slechts een ‘marginaal toezicht’ hierop heeft. Toch is er qua beoordelingsvermogen geen verschil [tussen beide]. Geen enkel lid van de institutionele beroepscommissie heeft kennis over noch mij als persoon, noch mijn intellectuele capaciteiten. Ik ben slechts een studentnummer in hun ogen en ze beoordelen mij op mijn erbarmelijke resultaten die ik behaalde in mijn zieke periode. Elk argument verwijst steeds weer naar de slechte resultaten die ik behaalde. Het feit dat door een arts bevestigd wordt dat ik wel degelijk een zeer moeilijke medische periode had en dit als gevolg had dat ik niet in staat ben om academisch te presteren wordt systematisch genegeerd. En dit zonder kennis van enige medische kennis tegen een duidelijke diagnose van een erkende dokter met een jarenlange staat van dienst. Onbegrijpelijk en onaanvaardbaar!

Ik vraag me af hoe er over mij kan geoordeeld worden als ik slechts een studentnummer ben in de ogen van de commissie. Deze personen zijn niet in staat om te oordelen over mijn kunnen. [Op] elk argument dat ik naar voren schuif werd noot [] ingegaan. En opnieuw: geen énkél lid van de commissie weet wie ik ben, of hoe ik eruitzie! Ze weten niéts van mij en beoordelen gewoon een (studenten)nummer o.b.v. cijfers, zonder te kijken naar de oorzaak.

Ik begrijp dat de leden niet alle studenten kunnen noch moeten kennen, maar bij zo’n levensbepalende beslissing verwachtte ik toch minstens de kans op een mondelinge toelichting door mezelf. Uiteindelijk zijn ook studenten mensen, die verschillen [ver]tonen, en geen nummers. Het is bijvoorbeeld niet [omdat] studenten toevallig net hetzelfde presteren dat ze bijgevolg ook dezelfde zijn. De ene kan lui zijn, terwijl de andere zijn studies combineert met een horecajib om zijn studies te financieren en daardoor minder presteert. Ook twee toppresterder[s] zijn verschillend.

Men beoordeelt [me] als een luie of speelse student die niet presteert, terwijl de oorzaak medisch is. Ongelijke mensen gelijk behandelen is onrechtvaardig.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze haalt daarvoor diverse argumenten aan.

Vooreerst verwijst de institutionele beroepscommissie naar de zwakke studieprestaties van verzoeker over de verschillende jaren, en op het feit dat hij eerder ook reeds werd geweigerd. Verzoeker kreeg bovendien ook al meermaals bindende voorwaarden opgelegd.

Vervolgens wijst de institutionele beroepscommissie er ook op dat verzoeker zich onvoldoende heeft herpakt na zijn weigering bij de start van het academiejaar 2015-16. De institutionele beroepscommissie wijst er ook op dat zijn moeizaam studieparcours erop wijst dat de problemen allicht eerder het gevolg zijn van het feit dat de studies te hoog gegrepen zijn dan van zijn gezondheidsproblemen.

De institutionele beroepscommissie acht zichzelf meer in staat om te oordelen dat het moeizaam studieparcours te wijten is aan het feit dat het te hoog gegrepen zou zijn dan een erkende arts die een duidelijk attest presenteert om aan te tonen dat het wel degelijk te wijten is medische problemen.

Mijn arts kookte net niet rood van woede toen ze zag dat absolute leken op medisch gebied haar oordeel meermaals negeren of minimaliseren. Een arts die haar geneeskunde opleiding heeft afgewerkt, haar eed heeft afgelegd en reeds zo'n 20 jaar ervaring heeft haar accurate medische feiten heeft veel meer waarde dan een institutionele beroepscommissie waarvan de leden geen geneeskundige kennis hebben. Ook stelt zich dan de vraag wat het belang of de waarde nog is van medische attesten en onderzoeken als een beroepscommissie dit zo eenvoudig kan verwerpen en naast zich kan zetten.

Tot nu toe werd zelfs nog niet ingegaan op het verwijt dat dit te hoog gegrepen zou zijn. Indien u mijn geslaagde vakken zou bekijken, wat ik ook had vermeld in mijn interne beroepsschrijven, dan kan u zien dat ik voor alle complexere vakken, lees: vakken waar de meerderheid van de studenten voor falen, reeds geslaagd ben, al dan niet in eerste zit.

Er resten mij voornamelijk vakken waar mijn aanwezigheid cruciaal was voor groepswerken of verplichte lessen. Dat zijn ook de enige vakken die mij nog resten, aangezien ik steeds een achterstand had opgebouwd door mijn afwezigheid, wegens mijn ziekte, en ik reeds puntenachterstand had nog voor het examen begonnen was.

Ook het feit dat ik een erkend wiskunde leerkracht ben bij het grootste bijlescentrum in België, *Educadomo*, waar ik les geef aan universitaire studenten als aan middelbare studenten 3de graad met 8 uur wiskunde.

Ik [heb] na hun beslissing met verscheidene professoren en met de decaan gesproken omdat ik zeer aangeslagen was van de beslissing van de institutionele beroepscommissie. Iedere keer kreeg ik te horen, hoe verbaasd ze waren van deze beslissing maar dat ze jammer genoeg niets konden doen. Wanneer ik vroeg voor een aanbevelingsbrief, zodat ik kon bewijzen dat ook mijn professoren, die wel in staat zijn om mij te beoordelen aangezien ik reeds vakken voor hen heb afgelegd, vinden dat ik nog een kans moet krijgen nu ik genezen ben, werd me steeds gezegd dat ze dit niet

mogen doen omdat mijn procedure loopt tegen de instelling die zij moeten vertegenwoordigen en dit zelfs voor procedurefouten zou kunnen zorgen.

Verzoeker stelde ook reeds voor de institutionele beroepscommissie dat dit te maken had met gezondheidsproblemen ingevolge zijn overgewicht, en hij wees er ook op dat zijn gezondheid thans terug helemaal in orde is en dat hij klaar is om verder te studeren. Hij staaft dit echter op geen enkele wijze. Bij zijn verzoekschrift waren geen medische attesten gevoegd. Er was enkel een bladzijde van een huurcontract toegevoegd en een korte verklaring van een huisarts waaruit blijkt dat verzoeker in 2013 en 2014 enkele keren op consultatie kwam, maar in 2015 en 2016 maar zelden op consultatie kwam omdat hij steeds minder klachten had.

Dit korte attest geeft aan dat verzoeker in 2013 en 2014 blijkbaar wel medische problemen had, maar dat hij in 2015 en 2016 eigenlijk nauwelijks problemen had. Dit attest bevat dan ook geen enkel bewijs dat ook in 2015 en 2016 zijn studies werden belemmerd door zijn medische problemen, integendeel. Het wijst er eerder op dat zijn medische toestand in de laatste twee jaren reeds zo goed als normaal was en de problemen zo goed als achter de rug. Verwerende partij moet nochtans vaststellen dat verzoeker in die jaren niet beter heeft gepresteerd: in het academiejaar 2014-15 behaalde hij 20 studiepunten op een inschrijving van 60 studiepunten; in 2015-16 behaalde hij 11 studiepunten op een inschrijving van 50 studiepunten.

Zonder al te diep in hun contradictie te gaan dat de verklaring van een huisarts geen medisch attest zou zijn zal ik dit toch even toelichten. Wat doet een dokter dan?

Bij het opstellen van mijn brief voor de interne beroepsprocedure ging ik naar mijn arts om een attest te halen zodat de leden van de institutionele beroepscommissie die mij nog nooit eerder in levende lijven hebben gezien noch gehoord een bewijs kunnen ontvangen dat het wel degelijk waar is dat ik zeer moeilijke medische problemen had door mijn extreme obesitas waar ik mee te kampen had. Mijn huisarts stelde echter dat zij door haar beroepsgeheim niet zomaar een verklaring kon meegeven met details over mijn therapie of mijn medisch verleden. Nadat ik haar toch kon overtuigen dat dit in mijn voordeel zou zijn zodat ze een beter beeld kunnen hebben van mij, omdat de institutionele beroepscommissie nog nooit over mij hebben gehoord noch mij hebben gezien. Ik legde haar ook uit dat ik slechts een studentennummer ben in hun ogen en zij moeten een beslissing maken over mijn toekomst en dat ik graag iets zou willen presenteren. En daaruit volgde het medisch attest dat ik eraan toevoegde.

Ik kan het niet vatten dat de institutionele beroepscommissie over zo een belangrijke zaak, mijn toekomstig academische carrière, zo laks heeft aangepakt. Ze stellen een zelfgemaakte verklaring op voor het medisch erkend attest van mijn behandelde arts. Het feit dat mijn arts beschreef dat ik in 2015-2016 minder op consultatie ging, maar dus wel nog steeds behandeld werd, was om aan te tonen dat mijn gezondheid in de betere richting aan het gaan was. Dat er hoop was dat ik mijn doel, volledige genezing, zou behalen. Nergens werd geïnsinueerd dat ik reeds gezond was en al klaar om examens vlekkeloos af te leggen. Ik heb mijn gegevens van mijn behandelde arts erbij gezet en toch heeft niemand moeite gedaan om deze te contacteren om verduidelijking te vragen. Zij besloten om er dan maar zelf een betekenis aan te geven, ook al was dit een officieel medisch erkend attest dat, indien er verdere toelichting nodig zou zijn

zoals blijkt uit hun verweer, het verdiende om nader onderzocht te worden door een medisch erkend persoon. Niemand in het bestuur van de institutionele beroepscommissie heeft ook maar enige medisch erkende kwalificaties om mijn ziekte te interpreteren en al zeker niet om zo'n oordeel te vellen.

Ik lees ook nergens dat er beroep is gedaan op eventueel een andere erkende arts om mijn situatie te beoordelen of het officiële medische attest te laten bekijken.

In die omstandigheden is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om aan te nemen dat het allicht niet de medische problemen van verzoeker zijn die zijn slechte studievoortgang kunnen verklaren, maar dat het probleem allicht eerder is dat een universitaire opleiding op vandaag te hoog gegrepen is voor de student.

In die omstandigheden is het ook niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om aan te nemen dat ook niet wordt aangetoond dat de situatie van verzoeker derwijze is gewijzigd dat hij thans wel betere vooruitzichten kan bieden op een goede studievoortgang. Het ontbreekt verzoeker ongetwijfeld niet aan motivatie, maar die motivatie was er de vorige jaren zeker ook – getuige daarvan het feit dat verzoeker na een eerste weigering opnieuw vroeg om te mogen worden ingeschreven en ook toen al wees op zijn motivatie – maar heeft niet tot betere studieresultaten geleid, zelfs niet nadat verzoeker via een weigering een waarschuwing had gekregen dat hij echt wel beter zou moeten presteren en ook al meermaals bindende voorwaarden opgelegd kreeg.

De institutionele beroepscommissie, ik citeer: 'neemt aan dat het allicht niet de medische problemen van verzoeker zijn die een slechte studievoortgang kunnen verklaren'. Hoe kan hun beslissing over deze levensbepalende situatie, het al dan niet verder studeren aan de UGent, worden gebaseerd op het woord *allicht*? Mijn standpunt wordt steeds opnieuw bewezen dat ze zo eenvoudige assumpties maken en de medische bewijskracht van het doktersattest minimaliseren om plaats te maken voor lege assumpties dat naar voren wordt gepresenteerd in het woordje *allicht*.

Tevens beweren ze dat er niet wordt aangetoond dat de situatie derwijze is gewijzigd dat er thans wel betere vooruitzichten zijn op een goede studievoortgang. In het medisch attest werd heel duidelijk gesteld dat ik sinds heden, geschreven op datum van 19.09.'16, *gezond* werd verklaard. Ik ben pas volledig genezen van mijn jarenlange medisch parcours in september 2016. Alle medische problemen zijn verdwenen op elk niveau.

Ook nu nog kan dan ook nog steeds niet worden achterhaal welke problemen verzoeker precies heeft ondervonden, laat staan dat er een bewijs voorligt dat die problemen inderdaad derwijze zijn geëvolueerd dat, waar ze tot nu toe een belemmering vormden voor zijn studievoortgang, die belemmering nu plots weggevallen zou zijn.

Ik ben wederom bij mijn behandelde arts gegaan om het antwoord van de beroepscommissie te tonen en om een sterker medisch attest te eisen. Opnieuw kreeg ik te horen dat dit niet correct is en dat ze hiermee haar beroepsgeheim zou schenden en ze een attest wou meegeven dat aantoonde dat ik wel degelijk om een gedetailleerde medische attest ben gaan vragen maar ze deze omwille van het beroepsgeheim dit niet kon meegeven. Ik stond erop dat ze toch een attest schreef aangezien dit voor mij

levensbepalend is en ik hoop dat er eindelijk kan ingezien worden dat ik te maken had met extreme medische problemen waar ik gelukkig volledig van ben genezen. Opnieuw wees ik haar erop dat een groep professoren die zetelen in de institutionele beroepscommissie een oordeel over mij moeten vellen, ongeacht het feit dat geen van hen weet heeft over mij als persoon. Dat ze enkel een dossier voor hen zien en ze mij met het grootste gemak kunnen weigeren om verder te studeren aan mijn universiteit ondanks deze medische problemen. Het enigste wat zij voor ogen hebben is de afgeprinte resultaten voor hen op tafel. Het feit dat dit door mijn medische problemen geen indicatie is van mijn intellectueel vermogen gaat deze beroepscommissie niet aan. Dit is ook bewezen door het feit dat ze het doktersattest zo hebben geminimaliseerd en toch hun besluit hebben gevormd.

Ik kon haar echter toch overtuigen om een wat gedetailleerdere beschrijving te vormen zodat de lezer van dit medisch erkend attest zich toch een beeld kan vormen van mijn situatie. U kan deze in bijlage vinden. Daar staat ook duidelijk in dat ik te maken had met

PTSD en ik door *langdurig intensieve cognitieve therapie* in geslaagd ben om dit te overwinnen. Mijn behandelde arts stelt echter officieel: Nu kan hij met zelfzekerheid de zich voordoende situaties onder ogen zien en hiermee omgaan. Er staat zwart op wit duidelijk op, door een medisch erkende arts dat ik volledig ben genezen, sinds september 2016. Ik kan enkel vragen dat dit medisch erkend bewijs gerespecteerd wordt en bij verdere vragen of toelichting kan ik u door verwijzen naar mijn behandelende arts dr. [S.C.].

Verzoeker wijst erop dat hij verschillende examens miste ingevolge ziekte. Datzelfde stelde hij ook al voor de institutionele beroepscommissie. Verwerende partij kan enkel vaststellen dat blijkens zijn curriculumoverzicht bij geen enkel niet-afgelegd examen de code "ziek" is opgenomen, hoewel afwezigheden die gedekt zijn door ziektebriefjes normaal op die wijze worden "gequoteerd". Waar verzoeker afwezig bleef, staat steeds "AFWE", wat een code is die enkel wordt gebruikt voor afwezigheden die niet worden gedekt door ziekteattesten. Dat sterkt verwerende partij in haar vermoeden dat die ziekteattesten er ook niet zijn geweest. Het kan wel gebeuren dat een enkele lesgever eens de code AFWE gebruikt waar hij ZIEK zou moeten invullen, doch het is bijzonder onwaarschijnlijk dat alle docenten diezelfde fout zouden maken.

Ik blijf me verbazen aan het feit dat het verweer van de institutionele beroepscommissie volstaat met vermoedens en insinuaties. Ook het feit dat ze mijn universitaire e-mailaccount hebben geschorst en ik hier geen toegang toe heb sinds september 2016 maakte dit het zeer moeilijk voor mij om met het bewijs te komen. Ik ben dan ook naar de Facultaire Studenten Administratie moeten gegaan om samen met deze medewerkers in het archiefruim te gaan om mijn bewijs te kunnen verzamelen. Deze zal u ook in bijlage vinden.

Het zit vol met doktersattesten over de jaren. Aangezien ik gedurende heel de periode ziek was, was het soms vreemd voor mij om toch met een ziekte brief te komen maar dit was noodzakelijk om aan te tonen dat ik niet naar een bepaald examen kon komen en zeker als ik dit niet op voorhand had laten weten. Het feit dat er AFWE op vermeld staat in de plaats van ZIEK kan ik enkel proberen te verklaren door het feit dat er automatisch een alternatieve datum wordt voorgesteld maar dat dit vaak een overlapping was met een ander examen dat ik reeds had en ik hier helaas verstek voor moest geven. Het feit

dat ik hier niet voor op kon aanwezig zijn, neemt niets weg van het feit dat ik wel degelijk medisch niet in staat was om op de oorspronkelijke datum dit examen af te leggen.

In verband met de opmerking van verzoeker omtrent zijn beperkt leerkrediet, merkt verwerende partij overigens nog op dat zijn beperkte leerkrediet ook aan de UGent problemen zal opleveren. Blijkens artikel 11 OER kan een student in een bacheloropleiding slechts inschrijven ten belope van het resterende leerkrediet, [] in verzoeker[s] geval ten belope van 14 studiepunten. Er kan weliswaar een uitzondering worden toegestaan, maar die uitzondering wordt in de praktijk zelden toegestaan, en wordt enkel toegestaan in de gevallen waarin een student aannemelijk kan maken dat hij het volgende academiejaar een voldoende studievoortgang kan maken.

Er is momenteel een procedure aan de gang om mijn verloren studiepunten omwille van mijn medische problemen terug te kunnen vorderen.

Conclusie:

1. Het negeren van een medisch bewijs door een [erkend] attest door professoren zonder enige medische achtergrond, laat staan kennis, is onbegrijpelijk en zeer onrechtvaardig. Men beweert dat hun beslissing niet onredelijk is, en zeker niet kennelijk onredelijk, maar als het negeren van een medisch bewijs al geen kennelijk onredelijke beslissing is dan kan nooit iets nog als kennelijk onredelijk beschouwd worden.
2. [Om] mij terug te baseren op een medisch attest, mijn dokter gaf zwart op wit aan dat mijn slechte studievoortgang te wijten was aan mijn ziekte en dit ook verklaard in het bijgevoegde attest. Het belangrijkste is dat ze stelt dat ik momenteel wel in staat ben om mijn studies met succes te beëindigen. Ik verwacht dan ook minstens de kans om mijn studies te kunnen afwerken terwijl ik [] in een gezonde toestand ben.
3. Ik ben meer dan enkel zeer gemotiveerd. Ik heb ook reeds aangehaald dat ik een studentenkot heb op 300 meter van mijn faculteit. Tot op heden was ik steeds aanwezig in de lessen waar ik normaal dit semester voor ingeschreven was zodanig dat ik bij goedkeuring toch nog zou kunnen deelnemen aan de examens in januari.
4. Ik benadruk opnieuw het feit dat ik bereid ben om alles eraan te doen om mijn studie aan de universiteit Gent af te maken. Ik vraag een kans om mij te laten bewijzen dat ik kan slagen voor de vakken die mij nog resten, aangezien ik al voor de complexere vakken reeds geslaagd, in plaats van alles te baseren op insinuaties dat het mij toch niet zou lukken of dat het geen zin heeft.
5. De reden waarom ik blijf aandringen en procederen tot het einde is omdat ik er zo van overtuigd ben dat dit is wat ik kan en wil en nodig heb om voor de ambities in mijn leven die ik heb. Beoordeel mij niet hoe ik was tijdens mijn ziekte, zelfs de leden van het bestuur zouden niet zijn wie ze vandaag zijn moesten ze meegemaakt hebben wat ik heb meegemaakt. Of moesten ze de kans niet meer krijgen althans om waar te maken wat ze zijn.”

Beoordeling

Met betrekking tot wat verzoeker in zijn wederantwoordnota doet gelden inzake de omvang van de beoordelingsbevoegdheid van de Raad, zij er vooreerst op gewezen dat de decreetgever in artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs uitdrukkelijk heeft bepaald dat de Raad zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoeker niet in de plaats mag stellen van die van het bestuur of enig orgaan ervan. De Raad beschikt, met andere woorden, slechts over een marginaal toetsingsrecht, dat ertoe strekt na te gaan of de bestreden beslissing niet ‘kennelijk’ onredelijk, onevenredig, ... is. Aldus kan de Raad geen bescherming bieden tegen strenge beslissingen, enkel tegen onwettige (R.Stvb. 1 september 2014, nr. 2014/13; R.Stvb. 30 september 2014, nr. 2014/182). Ten onrechte gaat verzoeker ervan uit dat er geen verschil in beoordelingsbevoegdheid bestaat tussen de interne beroepsinstantie van verwerende partij enerzijds, en de Raad anderzijds.

Verder brengt de Raad in herinnering dat in deze procedure in beginsel geen nieuwe middelen – middelen dus, die in het intern beroep niet werden opgeworpen – kunnen worden aangewend, tenzij zij raken aan de openbare orde, betrekking hebben op de regelmatigheid van de beroepsbeslissing zelf of steunen op elementen waarvan de verzoekende partij slechts met of na de beroepsbeslissing kennis kon nemen. Verzoeker voert geen van deze drie elementen aan en de Raad ziet er spontaan evenmin, zodat het debat in de huidige procedure beperkt dient te blijven tot de vraag of de middelen die verzoeker in het intern beroep heeft opgeworpen, op redelijke wijze en voldoende uitdrukkelijk zijn beantwoord.

In dat intern beroep heeft verzoeker zijn vraag tot herinschrijving in essentie gemotiveerd door te verwijzen naar zijn medische problematiek, welke hem zou hebben verhinderd in lessen aanwezig te zijn en aan examens deel te nemen, de psychologische begeleiding en het feit dat hij thans volledig is hersteld. Bij het intern beroep waren gevoegd: (i) een verklaring van dokter S.C. van 19 september 2016 dat verzoeker in 2013 en 2014 verschillende malen op consultatie is geweest wegens luchtwegeninfecties en een psychosomatische aandoening, dat hij in 2015 en 2016 zelden consulteerde en thans goed gezond is, en (ii) een huurcontract.

De bestreden beslissing herneemt in detail alle argumenten die verzoeker heeft ontwikkeld, overweegt dat er een zeer beperkte studievoortgang is en stelt op grond van concrete motieven dat er onvoldoende redenen zijn om aan te nemen dat de studievoortgang in een nieuw

academiejaar merkelijk zal verbeteren. De Raad verwijst ter zake naar de bovenstaande weergave van de bestreden beslissing, en stipt in het bijzonder aan dat verzoeker meermaals afwezig was.

Ofschoon summier, is de gegeven motivering naar oordeel van de Raad afdoende, mede gelet op de beperkte onderbouwing van het intern beroep, ook wat overtuigingsstukken betreft. De bestreden beslissing biedt een afdoende antwoord op wat verzoeker in zijn verzoekschrift op intern beroep heeft opgeworpen, en de bestreden beslissing is wat haar draagwijdte betreft niet onredelijk.

Het staat, zoals hierboven is aangegeven, niet aan de Raad om die beoordeling over te doen.

De kritiek die verzoeker in de procedure voor de Raad uiteenzet, overtuigt de Raad er niet van tot een andere beoordeling te komen.

Dat de institutionele beroepscommissie in hoofdzaak naar de resultaten heeft gekeken, zoals verzoeker het stelt, is in hoofdzaak toe te schrijven aan het gebrek aan concrete stavingsstukken aan verzoekers zijde. Verzoeker kan in het licht van de motiveringsplicht bezwaarlijk verwijten dat niet bij de beoordeling werd betrokken wat niet voorlag. Meer bepaald ontbrak het in de interne procedure aan medische attesten die een voldoende duidelijk inzicht bieden in enerzijds verzoekers aandoening(en) en anderzijds de prospectieve inschatting van de slaagkansen in de toekomst. De kritiek dat de leden van de institutionele beroepscommissie zonder kennis van zaken aan medische attesten zouden zijn voorbijgegaan, mist dan ook feitelijke grondslag.

De medische attesten die verzoeker thans met betrekking tot het academiejaar 2015-2016 neerlegt, hebben betrekking op een beperkt aantal dagen – waarvan verzoeker ook niet duidelijk maakt of het examendagen dan wel lesdagen betreft. In elk geval kan de Raad daaruit niet opmaken of en in welke mate verzoeker door zijn medische toestand in het academiejaar 2015-2016 is gehinderd. Dat volgt alvast niet uit het attest van dr. S.C. van 19 september 2016; daaruit blijkt immers dat verzoeker na een intensievere begeleiding in 2013 en 2014, in de jaren 2015 en 2016 nog slechts zelden op consultatie is geweest. Haar verklaring dat verzoeker “thans goed gezond is”, onderschrijft niet per definitie verzoekers lezing dat hu “nu pas” gezond en wel is.

De verklaring van dokter S.C. van 29 november 2016 die verzoeker pas samen met zijn wederantwoordnota – en dus rijkelijk laat – voorbrengt, biedt evenmin enig concreet inzicht in verzoekers medische situatie tijdens het academiejaar 2015-2016.

Ook de andere elementen die verzoeker thans aanvoert, overtuigen de Raad er niet van dat de bestreden beslissing onredelijk is, wat betekent dat geen enkele andere normaal en zorgvuldig handelende interne beroepsinstantie in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

De argumenten die verzoeker in zijn wederantwoordnota nog voor het eerst aanvoert (zoals de beweerde plicht in hoofde van de institutionele beroepscommissie om zelf een arts te raadplegen) komen in die stand van de procedure te laat om nog ontvankelijk te zijn.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.438 van 16 december 2016 in de zaak 2016/643

In zake: Stijn COPPENS
                  woonplaats kiezend te 9230 Massemen
                  Keiberg 10

tegen:

                  de UNIVERSITEIT GENT
                  woonplaats kiezend te 9000 Gent
                  Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 november 2016, strekt tot vernietiging van de beslissing van de facultaire beroepsinstantie van 8 november 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker, die beschikt over een bachelordiploma in de Energietechnologie, is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in een schakelprogramma van 60 studiepunten dat oriënteert naar de masteropleiding Industriële Wetenschappen. In dat academiejaar behaalt verzoeker credits ten belope van 19 studiepunten (drie opleidingsonderdelen).

In het academiejaar 2015-2016 schrijft verzoeker in voor de resterende 41 studiepunten van het schakelprogramma, en neemt hij ook drie opleidingsonderdelen van de masteropleiding op (12 studiepunten). In het schakelprogramma slaagt verzoeker voor vijf opleidingsonderdelen (26 studiepunten), voor drie andere vakken behaalt hij geen credit. In de masteropleiding behaalt verzoeker een credit voor de drie opgenomen vakken. Er resten verzoeker aldus nog 15 studiepunten in het schakelprogramma en 48 studiepunten in de masteropleiding.

Verzoeker beoogt af te studeren in het academiejaar 2016-2017, wat het opnemen van een studieprogramma van 63 studiepunten veronderstelt. De facultaire regels schrijven evenwel voor dat de omvang van een geïndividualiseerd traject afhankelijk is van de studiec capaciteit van de betrokken student, welke wordt berekend aan de hand van het aantal studiepunten per academiejaar waarvoor de student is geslaagd, uitgemiddeld over (ten hoogste) de twee voorbije academiejaren. Bedraagt de studiec capaciteit minder dan 30, dan mag het geïndividualiseerd traject maximaal 60 studiepunten omvatten. Bij een studiec capaciteit van 30 of meer, bedraagt de maximale grootte van het geïndividualiseerd traject 30 studiepunten meer dan de studiec capaciteit.

Daar verzoeker een studiec capaciteit van 28,5 behaalt, bedraagt de maximale omvang van zijn geïndividualiseerd traject maximaal 60 studiepunten. Verzoekers vraag om een afwijking van deze regel wordt op 18 oktober 2016 door de curriculumcommissie afgewezen. Met een e-mail van 19 oktober 2016 deelt de studietrajectbegeleider aan verzoeker mee dat de curriculumcommissie van de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur daags voordien heeft besloten om de aanvraag tot afwijking van de curriculumregel met betrekking tot de omvang van een geïndividualiseerd traject – en dus om meer studiepunten op te nemen dan de studiec capaciteit toelaat – niet goed te keuren. Er wordt gemotiveerd dat de studiec capaciteit, die lager is dan 30 studiepunten, te laag is om deze afwijking toe te staan.

De beslissing vermeldt wat de beroepsmogelijkheden betreft:

“Studenten kunnen tegen een ongunstige beslissing over een aanvraag voor de samenstelling van het curriculum beroep aantekenen cfr. artikel 30, §6 van het onderwijs- en examenreglement 2016-2017.”

Met een aangetekend schrijven gedateerd op 31 oktober 2016 stelt verzoeker het volgende intern beroep in:

“Met dit schrijven wens ik een individuele gemotiveerde uitzondering aan te vragen voor de omvang van mijn curriculum voor het academiejaar 2016-2017. Ik moet namelijk nog voor 63 studiepunten slagen om mijn opleiding te voltooien. De facultaire curriculumcommissie heeft mij medegedeeld dat de totale omvang van mijn curriculum dit jaar echter maximaal 60 studiepunten mag bedragen. Graag had ik dit jaar alle resterende studiepunten voor het voltooien van de opleiding opgenomen, namelijk 63 studiepunten of slechts 3 studiepunten meer dan momenteel toegestaan. Indien u mij dit zou toestaan, houdt dit [] voor mij eveneens een studieduurverkortingsjaar in van een jaar, daar de masterproef ter waarde van 18 studiepunten pas kan opgenomen worden na voltooiing van alle overige opleidingsonderdelen. Indien u mij echter toelaat om dit jaar 63 studiepunten op te nemen, kan ik dit academiejaar de opleiding voltooien.”

Op 8 november 2016 neemt het facultair beroepsorgaan de volgende beslissing:

“Student Stijn Coppens (studentennummer 01410462) tekent beroep aan tegen de beslissing over zijn aanvraag voor de samenstelling van zijn curriculum. Bijlage 1 bevat het beroepsschrift van student Stijn Coppens. Het beroep werd via e-mail ingediend bij de decaan op 1 november 2016 en werd ook ontvangen via een aangetekend schrijven. Het postmerk van het aangetekend schrijven draagt de datum van 31 oktober 2016.

De Curriculumcommissie heeft zich op 18 oktober 2016 uitgesproken over de aangevraagde afwijkingen (zie bijlage 2). De beslissing van de Curriculumcommissie werd op 19 oktober 2016 via e-mail bezorgd aan de student (zie bijlage 3).

Het curriculumoverzicht van Stijn Coppens wordt toegevoegd als bijlage 4.

In overeenstemming met artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs (laatste wijziging 1 oktober 2016) en artikel 30§6 van het Onderwijs- en Examenreglement 2016–2017, moeten beroepsschriften aangetekend en ondertekend ingediend worden, binnen de vervalt termijn van zeven kalenderdagen te rekenen vanaf de kalenderdag na de dag waarop de beslissing werd meegedeeld aan de student. Van deze decretaal vastgelegde termijn kan niet worden afgeweken, en in het verleden werd van deze regel dan ook niet afgeweken.

Het intern beroepsschrift van Stijn Coppens werd per aangetekende post verstuurd vier dagen na de bindende vervalt termijn van zeven kalenderdagen. Het Facultair Beroepsorgaan voor de behandeling van beroepen in verband met curricula verklaart het beroep daarom niet ontvankelijk.”

Dit is de bestreden beslissing.

Daarnaast dient verzoeker nog een andere aanvraag tot curriculumstelsamenstelling in, waarbij het studieprogramma 60 studiepunten bedraagt. Op 28 oktober 2016 wordt aan verzoeker meegedeeld dat ook deze aanvraag niet kan worden goedgekeurd, omdat verzoeker de masterproef in zijn curriculum heeft opgenomen, terwijl dat opleidingsonderdeel slechts als laatste vak van de masteropleiding kan worden opgenomen.

IV. Voorwerp van het beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt vooreerst dat het extern beroep van verzoeker duidelijk enkel betrekking heeft op de beslissing van 8 november 2016, aangezien die beslissing kadert in verzoekers beroep tegen de weigering om een curriculum van meer dan 60 studiepunten op te nemen, en verzoekers extern beroep ook op die maximale studieomvang is geënt.

Huidig beroep is volgens verwerende partij dus *niét* gericht tegen de beslissing meegedeeld op 28 oktober 2016, waarbij de curriculumcommissie weigert om de masterproef reeds op te nemen.

In zijn *wederantwoordnota* zet verzoeker het volgende uiteen:

“Op 19 oktober 2016 (zie bijlage 1) werd ik door de curriculumcommissie op de hoogte gebracht dat men curriculum werd geweigerd vanwege het aantal opgenomen studiepunten. Ik mocht namelijk maximaal 60 studiepunten opnemen in plaats van 63 studiepunten vanwege men studievoortgang.

Op 23 oktober 2016 diende ik een nieuw curriculumvoorstel in waarbij ik 60 studiepunten opnam en bijgevolg volgend academiejaar enkel nog een keuzevak van drie studiepunten moet afronden. De achterliggende rede was om volgend academiejaar het keuzevak te volgen en al gedeeltelijk te gaan werken. Dit wordt nog gedaan door medestudenten die nog een vak moeten afleggen om hun studies te voltooien. Toen wist ik echter nog niet dat niet alleen alle vakken, maar ook alle keuzevakken moeten voltooid zijn om de masterproef te mogen opnemen in het curriculum. Bijgevolg werd mijn curriculum terug afgekeurd. Op vrijdag 28 oktober (zie bijlage 2) werd dit mij medegedeeld per mail. In deze mail stond dat men een beroep kon aantekenen tegen een ongunstige beslissing van de curriculumcommissie. Dit beroep moest verstuurd worden binnen de zeven kalenderdagen.

Op 31 oktober 2016 (zie bijlage 3) verstuurde ik een aangetekende brief. Waarin stond of er toch niet kon afgeweken worden van de regel en ik dit academiejaar 63

studiepunten mocht opnemen in plaats van 60 studiepunten. Omwille van het feit dat het maar over drie studiepunten gaat en ik dan dit academiejaar zou kunnen afstuderen. Hierdoor zal ik ook de masterproef waar ik reeds al aan begonnen was, moeten stopzetten.

Op 10 november 2016 werd mij de beslissing van het facultaire beroepsorgaan medegedeeld. Men aanvraag werd geweigerd omdat ik men aanvraag te laat zou hebben ingediend. Desondanks in de mail van 28 oktober stond dat ik nog een beroep kon aantekenen binnen de 7 kalenderdagen. Mijn aangetekende brief werd verstuurd eerstvolgende werkdag op maandag 31 oktober 2016, drie kalenderdagen na 28 oktober 2016.”

Beoordeling

Overeenkomstig de artikelen II.283 en II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, kan de Raad slechts uitspraak doen over een geschil nadat de student voorafgaand het intern beroep heeft uitgeput.

De verzoekende partij kan vervolgens in de procedure voor de Raad in beginsel geen nieuwe middelen aanvoeren die zij niet in het intern beroep heeft opgeworpen, en kan evenmin andere beslissingen bij dat intern beroep betrekken dan de beslissing op intern beroep en de initiële studievoortgangsbepaling. De mate waarin deze laatste beslissing voor de Raad nog het voorwerp van het geschil kan uitmaken, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het intern beroepsorgaan.

Te dezen heeft verzoeker slechts één intern beroep ingesteld, met name op 31 oktober 2016. Dit beroep is, gelet op de uiteenzetting ervan, duidelijk gericht tegen de beslissing van 18 oktober 2016, meegedeeld per e-mail van 19 oktober 2016, waarbij verzoekers studieprogramma wordt beperkt tot 60 studiepunten. Verzoeker stelt in dat intern beroep immers “...*daar de masterproef ter waarde van 18 studiepunten pas kan opgenomen worden na voltooiing van alle andere opleidingsonderdelen*”. Verzoeker betwist aldus niet de beslissing van 28 oktober 2016 die hem weigert de masterproef op te nemen.

Bijgevolg is het voorwerp van huidig beroep beperkt tot de beslissing die verzoekers curriculum beperkt tot 60 studiepunten.

V. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

VI. Ten gronde

Standpunt van partijen

Verwerende partij argumenteert in haar *antwoordnota* het volgende:

“De beslissing van 18 oktober 2016 werd aan verzoeker bezorgd bij e-mail d.d. 19 oktober 2016, wat door verzoeker in zijn verzoekschrift ook wordt beaamd. De kennisgeving gebeurde dus op 19 oktober 2016, en die datum is ook het uitgangspunt voor de berekening van de beroepstermijn van zeven dagen. De beroepstermijn verstreek aldus op 26 oktober 2016. Verzoeker diende pas op 31 oktober 2016 intern beroep in, wat buiten de decretale beroepstermijn is.

Verzoeker merkt op dat in de mail van 28 oktober 2016 vermeld stond dat je binnen de zeven dagen beroep kon instellen tegen de beslissing, en dat dit de laatste mail was waarin stond dat hij beroep kon aantekenen. Hij leidt daaruit af dat zijn beroep dat op 31 oktober was ingesteld, wel ontvankelijk was.

Verzoeker verliest daarbij uit het oog dat de mail van 28 oktober 2016 niet de kennisgeving bevatte van de aangevochten beslissing, maar wel de beslissing dat hij de masterproef niet mocht opnemen maar eerst het keuzevak moest opnemen dat hij nu had geschraapt, en die beslissing heeft verzoeker niet aangevochten. De vermeldingen in de mail van 28 oktober 2016 zijn dan ook niet relevant voor voorliggende discussie.

In de mail van 19 oktober 2016 werd ook verwezen naar de beroepsmogelijkheden en werd vermeld:

“Studenten kunnen tegen een ongunstige beslissing over een aanvraag voor de samenstelling van het curriculum beroep aantekenen cfr. artikel 30 § 6 van het onderwijs- en examenreglement 2016-17.”

Dat onderwijs- en examenreglement was bijgevoegd aan de mail, in die zin dat verzoeker slechts op de in bovenstaand fragment onderstreepte woorden diende te klikken om op de tekst van het onderwijs- en examenreglement uit te komen. De link bracht verzoeker in het bijzonder op volgende webpagina: <https://www.ugent.be/student/nl/studeren/regelgeving>.

Op die wijze was verzoeker meer dan voldoende voorgelicht over de beroepsmogelijkheden en –modaliteiten, en is voldaan aan de vereisten van het decreet openbaarheid bestuur inzake de kennisgeving van de beroepsmogelijkheden. Verzoeker kan zich dus ook niet achter de regels inzake openbaarheid van bestuur verschuilen om te stellen dat de beroepstermijn niet is beginnen lopen [verwijzing in voetnoot naar RvS 14 augustus 2008, nr. 185.704, Akkermans].”

Nu de beroepstermijn gerekend moest worden vanaf de kennisgeving van de bestreden beslissing, zijnde vanaf 19 oktober 2016, was het intern beroep dat pas op 31 oktober 2016 werd ingediend, wel degelijk laattijdig en heeft de facultaire beroepscommissie het beroep terecht onontvankelijk verklaard.”

Beoordeling

Artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet bepaalt dat een beroepstermijn slechts ingaat wanneer de beslissing de beroepsmodaliteiten vermeldt. Dit voorschrift is thans van toepassing zowel op de initiële studievoortgangsbepaling als op de beslissing op intern beroep (RvS 17 oktober 2013, nr. 225.129, Van Ranst).

In casu vermeldt de mededeling van 19 oktober 2016 het volgende inzake de beroepsmogelijkheden:

“Studenten kunnen tegen een ongunstige beslissing over een aanvraag voor de samenstelling van het curriculum beroep aantekenen cfr. artikel 30 §6 van het onderwijs- en examenreglement 2016-2017”.

Onder ‘modaliteiten’ van het beroep moet onder meer worden verstaan de termijn voor het instellen van het beroep (RvS 17 oktober 2013, nr. 225.129, Van Ranst), de aanvangsdatum van die termijn alsook het adres van de beroepsinstantie (RvS 4 juli 2013, nr. 224.261, Papen; RvS 17 oktober 2013, nr. 225.129, Van Ranst).

De modaliteiten moeten bij de beslissing zelf worden vermeld: de verwijzing naar een vindplaats in een reglement volstaat niet (RStvb. 12 augustus 2010, nr. 2010/026; RStvb. 6 december 2010, nr. 2010/127; RStvb. 27 november 2014, nr. 2014/46). Het andersluidende arrest Akkermans van de Raad van State waar verwerende partij naar verwijst, is alleenstaande en achterhaalde rechtspraak die actueel noch door de Raad, noch door de Raad van State wordt gevolgd.

Bij de mededeling op 19 oktober 2016 van de beslissing van de curriculumcommissie van 18 oktober 2016 is door de loutere verwijzing naar het reglement wat de beroepsmodaliteiten betreft, niet gehandeld overeenkomstig de voorschriften van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet, wat tot gevolg heeft dat de termijn voor het indienen van een beroep slechts een aanvang neemt vier maanden nadat de betrokkene in kennis werd gesteld van de akte of van de beslissing met individuele strekking.

Deze beroepstermijn was nog niet verstreken toen verzoeker op 31 oktober 2016 zijn intern beroep instelde. De bestreden beslissing heeft dat intern beroep derhalve ten onrechte onontvankelijk verklaard *ratione temporis*.

Artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet is van openbare orde (RvS 17 oktober 2013, nr. 225.129, Van Ranst) en kan derhalve desnoods ambtshalve door de Raad worden opgeworpen.

Het beroep is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van het facultair beroepsorgaan van de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur d.d. 8 oktober 2016.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 27 december 2016.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.439 van 16 december 2016 in de zaak 2016/653

In zake:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 november 2016, strekt tot vernietiging van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 20 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is bij verwerende partij ingeschreven sinds het academiejaar 2006-2007, achtereenvolgens in de bachelor of laws in de rechten (2006-2007), de bachelor of arts in de geschiedenis (2007-2008) en de bachelor of science in de diergeneeskunde (2008-2009 en

2009-2010). Na het academiejaar 2009-2010 wordt verzoeker verdere inschrijving geweigerd wegens het niet naleven van een opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking.

In het academiejaar 2014-2015 vraagt verzoeker opnieuw om inschrijving bij verwerende partij. Initieel wordt de inschrijving geweigerd op grond van de vaststelling dat verzoeker in de laatste drie jaren van inschrijving niet ten minste een derde van de opgenomen studiepunten behaalde. Na een interne beroepsprocedure wordt verzoeker alsnog toegelaten om in te schrijven in de opleiding bachelor of science in de ingenieurswetenschappen – architectuur. Verzoeker neemt een studieprogramma op ten belope van 30 studiepunten; hij behaalt credits ten belope van 21 studiepunten.

De inschrijving voor het academiejaar 2015-2016 wordt andermaal initieel geweigerd op grond van de voormelde regel. Opnieuw tekent verzoeker intern beroep aan: dit wordt gegrond bevonden omdat verzoeker voor meer dan de helft van de opgenomen studiepunten credits behaalde en een redelijke studievoortgang boekte. In een nieuwe inschrijving in de opleiding bachelor of science in de ingenieurswetenschappen – architectuur neemt verzoeker 39 studiepunten op, waarvan hij na de tweede examenzittijd ten belope van 8 studiepunten credits verwerft.

Aangezien verzoeker opnieuw niet voldoet aan de voorwaarde dat hij overheen de laatste drie academiejaren ten minste een derde van de opgenomen studiepunten moet behalen, wordt zijn verdere inschrijving andermaal geweigerd. Het leerkredietsaldo van verzoeker bedraagt 14 studiepunten.

Tegen de beslissing tot weigering van inschrijving stelt verzoeker op 4 oktober 2016 het volgende intern beroep in:

“In navolging van het akkoord dat ik de voorbije academiejaren ontving om mij te kunnen inschrijven aan de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur schrijf ik u wederom aan met het verzoek de toestemming te krijgen om mijn studies dit academiejaar verder te kunnen zetten.

Dit verzoek vindt, net zoals de voorbije jaren, zijn oorsprong in een slecht studieverleden ten gevolge van overmacht, inmiddels bijna 10 jaar geleden. Intussen bewees ik de voorbije twee jaar reeds dat dit terecht een afgesloten hoofdstuk is.

Ik verwijs hierbij dan ook graag naar mijn schrijven d.d. 11 september 2015 en d.d. 4 november 2014. Alsook naar het bijzonder statuut dat ik geniet als student met een functiebeperking wegens medische redenen.

Net zoals vorig jaar zou dit schrijven slechts een formaliteit mogen betreffen.

Een kort overzicht:

- Academiejaar 2014-2015

Het eerste academiejaar sinds de herstart werd met succes afgerond. Alle afgelegde vakken (21 studiepunten) leidden tot een voldoende of méér met slechts één gebruikte examenkans. Enkele opgenomen vakken (9 studiepunten) konden niet worden afgelegd wegens medische redenen. Uiteraard waren deze afwezigheden gewettigd met een medisch attest. Deze vorm van overmacht werd erkend door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en het desbetreffende leerkrediet werd dan ook teruggegeven. Hierdoor voldeed ik in feit volledig aan de 75%-regel.

- Academiejaar 2015-2016

Het academiejaar werd jammer genoeg bemoeilijkt door ernstige medische redenen die kaderen in dezelfde aandoening als voor welke ik erkend werd als student met een functiebeperking.

Van de 3 afgelegde vakken (13 studiepunten) werden er 2 met succes afgerond (8 studiepunten). Verder kreeg ik één vrijstelling (3 studiepunten). Het tekort vindt tevens zijn oorzaak in een verstoord traject ten gevolge van dezelfde medische redenen. Ik behaalde dus méér dan de helft van de opgenomen studiepunten voor de afgelegde vakken. Voor de andere opgenomen vakken (26 studiepunten) kon ik geen examenkans benutten wegens gewettigde afwezigheid. Dit staat ook dit academiejaar direct en correct zo vermeld op de puntenlijst die u in bijlage kan aantreffen. Het verloren leerkrediet ten gevolge van medische redenen zal zo snel als mogelijk teruggevorderd worden bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, en dit op grond van overmacht.”

De institutionele beroepscommissie behandelt verzoekers intern beroep in zitting van 20 oktober 2016, en komt tot de volgende beslissing:

“(…)

Art. II.246. §1. Het instellingsbestuur kan volgende maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° (...);

2° het weigeren van de inschrijving van de student. Van deze mogelijkheid wordt slechts gebruik gemaakt indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Van deze mogelijkheid kan steeds gebruik worden gemaakt bij een onder creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van individuele credits ingeschreven student die zich al tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel heeft ingeschreven zonder dat hij daarvoor een creditbewijs heeft behaald. (...)

Studievoortgang van de student:

AJ	Opleiding	Opgenomen	Behaald
2006	Bachelor in de rechten	60	4
2007	Bachelor in de geschiedenis	60	5
2008	Bachelor in de diergeneeskunde	60	3
2009	Bachelor in de diergeneeskunde	28	0
2014	Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur	30	21
2015	Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur	39	8
	Totaal	277	41

Voldoet niet aan §1-2

De betrokkene vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De oorzaak is een slecht studieverleden ten gevolge van overmacht, inmiddels bijna 10 jaar geleden. De student bewees de voorbije twee jaar dat dit terecht een afgesloten hoofdstuk is.
- Zie ook schrijven d.d. 11/09/2015 en 04/11/2014.
- De student geniet een bijzonder statuut van student met een functiebeperking wegens medische redenen.
- Het eerste jaar na de herstart (aj 2014-2015) werd met succes afgerond (de 9 studiepunten van de niet afgelegde vakken werden door de Raad voor betwisting inzake studievoortgangbeslissingen als overmacht beschouwd).
- Voor het aj 2015-2016 werden 2 van de 3 vakken (8 van de 13 sp) succesvol afgerond en was er ook nog een vrijstelling. Bij de andere vakken (26sp) was er een gewettigde afwezigheid. Dit verloren leerkrediet ten gevolge van medische redenen zal zo snel mogelijk worden teruggevorderd

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van [dien] aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student werd dit academiejaar reeds voor de derde maal geweigerd. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student in zijn beroepschrift

verwijst naar de vorige beroepen met betrekking tot zijn weigering en enkel deze bewijsstukken toevoegt. Er ligt echter enkel geen enkel bewijs voor ter verklaring van de beperkte studievoortgang in het afgelopen academiejaar 2015-2016. De institutionele beroepscommissie stelt enkel vast dat hij tijdens de examenperiodes voor vier opleidingsonderdelen als ziek/afwezig vermeld staat, voor één opleidingsonderdeel 6/20 behaalde in de tweedekansexamenperiode en twee creditbewijzen behaalde (12/20 en 13/20). Afwezig en/of ziek kan echter niet in alle omstandigheden als uitzonderlijke situatie worden weerhouden. Gelet op het ontbreken van enig bewijsstuk met betrekking tot de afwezigheden/ziekte kan de institutionele beroepscommissie niet afdoende besluiten dat er een dermate uitzonderlijke situatie die noopt tot een herziening van de weigering.

- De institutionele beroepscommissie heeft in haar beslissing rekening gehouden met zowel het grillige studieverleden van de student, de bewijsstukken inzake zijn gezondheidstoestand in het dossier die evenwel dateren van de beroepsprocedure na afloop van academiejaar 2013-2014 en dus niet kunnen worden weerhouden voor wat betreft 2014-2015 en 2015-2016, het bewijs omtrent zijn blijvende werkongeschiktheid van 66% die evenwel niet specificeert dat de student eveneens niet in staat zou zijn om te studeren.
- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat er geen enkel document voorligt waaruit zou blijken dat de situatie van de student dermate positief gewijzigd is waardoor een goede studievoortgang vanaf het academiejaar 2016-2017 wel tot de mogelijkheden zou behoren.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de Universiteit Gent wat betekent dat de student aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden indien hij teruggave leerkrediet krijgt van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij brengt in herinnering dat artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft dat de beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervalt termijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de betrokken studievoortgangsbepaling.

Onder verwijzing naar rechtspraak van de Raad van State stipt verwerende partij verder aan dat een kennisgeving bij een ter post aangetekende brief op geldige wijze geschiedt wanneer de postbode zich aan de woning van de belanghebbende heeft aangemeld en, als hij de brief niet persoonlijk aan de belanghebbende of een gemachtigde heeft kunnen overhandigen, in de brievenbus van de belanghebbende een bericht heeft achtergelaten waarin deze ervan verwittigd wordt dat de brief te zijner beschikking is op het postkantoor.

In het licht daarvan wijst verwerende partij erop dat het aangetekend schrijven met de bestreden beslissing aan de woning van verzoeker is aangeboden op 2 november 2016 zodat, niettegenstaande verzoeker de brief pas afhaalde op 7 november 2016, de beroepstermijn op 3 november is aangevangen om te eindigen op 9 november 2016. Verwerende partij besluit hieruit dat het beroep van verzoeker laattijdig is.

In zijn *wederantwoordnota* repliceert verzoeker het volgende:

“Verweerder poogt in haar schrijven een technische discussie te beginnen over de ontvangstdatum van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Gent in een verwoede poging zo het eigen falen toe te dekken. Het enige wat verweerder echter bereikt is bewijzen dat de beslissing laattijdig en buiten de eigen vooraf aangekondigde termijnen aan mij kenbaar werd gemaakt. Uit elektronisch bulletin van de zending blijkt namelijk onbetwistbaar dat deze pas in de late avond van 27 oktober 2016 werd gepost. Desondanks diende ik ten laatste officieel kennis te kunnen nemen van deze beslissing op 24 oktober 2016, quod non. Vervolgens bewijst verweerder onomstotelijk dat ik pas op 7 november 2016 officieel kennis heb kunnen nemen van dit aangetekend schrijven. Bpost bevestigt dit zelf trouwens ook in een schriftelijke verklaring. Het is bevreemdend te moeten vaststellen dat verweerder zichzelf vervolgens klemt rijdt in een technische discussie die er simpelweg niet toe doet. Artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs stelt namelijk dat de beroepstermijn pas ingaat op de dag van de officiële kennisname (niet kennisgave), per aangetekend schrijven, van de interne beroepsprocedure.

Bijgevolg blijkt hieruit dat ik méér dan tijdig mijn beroep indiende bij de Raad en het dus **niet** kennelijk onontvankelijk is.

De verdere discussie over de mogelijke mail van verweerder betreft slechts een ernstige misleiding en een uitholling van zowel Uw als de eigen procedure. Proceduretechnisch gezien dienen dergelijke beslissingen steeds per aangetekend

schrijven kenbaar te worden gemaakt. Alle verdere argumentatie hieromtrent is larie en apekool.

Ook hieruit blijkt dat het door mij ingediende beroep bij U **niet** kennelijk onontvankelijk is.

(...)

Ongeacht alle argumentatie ad hominem en verwoede pogingen om een juridische procedureslag van deze materie te maken slaagt verweerder er niet in ten gronde enige repliek aan te bieden. Bijgevolg kan ik niet anders dan kan concluderen dat deze procedure **niet** kennelijk onontvankelijk is, noch ongegrond. Echter ben ik wel het slachtoffer van onredelijke en ongegronde beslissing van de Universiteit Gent.”

Beoordeling

Op het ogenblik dat verzoeker zijn intern beroep instelde (4 oktober 2016) luidde artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs als volgt:

“§1. De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervalttermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

De initiële tekst van dit artikel, die de beroepstermijn deed ingaan bij de *kennisname* van de bestreden beslissing en die voorzag in een beroepstermijn van vijf kalenderdagen, werd gewijzigd bij artikel VII.13 van het Onderwijsdecreet XVI van 17 juni 2016. Het aldus gewijzigde artikel is op grond van artikel VII.35 van datzelfde decreet in zijn nieuwe redactie in werking getreden op 1 oktober 2016.

De decreetgever heeft daarbij niet voorzien in overgangsbepalingen, zodat de nieuwe tekst van artikel II.294, §1 op 1 oktober 2016 van toepassing is geworden.

De decreetgever heeft deze wijziging op duidelijke en weloverwogen gronden doorgevoerd (*Parl. St.* VI. Parl. 2015-2016, nr. 447/1, 48-19).

Uit het administratief dossier, dat ter zake door verzoeker niet wordt tegengesproken, blijkt dat de zending met kennisgeving van de bestreden beslissing door de postdiensten voor het eerst aan de woning van verzoeker werd aangeboden op 2 november 2016.

Terecht derhalve, rekent verwerende partij voor dat de beroepstermijn is ingegaan op (donderdag) 3 november 2016 om te eindigen op (woensdag) 9 november 2016.

Het door verzoeker op 14 november 2016 ingestelde beroep is laattijdig en derhalve onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.440 van 16 december 2016 in de zaak 2016/664

In zake: Jean-Pierre HABİYAMBERE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Anaïs Beerens
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Sint-Gillislaan 6 bus 7-8

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 november 2016, strekt tot vernietiging van de beslissing van de directeur Onderwijsaangelegenheden van 7 oktober 2016 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 25 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Anaïs Beerens die verschijnt voor verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 met een creditcontract ingeschreven voor opleidingsonderdelen aangeboden door de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur. Zijn curriculum bedraagt zes opleidingsonderdelen ten belope van 26 studiepunten. Na de twee examenkansen behaalt verzoeker een credit op twee opleidingsonderdelen, ten belope van 11 studiepunten.

Het leerkrediet van verzoeker bedraagt op dat ogenblik 15 studiepunten.

Voor het academiejaar 2015-2016 kon verzoeker, na een afwijking op de regels gesteund op zijn gezondheidsproblemen, een inschrijving bekomen voor 60 studiepunten in de opleiding bachelor of science in de Industriële Wetenschappen – chemie. Verzoeker neemt uiteindelijk een inschrijving voor 45 studiepunten. Na deelname aan alle examens in beide zittijden behaalt verzoeker een credit voor drie opleidingsonderdelen, ten belope van 9 studiepunten.

Verzoekers leerkrediet bedraagt dan -21 studiepunten.

Op grond van artikel 11, §1 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij verkrijgt verzoeker geen toelating tot verdere inschrijving. Een afwijking op deze regel wordt door de directeur Onderwijsaangelegenheden geweigerd op 7 oktober 2016.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 13 oktober 2016 het volgende intern beroep in:

“Historiek

Ik heb mijn verblijfsvergunning gekregen in 2010. Ik heb niet getwijfeld over welke studie te kiezen. Ik was oud genoeg om te kiezen wat ik wilde worden. Ik heb gekozen voor industriële ingenieur: chemie. Dit is een knelpuntopleiding. Maar tussen droom en daad staan praktische bezwaren: ik heb altijd [een moeilijk] leven gehad tijdens mijn studie. Vorig jaar, was het niet de eerste keer dat ik geen thuis had. In 2013-2014 ben ik ook dakloos geworden toen ik student was aan de Universiteit Antwerpen. Ik herinner mij dat sommige klasgenoten foto's van mij [namen] toen zij me zagen slapen op de grond buiten. Ik schaamde me. Als ik op de campus wandelde dan keek iedereen naar mij, niet omdat ik sexy was maar alleen omdat ik een dakloos student was. Dit is ook een van de redenen waarom ik van universiteit ben veranderd (van Antwerpen naar Gent). Dus veranderen van universiteit was een goed idee voor mij. Dan kan ik mijn

nieuwe leven starten en naar de toekomst kijken. In Gent weet niemand dat ik dakloos ben geweest, dus ik kan daar studeren zonder schaamte. Ik heb moeten blijven vechten [om] verder te studeren maar tegelijkertijd ook vechten voor mijn leven, ik wou een diploma behalen en een kans maken op [de] arbeidsmarkt. Vorig academiejaar was ik ingeschreven onder diplomacontract aan de Universiteit Gent. Maar ik heb deze kans niet maximaal kunnen [waarmaken] door mijn beperkingen (ik was dakloos en ziek).

Feiten

In september-oktober 2015, was ik ziek en dakloos. Het was zo erg dan mijn dokter een beslissing heeft genomen om mijn hart te opereren. De revalidatie was niet zonder complicatie. Er was te veel bloeding omdat ik buiten [sliep] in de kou, op de grond. Hoewel ik een doorvechter ben, heb ik vorig academiejaar toch wel mijn grens kunnen ontdekken. Ik was ziek en tegelijkertijd dakloos. Studeren in deze omstandigheden kan op geen enkel[e] manier goede resultaten opleveren. Mijn resultaten waren abnormaal slecht. Voorsommige vakken van [het] eerste semester, ben ik weinig of nooit in de les geweest, ik was aan het vechten met mijn leven. Ik heb alleen maar examens meegedaan in januari omdat ik mijn examens moest afleggen (zie ook puntenlijst en beslissing van examencommissie in bijlage).

Probleem

Omwille van overmachtsituatie, waren mijn resultaten slecht en heb ik vele studiepunten verloren. Dit wil niet zeggen dat ik geen inspanning heb gedaan voor betere resultaten. Ik heb zelfs bijna alle examens meegedaan, ook vakken die ik niet gevolgd heb tijdens de hoorcollege[s]. Maar ik heb wel [een] aantal verplichte lessen gemist. De slechte omstandigheid waarin ik heb gestudeerd, was sterker dan ik. Ik heb nu onvoldoende leerkrediet om mijn bachelor af te maken. Ik moet nog 42 [studiepunten] behalen en ik heb 42 punten nodig om mijn bachelor af te ronden (zie ook puntenlijst in bijlage).

Voorstel

Als ik nu zou moeten stoppen met [] studeren dan heb ik niets, eind[e] verhaal en de kans op de arbeidsmarkt is zeer klein. Gedurende die drie jaar was ik ook beursstudent, als ik nu stop met [] studeren dan is dat geld ook verloren. Dit is pijnlijk voor mij, voor onze universiteit en ook voor de Vlaamse overheid. En ik haat ook het [woord] ‘schoolverlater’.

Mag ik dan [inschrijven] met [verhoogd] inschrijvingsgeld a.u.b.? Ik ben bereid om 11 euro per opgenomen studiepunt te betalen. Concreet, boven studiegeld, ben ik bereid 462 euro (11 euro maal 42 studiepunten) te betalen. Dan kan ik mijn bachelordiploma behalen, ik ben er bijna. Als ik mijn bachelordiploma zou behalen, dan is de kans groot om [een] job te vinden op de arbeidsmarkt.

In afwachting van de beslissing, blijf ik gewoon lessen [] volgen. En ik hoop dat u mij zal toelaten om dit academiejaar mijn bachelordiploma te behalen. Mijn studies zijn knelpuntopleidingen en ik zou graag mijn diploma eind dit academiejaar in de lucht zwaaien van links naar rechts en van rechts naar links.”

De institutionele beroepscommissie neemt op 25 oktober 2016 de volgende definitieve beslissing omtrent verzoekers intern beroep:

“De institutionele beroepscommissie vergaderde over het intern beroep ingesteld door Jean-Pierre Habiyambere (Theodoor Vermeylenstraat 7, 9200 Baasrode) tegen de beslissing van de Directeur Onderwijsaangelegenheden om hem geen individuele uitzondering toe te staan tot inschrijving bij tekort aan leerkrediet voor het academiejaar 2016-2017.

De student vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De student kreeg in 2010 zijn verblijfsvergunning en twijfelde niet aan zijn studiekeuze namelijk industriële ingenieur: chemie.
- Zijn studiejaren verliepen echter moeilijk: hij is dakloos geworden in 2013-2014 toen hij aan de UAntwerpen studeerde. Hij schaamde zich en besloot van universiteit te veranderen, aan de UGent weet niemand dat hij dakloos is geweest.
- Hij kon de gekregen kans van de UGent echter niet maximaal benutten omwille van beperkingen:
  - In september-oktober 2015 was hij ziek en dakloos. De student onderging een hartoperatie waarbij de revalidatie niet vlot verliep aangezien hij dakloos was en op de grond sloep. Studeren of goede resultaten behalen was bijgevolg niet mogelijk.
  - De student vocht voor zijn leven, kon daardoor niet naar de lessen gaan maar nam in januari wel deel aan de examens. Omwille van deze overmacht waren zijn resultaten echter slecht en verloor hij studiepunten.
- De student heeft bijgevolg onvoldoende leerkrediet om de resterende 42 studiepunten van zijn bacheloropleiding af te leggen.
- Als de student nu moet stoppen met studeren, heeft hij niets en is de beurs die hij drie jaar kreeg ook verloren.
- De student vraagt om in te schrijven met verhoogd studiegeld en blijft in afwachting van de beslissing de lessen volgen.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in het dossier van de student zoals ingediend bij de afdeling studentenadministratie en studieprogramma's en de beslissing van de Directeur Onderwijsaangelegenheden met betrekking tot het dossier van de student.

De beslissing luidt als volgt:

(...) De reden voor deze beslissing is dat u tijdens uw studieloopbaan onvoldoende studievoortgang heeft gemaakt en dat dit de Universiteit Gent voorlopig onvoldoende vooruitzichten op een betere studievoortgang biedt. Daarnaast voldeed u niet aan de bindende voorwaarde die u vorig academiejaar

werd opgelegd bij het toestaan van de uitzondering voor academiejaar 2015-2016.
(...)

In haar vergadering d.d. 20 oktober 2016 heeft de institutionele beroepscommissie het beroep onontvankelijk verklaard, nu het beroep niet bij aangetekende brief werd verstuurd. De student heeft inmiddels laten weten het beroep wel degelijk aangetekend te hebben verstuurd. Navraag intern leert dat de aangetekende wel degelijk is aangekomen maar aan de verkeerde dienst werd bezorgd, zodat de institutionele beroepscommissie hierover geen weet had.

De institutionele beroepscommissie beslist dan ook om terug te komen op de eerdere onontvankelijkheidsverklaring en het beroep alsnog ontvankelijk te verklaren.

Hoewel het dossier onontvankelijk was, heeft de institutionele beroepscommissie zich in zijn beslissing d.d. 20 oktober 2016 ook uitgesproken over de grond van de zaak. De institutionele beroepscommissie ziet geen reden om terug te komen op deze beoordeling, en bevestigt dan ook haar oordeel van 20 oktober 2016:

De studievoortgang van de student aan de UGent is als volgt:

Aj	Opleiding	Opgenomen	Behaald
2014	Opleidingsonderdelen via creditdoelcontract faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur	26	11
2015	Bachelor of Science in de industriële wetenschappen: chemie	45	9
	TOTAAL	71	20

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de stand van het leerkrediet van de heer Habiyamere momenteel -21 bedraagt en dus negatief is.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student in het academiejaar 2014-2015, bij zijn eerste inschrijving aan de UGent, reeds de uitzondering kreeg van de Directeur Onderwijsaangelegenheden om 45 extra studiepunten op te nemen. Hij slaagde echter maar voor 9 studiepunten waardoor hij niet voldeed aan de bindende voorwaarde.

De institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de gezondheidsproblemen en het feit dat hij dakloos was, een rol hebben gespeeld bij het niet kunnen voldoen aan de bindende voorwaarde, maar merkt op dat de student zijn omstandigheden met geen enkel bewijsstuk staakt. De institutionele beroepscommissie heeft zelf contact opgenomen met dhr. [A.T.] van de UGent met de vraag het mailverkeer door te sturen waar de student in zijn beroepsschrift naar verwijst maar stelt vast dat het mailverkeer plaats vond in het vorig academiejaar 2014-2015 (respectievelijk 4, 7 en 8 september 2015) en niet 7 en 8 september 2016 zoals de student in zijn beroepsschrift verkeerdelijk vermeldt. De heer [T.] vindt geen mailverkeer terug van het afgelopen academiejaar 2015-2016.

Hoewel de institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de student zich in een moeilijke situatie bevindt, wijst de institutionele beroepscommissie er de student op dat dat de bewijslast bij hem als verzoekende partij ligt.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student intussen tien jaar aan de bacheloropleiding bezig is, eerst aan de Universiteit Antwerpen en sinds 2014-2015 aan de Universiteit Gent. Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang aan de Universiteit Gent blijkt het niet onredelijk om verzoeker geen afwijking toe te staan op de leerkredietvereiste en hem niet toe te laten in te schrijven aan de UGent. De student heeft in het afgelopen academiejaar aan de examens deelgenomen maar behaalt globaal gezien zwakke examenresultaten. De commissie stelt vast dat – alhoewel de persoonlijke omstandigheden een rol kunnen hebben gespeeld – de examencijfers globaal aangeven dat de minder goede prestaties zich hoofdzakelijk op het niveau van onvoldoende verworven competenties situeren eerder dan in de persoonsgebonden of gezondheidssfeer.

De institutionele beroepscommissie merkt op dat er op dit ogenblik ook geen bewijsstukken voorhanden zijn die wijzen op een dermate gewijzigde situatie die een positieve studievoortgang aannemelijk maken.

Het bestuur van de Universiteit Gent heeft er bewust voor gekozen om niet met verhoogd inschrijvingsgeld te werken bij een tekort aan leerkrediet. De institutionele beroepscommissie kan bijgevolg niet ingaan op de vraag van de student om via verhoogd inschrijvingsgeld toch de studies te mogen verderzetten.

In een beperkt aantal uitzonderlijke omstandigheden [kan] een student leerkrediet terugvragen van het Departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De institutionele beroepscommissie raadt de student aan om zich rechtstreeks tot de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen wenden om leerkrediet terug te vorderen aan de hand van bewijsstukken die de overmacht staven.

De volledige procedure vindt u terug via deze url (...)

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de tweede bestreden beslissing. De beroepsmodaliteiten die bij deze beslissing worden meegedeeld, verwijzen naar de Raad van State.

IV. Ontvankelijkheid – bevoegdheid van de Raad

A. De bestreden beslissing

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Ter zake zet zij het volgende uiteen:

“Verzoeker stelt niet enkel beroep in tegen de beslissing die over zijn intern beroep werd genomen, maar ook tegen de initiële beslissing.

Het intern beroep zoals voorzien in artikel 100 OER, betreft een beroep met volle devolutieve werking, wat tot gevolg heeft dat de beslissing van de institutionele beroepscommissie in de plaats komt van de initiële beslissing, en dat laatstgenoemde beslissing uit de rechtsordering verdwijnt. Initiële beslissingen zijn dan ook niet aanvechtbaar met een beroep voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen.

In de mate dat het beroep van verzoeker betrekking heeft op de initiële examenbeslissing is het dan ook onontvankelijk.”

Verzoeker lijkt die conclusie in zijn *wederantwoordnota* niet te betwisten, nu hij in dat procedurestuk zijn grieven enkel nader toelicht in de mate dat zij gericht zijn tegen de beslissing op intern beroep.

Beoordeling

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de Raad als administratief rechtcollege uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure.

Of een initiële studievoortgangsbepaling zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als de instantie die de bestreden beslissing heeft genomen. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Dit leidt tot de vaststelling dat het beroep onontvankelijk is ten aanzien van de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

B. Bevoegdheid van de Raad

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep op grond van de onbevoegdheid van de Raad. Zij stelt ter zake het volgende:

“Blijkens artikel 11 OER kunnen studenten zich enkel inschrijven in een bacheloropleiding ten belope van hun resterende leerkrediet. Artikel 11 § 3 OER voorziet hierop een uitzondering en geeft de bevoegdheid aan de Directeur Onderwijsaangelegenheden om aan een student die zich op die grond niet of maar beperkt kan inschrijven, een uitzonderlijke toelating te verlenen op gemotiveerd verzoek.

Verzoekers beroep betreft de beslissing van de institutionele beroepscommissie om hem geen individuele uitzondering toe te kennen op de leerkredietvereiste.

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen heeft in een arrest van 12 januari 2016, nr. 2.750, inzake nr. 2015/522 beslist dat dergelijke beroepen niet tot zijn bevoegdheid behoren. Het gaat immers niet om een studievoortgangsbepaling als bedoeld in artikel 1.3, 69° Codex Hoger Onderwijs. De Raad vond ook geen aanknopingspunten in andere bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs die hem toch bevoegd zouden maken voor dergelijke beroepen. De Raad acht zich enkel bevoegd wanneer [] de hogeronderwijsinstelling de weigering tot inschrijving heeft gestoeld op een gebrek aan leerkrediet en de precieze hoegrootheid van het leerkrediet waarover de student nog beschikt, punt van discussie is, maar aan die voorwaarde is te dezen niet voldaan.

De Raad heeft dit recent nog eens herhaald in een arrest nr. 3.258 d.d. 24 oktober 2016 in de zaak nr. 2016/420.

Het beroep is dan ook onontvankelijk bij gebrek aan bevoegdheid van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen.”

Verzoeker kan deze visie niet bijtreden. In zijn *wederantwoordnota* stelt hij dat de twee geciteerde arresten van de Raad te dezen niet relevant zijn, omdat de feitelijke omstandigheden verschillen. Ter zake stipt verzoeker aan dat hij reeds aan de universiteit

Gent was ingeschreven, in het academiejaar 2014-2015 met een creditcontract en in het academiejaar 2015-2016 middels een diplomacontract. Verzoeker meent dat er bijgevolg geen sprake is van een weigering tot inschrijving van iemand “die niet voorheen als student aan verwerende partij was ingeschreven”, zodat er volgens hem wel degelijk een studievoortgangsbetwisting voorligt waarvoor de Raad bevoegd is.

Beoordeling

De bestreden beslissing is een weigering tot inschrijving van een student die een negatief leerkredietsaldo heeft.

Artikel II.205, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een hogeronderwijsinstelling de inschrijving van een student kan weigeren als hij een leerkrediet heeft dat kleiner dan of gelijk is aan nul. Een instelling kan een dergelijke uitsluitingsgrond voor de inschrijving op reglementaire wijze opnemen in haar interne regelgeving (RvS 18 januari 2016, nr. 233.491, Vrije Universiteit Brussel).

Zoals de Raad reeds heeft overwogen in de arresten nr. 2.750 van 12 januari 2016 en nr. 3.258 van 24 oktober 2016, valt een geschil omtrent de rechtsgeldigheid van een weigering tot inschrijving omwille van negatief leerkrediet buiten 's Raads bevoegdheid. De Raad ziet geen redenen om er hier anders over te oordelen.

De Raad beschikt als administratief rechtscollege immers enkel over een toegewezen bevoegdheid.

Artikel I.3, 69°, van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) omschrijft een ‘studievoortgangsbeslissing’ als een van de volgende beslissingen:

- “a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;
- b) een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten;
- c) de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven;

- d) de toekenning van een vrijstelling, zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;
- e) een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld;
- f) het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedoeld in artikel II.246;
- g) het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;
- h) een beslissing inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma van hoger onderwijs met een Vlaams diploma van hoger onderwijs genomen krachtens artikel II.256;

Aan dit begrip ontleent de Raad, krachtens artikel II.285, tweede lid, van de Codex zijn bevoegdheid om als administratief rechtscollege te oordelen:

“De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de verzoeken die studenten in uitvoering van artikel II.204 rechtstreeks bij hem indienen om hun leerkrediet aan te passen omdat ze zich in een overmachtsituatie bevonden en de instelling voor hen geen aangepaste examenregeling heeft geboden.”

De bestreden beslissing is geen beslissing zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, g) van de Codex, aangezien verzoeker inschrijving beoogt voor opleidingsonderdelen die hij reeds heeft afgelegd zonder daarvoor een credit te behalen. Evenmin kan de bestreden beslissing worden vereenzelvigd met een van de andere studievoortgangsbeslissingen uit artikel I.3, 69° van de Codex.

Op grond van artikel II.285, vierde lid, van de Codex, is de Raad ook bevoegd om uitspraak te doen over vrijstellingen op grond van eerder verworven kwalificaties of een bewijs van bekwaamheid:

“Personen die nog niet ingeschreven zijn aan een instelling voor hoger onderwijs kunnen tegen een beslissing over een aanvraag om vrijstelling op grond van EVK's of van een bewijs van bekwaamheid maar 1 keer een beroep instellen bij de Raad ingeval ze in een periode van 4 jaar een aanvraag met dezelfde of vergelijkbare strekking hebben ingediend bij meerdere instellingen. Een dergelijk beroep dat een tweede keer is ingesteld, is onontvankelijk.”

De hier voorliggende bestreden beslissing is niet een beslissing met dergelijke strekking.

Artikel II.285, derde lid, van de Codex ten slotte, verleent de Raad de bevoegdheid om uitspraak te doen over beslissingen die het instellingsbestuur neemt op grond van een procedure bedoeld in artikel IV.93 van de Codex:

“De beslissingen genomen door het instellingsbestuur en door de stuurgroep Databank Hoger Onderwijs op grond van de procedure bedoeld in artikel IV.93, kunnen worden aangevochten voor de Raad. De Raad beoordeelt of de bestreden vermeldingen in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen en, desgevallend, met de van toepassing zijnde onderwijs- en examenreglementen. De behandeling van een verzoekschrift ter zake door de Raad leidt tot de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of ongegrondheid ervan, of tot de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen beslissing. In dat laatste geval brengt het instellingsbestuur of de door de stuurgroep aangewezen persoon de bestreden vermelding onverwijld in overeenstemming met de dragende redenen die hebben geleid tot de uitspraak van de Raad.”

Artikel IV.93 van de Codex heeft betrekking op het volgende:

“De hogeronderwijsinstellingen stellen een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden die de grondslag vormen voor een studievoortgangsbepaling, een weigering tot inschrijving als vermeld in artikel II.205, of de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet overeenkomstig deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3.
De stuurgroep vermeld in artikel IV.91 stelt een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden, zoals vermeld in het vorige lid, die vastgesteld zijn na het afsluiten van de gegevens van het desbetreffende academiejaar.”

Deze bepaling is bij amendement nr. 30 ingevoerd (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/2, 18 e.v.) als artikel *113quater* in het toenmalige Structuurdecreet, en kaderde in de oprichting van de Databank Hoger Onderwijs. Omtrent de redenen die aanleiding kunnen geven tot het opstarten van de hier vermelde procedure, bevat de parlementaire voorbereiding geen enkele nadere toelichting. Het amendement is vervolgens in eerste lezing aangenomen (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/4, 41 e.v.) en lijkt vervolgens in het verslag namens de bevoegde commissie niet meer ter sprake te komen (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/6).

Uit de letterlijke lezing van het huidige artikel IV.93 van de Codex – en de hiervoor in herinnering gebrachte parlementaire voorbereiding biedt geen aanknopingspunten voor een andere interpretatie – lijkt te volgen dat artikel 285, derde lid van de Codex de Raad enkel rechtsmacht verleent om zich uit te spreken over beroepen tegen hetzij (i) een studievoortgangsbeslissing, hetzij (ii) een weigering tot inschrijving zoals vermeld in artikel II.205 van de Codex, hetzij (iii) een beslissing omtrent de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet, wanneer het een interne beroepsprocedure betrof die betrekking had op de rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden.

Zoals hierboven reeds is vastgesteld, is het voorwerp van huidig beroep geen studievoortgangsbeslissing. Evenmin strekt de bestreden beslissing ertoe het leerkrediet van verzoeker vast te stellen, te vermeerderen of te verminderen.

De vraag rijst derhalve of de bestreden beslissing de hoedanigheid heeft van een weigering tot inschrijving zoals vermeld in artikel II.205, eerste lid van de Codex.

“Een hogeschool of universiteit kan de inschrijving van een student weigeren als hij een leerkrediet heeft dat kleiner of gelijk is aan nul.”

Deze vraag lijkt bevestigend te moeten worden beantwoord, maar opdat de Raad in toepassing van artikel IV.93 bevoegd zou zijn, is tevens vereist dat de beslissing omtrent artikel II.205 uitspraak doet over de rechtzetting van een materiële vergissing of onjuistheid. Dat blijkt te dezen duidelijk niet het geval te zijn: de berekening van het leerkrediet staat niet ter discussie, noch heeft verzoeker in de interne procedure – of thans voor de Raad – aangevoerd dat er van een materiële vergissing sprake is.

Zoals de Raad in de voormelde arresten nr. 2.750 en nr. 3.258 heeft overwogen, zijn er vooreerst taalkundige redenen om aan te nemen dat de decreetgever de procedures vermeld in artikel IV.93 van de Codex Hoger Onderwijs wel degelijk alle heeft bedoeld in het licht van de rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden.

Daarnaast zijn er naar oordeel van de Raad bovenal ook juridische overwegingen die tot hetzelfde besluit nopen.

Hiervoor reeds is in herinnering gebracht dat de Raad slechts beschikt over een toegewezen bevoegdheid. Dit betekent dat – ten ware een schending van het gelijkheidsbeginsel zou worden aangevoerd, wat te dezen niet het geval is en waartoe de Raad ook ambtshalve geen redenen ziet – de Raad slechts kan oordelen over de geschillen die uitdrukkelijk aan zijn bevoegdheid zijn onderworpen, of waarvan op grond van de parlementaire voorbereiding moet worden aangenomen dat zulks de onmiskenbare bedoeling van de decreetgever was (RvS 17 april 2008, nr. 182.124, XXX; RvS 17 juni 2010, nr. 205.337, Van Der Hijden).

In de parlementaire voorbereiding bij wat thans artikel II.205 van de Codex Hoger Onderwijs is, heeft de decreetgever de beslissing van de hogeronderwijsinstelling om een student met negatief leerkrediet al dan niet in te schrijven, uitdrukkelijk geduid als een discretionaire bevoegdheid van de instelling: *“Studenten met een negatief leerkrediet zijn niet financierbaar. Dit betekent dat de hoger onderwijsinstelling noch inputfinanciering noch outputfinanciering krijgt voor deze studenten. De instelling beslist over de inschrijving van deze studenten.”* (Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/1, 15) en *“Als een student zijn/haar leerkrediet volledig heeft verbruikt zonder resultaat, geeft dit aan dat hij de aangeboden kansen niet voldoende benut heeft. Hier kan een instelling oordelen dat op basis van het studieverleden, verder studeren op dat ogenblik weinig kans tot slagen biedt. De instelling krijgt hier dan ook het recht om deze studenten te weigeren.”* (Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/1, 47).

Het recht om de inschrijving om die redenen te weigeren werd door de afdeling Wetgeving van de Raad van State niet als onredelijk beschouwd, gelet op het gestelde doel, zijnde het bij de studenten zelf leggen van een deel van de verantwoordelijkheid voor de studievoortgang (Parl. St. VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/1, 349).

De Raad is bij de invoering van de voormelde bepaling noch uitdrukkelijk, noch impliciet bevoegd gemaakt voor wat in voorkomend geval in essentie voorkomt als een weigering tot inschrijving (de afdeling Wetgeving van de Raad van State bespreekt in haar voormeld advies de kwestie ook onder de titel ‘inschrijvingsrecht’).

Dat de onbevoegdheid van de Raad ertoe leidt dat diegene aan wie de inschrijving wordt geweigerd zich tot een andere rechter moet wenden, is geen reden om alsnog tot de bevoegdheid van de Raad te besluiten (zie in dat opzicht ook RvS 19 september 2016, nr.

235.790, KU Leuven en RvS 19 september 2016, nr. 235.791, KU Leuven). Partijen tonen ook niet aan waarom de bevoegdheid van een andere rechter de rechtsbescherming van de student aanzienlijk zou beperken, laat staan in die mate dat daarin een rechtsgrond zou kunnen worden gevonden die het gemis van bevoegdheid van de Raad on(grond)wettig zou kunnen doen bevinden.

De exceptie inzake de onbevoegdheid van de Raad is gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.441 van 16 december 2016 in de zaak 2016/659

In zake: Kato CHARLIER
woonplaats kiezend te 2018 Antwerpen
Lange Leemstraat 385

tegen:

KAREL DE GROTEHOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 en 22 november 2016, strekt tot vernietiging van de beslissing van de interne beroepscommissie van 15 november 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Isabelle Buyens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster was in het academiejaar 2015-2016 bij verwerende partij ingeschreven in de bacheloropleiding ‘Verpleegkunde’. Voor het opleidingsonderdeel ‘Verlenen van zorg op

maat 1V' bekommt verzoekster een examencijfer van 9/20. Omwille van haar voorgaande studieresultaten krijgt verzoekster ook een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, ertoe strekkende dat zij gedurende de drie volgende academiejaren niet meer mag inschrijven voor dezelfde opleiding.

Met een beslissing van 22 september 2016 handhaaft de interne beroepscommissie van verwerende partij deze beide beslissingen.

Verzoekster voorziet zich tegen die beslissing met een beroep bij de Raad. In zijn arrest nr. 3.306 van 9 november 2016 verwerpt de Raad dit beroep in de mate dat het is gericht tegen de examenbeslissing, maar vernietigt de Raad de beslissing voor zover aan verzoekster ook de verdere inschrijving wordt geweigerd.

Tegen dit arrest is door geen van de partijen een cassatievoorziening bij de Raad van State ingesteld. De interne beroepscommissie van verwerende partij neemt integendeel op 15 november 2016 in uitvoering van voormeld arrest nr. 3.306 een nieuwe beslissing:

“De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De punten wijzigen niet.

De weigering tot inschrijving wordt opgeheven, de onderliggende bindende studievoortgangsmaatregel blijft behouden.

Motivering van deze beslissing:

De commissie stelt vast dat de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen bevestigd heeft dat de score van 0/20 voor anatomie tot stand kwam conform de regels van het HOE, waarvan de studente op de hoogte was of minstens had moeten zijn. Haar punten worden dus niet gewijzigd.

De Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen haalt echter eveneens aan dat de weigering tot verdere inschrijving disproportioneel is. De commissie stelt vast dat het curriculum in het academiejaar 2016-17 gewijzigd is. Het effect van het niet slagen voor anatomie zou kleiner zijn in dit nieuwe curriculum. Om die reden stelt zij met de Raad vast dat het behouden van de weigering van inschrijving onvoldoende kan gemotiveerd worden.

De weigering van inschrijving wordt daarom opgeheven en student kan dus opnieuw inschrijven voor de opleiding Verpleegkunde. Ze dient de opleidingsonderdelen waarvoor ze niet slaagde opnieuw op te nemen conform het HOE. De onderliggende bindende studievoortgangsmaatregel blijft eveneens behouden. Studente dient dus bij

een nieuwe inschrijving nog steeds te voldoen aan de voorwaarden die haar aan het einde van het academiejaar 14-15 werden opgelegd.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep. Zij wijst erop dat verzoekster middels haar beroep de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 15 november 2016 aanvecht met betrekking tot het behoud van de quoterings van 0 op 20 voor het dealexamen “Deeëvaluatie 1 – Mondeling, anatomie en fysiologie” ter beoordeling van “Zorgthema 4: medicatie en invasieve handelingen”, deelopleidingsonderdeel van het opleidingsonderdeel “Verlenen van zorg op maart 1 V”. Verzoekster wenst met name haar huidig resultaat voor het dealexamen “Deeëvaluatie 1 – Mondeling, anatomie en fysiologie” omgezet te zien in haar eerder behaalde score van 12 op 20.

Verwerende partij stipt aan dat de Raad van dit geschilpunt reeds kennis heeft genomen in een voorgaand beroep, en daarover in het arrest nr. 3.306 d.d. 9 november 2016 ook uitspraak heeft gedaan. Die beoordeling – waarbij de Raad het examencijfer heeft bevestigd – heeft bij gebrek aan een cassatievoorziening kracht van gewijsde gekregen, zodat verzoekster dezelfde betwisting niet nogmaals aan de beoordeling van de Raad kan onderwerpen.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster op de exceptie van onontvankelijkheid op geen enkele wijze in.

Beoordeling

De exceptie van verwerende partij dient te worden bijgevalen.

Wat verzoekster tot voorwerp van haar huidig beroep bij de Raad maakt, is opnieuw de quoterings voor het opleidingsonderdeel “Verlenen van zorg op maart 1 V”.

Daarover heeft de Raad reeds uitspraak gedaan in zijn arrest nr. 3.306 van 9 november 2016, met name door verzoeksters beroep wat dat betreft te verwerpen.

Daardoor is de rechtsmacht van de Raad op dat punt uitgeput.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder